VYHODNOCENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů

návrh

„Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“

Ostrava
Červenec 2021

OBSAH

ÚVOD 12
1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM 14
1.1 Obsah koncepce 14
1.2 Cíle koncepce 15
1.3 Vztah k jiným koncepcím 22
2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE 28
2.1 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území 28
2.1.1 Základní demografické charakteristiky a zdravotní stav obyvatel 29
2.1.2 Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje 36
2.1.3 Klimatické poměry 38
2.1.4 Ovzduší 40
2.1.5 Voda 43
2.1.6 Příroda a krajina 48
2.1.7 Staré ekologické zátěže 53
2.1.8 Odpady 54
2.1.9 Půda a využití území 55
2.1.10 Lesy 56
2.1.11 Hluk 58
2.1.12 Kulturní památky 59
2.1.13 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta 60
2.1.14 Vývoj životního prostředí bez provedení koncepce 60
3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY 62
4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 63
4.1 Významné problémy životního prostředí v dotčeném území 63
4.2 Současné problémy životního prostředí vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí 65
4.3 Současné problémy v oblasti veřejného zdraví 65
4.3.1 Znečištění ovzduší 65
4.3.2 Hluk 66

5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ 67
5.1 Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů 68
5.1.1 Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030 (2016) 68
5.1.2 Nová politika soudržnosti EU 2021-2027 (návrh) 69
5.1.3 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ 69
5.1.4 Strategický rámec ČR 2030 69
5.1.5 Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 70
5.1.6 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 71
5.1.7 Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025 71
5.1.8 Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020) 73
5.1.9 Politika ochrany klimatu ČR (2017) 75
5.1.10 Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015) 75
5.1.11 Národní akční plán adaptace na změnu klimatu 75
5.1.12 Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR (2019) 76
5.1.13 Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR 76
5.1.14 Státní energetická koncepce (2015) 77
5.1.15 Plán odpadového hospodářství ČR (2015-2024) 77
5.1.16 Program předcházení vzniku odpadů (2014) 78
5.1.17 Dopravní politika České republiky pro období 2021-2027 s výhledem do roku 2050 78
5.1.18 Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017) 79
5.1.19 Národní plány povodí – Povodí Labe, 2015 79
5.1.20 Program rozvoje venkova 2014-2020, 5. aktualizované znění (akt. 2018) 80
5.1.21 Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2020) 80
5.1.22 Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století 81
5.2 Stručný přehled oborových/resortních strategických dokumentů Karlovarského kraje, které byly využity při hodnocení Programu 81
5.2.1 Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje, ve znění aktualizace č. 1 (2018) 81
5.2.2 Územně analytické podklady Karlovarského kraje, ve znění 4. aktualizace (2017) 82
5.2.3 Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Severozápad - CZ04 (2021) 83
5.2.4 Územní energetická koncepce Karlovarského kraje, Aktualizace 2017 – 2042 83
5.2.5 Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje 2016 – 2025 83

5.2.6 Strategie ochrany před povodněmi pro území Karlovarského kraje (2018) 84
5.2.7 Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (2005) 84
5.2.8 Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016-2025 85
5.2.9 Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Karlovarského kraje (2011) 85
5.3 Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP 86
5.4 Sada referenčních cílů životního prostředí 86
6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. 88
6.1 Hodnocení Vize Programu 88
6.2 Hodnocení vlivů prioritních oblastí, podoblastí, specifických cílů a opatření 88
6.2.1 Postup hodnocení 88
6.3 Hodnocení Programu jako celku 137
7 VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHRANIČNÍCH VLIVŮ KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 139
8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ 140
8.1 Výběr zkoumaných variant 140
8.2 Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí 140
8.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů 141
9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORY) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 142
9.1 Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí 142
9.2 Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí 142
9.3 Návrh mechanizmu monitorování 143
9.4 Návrh environmentálních indikátorů 143
10 POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE 146
10.1 Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci potenciálně negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce 147
10.2 Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů specifických cílů a opatření 147
11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTŮ 151
11.1 Environmentální kritéria pro výběr projektů 151

12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ 153
13 NETECHNICKÉ SHRNUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ 155
14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCH ZÁVĚREM ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ 159
14.1 Přehled vyjádření obdržených ke Koncepci 159
14.2 Vypořádání vyjádření obsahujících připomínky a doporučení 160
14.3 Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení 171
15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI 175
SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ 182

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Posouzení vlivu koncepce na EVL a PO soustavy NATURA 2000
Příloha č. 2: Plná moc

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Struktura návrhové části PRKK 21+ 16
Tab. 2 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni 23
Tab. 3 Vztah PRKK 21+ k dalším koncepčním dokumentům 23
Tab. 4 Charakteristiky klimatických oblastí Karlovarského kraje dle Quitta (1971) 39
Tab. 5 Staré ekologické zátěže s největší rizikovostí v Karlovarském kraji s nutností bezodkladného nápravného opatření – kategorie A3 (SEKM3, 2021) 53
Tab. 6 Referenční cíle ochrany životního prostředí 87
Tab. 7 Hodnocení jednotlivých specifických cílů a opatření 92
Tab. 8 Návrh environmentálních indikátorů 144
Tab. 9 Přehled obdržených vyjádření 159

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Vymezení území Karlovarského kraje 28
Obr. 2 Věkové složení obyvatelstva Karlovarského kraje k 31. 12. 2009 a 2019 (ČSÚ, 2020) 30
Obr. 3 Demografická projekce obyvatelstva Karlovarského kraje pro roky 2019-2070 (PRKK 21+, 2021) 31
Obr. 4 Hospitalizovaní v nemocnicích podle kraje bydliště, rok 2018 (ÚZIS, 2019) 32
Obr. 5 Počet pacientů léčených v ambulantních psychiatrických zařízeních pro užívání alkoholu podle kraje sídla zdravotnického zařízení, rok 2018 (ÚZIS, 2019) 35
Obr. 6 Těžba nerostných surovin v Karlovarském kraji (tis. t), 2000–2019 (CENIA, 2020) 37
Obr. 7 Vývoj emisí hlavních znečišťujících látek v Karlovarském kraji v období 2005–2019 (CENIA, 2020) 41
Obr. 8 Oblasti kraje s překročenými imisními limity, 2019 (CENIA, 2020) 43
Obr. 9 Jakost vody v tocích Karlovarského kraje v období 2018-2019 (CENIA, 2020) 44
Obr. 10 Vyhodnocení chemického stavu útvarů podzemních vod 2016 (ÚAP, 2017) 45
Obr. 11 Spotřeba pitné vody [l.obyv.$^{-1}$.den^{-1}], 2000-2019 (CENIA, 2020) 47
Obr. 12 Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu ve srovnání s celorepublikovými průměry [%], 2000-2019 (CENIA, 2020) 48
Obr. 13 Přehled zvláště chráněných území Karlovarského kraje (CENIA, 2020) 48
Obr. 14 Migrační prostupnost krajiny - Biotop zvláště chráněných druhů velkých savců (MapoMat, 2021) 51
Obr. 15 Ptačí oblasti a evropsky významné lokality v Karlovarském kraji (CENIA, 2020) 53

Obr. 16 Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele [kg.obyv.$^{-1}$], 2009–2019 (VISOH, 2021) 55

Obr. 17 Evidovaný objem smrkového kůrovcového dříví v Česku v roce 2019 (VÚLHM, 2020)..... 57

Obr. 18 Karlovarský kraj – hluk ze silniční a železniční dopravy, L_{dvn} (SHM, 2017) 59

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
BaP	Benzo(a)pyren
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CO	Oxid uhelnatý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
dB	Decibel
EIA	Posuzování vlivů záměru na životní prostředí
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
KO	Komunální odpad
KVK	Karlovarský kraj
L_{dvn}	Hlukový indikátor pro den-večer-noc
L_n	Hlukový indikátor pro noc
Lv	Limitní hodnota
MZCHÚ	Maloplošná zvláště chráněná území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	Soustava chráněných území Natura 2000, která je tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NH_3	Amoniak
NO_X	Oxidy dusíku
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NPÚ	Národní památkový ústav
OSN	Organizace spojených národů
ORP	Obec s rozšířenou působností

OZE	Obnovitelný zdroj energie
PM_{10} / $PM_{2,5}$	Suspendované částice do aerodynamického průměru 10 µm nebo 2,5 µm (prašný aerosol)
PO	Ptačí oblasti (Natura 2000)
POH	Plán odpadového hospodářství
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PRKK 21+	Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkce lesa
SEA	Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SEZ	Staré ekologické zátěže
SO_2	Oxid siřičitý
SWOT analýza	Analýza silných a slabých stránek, hrozeb a příležitostí
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VHD	Veřejná hromadná doprava
VISOH	Veřejné informace o produkci a nakládání s odpady
VKP	Významný krajinný prvek
VOC	Těkavé organické látky (angl.: Volatile Organic Compounds)
VZCHÚ	Velkoplošná zvláště chráněná území
ZCHÚ	Zvláště chráněná území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZZŘ	Závěr zjišťovacího řízení
ŽP	Životní prostředí

NÁZEV KONCEPCE:

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027

PŘEDKLADATEL:

Karlovarský kraj
Závodní 353/88
360 06 Karlovy Vary

OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE:

Ing. Petr Kulhánek
hejtman Karlovarského kraje

Závodní 353/88
360 06 Karlovy Vary
telefon: 354 222 105 – sekretariát hejtmana
e-mail: simona.smidlova@kr-karlovarsky.cz – asistentka hejtmana

Kontaktní osoba:

Ing. Jana Bělohoubková
vedoucí oddělení strategické plánování a regionálního rozvoje

Karlovarský kraj
Krajský úřad
Oddělení strategické plánování a regionálního rozvoje
Odbor regionálního rozvoje
tel.: 354 222 271
e-mail: jana.belohoubkova@kr-karlovarsky.cz

OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE ZPRACOVATELE VYHODNOCENÍ:

RNDr. Radim Misiaček
Fojtská 574
739 24 Krmelín
tel.: +420 739 460 212
e-mail: r.mis@raddit.cz

DRŽITEL AUTORIZACE A ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL:

Mgr. Zdeněk Frélich

Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014., prodlouženo dne 15.4.2019, č.j.: MZP/2019/710/740 do 20. 7. 2024.

Autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (číslo osvědčení 101346/ENV/09, které bylo prodlouženo dne 21. 10. 2014, č. j. 73460/ENV/14) a následně prodlouženo do 11.12.2024, č.j.: MZP/2019/630/2565.

ŘEŠITELSKÝ TÝM (V ABECEDNÍM POŘADÍ DLE PŘÍJMENÍ ČLENŮ TÝMU):

Martina Blahová

Mgr. Zdeněk Frélich

Mgr. Zuzana Karkoszková

RNDr. Radim Misiaček

Mgr. Renata Vojkovská

ÚVOD

VÝCHODISKA

Předložené vyhodnocení návrhu koncepce „Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“ (dále také jen Vyhodnocení koncepce či Vyhodnocení) je zpracováno na základě § 10e a §10f zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnocení koncepce vychází z obsahu přílohy č. 9 citovaného zákona. Procedura posuzování vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 22, písm. d) zákona, v působnosti Krajského úřadu Karlovarského kraje.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout. Na základě žádosti předkladatele byla k návrhu koncepce vydána stanoviska níže uvedených orgánů ochrany přírody:

- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Závodní 353/88, 360 01 Karlovy Vary
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Slavkovský les, Závodu míru 725/16, 360 17 Karlovy Vary
- Ministerstvo životního prostředí – Odbor výkonu státní správy IV, Husovo Nám. 38, 430 01 Chomutov
- Vojenský újezd Hradiště, 1. máje č. 5/3, 360 06 Karlovy Vary

Ze stanoviska AOPK ČR – Regionální pracoviště Správa CHKO Slavkovský les vyplynulo, že nelze vyloučit významný vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000. Autorizovanou osobou bylo proto zpracováno Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také naturové hodnocení, nebo Posouzení vlivů na EVL a PO). Příslušný dokument je součástí Vyhodnocení jako příloha číslo 1.

Základním dokumentem pro zpracování Vyhodnocení koncepce je návrh „Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“, předložený zhotoviteli v květnu 2021, a další koncepční podklady a informace. Dále byly využity konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování jiných vyhodnocení SEA. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v kapitole „Seznam použitých podkladů“. Ke zpracování kapitoly 2 Vyhodnocení byly v souladu s § 10b, odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů, využity také existující podklady.

Soulad uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli Vyhodnocení koncepce v době jeho zpracování známy.

PŘEDMĚT POSOUZENÍ A VYMEZENÍ ÚZEMÍ

Předmětem posouzení je návrh „Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“, zahrnující správní území Karlovarského kraje.

PROCES POSUZOVÁNÍ, VČETNĚ ZAJIŠTĚNÍ PŘÍSTUPU K INFORMACÍM A ÚČASTI VEŘEJNOSTI

Procedura posouzení koncepce probíhá v působnosti Krajského úřadu Karlovarského kraje. Zapojení veřejnosti probíhá v souladu s obligatorními kroky stanovenými zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Dokument „Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“ byl zpracováván dle principů strategického plánování rozvojových dokumentů pracovníky věcně příslušných odborů Krajského úřadu Karlovarského kraje a projednán v rámci dílčích pracovních skupin složených z garanty navržených odborníků pro danou tematickou oblast, příp. pouze s garanty PRKK v rámci Krajského úřadu Karlovarského kraje a jeho příspěvkových organizací. Vzhledem k tomu, že zpracování probíhalo v době nouzové stavu (Sars 2 - Cov19), byla část aktivit prováděna prostřednictvím videokonferencí.

OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY DO DOBY PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo předkladatelem koncepce předloženo příslušnému úřadu. Oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona[1] příslušným úřadem zveřejněno, zasláno dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 24. 3. 2021.

Na základě Oznámení a vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán dne 6. 5. 2021 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2, § 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl Závěr zjišťovacího řízení zveřejněn.

PLÁNOVANÉ OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY PO PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

Zveřejnění návrhu koncepce, včetně jejího Vyhodnocení, a jeho zaslání příslušným úřadem dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům dle § 10f), odstavce 2 citovaného zákona.

Veřejné projednání návrhu koncepce dle § 10f), odstavec 4 citovaného zákona, nebude-li dle § 10f, odst. 2 od veřejného projednání upuštěno.

Vydání stanoviska k posouzení vlivů návrhu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví příslušným úřadem na základě upraveného návrhu koncepce (včetně jejího Vyhodnocení), vyjádření k němu podaných a veřejného projednání (nebude-li od něho upuštěno, viz výše) dle § 10g), odstavec 1 citovaného zákona.

Schválení koncepce se zohledněním podmínek stanoviska, resp. odůvodněním v případě, že podmínky nebyly zohledněny.

Zveřejnění schválené koncepce a prohlášení dle § 10g, odst. 6 citovaného zákona.

---

1 Není-li uvedeno jinak, je dále v tomto textu zákonem vždy míněn zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 (dále také jen „PRKK 21+" nebo „Strategie" či „koncepce") je střednědobý strategický dokument a vytyčuje směr a hlavní cíle Karlovarského kraje na období 2021-2027.

Jedním z jejích hlavních úkolů je sdílet s obyvateli Karlovarského kraje vizi, cíle, prioritní oblasti a oblasti podpory kraje na období 2021–2027 tak, aby co nejúčinněji přispívaly k vyváženému a udržitelnému rozvoji území kraje.

Strategie definuje základní strategické cíle rozvoje území a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení. Dále je základním strategickým dokumentem, o který se samospráva kraje opírá při rozhodování o vhodnosti záměrů, projektů a aktivit ucházejících o podporu kraje. Je základním vodítkem samosprávy při usměrňování dalšího rozvoje území kraje.

PRKK 21+ pořizuje a v rámci SEA bude předkládat Karlovarský kraj (resp. RADDIT consulting s.r.o. na základě plné moci (Příloha č. 2).

1.1 Obsah koncepce

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 se skládá z analytické, strategické a implementační části.

Analytická část

Analytická část vznikla jako výstup první fáze plánovacího procesu. Cílem socioekonomické analýzy bylo stručné zhodnocení stavu a vývoje kraje a identifikace klíčových témat pro rozvojové priority kraje.

Analýza je sestavena na základě základních statistických údajů, které jsou doplněny o základní popis, interpretace a klíčová zjištění či tvrzení, i s využitím koncepčních sektorových dokumentů Karlovarského kraje a se vstupy zástupců odborů krajského úřadu. Výstupy byly projednány a validovány v rámci odborných pracovních skupin a s externími experty.

Analytická část obsahuje vedle stručného profilu Karlovarského kraje celkem 18 témat, které se věnují stavu a vývoji v kraji v posledních letech.

Každá kapitola je ukončena shrnutím klíčových problémů a výzev. Klíčová zjištění jsou strukturována do formy SWOT analýzy, která je stěžejním východiskem pro návrhovou část.

Návrhová (strategická) část

Návrhová část stanovuje vizi Karlovarského kraje, na jejímž základě jsou definovány globální cíle a prioritní oblasti. Ty jsou dále rozpracovány do struktury specifických cílů, opatření a typových aktivit.

Na začátku každé prioritní oblasti jsou ve formě manažerského shrnutí uvedeny hlavní závěry analytické části.

Podrobnější popis struktury návrhové části je uveden v následující kapitole.

Implementační část

Implementační část určuje jednotlivé kroky, které je potřeba pravidelně provádět, aby byl PRKK 21+ naplňován a aby mohlo být dosahováno cílů stanovených ve strategické části. PRKK 21+ může být kvalitně naplňován pouze za předpokladu pravidelného vyhodnocování a sledování plnění opatření a vývoje a dále za předpokladu naplňování principů spolupráce, transparentnosti, participace a další.

Struktura implementační části, která představuje metodiku pro řízení PRKK 21+, je následující:

1. Organizační zajištění implementace, včetně nastavení rolí zapojených subjektů
2. Způsob naplňování PRKK 21+
3. Způsob hodnocení PRKK 21+
4. Harmonogram aktivit – popis ročního cyklu realizace jednotlivých aktivit
5. Řízení změn a způsob aktualizace PRKK 21+
6. Evaluace strategie

1.2 Cíle koncepce

Strategická **vize** pro Karlovarský kraj je formulována následovně:

Karlovarský kraj, ekonomicky prosperující a transformující se region, otevřený vůči evropským výzvám a impulzům, poskytující svým obyvatelům prostor pro kvalitní život založený na atraktivních přírodních podmínkách a sociálně vstřícném prostředí.

Tato vize se rozpadá do třech **globálních cílů**, které zdůrazňují provázanost, neoddělitelnost a vzájemnou podmíněnost dílčích skupin problémů, kterým Karlovarský kraj čelí. Zároveň zdůrazňují nutnost meziregionální kooperace, ale i postavení kraje na hranici Německa a jeho silné vazby na okolní české i německé regiony.

Globální cíle PRKK 21+ jsou následující:

A. Růst ekonomické konkurenceschopnosti kraje

B. Růst atraktivity kraje pro jeho obyvatele, investory a návštěvníky

C. Intenzivnější přeshraniční a meziregionální vztahy

Strategická část je dále rozčleněna do 8 **prioritních oblastí** v návaznosti na výše uvedené globální cíle:

PO 1 - Hospodářsky prosperující a atraktivní region

PO 2 - Lázeňství, cestovní ruch, kultura

PO 3 - Vzdělávání a sport

PO 4 - Sociální oblast a zdravotnictví

PO 5 – Životní prostředí, zemědělství, energetika

PO 6 - Doprava

PO 7 - Správa, ochrana a rozvoj území

PO průřezová - Image regionu

Prioritní oblasti, které jsou v některých případech pro lepší přehlednost rozděleny do podoblastí, jsou dále členěny do **specifických cílů** a ty do **opatření**. Pro každou prioritní oblast je stanoveno několik specifických cílů. PRKK 21+ obsahuje celkem 37 specifických cílů a 119 opatření. U jednotlivých opatření jsou kromě popisu uváděny také příklady **typových aktivit**.

Struktura strategické části je uvedena v tabulce níže.

Tab. 1 Struktura návrhové části PRKK 21+

Prioritní oblast	Podoblast	Specifické cíle priority	Opatření
Image regionu	Image regionu	A. Nová image regionu	A.1 Zajištění a podpora podmínek pro marketing regionu
			A.2 Vytvoření a budování značky regionu (brandbuilding)
		B. Patriotismus a aktivní občanská společnost	B.1 Systematická a dlouhodobá podpora identifikace obyvatel s regionem
			B.2 Podpora občanských aktivit
1. Hospodářsky prosperující a atraktivní region	1.1 Hospodářsky prosperující a atraktivní region	1.1.1 Podnikání a inovace	1.1.1.1 Podpora a rozvoj podnikání, podnikavosti a vzniku nových firem
			1.1.1.2 Podpora rozvoje podnikatelské infrastruktury a podnikatelských nemovitostí
			1.1.1.3 Atraktivní prostředí a kvalitní služby pro investory
			1.1.1.4 Podpora zavádění nových trendů
		1.1.2 Výzkum, vývoj a inovace	1.1.2.1 Podpora výzkumných organizací a výzkumných týmů
			1.1.2.2 Podpora rozvoje VaV infrastruktury
		1.1.3 Kvalifikované lidské zdroje	1.1.3.1 Zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti obyvatel
			1.1.3.2 Získávání a stabilizace pracovních sil ve vybraných profesích/oborech
2. Lázeňství, cestovní ruch, kultura	2.1 Lázeňství	2.1.1 Rozvoj a podpora současného léčebného lázeňství	2.1.1.1 Věda a výzkum v oblasti balneologie
			2.1.1.2 Vzdělávání a edukace v oblasti lázeňství
			2.1.1.3 Certifikace a standardizace lázeňské léčebně rehabilitační péče
			2.1.1.4 Obnova, ochrana a údržba přírodních léčivých zdrojů
		2.1.2 Rozvoj potenciálu wellness a	2.1.2.1 Zkvalitnění lázeňských procedur poskytovaných v rámci wellness

Prioritní oblast	Podoblast	Specifické cíle priority	Opatření
		healthtourism	2.1.2.2 Podpora "healthtourismu"
		2.1.3 Využití lázeňství pro rozvoj regionu	2.1.3.1 Využití lázeňství jako nesporné ekonomické výhody Karlovarského kraje při spravedlivé transformaci regionu
			2.1.3.2 Marketing a PR lázeňství
	2.2 Cestovní ruch	2.2.1 Rozvoj potenciálu udržitelného cestovního ruchu	2.2.1.1 Podpora spolupráce subjektů v oblasti cestovního ruchu a lázeňství
			2.2.1.2 Rozvoj infrastruktury udržitelného cestovního ruchu
			2.2.1.3 Propagace cestovního ruchu pro residenty kraje
	2.3 Kultura	2.3.1 Posílení role kultury jako veřejné služby v rámci spravedlivé transformace regionu	2.3.1.1 Zvýšení efektivity a rozvoj muzeí a galerií
			2.3.1.2 Zvýšení efektivity prezentace a využití potenciálu kulturních památek s důrazem na památky UNESCO
			2.3.1.3 Rozvoj uměleckých aktivit
			2.3.1.4 Podpora komunitní role knihoven Karlovarského kraje
		2.3.2 Ochrana a podpora kultury	2.3.2.1 Ochrana a podpora muzeí, galerií a tradiční lidové kultury
			2.3.2.2 Ochrana a podpora hmotného kulturního dědictví kraje
			2.3.2.3 Ochrana a podpora umění
			2.3.2.4 Ochrana a podpora knihoven
		2.3.3 Rozvoj a využití kulturních a kreativních odvětví	2.3.3.1 Vytvoření krajského systému řízení KKO
			2.3.3.2 Kreativní učení
3. Vzdělávání a sport	3.1 Vzdělávání	3.1.1 Kvalitní počáteční vzdělávání	3.1.1.1 Rozvoj a modernizace vzdělávací infrastruktury
			3.1.1.2 Zkvalitnění metod a forem vzdělávání a řízení ve školách
			3.1.1.3 Podpora spolupráce škol a firem
			3.1.1.4 Podpora rozvoje klíčových kompetencí a funkční gramotnosti dětí, žáků, studentů

Prioritní oblast	Podoblast	Specifické cíle priority	Opatření
			3.1.1.5 Podpora vysokoškolského vzdělávání v KVK a zvýšení podílu VŠ vzdělaných obyvatel v KVK
			3.1.1.6 Podpora základního uměleckého a zájmového vzdělávání
		3.1.2 Další vzdělávání	3.1.2.1 Podpora dalšího vzdělávání
			3.1.2.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků - podpora zvyšování kvalifikovanosti a aprobovanosti pedagogických pracovníků
		3.1.3. Rovné příležitosti ve vzdělávání a rozvoj nadání	3.1.3.1 Zlepšení kompetencí pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v oblasti práce s heterogenním kolektivem
			3.1.3.2 Rozvoj nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů
			3.1.3.3 Podpora aktivit vedoucích ke snížení dopadu slabého sociálně-ekonomického zázemí rodiny na školní výsledky žáků
			3.1.3.4 Podpora zvýšení materiálně technické připravenosti škol a školských zařízení na společné vzdělávání
			3.1.3.5 Podpora zvýšení kvality a dostupnosti školských poradenských služeb
			3.1.3.6 Zkvalitnění systému prevence rizikového chování dětí a mládeže
			3.1.3.7 Podpora kariérového poradenství
		3.1.4 Zefektivnění vzdělávacího systému	3.1.4.1 Zefektivnění oborové struktury středních škol ve vazbě na potřeby trhu práce
			3.1.4.2 Zefektivnění soustavy MŠ a ZŠ
	3.2 Sport	3.2.1 Zvýšení zájmu o sport a zlepšení podmínek pro sportování	3.2.1.1 Výstavba, údržba a provoz sportovních zařízení
			3.2.1.2 Podpora sportujících dětí a mládeže a vytváření podmínek pro spojení vzdělávání a sportu – rozvoj školního sportu
			3.2.1.3 Podpora sportovních akcí
			3.2.1.4 Příprava a rozvoj sportovních talentů

Prioritní oblast	Podoblast	Specifické cíle priority	Opatření
4. Sociální oblast a zdravotnictví	4.1 Sociální oblast	4.1.1 Zvýšení dostupnosti sociálních služeb v kraji	4.1.1.1 Zajištění dostupnosti a územní rovnoměrnosti rozložení sítě sociálních služeb pro všechny cílové skupiny v souladu s definovanými potřebami
			4.1.1.2 Posilování ambulantních a terénních služeb z titulu zachování sociálních vazeb
		4.1.2 Posílení sociální stability	4.1.2.1 Prevence vzniku a řešení nepříznivé situace sociálně vyloučených osob a osob sociálním vyloučením ohrožených na celém území kraje
			4.1.2.2 Prevence kriminality a sociálně patologických jevů
	4.2 Zdravotnictví	4.2.1 Zvýšení dostupnosti a kvality zdravotní péče	4.2.1.1 Podpora vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví a jejich motivování pro práci ve zdravotnických zařízeních v kraji
			4.2.1.2 Zajištění dostatečné vybavenosti a dostupnosti zdravotnických zařízení
			4.2.1.3 Podpora elektronického zdravotnictví
		4.2.2 Prevence a zdravý životní styl	4.2.2.1 Podpora zdravého životního stylu
5. Životní prostředí, zemědělství, energetika	5.1 Životní prostředí a zemědělství	5.1.1 Kvalitní pitná voda, ochrana povrchových a podzemních vod	5.1.1.1 Propojení vodárenských soustav
			5.1.1.2 Rozvoj vodovodů a kanalizací v malých obcích
			5.1.1.3 Snížení znečištění vody ve VN Skalka rtutí
			5.1.1.4 Sanace starých ekologických zátěží
		5.1.2 Adaptace na dopady klimatické změny	5.1.2.1 Zpracování plánů pro zvládání sucha pro území ORP
			5.1.2.2 Obecná opatření pro zvládání sucha realizovaná za účelem bránění nadměrné erozi půdy a přispění k obnově původní polní fauny a flóry
			5.1.2.3 Povodňová opatření
			5.1.2.4 Podpora obcí ohrožených extrémními přívalovými srážkami
		5.1.3 Zavádění principů oběhového hospodářství a zlepšení nakládání s odpady	5.1.3.1 Omezení vzniku odpadů a materiálové využití odpadů
			5.1.3.2 Energetické využití odpadu
			5.1.3.3 Výstavba a modernizace sběrných dvorů

Prioritní oblast	Podoblast	Specifické cíle priority	Opatření
		5.1.4 Udržení dobré kvality ovzduší	5.1.4.1 Restrukturalizace velkých spalovacích zdrojů
			5.1.4.2 Snížení emisí z vytápění domácností
			5.1.4.3 Využívání nízkoemisních vozů (vozový park KK)
			5.1.4.4 Podpora a vytváření podmínek pro plynofikaci obcí
		5.1.5 Ochrana přírody a péče o krajinu	5.1.5.1 Zlepšení přírodních poměrů vodních a na vodu vázaných ekosystémů
			5.1.5.2 Obnova antropogenních struktur ve volné krajině
			5.1.5.3 Omezení výskytu invazních druhů rostlin a živočichů
			5.1.5.4 Podpora zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin
			5.1.5.5 Podpora pastvy
			5.1.5.6 Péče o krajinu
			5.1.5.7 Revitalizace a využití brownfields
		5.1.6 Udržitelné zemědělství a lesnictví	5.1.6.1 Kompenzace imisní zátěže a snížení deficitu živin v lesních půdách
			5.1.6.2 Zvýšení druhové pestrosti lesních porostů
			5.1.6.3 Snížení škod způsobených zvěří redukcí stavu zvěře
			5.1.6.4 Osvěta v oblasti zemědělství (ekologického zemědělství)
			5.1.6.5 Podpora managementu půdy v chráněných oblastech
		5.1.7 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)	5.1.7.1 Osvěta v oblasti životního prostředí
			5.1.7.2 Podpora environmentálního vzdělávání v praxi
			5.1.7.3 Podpora činnosti spolků a nestátních neziskových organizací (NNO)
	5.2 Energetika	5.2.1 Udržitelné zásobování tepelnou energií	5.2.1.1 Zvýšení podpory soustavy zásobování tepelnou energií (SZTE)

Prioritní oblast	Podoblast	Specifické cíle priority	Opatření
		5.2.2 Energetické úspory	5.2.2.1 Zavedení energetického managementu u budov ve vlastnictví kraje
			5.2.2.2 Energeticky úsporná opatření u objektů ve vlastnictví kraje
			5.2.2.3 Osvěta v oblasti energeticky úsporných opatření
			5.2.2.4 Realizace KVET na majetku kraje a u podnikatelských subjektů
		5.2.3 Využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie	5.2.3.1 Podpora využití OZE
6. Doprava	6. 1 Doprava	6.1.1 Lepší vnitřní i vnější dopravní napojení kraje	6.1.1.1 Dořešení silničního napojení kraje na evropskou dálniční síť
			6.1.1.2 Zlepšení stavebního a dopravně-technického stavu silnic II. a III. třídy a místních komunikací
			6.1.1.3 Zlepšení stavu regionálních tratí a optimalizace využití infrastruktury železniční dopravy
		6.1.2 Udržitelná mobilita a zvýšení bezpečnosti v dopravě	6.1.2.1 Zvýšení kvality a zachování intenzity přepravy cestujících včetně integrace veřejné dopravy v kraji
			6.1.2.2 Výstavba infrastruktury umožňující využívání veřejné dopravy (např. P+R, Bike + R, přestupní terminály, cyklostojany)
			6.1.2.3 Podpora budování a údržby sítě cyklostezek a cyklotras, popularizace cyklistické dopravy
			6.1.2.4 Podpora a popularizace udržitelných forem dopravy (jiných než cyklodoprava).
			6.1.2.5 Opatření vedoucí ke zvýšení bezpečnosti v drážním a silničním provozu (BESIP)
		6.1.3 Rozvoj letecké dopravy	6.1.3.1 Rozvoj technické infrastruktury letecké dopravy letiště Karlovy Vary
			6.1.3.2 Rozvoj potenciálu letecké dopravy letiště Karlovy Vary prostřednictvím spolupráce zainteresovaných subjektů

Prioritní oblast	Podoblast	Specifické cíle priority	Opatření
7. Správa, ochrana a rozvoj území	7.1 Veřejná správa	7.1.1 Efektivní veřejná správa	7.1.1.1 Efektivní chod úřadu
			7.1.1.2 Modernizace vybavení potřebného pro efektivnější služby veřejné správy a jejich lepší dostupnost
			7.1.1.3 Rozvoj ICT a zavádění služeb eGovernmentu
			7.1.1.4 Zajištění kyberbezpečnosti
	7.2 Bezpečnost	7.2.1 Funkční systém řízení bezpečnosti	7.2.1.1 Zajištění a optimalizace bezpečnosti a krizového řízení, vč. vzdělávání
			7.2.1.2 Zajištění adekvátní infrastrukturní a materiální vybavenosti v oblasti bezpečnosti a krizového řízení
	7.3 Regionální rozvoj	7.3.1 Udržitelný rozvoj území	7.3.1.1 Zajištění veřejné infrastruktury a kultivace veřejného prostoru
			7.3.1.2 Podpora dostupnosti bydlení
			7.3.1.3 Systematické propojování aktivit strategického a územního plánování
			7.3.1.4 Podpora spolupráce a lepší komunikace aktérů v regionu, vč. participace občanů
			7.3.1.5 Rozvoj potenciálu nadregionálních i mezinárodních vztahů a spolupráce

1.3 Vztah k jiným koncepcím

Cíle navrhované v rámci této Strategie by měly být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které byly či jsou připravovány pro období 2021+.

Při zpracování uvedené koncepce byly respektovány všechny dostupné relevantní dokumenty na úrovni EU připravované pro příští programové období, z nichž mezi nejdůležitější patří návrh zaměření Kohezní politiky EU po roce 2020. Přestože uvedený návrh zatím ještě není schválen, jeho pět tematických investičních cílů by se už nemělo měnit. Jejich přehled je uveden v kap. 5 v souvislosti s tvorbou referenčních cílů životního prostředí.

Strategie má vztah také k dalším dokumentům zpracovaným na mezinárodní úrovni. Globální rozvojovou iniciativou je především Agenda OSN pro udržitelný rozvoj (Agenda 2030), která stanovuje Cíle udržitelného rozvoje do roku 2030.

Na národní úrovni lze jako klíčovou koncepci uvést Strategický rámec Česká republika 2030, který je zastřešujícím rozvojovým dokumentem ČR, z něhož vychází Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ je podkladem pro krajské rozvojové koncepce, které by měly rozpracovávat její priority ve větším detailu, s ohledem na potřeby kraje. Dalším základním dokumentem, definujícím priority ČR ve vztahu k novému programovému období, je Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020.

Vzhledem ke svému zaměření může mít hodnocený návrh koncepce vztah k řadě dokumentů na národní a krajské úrovni. Úvodním krokem vyhodnocení vztahu PRKK 21+ k ostatním schváleným strategickým dokumentům (mezinárodním, národním a Karlovarského kraje) tedy bylo vytvoření seznamu koncepcí, které by potenciálně mohly mít vztah k posuzované koncepci a dopadu její realizace na životní prostředí. Z tohoto přehledu byly následně vybrány takové národní a regionální dokumenty platné v době zpracování PRKK 21+, navrhující priority, cíle či opatření, které by mohly přímo souviset s realizací PRKK 21+.

Vybrané relevantní koncepce jsou uvedeny níže v této kapitole, kde je tabulkovou formou provedeno vyhodnocení vztahu PRKK 21+ k jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, celostátní a regionální úrovni, které se vztahují k zájmovému území, předmětu řešení posuzované Strategie a způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení je provedeno pomocí stupnice uvedené v následující tabulce (Tab. 2), která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Tab. 2 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
0	bez vztahu	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci předkládané koncepce.

V následující tabulce (Tab. 3) je provedeno vyhodnocení intenzity vztahu PRKK 21+ k těm koncepcím, ke kterým byl identifikován nějaký vztah nebo u kterých nebylo možno tento vztah a priori vyloučit. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný (intenzita vztahu 0), nejsou, až na výjimky, v následující tabulce uváděny.

Tab. 3 Vztah PRKK 21+ k dalším koncepčním dokumentům

Mezinárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Nová politika soudržnosti EU 2021-2027 (návrh)	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle Nové politiky se promítají např. ve specifických cílech (dále také jen „SC“) 5.1.2, 5.2.3 zaměřené na adaptace na změnu klimatu, transformaci energetiky, podpory OZE a další.

Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle udržitelného rozvoje se do PRKK 21+ promítají např. v rámci SC 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 4.1.1, 4.2.1, 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6 v souvislosti s podporou ekologického zemědělství, ochranou přírody, adaptacemi na změnu klimatu, vzdělávání, zdravotnictví, sociální oblasti apod.
Národní dokumenty	**Možná vazba**	**Komentář**
Strategie regionální rozvoje ČR 2021+	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. Krajská strategie ze Strategie regionální rozvoje ČR 2021+ vychází a rozvíjí její témata.
Strategický rámec udržitelného rozvoje - Česká republika 2030	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. Krajská strategie z ČR 2030 vychází a rozvíjí její témata.
Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020)	2	Obsahuje požadavky řešitelné v předkládané koncepci. PRKK 21+ se v koncepci promítá prostřednictvím SC 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, 5.1.6, 5.2.3, 6.1.2 zaměřených na alternativní formy dopravy, adaptace sídel na změnu klimatu, OZE, budování vodovodů a kanalizace a dalších.
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci a promítá se do předkládané koncepce prostřednictvím SC 5.1.2, 5.1.4, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 6.1.2, např. ve formě ochrany ovzduší (např. ekologizace dopravy) snižování emisí skleníkových plynů (podpora OZE, mitigace) nebo adaptace na klimatickou změnu (voda) a realizaci prvků zeleně.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá především prostřednictvím SC 5.1.2, 5.1.3, 5.1.5, 5.1.6 zaměřených na zlepšování kvality životního prostředí (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině, využívání brownfields).
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci promítá prostřednictvím SC 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6 s důrazem na zlepšení kvality životního prostředí a adaptace sídel na změnu klimatu (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině, mitigace, využívání brownfields).
Aktualizace Národního programu snižování emisí České republiky, 2019	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Programu se v koncepci promítají do SC 5.1.4, 5.1.6, 5.2.3, 6.1.2 (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu) a OZE.
Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Strategie se v koncepci promítají prostřednictvím SC 5.1.4, 5.2.3, 6.1.2 (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu), OZE a smart technologií.

Politika ochrany klimatu ČR (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Politika ochrany klimatu se v koncepci promítá prostřednictvím SC 5.1.4, 5.2.3, 6.1.2 zaměřených na energetické úspory, snižování emisí skleníkových plynů z dopravy (např. podpora alternativních forem dopravy), využití OZE a další.
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 2015	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci promítá prostřednictvím SC 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6, 5.2.3, 6.1.2 s důrazem na zvýšení kvality životního prostředí, adaptace na změnu klimatu (voda, mitigace), OZE.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, 2017	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Národní akční plán se v koncepci promítá prostřednictvím SC 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6, 5.2.3 v oblasti mitigací, zlepšování mikroklimatu ve městech a posílení přirozených funkcí krajiny (zadržování vody, péče o zeleň) a OZE.
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky, 2017	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Koncepce ochrany před následky sucha se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím SC 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6 a intervencí v podobě zadržování vody v krajině apod.
Národní plány povodí – Povodí Labe, 2015	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Národního plánu povodí se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím SC 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6 a intervencí v podobě obnovy přirozeného vodního režimu a zlepšování přirozené retenční schopnosti krajiny.
Program rozvoje venkova 2014-2020, 5. aktualizované znění (akt. 2018)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Programu se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím např. SC 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6 zejména v podobě adaptací na klimatické změny, ekologické zemědělství, ochrana lesů apod.
Státní energetická koncepce ČR (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority SEK se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím SC 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3 zejména v podobě snižování energetických úspor.
Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015-2024 (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím SC 5.1.3 v podobě podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod.
Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím SC 5.1.3 v podobě podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod.

Dopravní politika České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Dopravní politika se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. bezpečnost, podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu, zajištění průchodnosti dopravní infrastruktury dálniční a silniční sítě pro volně žijící živočichy a pro obyvatelstvo), tj. například SC 6.1.1,6.1.2, 6.1.3.
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategický rámec se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím SC 4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.2.2, 5.1.4 v oblasti zlepšováním kvality ovzduší, bezpečnosti, zajištění sociální péče apod.
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím SC 4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.2.2, 6.1.2 s důrazem na sociální oblast (podpora seniorů, lepší životní podmínky a bezpečnost apod.) a zlepšení kvality životního prostředí (např. podpora udržitelných forem dopravy).
Národní akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP) (1998)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění budoucích návrhů opatření a aktivit, celkově pak prostřednictvím prioritní oblasti Životní prostředí, zemědělství, energetika.
Krajské dokumenty	**Možná vazba**	**Komentář**
Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje, ve znění aktualizace č. 1 (2018)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která ze ZÚR vychází a respektuje je (všechny cíle).
Územně analytické podklady Karlovarského kraje, ve znění 4. aktualizace (2017)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která ze ÚAP vychází a respektuje je (všechny cíle).
Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Severozápad - CZ04 (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat se do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory nízkoemisních forem dopravy ad. (SC 5.1.4, 6.1.2 ad.).
Územní energetická koncepce Karlovarského kraje, Aktualizace 2017 – 2042	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti, podpory OZE, snižování emisí a znečišťujících látek, využívání alternativních paliv v dopravě, podpory udržitelného rozvoje apod. (SC 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 6.1.2 ad.).
Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje 2016 – 2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod. (SC 5.1.3).

Strategie ochrany před povodněmi pro území Karlovarského kraje (2018)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat se do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory retenční schopnosti krajiny, ad. (zejm. SC 5.1.2, 5.1.5).
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (2005)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím zvyšování počtu obyvatel připojených na vodovody a kanalizaci, apod. (SC 5.1.1).
Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016-2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, např. podporu různorodosti lesních porostů, udržitelného hospodaření v lesích ad. (např. SC 2.2.1, 5.1.5, 5.1.6).
Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Karlovarského kraje (2011)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, např. podporu informovanosti veřejnosti o třídění a recyklaci odpadů, oběhovém hospodářství apod. (SC 5.1.6, 5.1.7 ad.).

Vazby na koncepční materiály, ke kterým byl identifikován velmi silný (3) nebo silný (2) vztah PRKK 21+ a které zohledňují cíle ochrany životního prostředí, jsou podrobněji popsány v kapitole Vyhodnocení číslo 5. „Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení“.

2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

2.1 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Dotčené území je tvořeno Karlovarským krajem, který se nachází v západní části ČR, a se svou rozlohou 3 310 km^2 se Karlovarský kraj řadí k těm nejmenším, zaujímá pouze 4,2 % území ČR. Na severu a západě uzavírá území republiky státní hranice s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem Plzeňským (ČSÚ, 2020).

Vymezení kraje je patrné na následující mapě.

Obr. 1 Vymezení území Karlovarského kraje

Z geografického hlediska lze Karlovarský kraj rozdělit do několika oblastí – centrální část je tvořena Karlovarskou vrchovinou a Podkrušnohorskou oblastí, která směrem na severozápad přechází v Krušnohorskou hornatinu (Krušné hory, Smrčiny), jihozápadní část kraje je představena Českoleskou oblastí. Přes severní část území kraje, podél státní hranice, se rozprostírají Krušné hory. Jejich nejvyšší bod Klínovec (1 244 m n. m.) leží v okrese Karlovy Vary, stejně tak jako nejnižší bod kraje (320 m n. m.), který se nachází na řece Ohři na hranici kraje. Ohře je zároveň nejvýznamnější řekou Karlovarského kraje a celé území také spadá do jejího povodí.

Karlovarský kraj je proslulý především svým lázeňstvím. Na území kraje se nachází nejen naše nejznámější lázně Karlovy Vary, ale i Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart a Jáchymov. Lázně v Kyselce nejsou v současné době v provozu. Spolu s léčivými prameny je kraj bohatý i na přírodní minerální vody.

Koncepcí je dotčeno území vyššího územně samosprávného celku České republiky (součást jednotky NUTS 2 Severozápad) Karlovarský kraj.

Území Karlovarského kraje je tvořeno okresy Cheb, Karlovy Vary a Sokolov. Na území kraje se nachází 7 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Ostrov, Sokolov).

Dále se na území kraje nachází 134 obcí, z nich 38 má statut města. Největšími městy jsou Karlovy Vary, Cheb a Sokolov. Ve výše uvedených 38 městech žije 81,8 % všech obyvatel kraje (ČSÚ, 2020).

2.1.1 Základní demografické charakteristiky a zdravotní stav obyvatel

V Karlovarském kraji je celkem 134 obcí, z toho 7 obcí s rozšířenou působností. Svou rozlohou (3 310 km^2) se Karlovarský kraj řadí k těm nejmenším, zaujímá pouze 4,2 % území ČR. Nejrozsáhlejší z okresů je karlovarský (45,6 % rozlohy kraje) s největším počtem obcí (56) a největším podílem žijících obyvatel v kraji (39,0 %). Okresy Sokolov a Cheb jsou, co do počtu obcí a rozlohy, srovnatelné. V kraji je celkem 38 měst.

Kraj se řadí k průměrně lidnatým krajům České republiky. Hustota zalidnění dosahuje 89 obyvatel na km^2, což je ve srovnání s průměrem České republiky (136 obyv./km^2) podprůměrná hodnota. V Karlovarském kraji je nižší hustota zalidnění v horských oblastech a na jihovýchodě země (Žluticko, Tepelsko) (ČSÚ, 2020; PRKK 21+, 2021).

K 31. 12. 2019 žilo v Karlovarském kraji celkem 294 664 obyvatel, což představuje 2,8 % obyvatel České republiky. Z toho 149 070 žen (50,6 %) a 145 594 mužů (49,4 %), v tom 44 750 osob (15,2 %) do 14 let, 189 736 osob (64,4 %) ve věku od 15 do 64 let a 60 178 osob (20,4 %) starších 65 let. Věkový ukazatel „index stáří“, který je dán poměrem počtu obyvatel ve věku nad 65 let k počtu dětí do 14 let, tedy byl na konci roku 2019 134,5 % (v ČR 124,6 %) (ČSÚ, 2020).

Negativním trendem postihujícím KVK je stávající odliv obyvatel. Horší životní podmínky a možnosti profesního uplatnění vedou k odlivu zejména mladých a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, což dále prohlubuje problémy a ovlivňuje sociální i pracovní kapitál kraje. Přitom struktura obyvatelstva a osídlení je jednou z podmínek pro úspěšné dokončení restrukturalizace kraje.

Stejně jako v celé České republice, i zde je patrné výrazné stárnutí populace. Probíhá zde podobně jako v celé ČR proces demografického stárnutí, kdy roste počet obyvatel v postproduktivním věku (nad 65 let) a snižuje se podíl obyvatel v předproduktivním věku (0-14 let). Karlovarský kraj má oproti průměru ČR vyšší podíl obyvatel starších 65 a více let (20 % oproti průměru ČR 19,6 %). Stárnutí obyvatel je přitom v KVK rychlejší než ve zbytku ČR. Z tohoto pohledu je nutné se připravit na potřebu zvýšení kapacit pečovatelských a zdravotnických služeb v kraji a dalších služeb poptávaných seniory. Zároveň pokles obyvatel v produktivním věku může v KVK vyvolat nesoulad na trhu práce a nedostatek lidských zdrojů pro potřeby krajské ekonomiky.

Karlovarský kraj je dlouhodobě migračně atraktivní pro cizince, zejména Rusy a Asiaty, a méně atraktivní pro Čechy. Zatímco zahraniční migrací kraj dlouhodobě obyvatele získává, vnitřní migrací obyvatelstvo ztrácí. To je dáno do určité míry možnostmi pracovního uplatnění, mírou zde poskytovaných služeb, ale také celkovou atraktivitou kraje jako takového pro život obyvatel ve srovnání s ostatními (PRKK 21+, 2021).

Vývoj věkového složení obyvatelstva je ilustrován na Obr. 2 dále, kde je znázorněno věkové složení obyvatel kraje v letech 2009 a 2019 (ČSÚ, 2020).

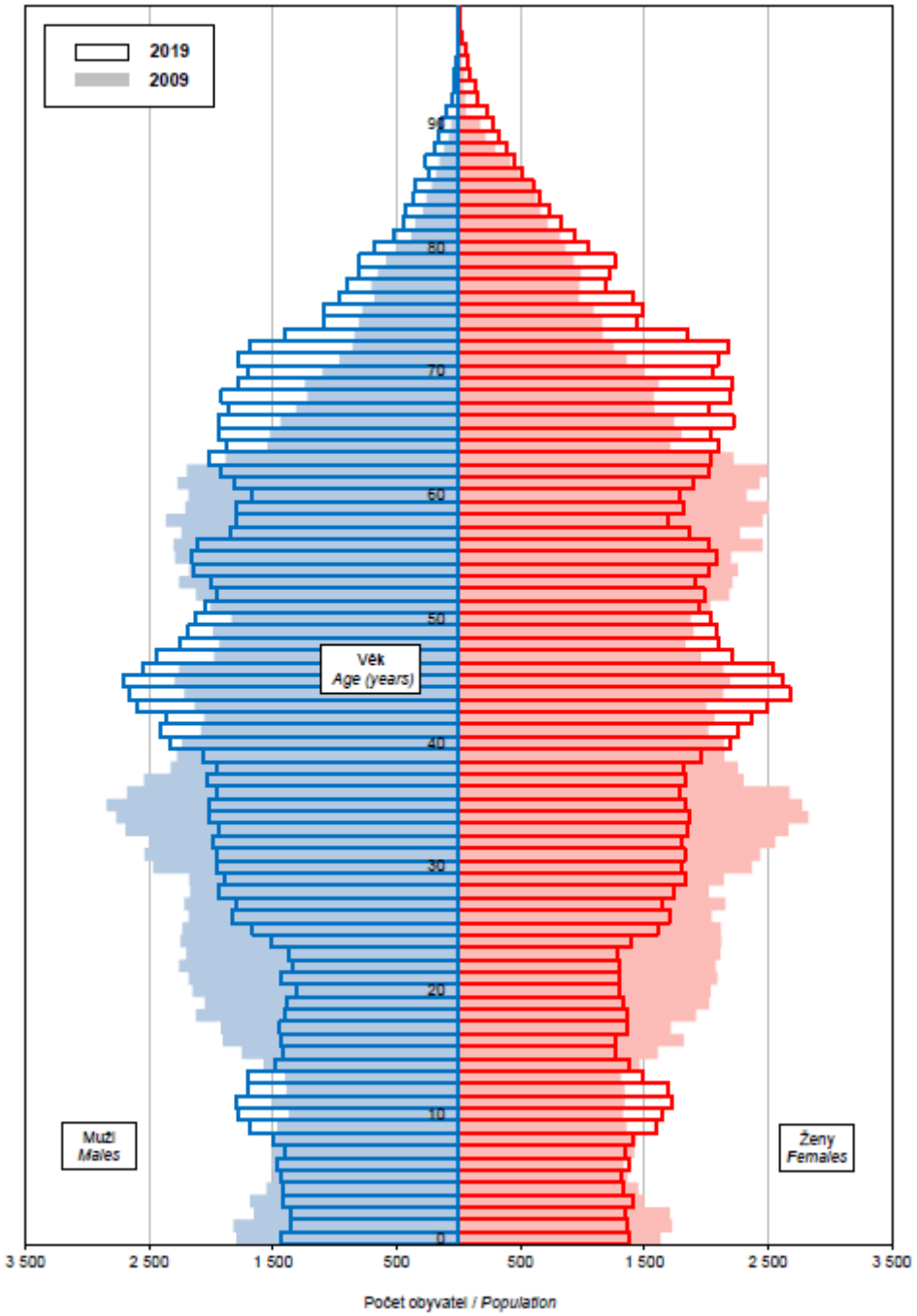

Obr. 2 Věkové složení obyvatelstva Karlovarského kraje k 31. 12. 2009 a 2019 (ČSÚ, 2020)

Věkové složení obyvatelstva Karlovarského kraje se bude v následujících letech výrazně měnit. Uváděné hodnoty přes určitou míru nepřesnosti ukazují na základní trendy – stále nižší porodnost a tím vyšší úbytek obyvatel přirozenou měrou spolu se zvyšující se nadějí dožití zapříčinilo nárůst postproduktivní složky populace nad předproduktivní, a tím došlo k nárůstu indexu stáří. Tento trend bude nadále pokračovat a měl by dosáhnout svého vrcholu v letech 2057–2060, kdy bude věková

kohorta 65+ dosahovat kolem 32% populace a bude tak více než dvojnásobně početnější než kohorta 0 -14 s 13,4% podílem. Produktivní složka populace by měla tvořit 54,5 %, což představuje minimum za celé období projekce. Prakticky to znamená, že se za cca 30 let téměř vyrovnají produktivní a neproduktivní složky populace. Nejmladší kohorta by měla od roku 2019 početně ubývat a svého minima dosáhnout v letech 2040 a 2041 s 12,9% podílem. Produktivní složka od roku 2019, kdy tvořila 65% populace, by za necelých 40 let měla klesnout o 10 % (PRKK 21+, 2021).

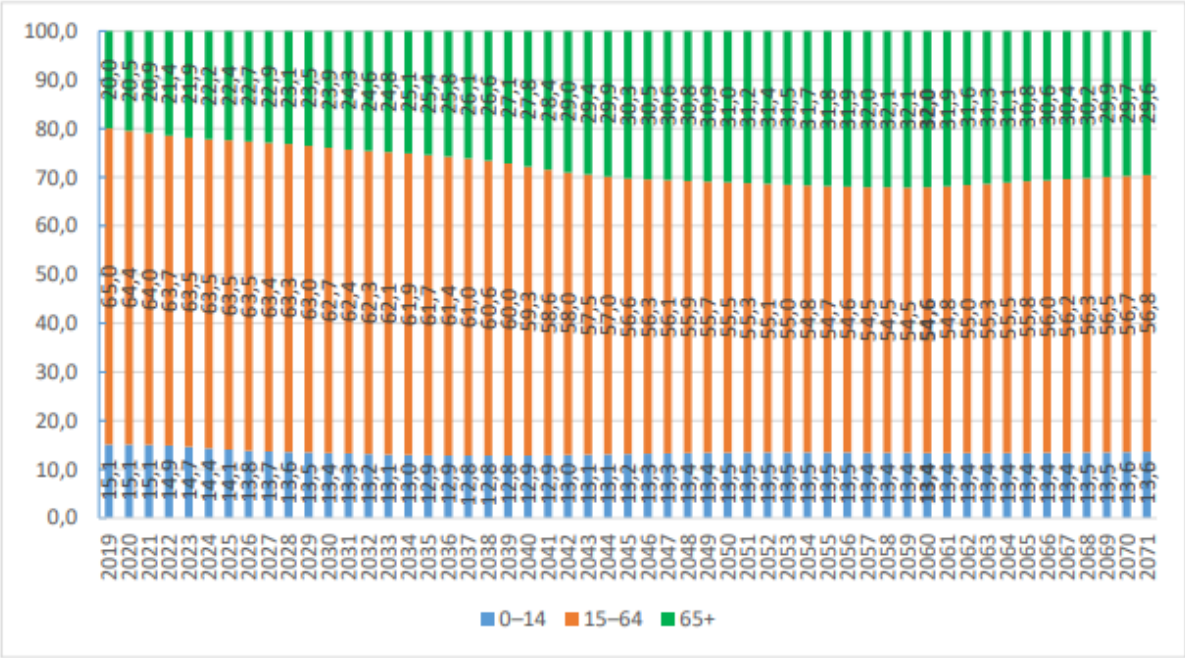

Obr. 3 Demografická projekce obyvatelstva Karlovarského kraje pro roky 2019-2070 (PRKK 21+, 2021)

Zdravotní stav

Karlovarský kraj patří v rámci České republiky dlouhodobě k oblastem s průměrnou úmrtností. S tou souvisí průměrně vysoká střední délka života - chlapci narození v Karlovarském kraji v roce 2019 mají očekávanou střední délku života 74,9 roku (celorepubliková hodnota je 76,3 let). Dívky narozené v roce 2019 mají očekávanou střední délku života 80,2 let (celorepublikově 82,1 let).

Nejčastější příčinou úmrtí v Karlovarském kraji byly v roce 2019, stejně jako v celé ČR, nemoci oběhové soustavy. Druhou nejčastější příčinou úmrtí byly novotvary, následují nemoci dýchací a trávicí soustavy, nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek a vnější příčiny.

Počet případů hospitalizací byl v roce 2018 v Karlovarském kraji mírně nadprůměrný (20 858,8 hospitalizací na 100 000 obyvatel) přestože převyšoval celorepublikový průměr (20 705,4 hospitalizací na 100 000 obyvatel), nedosahuje však maximálních hodnot, které byly dosahovány např. v Ústeckém kraji (24 096,1 hospitalizací na 100 000 obyvatel).

Kraj, okres Region, district	Počet případů hospitalizace Cases of hospitalisation						Průměrná ošetřovací doba ve dnech Average duration of stay in days
	absolutně number			na 100 000 obyvatel per 100 000 inhabitants			
	celkem	muži	ženy	*total*	*males*	*females*	
Česká republika [1)]	2 200 246	987 330	1 212 916	20 705,4	18 876,9	22 477,8	6,1
Hl.m.Praha	206 309	90 951	115 358	15 856,1	14 353,0	17 283,1	6,6
Středočeský	269 195	121 565	147 630	19 779,2	18 081,4	21 436,7	6,1
Jihočeský	139 980	62 325	77 655	21 840,9	19 690,6	23 938,9	5,8
Plzeňský	117 919	53 435	64 484	20 240,1	18 487,7	21 965,4	6,8
Karlovarský	61 593	27 791	33 802	20 858,8	19 058,3	22 615,5	5,6
Ústecký	197 728	87 244	110 484	24 096,1	21 429,5	26 721,9	5,9
Liberecký	95 882	43 096	52 786	21 712,0	19 837,9	23 526,6	7,2
Královéhradecký	102 118	45 933	56 185	18 543,7	16 927,9	20 113,3	6,7
Pardubický	103 136	47 605	55 531	19 867,3	18 507,0	21 203,3	6,7
Vysočina	113 601	51 210	62 391	22 317,6	20 253,6	24 354,8	5,6
Jihomoravský	245 988	110 381	135 607	20 763,2	18 999,5	22 460,3	6,7
Olomoucký	136 282	60 516	75 766	21 545,0	19 541,3	23 466,8	5,6
Zlínský	129 294	57 462	71 832	22 182,7	20 106,8	24 179,7	5,7
Moravskoslezský	263 188	118 698	144 490	21 853,2	20 091,2	23 549,9	5,6

[1)] Včetně bezdomovců a cizinců i s krátkodobým pobytem

[1)] *Incl. the homeless and foreigners with short time stay*

Obr. 4 Hospitalizovaní v nemocnicích podle kraje bydliště, rok 2018 (ÚZIS, 2019)

Celkově lze říci, že Karlovarský kraj patří dloudobě v rámci České republiky k oblastem s **nejhorší úmrtností** a **v období 2017–2019 byla nejnižší střední délka života při narození u žen právě v Karlovarském kraji, a to 79,9 roku.** V hlavních příčinách úmrtí je zde kopírován celorepublikový trend, kdy hlavní příčinou úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy. Nemocnost sledovaná podle hospitalizací je průměrná, otázkou je nemocnost neevidovaná v centrálních databázích, tedy taková, která není řešena v pobytových zdravotnických zařízeních, ale jen ambulantně nebo v domácím prostředí.

Determinanty zdraví

Jde o vlivy, které rozhodují o zhoršení, udržení či zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva. Jedná se o široké spektrum podmínek, které zahrnují individuální vlastnosti lidí, jejich činností, chování, životní styl, sociálně ekonomické a kulturní podmínky, dostupnost zdravotnických služeb a v neposlední řadě i faktory vnějšího prostředí. Zdraví jedince je podmíněno z 50% jeho životním způsobem, z 20% životním prostředím, z dalších 20% je dáno genetickým základem a z 10% jej ovlivňují zdravotnické služby.

Životní prostředí

Vybrané determinanty životního prostředí jsou podrobně popsány v dalších kapitolách. Zde jsou uvedeny pouze hlavní závěry pro jednotlivé složky životního prostředí, které mohou mít významnější vliv na lidské zdraví.

Pitná voda

V Karlovarském kraji je vodou z vodovodů zásobeno téměř 100 % obyvatel to znamená, že se Karlovarský kraj řadí mezi kraje s nadprůměrným podílem zásobovaných obyvatel. V rámci kraje je rozdíl ve vybavenosti obcí v závislosti na sídelní struktuře. Relativně vysoký podíl vybavenosti vykazují urbanizované části kraje s městskými sídly, které jsou zásobeny ze skupinových vodovodů s velmi dobrou kvalitou vody. Menší část vodovodů v Karlovarském kraji využívá místní zdroje. Venkovské (podhorské a horské) oblasti, kde je napojení na technickou infrastrukturu složité i z hlediska přístupnosti pozemků, jsou zásobovány pitnou vodou spíše ze studní. V posledních letech se stále více projevují **negativní dopady sucha** na zásobování obyvatel pitnou vodou. Dopady sucha jsou prohloubeny také využíváním pitné vody pro jiné účely (např. zalévání zahrad, napouštění bazénů), které způsobují rychlé vyčerpání zásob vody, a to jak ve vodojemech, tak ve vrtech a studnách.

Kvalita ovzduší

Kvalita ovzduší v Karlovarském kraji je dlouhodobě ovlivňována především vývojem v průmyslovém a energetickém sektoru. V roce 2019 nebylo vymezeno na území Karlovarského kraje žádné území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu. Taková situace v žádném dalším kraji v roce 2019 nenastala. Z dlouhodobého hlediska se hodnoty podílů ploch s překročenými imisními limity v kraji pohybují výrazně pod hodnotami pro celou ČR v jednotlivých letech, kromě ozonu.

Populace si však nese **zátěž z minulých let**, kdy byly koncentrace znečišťujících látek v ovzduší řádově vyšší. Tyto látky mají mj. i mutagenní a teratogenní účinky a jejich působení se nemusí projevovat akutní nemocí, ale chronicky a subchronicky a poruchami v genetické informaci se může účinek přenášet na další generace.

Hluková zátěž

Podle výsledků 3. kola strategického hlukového mapování ČR je nejvýznamnějším zdrojem hluku v ČR silniční doprava. V Karlovarském kraji jsou nejvýznamněji zatíženy oblasti **v okolí hlavních silničních tahů**, avšak hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy v Karlovarském kraji patří ve srovnání s ostatními kraji mezi nejnižší v ČR.

Negativní účinky hluku na lidské zdraví je možné s určitým zjednodušením rozdělit na orgánové účinky, rušení činností (spánku, řečové komunikace, osvojování řeči a čtení) a vlivy na subjektivní pocity (obtěžování). Specifické účinky se projevují poruchami činnosti sluchového analyzátoru. U nespecifických účinků dochází k ovlivnění funkcí různých systému organismu, často se na nich podílí stresová reakce a ovlivnění spánku a vyšších nervových funkcí. Hluk tak muže přispět ke spuštění nebo urychlení vlastního patologického děje u chorob s multifaktoriálními příčinami. Za dostatečně prokázané nepříznivé zdravotní účinky hluku v denní době je v současnosti považováno poškození sluchového aparátu, vliv na kardiovaskulární systém a nepříznivé působení na osvojování řeči a čtení u dětí. V noční době tj. v době spánku a fyziologické regenerace jsou za dostatečně prokázané považovány změny fyziologických reakcí (kardiovaskulární aktivita, EEG zaznamenaná aktivita mozku…), poruchy spánku a zvýšené užívání léku na spaní. Omezené důkazy jsou např. u vlivu hluku na hormonální a imunitní systém, na některé biochemické funkce, ovlivnění placenty a vývoje plodu, nebo u vlivu na mentální zdraví sociální chování a výkonnost člověka. U nočního hluku jsou omezené důkazy navíc (kromě výše uvedených) u vlivu na kardiovaskulární systém, obezitu, poruchy duševního zdraví, následné pracovní úrazy a zkrácení očekávané délky života.

Socioekonomické determinanty

Socioekonomické faktory ovlivňují významně životní způsob a styl jedince. Ve vztahu ke zdraví se obecně předpokládá, že vyšší ekonomická úroveň vede ke kvalitnímu životnímu stylu. Toto tvrzení

však není jednoznačné, např. alergická onemocnění jsou nyní diskutována ve smyslu „hygienické hypotézy“, kdy přílišná a úzkostlivá hygiena v domácnostech s malými dětmi vede k jejich vyšší náchylnosti k alergickým onemocněním. Dalším příkladem opačného vztahu mohou být finančně vysoce ohodnocená zaměstnání, která ovšem přinášejí vypjaté stresové situace, nepravidelné a nevyvážené stravování, nedostatek pohybu a tím i vysoké riziko kardiovaskulárních onemocnění.

Karlovarský kraj je **1. v pořadí krajů s nejvyšším podílem** nezaměstnaných osob. **Průměrné mzdy** ve 4. čtvrtletí roku 2020 byly v Karlovarském kraji pod celorepublikovým průměrem (nejnižší mzdová úroveň) (ČSÚ, 2020).

Nabídka **sociálních služeb** na území kraje je poměrně pestrá, koncentruje se především ve velkých městech.

Sociální službou s největším počtem míst jsou domovy pro seniory. V roce 2019 bylo v kraji 853 míst v domovech pro seniory a dále 560 lůžek v domovech se zvláštním režimem. V porovnání krajů z hlediska kapacit zařízení domovů pro seniory a má Karlovarský kraj nejmenší počet domovů pro seniory i domovů se zvláštním režimem a rovněž počet míst v zařízeních (vzhledem k velikosti, nikoliv na počet obyvatel).

Sociální služby se **nestačí přizpůsobovat** stále rostoucím požadavkům. Stárnoucí populace vyžaduje kvalitní péči tak, aby bylo seniorům umožněno žít v důstojných podmínkách a zajistit jim pokud možno co nejdelší kvalitní život. Nejde totiž jen o celkovou délku života, ale o jeho kvalitu. Realitou jsou dlouhé čekací doby na umístění klienta do vhodného zařízení, pro klienty s kombinovanými diagnózami je navíc obtížné najít zařízení, které je ochotno/schopno péči o ně zajistit.

Kvalita **vzdělání** je také jedním faktorem, který má vliv na životní styl populace. V současné době je přístup ke vzdělání umožněn v podstatě každému zájemci, škol všech typů je dostatek, naopak mnohdy mají problém získat dostatečný počet studentů. Pozornost je potřeba věnovat sociálně slabým a vyloučeným rodinám, které je potřeba podpořit a motivovat k tomu, abych jejich dětem bylo umožněno studovat, záslužná je také činnost dobrovolníků, kteří pomohou dětem v počátcích vzdělávání, kdy děti nemají dostatečnou podporu v rodině.

Se socioekonomickou situací souvisí i sociopatologické chování jedinců (závislosti, kriminalita, dluhové pasti apod.). Situace v Karlovarském kraji může být ilustrována na následujícím grafu, kdy Karlovarský kraj zaujímá **předposlední místo** v rámci ČR v **počtu léčených alkoholiků**. Lze důvodně předpokládat, že počty neléčených alkoholiků jsou mnohonásobně vyšší.

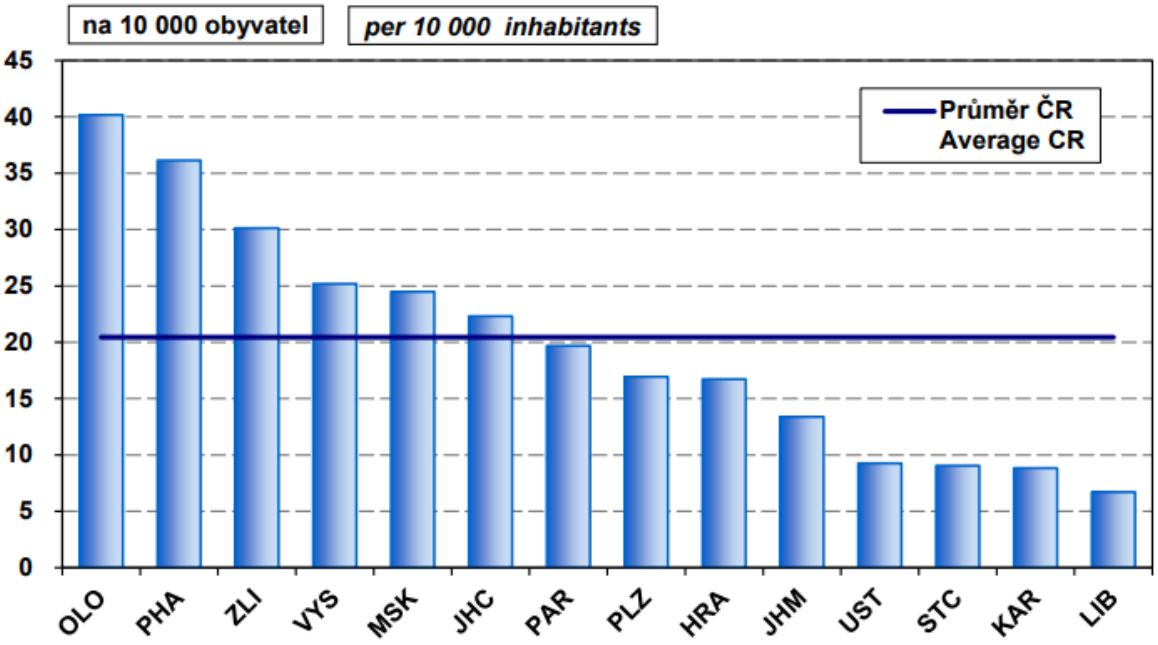

Obr. 5 Počet pacientů léčených v ambulantních psychiatrických zařízeních pro užívání alkoholu podle kraje sídla zdravotnického zařízení, rok 2018 (ÚZIS, 2019)

Z hlediska kriminality patří Karlovarský kraj v rámci ČR ke krajům s nejnižší kriminalitou, (5 034 trestných činů v roce 2018 v Karlovarském kraji oproti průměrným 13 743 v ČR). Nejvyšší počet spáchaných trestných činů zaznamenal Územní odbor Karlovy Vary (1 908 trestných činů), naproti tomu nejnižší počet spáchaných skutků byl registrován v Územním odboru Sokolov (1 425 trestných činů). Procentuální objasněnost TČ v KVK patří v rámci krajů mezi nejvyšší. Hodnota 67,8 % objasněných skutků v KVK za rok 2018 výrazně přesahuje celorepublikový průměr (48,2 %) (PRKK 21+, 2021).

Zdravotní péče

Dostupnost a kvalita zdravotní péče má v celkovém vlivu na lidské zdraví až 10% podíl. V České republice je obecně velmi dobrá dostupnost zdravotní péče, její kvalita se liší v jednotlivých oblastech a je často komplikovaná špatným organizačním fungováním jednotlivých zdravotnických zařízení, která se potýkají s nedostatkem personálu, velkou administrativní zátěží a nedostatkem financí. Obecně má ale každý občan umožněn přístup k potřebné zdravotní péči.

Vybavenost zdravotnickými službami je v Karlovarském kraji **na dobré úrovni, zejména ve větších městech**. Je pochopitelné, že v místních podmínkách, zejména u malých obcí, je přímá dostupnost zdravotnických služeb omezená.

Z uvedených determinantů, které mohou mít negativní vliv na lidské zdraví, je pro dané území důležitá špatná kvalita ovzduší a vysoká hluková zátěž, kdy v obou případech dochází k překračování hygienických limitů pro zdraví lidí v části kraje. Dalším z faktorů, které přímo i nepřímo ovlivňují negativně zdraví lidí, jsou špatné socioekonomické podmínky v části kraje.

2.1.2 Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje

Téměř celý Karlovarský kraj se geomorfologicky nachází v Krušnohorské subprovincii, na jihozápadě malá část vstupuje do území Šumavské subprovincie, na jihovýchodě pak do Poberounské subprovincie. Území je dále členěno na základní geomorfologické celky, které sdružují zpravidla nižší jednotky stejné struktury, geneze a vývoje reliéfu, a výrazně se odlišují od sousedních celků. Na území Karlovarského kraje se vymezuje 10 základních celků – Smrčiny, Chebská pánev, Krušné hory, Sokolovská pánev, Slavkovský les, Doupovské hory, Tepelská vrchovina, Rakovnická pahorkatina, Podčeskoleská pahorkatina, Český les.

Geologická stavba území Karlovarského kraje je velmi pestrá s významným množstvím nerostných surovin. Rozhodující množství hnědého uhlí se nachází v Sokolovské pánvi, která představuje druhé největší nahromadění zásob hnědého uhlí v ČR. Ložiska uhlí se nacházejí dále i v Chebské pánvi. Území kraje je nejvýznamnější oblastí s ložisky kaolinů v ČR. Vlastní ložisková oblast se rozkládá v oblasti Sokolovské pánve. Krušné hory a Slavkovský les jsou historickou hornickou oblastí rud (rudy mědi, železa, uranu, cínu, wolframu, polymetalické rudy). Výskyty rud jsou v Krušných horách v okolí Kraslic, Oloví, Perninku a Jáchymova a ve Slavkovském lese v okolí Krásna. Jíly a písky se hojně vyskytují jako tzv. doprovodné suroviny v nadloží i podloží uhelných slojí v Sokolovské pánvi. Cihlářské suroviny se kromě podkrušno-horských pánví nacházejí i na Žluticku. Bohaté zdroje kamene (čediče, žuly) se nacházejí nepravidelně v Sokolovské pánvi, Krušných horách, Doupovských horách, na Tepelsku (ÚAP, 2017).

2.1.2.1 Surovinové zdroje

Celkový objem těžby nerostných surovin na území Karlovarského kraje v roce 2019 činil 9 501,8 tis. t a meziročně tak poklesl o 4,7 %. Dlouhodobý vývoj těžby nerostů v kraji kolísá dle stavu národní ekonomiky a projevuje se zejména na těžbě stavebních surovin, která reaguje na stavební výrobu v závislosti na ekonomickém vývoji a hospodářské situaci.

Na území Karlovarského kraje se v největších objemech těží hnědé uhlí, a to v sokolovské uhelné pánvi. V roce 2019 se zde vytěžilo 5 969 tis. t této energetické suroviny. Těžba hnědého uhlí od roku 2008 postupně klesala, což souviselo s horší dostupností uhlí a také se sníženým odběrem uhlí pro elektrárny. V roce 2019 nastal výraznější pokles těžby hnědého uhlí, a to o 12,8 %.

Významnou skupinou těžených surovin jsou v kraji rovněž stavební suroviny – stavební kámen a štěrkopísky. Ve sledovaném období 2000–2019 těžba těchto surovin kolísala v závislosti na stavební výrobě. V roce 2019 bylo na území Karlovarského kraje vytěženo 2 165 tis. t stavebního kamene (meziroční nárůst o 16,9 %) a 423 tis. t štěrkopísků (meziroční nárůst o 25,1 %). Další důležitou komoditou v kraji jsou živcové suroviny (výhradní ložisko Krásno-Vysoký kámen), které se používají např. pro výrobu keramiky, kameninových hmot či dlažeb. Objem jejich těžby v roce 2019 činil 275 tis. t (meziroční nárůst o 7,8 %). Pro keramický průmysl jsou také významná ložiska kaolinu pro výrobu porcelánu (výhradní ložiska na Karlovarsku). Těží se zde jeden z nejkvalitnějších a nejžádanějších kaolinů v porcelánovém průmyslu. V roce 2019 se ho v kraji vytěžilo 122 tis. t, což je o 3,2 % méně než v roce 2018. V kategorii Ostatní je zahrnuta těžba surovin, které se těží v menších objemech, ale jedná se též o významné typy surovin. Jsou to např. bentonit, jíly žáruvzdorné pórovinové a kameninové jíly nežáruvzdorné, sklářský písek (ložiska na Skalensku v chebské pánvi) či tavné horniny.

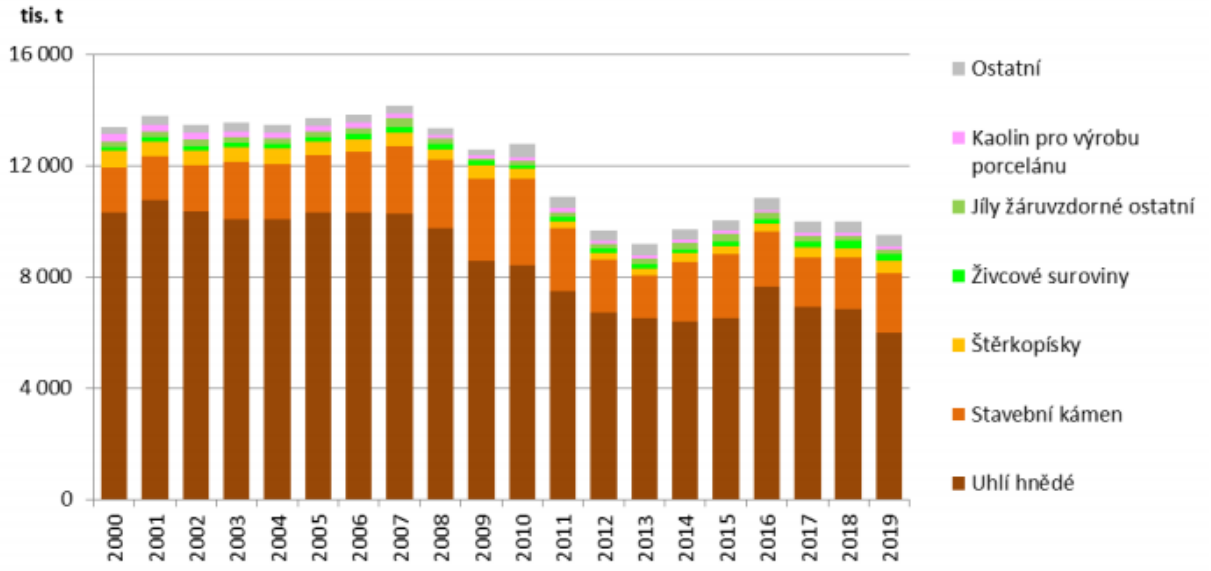

Obr. 6 Těžba nerostných surovin v Karlovarském kraji (tis. t), 2000–2019 (CENIA, 2020)

V roce 2019 činila plocha dotčená těžbou v Karlovarském kraji 7 413,9 ha, což odpovídá 2,2 % rozlohy kraje. Dále bylo v oblastech dotčených těžbou 1 143,6 ha rozpracovaných rekultivací a 5 682,4 ha ukončených rekultivací (CENIA, 2020).

2.1.2.2 Sesuvná území

Na území kraje jsou registrovány recentní sesuvy, které jsou označeny ve stupni aktivity potenciální, případně i jako aktivní svahové pohyby, a to především v oblasti Doupovských hor a podél toku Ohře.

Na území kraje jsou evidovány i další sesuvy. Báňská činnost v sokolovském revíru je provázena řadou závažných problémů se stabilitou svahů a propadů v území, v lokalitách vnější Podkrušnohorské a Smolnické výsypky, a prostorů vnitřních výsypek lomů Družba a Jiří. Sesuvy se vyskytují i v Chebské pánvi. Nejvíce sesuvů je registrováno v ORP Sokolov, Cheb a Karlovy Vary (ÚAP, 2017).

2.1.2.3 Poddolovaná území

Poddolovaná území představují další rizikový geofaktor podmiňující stabilitu území. Na rozdíl od sesuvů jsou výhradně produktem lidské činnosti – podpovrchové těžby nerostných surovin.

Území Karlovarského kraje je značně postiženo územními důsledky těžby nerostných surovin. Těžbou nerostných surovin je v těžených dobývacích prostorech dotčeno 34 km^2, což je 1,02 % z výměry kraje. Největší podíl těchto ploch je v ORP Sokolov (24 km^2). Rozloha území dotčená těžbou již ukončenou je mnohonásobně větší (více než 100 km^2).

Významným důsledkem těžby v řešeném území jsou poddolovaná území, která ovlivňují negativně možnost dalšího rozvoje rozsáhlých oblastí. Množství poddolovaných území v kraji je ve srovnání s ostatními kraji ČR poměrně velké. Poddolovaná území se nacházejí ve všech ORP kraje. Nejvíce se jich nachází v ORP Sokolov a Ostrov, rozsáhlá poddolovaná území se nacházejí také v ORP Kraslice a Karlovy Vary (ÚAP, 2017).

2.1.3 Klimatické poměry

Z hlediska klimatických poměrů se Karlovarský kraj nachází v mírném klimatickém pásmu.

Podle klimatologické klasifikace E. Quitta z roku 1971 lze vymezit na území Karlovarského kraje několik typů klimatických oblastí. Vyskytují se zde mírně teplé oblasti MT2, MT3, MT4, MT5 a zejména na severu v oblasti Krušných hor chladné oblasti CH4, CH6, CH7.

Charakteristiky jednotlivých klimatických oblasti jsou pak uvedeny v tabulce níže (Tab. 4).

Tab. 4 Charakteristiky klimatických oblastí Karlovarského kraje dle Quitta (1971)

Číslo oblasti	MT2	MT3	MT4	MT5	CH4	CH6	CH7
Počet letních dnů	20 až 30	20 až 30	20 až 30	30 až 40	0 až 20	10 až 30	10 až 30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10° a více	140 až 160	120 až 140	140 až 160	140 až 160	80 až 120	120 až 140	120 až 140
Počet mrazových dnů	110 až 130	130 až 160	110 až 130	130 až 140	160-180	140 až 160	140 až 160
Počet ledových dnů	40 až 50	40 až 50	40 až 50	40 až 50	60 až 70	60 až 70	50 až 60
Průměrná teplota v lednu	-3 až -4	-3 až -4	-2 až -3	-4 až -5	-6 až -7	-4 až -5	-3 až -4
Průměrná teplota v červenci	16 až 17	16 až 17	16 až 17	16 až 17	12 až 14	14 až 15	15 až 16
Průměrná teplota v dubnu	6 až 7	6 až 7	6 až 7	6 až 7	2 až 4	2 až 4	4 až 6
Průměrná teplota v říjnu	6 až 7	6 až 7	6 až 7	6 až 7	4 až 5	5 až 6	6 až 7
Průměrný počet dnů se srážkami 1mm a více	120 až 130	110 až 120	110 až 120	100 až 120	120 až 140	140 až 160	120 až 130
Srážkový úhrn ve vegetačním období	450 až 500	350 až 450	350 až 450	350 až 450	600 až 700	600 až 700	500 až 600
Srážkový úhrn v zimním období	250 až 300	250 až 300	250 až 300	250 až 300	400 až 500	400 až 500	350 až 400
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	80 až 120	60 až 100	60 až 80	60 až 100	140 až 160	120 až 140	100 až 120
Počet dnů zamračených	150 až 160	120 až 150	150 až 160	120 až 150	130 až 150	150 až 160	150 až 160
Počet dnů jasných	40 až 50	40 až 50	40 až 50	40 až 50	30 až 40	40 až 50	40 až 50

V současnosti dochází na globální úrovni ke změnám v distribuci teplot a srážek, což se projevuje na evropské úrovni i v rámci ČR a jejich regionů. Ochrana klimatu se tak stává důležitým globálním environmentálním tématem. Z predikce vývoje klimatu pro území ČR vyplývá:

- Postupný nárůst průměrných ročních teplot (o cca 1 °C do r. 2040, přes 2 °C do r. 2070 a přes 3 °C do r. 2100)
- Nejvýraznější oteplení v letních měsících (až o téměř 4 °C do r. 2100)
- Četnější a delší vlny veder
- Mírné snížení množství srážek v letních měsících (o cca 10 % do r. 2100)
- Četnější období bezesrážkových období
- Častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů – povodní, přívalových srážek, období sucha, požárů, apod. (EKOTOXA, 2018).

Průvodním jevem regionální změny klimatu je výskyt epizod s vysokou rychlostí větru spojených s přechody hlubokých tlakových níží přes Evropský kontinent, zejména v zimě, což představuje rizika například pro lesní porosty, zemědělství, stavby, energetiku a obyvatelstvo (MŽP, 2015).

Uvedené skutečnosti pak mají přímé dopady na rozvoj území a projevují se v různých oblastech života. Zejména se jedná o dopady v oblasti zemědělství (gradace škůdců, snižování výnosů), lesnictví (usychání smrkových porostů a rozvoj škodlivého hmyzu v důsledku lepších klimatických podmínek pro jeho gradaci i v důsledku oslabení lesních porostů), sociální a zdravotní sféře (dopady vln veder na seniory, děti a nemocné) a v neposlední řadě také na cestovní ruch (snižování konkurenceschopnosti zimních středisek v důsledku nedostatku sněhu i vody na zasněžování atd.). Tyto skutečnosti musí být vzaty v úvahu při plánování rozvoje regionu, zejména v souvislosti s nezbytnými adaptacemi na klimatickou změnu.

2.1.4 Ovzduší

2.1.4.1 Emisní situace

Vývoj emisí znečišťujících látek v Karlovarském kraji měl v období 2005–2019 sestupný trend. Výjimkou jsou emise amoniaku, které nemají výrazný trend. Největší pokles byl evidován u emisí SO_2 o 69,5 % a NO_x o 44,8 %, což souvisí s odsířením a denitrifikací velkých elektráren a tepláren. Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území v Karlovarském kraji v roce 2019 dosahovaly průměrných hodnot vzhledem k ostatním krajům, podobně jako v předchozích letech. Ovšem u emisí SO_2 přepočtených na plochu území zaujímá Karlovarský kraj třetí místo ze všech krajů (po Ústeckém a Moravskoslezském kraji). V roce 2019 došlo meziročně u sledovaných látek ke stagnaci či mírnému nárůstu s výjimkou SO_2, kde emise klesly o 23,8 % a NO_x o 13,1 %.

Znečištění ovzduší v Karlovarském kraji v roce 2019 ovlivňovaly především velké stacionární zdroje emisí. Emise TZL (2,0 tis. t) a emise CO (16,2 tis. t) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností. Emise NO_x (5,5 tis. t) a SO_2 (5,0 tis. t) byly produkovány především velkými zdroji znečišťování (NO_x 63,6 % a SO_2 91,3 %), kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla. Emise NH_3 (1,6 tis. t) pocházely zejména z chovu hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv. Emise VOC (6,2 tis. t) pocházejí hlavně z aplikace organických rozpouštědel a lokálního vytápění domácností. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se ve sledovaném období 2005–2019 příliš neměnil, největší změna nastala u emisí CO, významná je též změna poměru zdrojů u emisí $PM_{2,5}$ (CENIA, 2020).

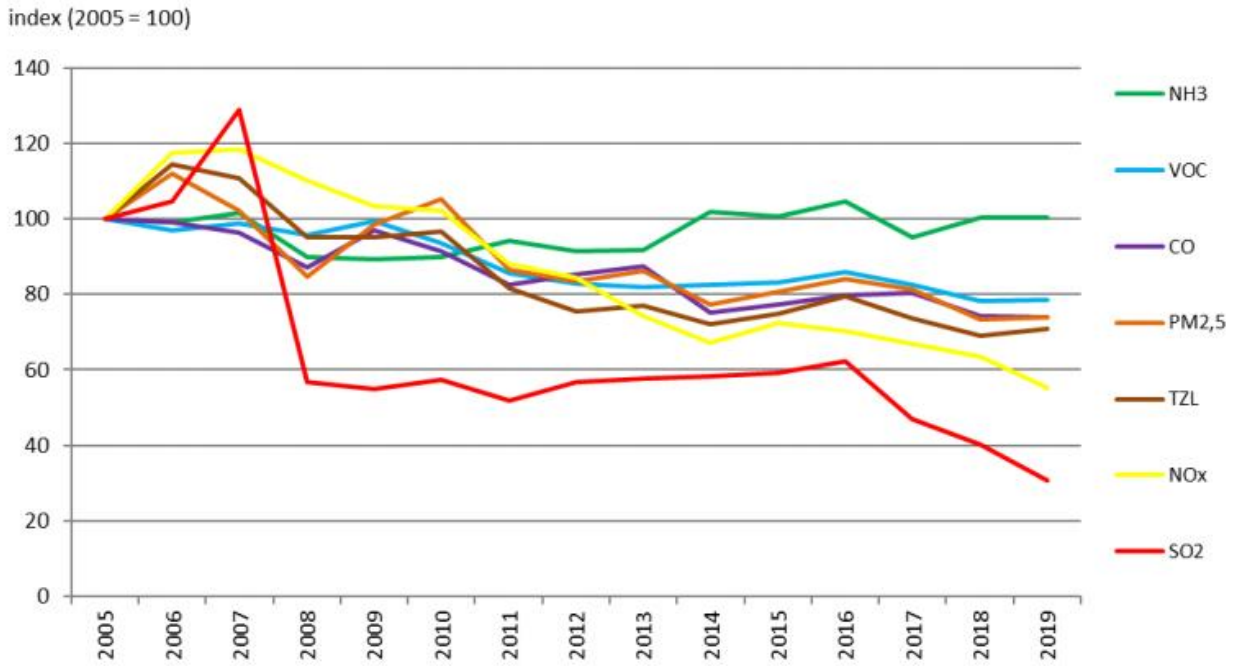

Obr. 7 Vývoj emisí hlavních znečišťujících látek v Karlovarském kraji v období 2005–2019 (CENIA, 2020)

V Karlovarském kraji bylo v roce 2019 v provozu 30 průmyslových zařízení, která spadají do režimu IPPC z celkového počtu 1 487 zařízení IPPC na území ČR. Po Hl. m. Praha je to druhý nejnižší počet ze všech krajů ČR. Průmyslová zařízení jsou umístěna zejména v podkrušnohorských pánvích.

V kategorii Energetika jsou provozována 4 zařízení, kterými jsou elektrárna Tisová, teplárna v Ostrově, výtopna v Mariánských Lázních a Zpracovatelská část Vřesová. V kategorii Výroba a zpracování kovů jsou v provozu 3 zařízení, a to slévárna hliníku Krásná, Galvanovna Abertamy a průmyslový park v Chebu. Nerosty se zpracovávají ve 3 IPPC zařízeních, která jsou zaměřena na výrobu skla a stavebního materiálu, je zde také slévárna čediče. Chemický průmysl v kraji zastupují 3 zařízení, jedná se o výrobu akrylové chemie, výrobu za použití PUR a výrobu PERSTERILU a peroxidu vodíku. Pro nakládání s odpady je v Karlovarském kraji provozováno 6 zařízení. Jedná se o skládky a centrum pro nakládání s odpady. V kategorii Ostatní průmyslové činnosti je v provozu 11 zařízení IPPC, kterými jsou chov prasat a drůbeže, výroba potravinářských a krmných komodit, dále zpracování vlny a papírenská výroba. Z celkového počtu 208 objektů v ČR, které spadají do směrnice SEVESO (zákon o prevenci závažných havárií), jich je v Karlovarském kraji 5 (z toho je 1 objekt zařazen do skupiny A a 4 objekty do skupiny B).

Na vývoji emisí sledovaných znečišťujících látek v období 2005–2019 v kategoriích REZZO 1 a 2 (velké a střední stacionární zdroje znečištění) v Karlovarském kraji se projevují dva protichůdné jevy. Jednak je potřeba plnit legislativní povinnosti, dodržovat emisní limity a neustále zlepšovat technologie s důrazem na snižování vlivu na životní prostředí, na druhé straně se však po roce 2011 projevuje zvyšování průmyslové výroby po překonání ekonomické krize. Emise CO, VOC a TZL byly v tomto období rozkolísané bez výraznějšího trendu. Emise NOx a SO2 zaznamenávají výrazný pokles – v období 2007–2019 poklesly emise NO_x o 61,4 % a emise SO_2 o 77,8 %, přičemž výrazný pokles nastal mezi lety 2016 a 2019.

Co se týče dopravy, Karlovarský kraj má vzhledem k okrajové poloze mimo hlavní tranzitní trasy silniční dopravy a struktuře osídlení malou emisní zátěž z dopravy. Měrné emise NO_x z dopravy na jednotku plochy v roce 2019 činily 0,4 $t.km^{-2}$, což je druhá nejnižší hodnota z krajů ČR po Plzeňském kraji (průměr ČR je 0,7 $t.km^{-2}$). Na znečišťování ovzduší dopravou se v kraji rozhodujícím způsobem podílela individuální automobilová doprava, v případě emisí CO její podíl na celkových dopravních emisích dosáhl

90,4 %. Podíl nákladní silniční dopravy na celkových emisích jednotlivých látek z dopravy byl ve srovnání s ostatními kraji zřetelně nižší, v případě emisí PM činil 25,2 % emisí a u emisí NO_x pak 24,3 %.

V průběhu období 2000–2019 v kraji poklesly dopravní emise CO o 73,2 % a VOC o 64,8 %, klesající trend emisí těchto látek ovlivnila obnova vozového parku a s ní spojené snižování emisní náročnosti. Emise NO_x poklesly během sledovaného období 2000–2019 pouze o 24,4 %. V období 2000–2005 docházelo dokonce k růstu emisí NO_x, který byl výrazný v případě nákladní silniční dopravy, ze které emise v tomto období stouply o 61,5 %. Emise PM z dopravy za období 2000–2019 stouply o 6,0 %, tento vývoj ovlivnila individuální automobilová doprava, kde emise PM vzrostly o 74,9 %. Důvodem tohoto vývoje byl růst přepravních výkonů v kraji a zvyšování podílu dieselových vozidel (s vyšší emisní náročností) ve vozovém parku osobních automobilů. Emise skleníkového plynu CO_2 v průběhu období vzrostly téměř na dvojnásobek (o 98,6 %), vývoj odrážel růst spotřeby energií a paliv v dopravě. V roce 2019 v meziročním srovnání poklesly emise všech sledovaných znečišťujících látek, nejvíce emise CO, a to o 13,5 %. V případě emisí CO_2 z dopravy byl naopak potvrzen rostoucí trend a emise meziročně vzrostly o 2,1 % (CENIA, 2020).

2.1.4.2 Imisní situace

Kvalita ovzduší v Karlovarském kraji je dlouhodobě ovlivňována především vývojem v průmyslovém a energetickém sektoru. V roce 2019 nebylo vymezeno na území Karlovarského kraje žádné území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu. Taková situace v žádném dalším kraji v roce 2019 nenastala.

V roce 2019 byl na obou měřících stanicích (Přebuz a Sokolov) v Karlovarském kraji překročen imisní limit vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny. Souhrnně tedy po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2019 vymezeno 99,2 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky.

Z dlouhodobého hlediska se hodnoty podílů ploch s překročenými imisními limity v kraji pohybují výrazně pod hodnotami pro celou ČR v jednotlivých letech, kromě ozonu. V kraji byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví pro 24hodinovou koncentraci PM_{10} pouze v letech 2005 a 2011, kdy ale v roce 2011 podíl plochy nepřekročil 1 %. Imisní limit pro roční koncentraci PM_{10} ve sledovaném období 2005–2019, ani pro roční koncentraci $PM_{2,5}$ ve sledovaném období 2012–2019 nebyl překročen.

Ucelenou informaci o kvalitě ovzduší na území Karlovarského kraje udává následující mapa oblastí s překročením imisních limitů. Dle tohoto vymezení došlo v roce 2019 na více než 99,2 % území kraje k překročení imisního limitu pro alespoň jednu znečišťující látku (se zahrnutím přízemního ozónu) (CENIA, 2020).

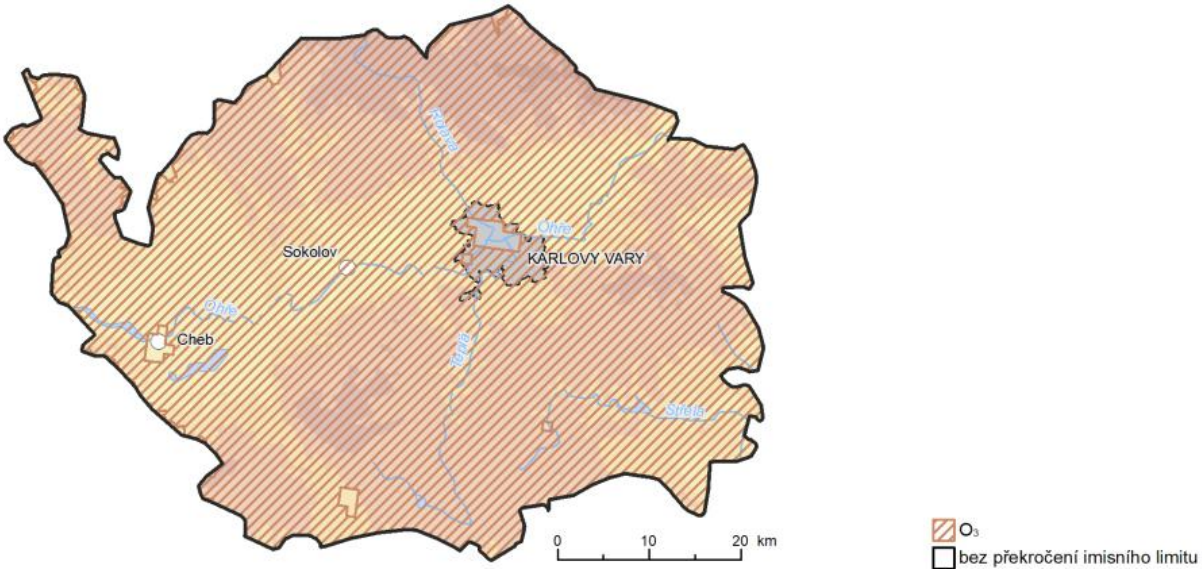

Obr. 8 Oblasti kraje s překročenými imisními limity, 2019 (CENIA, 2020)

2.1.5 Voda

Téměř celé území Karlovarského kraje spadá do povodí Ohře (74,4 %). Největším vodním tokem a odvodňovací páteří kraje je řeka Ohře s velkým množstvím přítoků (Teplá, Rolava, Svatava). Jihovýchodní oblasti kraje spadají do povodí Berounky a Mže (20,3 %) s páteřní řekou Střelou. Část Ašského výběžku a Krušných hor od spojnice Klínovec – Horní Blatná jsou odvodňovány na území Spolkové republiky Německo do povodí řeky Muldy (5,3 %).

Hustota říční sítě na území Karlovarského kraje je 1,4 km/km^2, což je mírně nad průměrem ČR (1,25 km/km^2). Nejvyšší hustota říční sítě je v oblastech s vyšší nadmořskou výškou (např. Smrčiny, Slavkovský les, Krušné hory, Tepelská vrchovina a Doupovské hory). Součástí říční sítě jsou i historická vodní díla Blatenský příkop a Dlouhá stoka.

Významnou součástí vodstva na území Karlovarského kraje jsou vodní nádrže a rybníky. Vodní nádrže (umělé i přirozené) jsou vesměs víceúčelové, slouží především jako zdroje povrchové vody pro zásobování pitnou a průmyslovou vodou, ke snížení povodňových průtoků, k zajištění minimálních průtoků nebo k udržení odběrů vody na tocích. Využívány jsou také pro rekreaci a rybářství, případně pro výrobu elektrické energie. Největší koncentrace rozsáhlejších vodních ploch je v ORP Cheb, kde se nacházejí největší vodní nádrže kraje Jesenice (760 ha) a Skalka (378 ha), naopak nejmenší koncentrace vodních ploch je v ORP Aš. Jako vodárenské nádrže slouží nádrže Mariánské Lázně, Žlutice, Horka, Podhora, Stanovice a Myslivny.

V souvislosti s rekultivacemi území po těžbě vznikají na Sokolovsku rozsáhlé nové vodní plochy (např. vodní nádrž Michal – 30 ha, vodní nádrž Medard – 495,76 ha). Vodní rekultivace popsaného rozsahu jsou výrazným zásahem do vodního režimu v území a výrazně mění vodohospodářské a klimatické poměry v území. Kromě vodních nádrží jsou významným fenoménem, a to i krajinným, rybniční soustavy, které jsou vybudovány především na Bochovsku, Ostrovsku, Tepelsku, v okolí Františkových Lázní a jižně od Mariánských Lázní.

Zastoupení vodních ploch na území kraje (2,1 % rozlohy kraje) patří v ČR k průměrným, v souvislosti s realizací vodních rekultivací se tento podíl zvyšuje (ÚAP, 2017).

2.1.5.1 Jakost povrchových vod

Jakost vody v Karlovarském kraji byla v období 2018–2019, stejně jako v období 2017–2018, hodnocena na základě hodnocení hlavních sledovaných profilů převážně I. a II. třídou jakosti (neznečištěná a mírně

znečištěná voda) a III. třídou jakosti (znečištěná voda). Silně znečištěná voda (IV. třída jakosti) byla zjištěna, stejně jako v minulém období, v Blšance. Nejvýznamnějším zdrojem znečištění vody jsou v kraji těžba surovin a plošné znečištění ze zemědělství, v menší míře komunální znečištění. Znečištění bylo zjištěno i na odtoku z vodní nádrže Skalka.

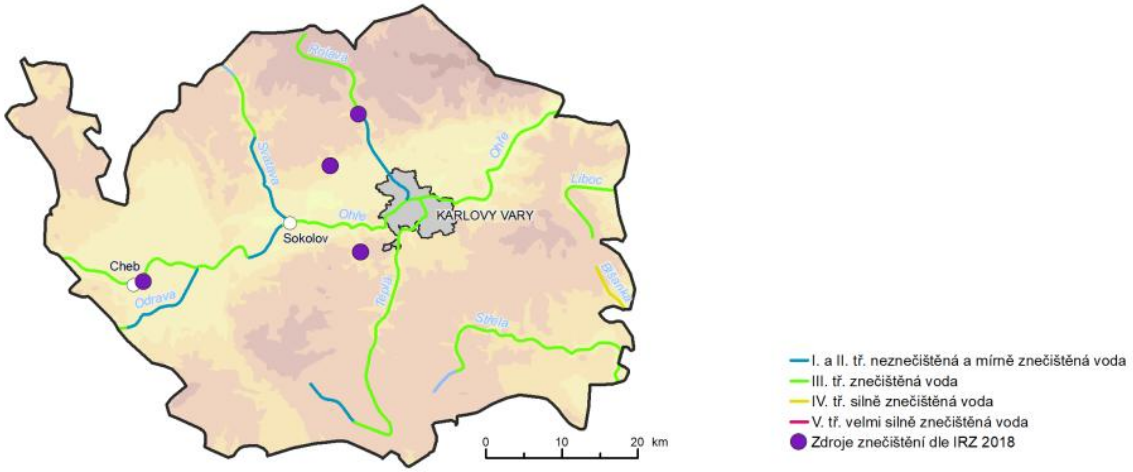

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5, $CHSK_{Cr}$, $N\text{-}NH_4^+$, $N\text{-}NO_3^-$, $P_{celk.}$. Bodové zdroje znečištění jsou uvedeny dle IRZ (úniky do vody a přenosy v odpadních vodách) za ohlašovací rok 2018. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny třídy hodnocení jakosti vody v tocích.

Obr. 9 Jakost vody v tocích Karlovarského kraje v období 2018-2019 (CENIA, 2020)

V rámci monitoringu koupacích vod bylo v Karlovarském kraji v koupací sezoně 2019 sledováno 11 koupacích oblastí. Zákaz koupání byl vydán z důvodu přemnožení sinic ve VN Jesenice (u ATC Václav), ve VN Skalka (u ATC Pohoří) a stejně jako v minulém roce ve Velkém rybníku. Voda nevhodná ke koupání byla zjištěna v koupališti Jesenice-Dřenice a zhoršená kvalita vody byla zjištěna na koupališti Rolava-Karlovy Vary. Na ostatních sledovaných lokalitách se po celou sezonu udržela voda vhodná ke koupání bez výhrad nebo se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi (CENIA, 2020).

Znečištění podzemních vod, obdobně jako u vod povrchových, pochází z bodových a plošných zdrojů znečištění. Z bodových zdrojů jsou to především staré ekologické zátěže. Významné plošné zdroje představují zejména zemědělsky obhospodařované pozemky. Z chemického vyhodnocení stavu útvarů podzemních vod bylo zjištěno, že nevyhovující stav byl identifikován zhruba na 30 % a vyhovující téměř na 70 % území Karlovarského kraje. Situace se však v Karlovarském kraji postupně zlepšuje (ÚAP, 2017).

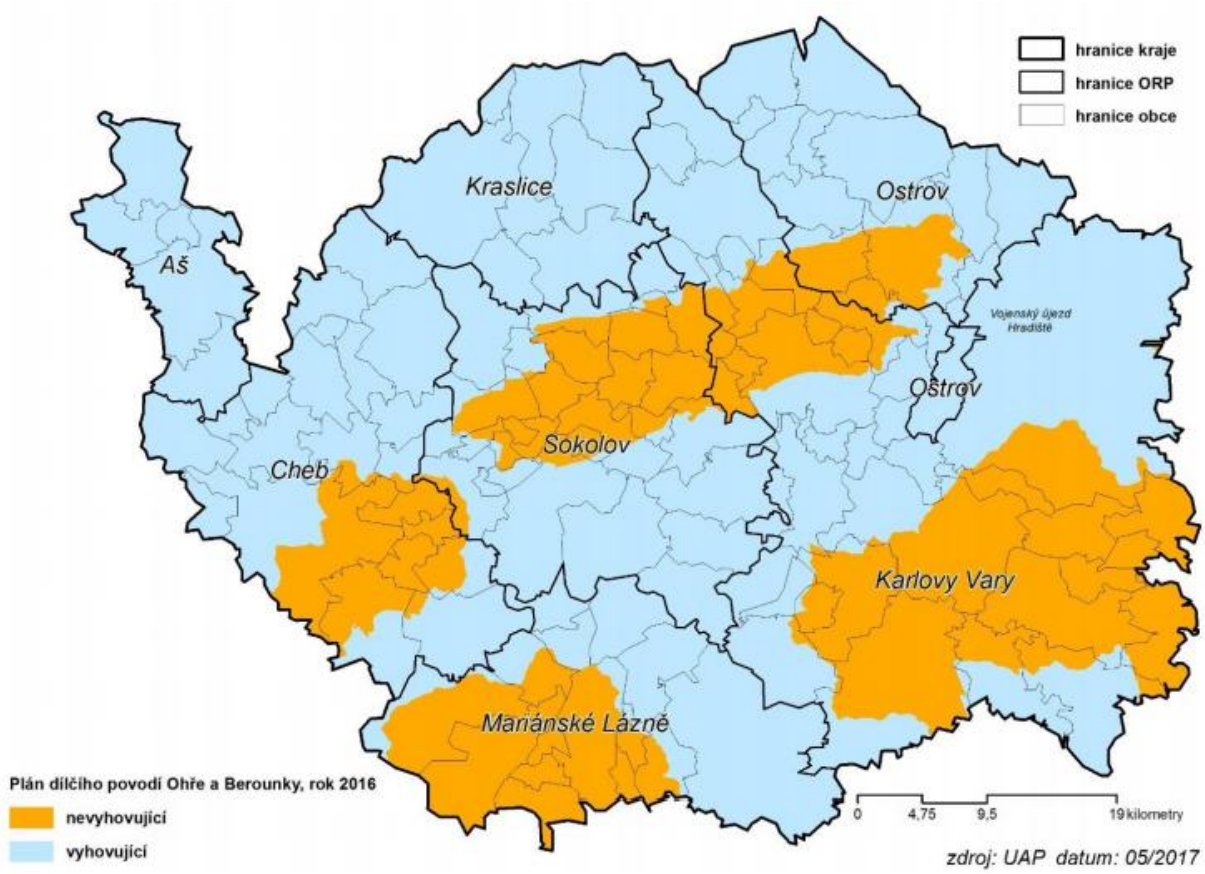

Obr. 10 Vyhodnocení chemického stavu útvarů podzemních vod 2016 (ÚAP, 2017)

2.1.5.2 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) jsou vyhlašovány nařízením vlády a představují území, která mají být přednostně chráněna jako přirozené zásobárny povrchových a podzemních vod, která může být v budoucnu použita pro zásobování obyvatel.

Z hlediska přirozené akumulace vody lze považovat Karlovarský kraj za vodohospodářsky významné území. Na území Karlovarského kraje se nacházejí dvě území CHOPAV. CHOPAV Krušné hory je stanovena pro ochranu dosavadních vyšších specifických odtoků z oblasti Krušných hor k nadlepšování průtoků vodohospodářsky důležitých vodních toků, CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les pro ochranu území infiltrace a akumulace významných zdrojů podzemní vody (HEIS VÚV, 2021; ÚAP, 2017).

2.1.5.3 Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo

b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Seznam zranitelných oblastí na území ČR je uveden v příloze 1 Nařízení vlády č. 262/2012 Sb. Na území Karlovarského kraje se zranitelné oblasti nachází v okolí Kynšperku nad Ohří a Chyše.

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,

b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo

c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.

Dle Nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

2.1.5.4 Přírodní léčivé vody, zdroje přírodní minerální vody

Území Karlovarského kraje je i v evropském měřítku ojedinělé počtem vývěrů minerálních vod a plynů a pestrostí jejich chemického složení. Počet vývěrů dosahuje několika set. Převládají vývěry studených uhličitých železnatých kyselek (7 až 10 °C), vzácnější jsou zřídla termální vody (39 - 73,4 °C) nebo radonové vody čerpané z bývalých uranových dolů.

Z hlediska územního rozložení je největší počet studených pramenů v oblastech kolem Františkových Lázní a Mariánských Lázní, termálních zřídel pak v oblasti Karlových Varů. Vybrané minerální prameny (přírodní léčivé zdroje) jsou využívány k léčebným kúrám v pěti lázeňských městech - Mariánské Lázně (17 pramenů), Františkovy Lázně (12 pramenů), Lázně Kynžvart (4 prameny), Karlovy Vary (16 pramenů) a Jáchymov (4 prameny, důlní voda s obsahem radonu).

K ochraně přírodních léčivých zdrojů jsou stanovena ochranná pásma v lázeňských místech Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Mýtina-Kyselecký Hamr, Korunní a Lázně Kynžvart. Pásma I. stupně s přísnějšími podmínkami ochrany jsou vymezena na 1 % území kraje, pásma 2. stupně na 41,3 % území kraje. Minerální prameny jsou také využívány pro plnění do lahví, což představuje specifické výrobní odvětví Karlovarského kraje. Hlavním subjektem provozujícím tuto činnost je a.s. Karlovarské minerální vody. Nejvýznamnějšími místy plníren jsou Kyselka, Korunní a Mnichov (ÚAP, 2017).

2.1.5.5 Povodňové riziko, povodňová ochrana, sucho

Na území Karlovarského kraje jsou stanovena záplavová území Q_5, Q_{20}, Q_{100} a aktivní zóny záplavových území. Záplavové území Q_{100} je stanoveno na 2,2 % území kraje. Pro Ohři a její přítoky je typický zimní režim povodní, spojený s táním sněhu v horských oblastech. Významné letní povodně jsou poměrně řídké, což souvisí s relativně dobrou retenční schopností území kraje.

K transformacím povodňových vln na Ohři přispívají nádrže situované na jejím horním toku a na jejích přítocích. Na území kraje nejsou ke snížení nepříznivých účinků povodní navržena žádná konkrétní opatření, jsou navrhována pouze opatření organizační. Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe stanovuje oblasti s významným povodňovým rizikem na 10 tocích kraje (Ohře, Hranický potok, Plesná, Svatava, Lobezský potok, Chodovský potok, Rolava, Nejdecký potok, Teplá a Liboc). V kraji je celkem 46 obcí, které mají 733 nechráněných nebo nedostatečně chráněných obytných domů před povodněmi, což představuje necelá 2 % z celkového počtu domů.

Povodňová problematika souvisí rovněž s problematikou změn klimatu. Do budoucna se předpokládá nárůst četnosti výskytu a intenzity extrémních meteorologických jevů, mezi které patří nejen povodně, ale také delší období sucha a nárůst teploty. Bude tedy nutné věnovat pozornost adaptacím na tyto změny, například na vhodné úpravy vodního režimu v krajině, kdy je doporučováno jak zvyšování retence vody v krajině, tak umožnění rozlivu povodňových vod. Také ve městech je nezbytné reagovat na potenciální změny, zejména na zvyšující se teploty v rámci tepelných ostrovů měst.

Rok 2019 byl na území Karlovarského kraje i celé ČR teplotně mimořádně nadnormální a rok 2019 byl tak druhým nejteplejším rokem zaznamenaným v období od roku 1961. Přestože byl rok 2019 na území ČR srážkově normální, pokračoval trend z předchozích let, tj. z hydrologického hlediska se jednalo o další

odtokově podprůměrný rok v řadě od roku 2014, a to ve všech hlavních sledovaných povodích. Z hlediska stavu podzemních vod je možné charakterizovat rok 2019 jako druhý nejsušší u mělkých vrtů a pramenů od roku 1971 (nejsušším rokem zůstává rok 2018). Hladina mělkých vrtů se s výjimkou normálního února pohybovala na mírně nebo silně podnormální úrovni. Obdobná situace byla i v případě pramenů, kde se normální vydatnost vyskytovala pouze v březnu a únoru a po zbytek roku převládala vydatnost silně podnormální. Z hlediska hlubokých zvodní byla hladina mnoha skupin hydrogeologických rajonů po celý rok silně nebo mimořádně podnormální (CENIA, 2020).

Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plán dílčího povodí Berounky klade velký důraz na opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha – zvětšování retenční schopnosti krajiny, snižování nadměrné eroze z plošného odtoku vody, snižování množství srážkových vod odváděných kanalizací, zlepšování podmínek pro jejich přímé vsakování do půdního prostředí, územně chránit vybrané hydrologicky a morfologicky vhodné lokality pro umělou akumulaci povrchových vod (ÚAP, 2017).

2.1.5.6 Vodní hospodářství

Zásobování vodou

Karlovarský kraj dlouhodobě vyniká vysokou dostupností připojení na vodohospodářskou infrastrukturu. V případě vodovodů dosahuje podíl připojených obyvatel téměř 100,0 %, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR. Spotřeba vody v domácnostech od roku 2000 klesla ze 109,2 l.obyv.$^{-1}$.den^{-1} na 86,5 l.obyv.$^{-1}$.den^{-1} v roce 2019 a je pod průměrem ČR. Naopak spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2019 v rámci ČR nadprůměrná a dosáhla hodnoty 48,6 l.obyv.$^{-1}$.den^{-1}. Ztráty pitné vody ve vodovodní síti, které jsou ovlivněny stářím a stavem této sítě, v roce 2019 činily 12,6 % a patří tak v ČR k podprůměrným (CENIA, 2020).

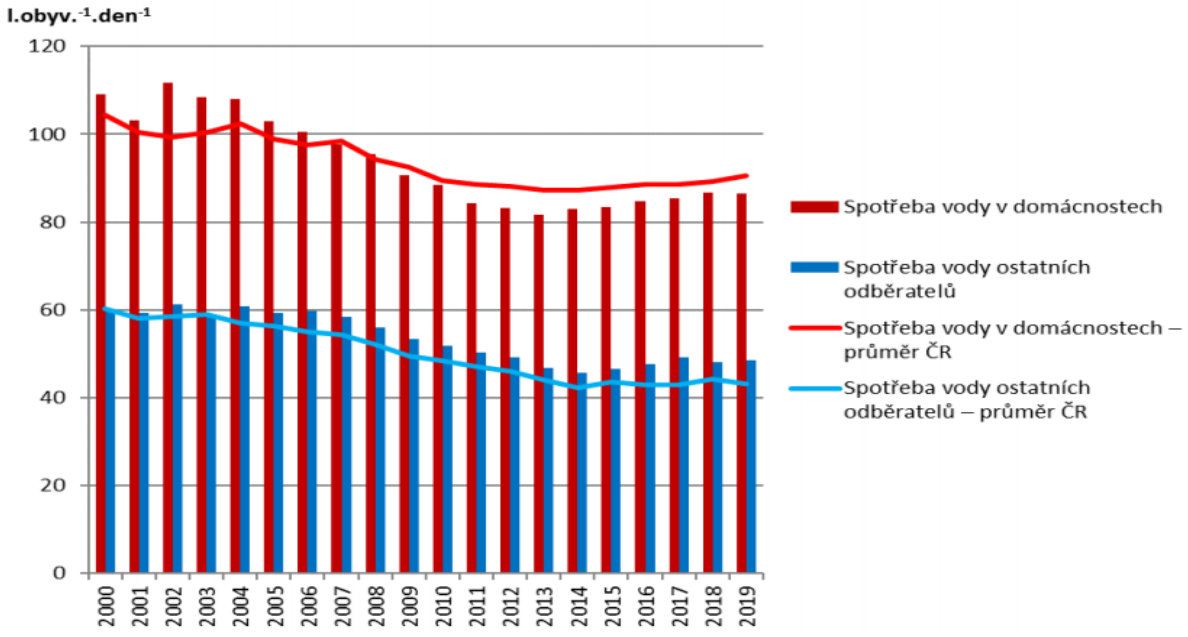

Obr. 11 Spotřeba pitné vody [l.obyv.$^{-1}$.den^{-1}], 2000-2019 (CENIA, 2020)

Odpadní vody

Rovněž v případě kanalizace i kanalizace zakončené ČOV dosahuje podíl připojených obyvatel 100,0 %, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR. V kraji bylo v roce 2019 v provozu celkem 100 ČOV, přičemž terciární stupeň čištění (s přidaným odstraňováním nutrientů – dusík a fosfor) mělo 53,0 % ČOV v kraji. Vodohospodářské akce by se měly tedy zaměřovat na rekonstrukce ČOV, které budou vést

k efektivnějšímu čištění. V roce 2019 bylo dokončeno několik stavebních prací, které vedly k modernizaci kanalizace anebo ČOV. Výstavba a rekonstrukce vodohospodářských sítí jsou podporovány mimo jiné také z dotací kraje na výstavbu a rekonstrukce veřejné kanalizace, vodovodu a ČOV u obcí do 2 000 ekvivalentních obyvatel (CENIA, 2020).

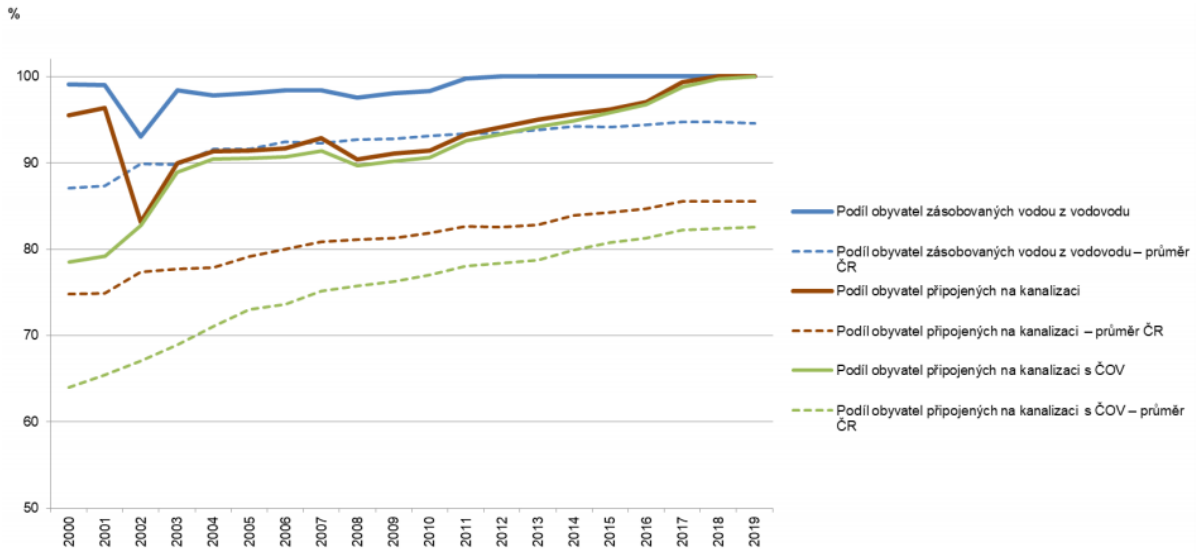

Obr. 12 Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu ve srovnání s celorepublikovými průměry [%], 2000-2019 (CENIA, 2020)

2.1.6 Příroda a krajina

2.1.6.1 Velkoplošná zvláště chráněná území

Rozloha všech zvláště chráněných území Karlovarského kraje (bez překryvů) v roce 2019 činila celkem 63,2 tis. ha, tj. 19,4 % území kraje. Na území Karlovarského kraje se v roce 2019 nacházelo 1 velkoplošné zvláště chráněné území, a to Chráněná krajinná oblast Slavkovský les s celkovou rozlohou 59,2 tis. ha. Karlovarský kraj byl krajem s nejnižším počtem zvláště chráněných území v ČR (hned po Praze). Podíl přírodních biotopů na ploše kraje je 32,4 % (CENIA, 2020).

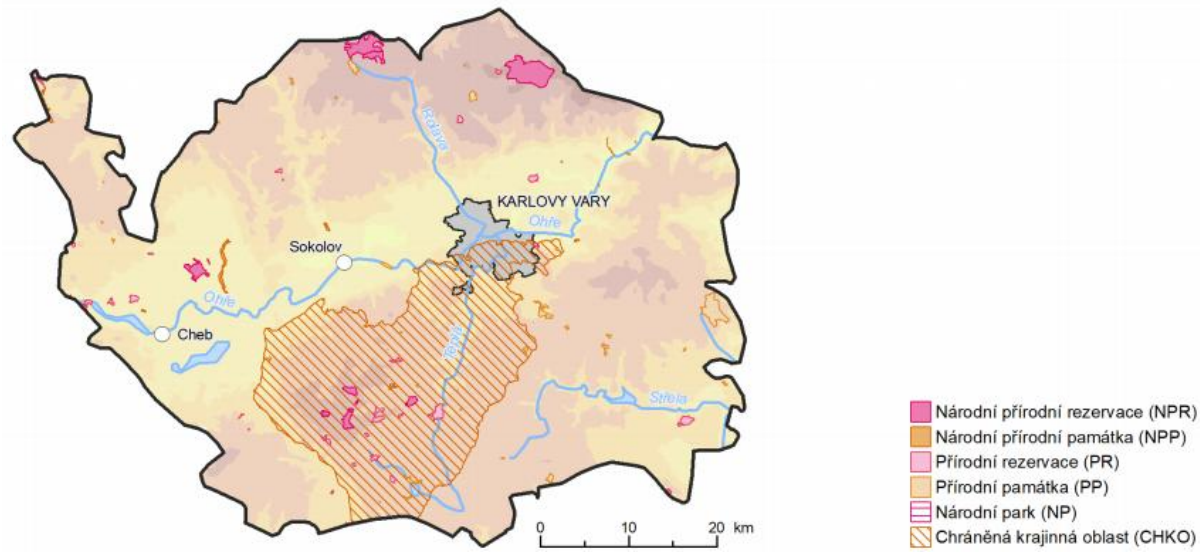

Obr. 13 Přehled zvláště chráněných území Karlovarského kraje (CENIA, 2020)

CHKO Slavkovský les je osobitý krajinný celek s parovinným rázem, který příkře vystupuje nad Tachovskou brázdu, Chebskou a Sokolovskou pánev. Rozsáhlé lesní komplexy spolu s rašeliništi a podmáčenými loukami vytváří ohromný přírodní vodní rezervoár, příznivě ovlivňující vodní režim širokého okolí, především západočeských lázní. Ochranou míst tvorby minerálních pramenů se chráněná krajinná oblast Slavkovský les výrazně odlišuje od jiných chráněných krajinných oblastí v České republice.

2.1.6.2 Maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ)

V roce 2019 se na území Karlovarského kraje nacházelo 88 maloplošných zvláště chráněných území (87 v roce 2018) o celkové rozloze 5,0 tis. ha. Mezi ně patřilo 5 národních přírodních rezervací, 9 národních přírodních památek, 31 přírodních rezervací a 43 přírodních památek (38 v roce 2018) (CENIA, 2020).

2.1.6.3 Přírodní parky

Přírodní parky v Karlovarském kraji představují instituty ochrany přírody pro ochranu krajinného rázu. Na území Karlovarského kraje bylo do roku 2019 vyhlášeno celkem 11 přírodních parků o celkové rozloze 60,0 tis. ha (CENIA, 2020).

2.1.6.4 Mokřady Ramsarské úmluvy

Jako jednu ze základních povinností ukládá Ramsarská úmluva účastnickým státům vybrat na svém území minimálně jeden mokřad, který svými přírodními hodnotami odpovídá schváleným kritériím a zařadit ho do seznamu mokřadů mezinárodního významu. Účastnický stát se tím zároveň zavazuje, že mokřadům zapsaným do seznamu bude věnovat zvýšenou péči a ochranu. Podle Ramsarské úmluvy jsou mokřadem území bažin, slatin, rašelinišť i území pokrytá vodou, přirozená i uměle vytvořená, trvalá či dočasná, s vodou stojatou či tekoucí, sladkou, brakickou či slanou, včetně území s mořskou vodou, jejíž hloubka při odlivu nepřesahuje šest metrů.

Na území kraje byly vyhlášeny dva mokřady mezinárodního významu – RS12 Krušnohorská rašeliniště (zapsán 2006, rozloha 112,2 km^2) a RS14 Pramenné vývěry a rašeliniště Slavkovského lesa (zapsán 2012, rozloha 32,0 km^2) (AOPK ČR, 2021b).

2.1.6.5 Významné krajinné prvky (VKP)

Významný krajinný prvek je dle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění definován jako ekologicky a geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utvářející její typický vzhled nebo přispívající k udržení její stability.

Významnými krajinnými prvky ze zákona jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona č.114/1992 Sb. orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

2.1.6.6 Územní systémy ekologické stability krajiny (ÚSES)

Územní systémy ekologické stability krajiny (ÚSES) jsou vzájemně propojené soubory přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišují se na místní, regionální a nadregionální ÚSES a jejich cílem je:

- uchování a podpora rozvoje přirozeného genofondu krajiny
- zajištění příznivého působení na okolní ekologicky méně stabilní části krajiny a jejich prostorové oddělení
- podpora možnosti polyfunkčního využívání krajiny

- uchování významných krajinných fenoménů
- zajištění prostupnosti krajiny pro volně žijící živočichy

Nadřazená síť ÚSES vyšších úrovní ve vydaných Zásadách územního rozvoje Karlovarského kraje zahrnuje nadregionální a regionální biocentra a biokoridory. Celkem je vymezeno 21 nadregionálních biokoridorů a 11 nadregionálních biocenter, z toho reprezentativní jsou Amerika, Mnišský les, Studenec, Božídarské rašeliniště, Kladská, Svatošské skály, unikátní Soos a Mnichovské hadce. Dále je vymezeno 105 regionálních biocenter a 111 regionálních biokoridorů.

Síť ÚSES pokrývá celé území kraje s hustotou, která odpovídá diferencovaným přírodním podmínkám pánevních a horských oblastí. Řidší síť regionálního systému je patrná v oblastech Nejdku, Karlových Varů, Chebu, Plesné a Otročína. Lokální ÚSES je vymezen (nebo bude vymezen) v územních plánech obcí. Dle Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje (2005) má zatím lokální ÚSES schválena jen menší část území v rámci územních plánů obcí a jen v několika katastrálních územích jsou již vyřešeny i vlastnické vztahy (ZÚR KK, 2018).

2.1.6.7 Migrační prostupnost krajiny

Migrační prostupnost území je možné sledovat prostřednictvím mapování biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Biotop se vztahuje na druhy: vlka obecného, rysa ostrovida, medvěda hnědého a losa evropského. Všechny tyto druhy mají specifické nároky na svůj biotop a součástí jejich životní strategie jsou migrace na velké vzdálenosti, které jsou nezbytné pro jejich přežití na našem území. Biotop předmětných druhů byl vymezen v nezbytném (minimálním) rozsahu zajišťujícím jejich trvalou existenci na našem území (AOPK ČR, 2020).

Na území Karlovarského kraje se nacházejí **tři jádrová území migrace** zvláště chráněných druhů velkých savců, tedy oblasti, které svojí rozlohou a biotopovými charakteristikami umožňují rozmnožování minimálně jednoho z vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Jedná se o Krušné hory, CHKO Slavkovský les a vojenský újezd Hradiště. Mezi těmito územími, a zároveň mezi dalšími jádrovými územími, která se vyskytují v sousedních krajích České republiky, probíhají **migrační koridory**, které propojují oblasti vhodné pro rozmnožování (tedy jádrová území) tak, aby umožnily migrační spojení, a to v minimální míře, která ještě zajistí dlouhodobé přežití jejich populací. Na některých z dalších migračních koridorů se vyskytují **kritická místa**, kde je průchodnost biotopu významně omezena, nebo kde hrozí, že k omezení průchodnosti může v blízké budoucnosti dojít (viz Obr. 14) (AOPK ČR, 2020).

Jedná se především o místa křižující koridory silnic a železnic a místa zástavby, anebo bezlesou krajinu, která neposkytuje dostatek úkrytů. V okolí dálnic a silnic I. třídy se významnou migrační překážkou stává také bezpečnostní oplocení, v případě, že není zajištěna prostupnost vhodnými ekodukty. Kritickými místy na území Karlovarského kraje jsou následující lokality:

- Františkovy lázně – silnice E48
- Cheb – vodní nádrž Skalka
- Kynšperk nad Ohří - dálnice D6, bezlesí, zástavba
- Andělská Hora – silnice E48, bezlesí
- Vojkovice – železniční trať Karlovy Vary – Chomutov, řeka Ohře
- Stráž nad Ohří – silnice E442, železniční trať Karlovy Vary – Chomutov, řeka Ohře, bezlesí
- Korunní – železniční trať Karlovy Vary – Chomutov, řeka Ohře, zástavba (MapoMat, 2021)

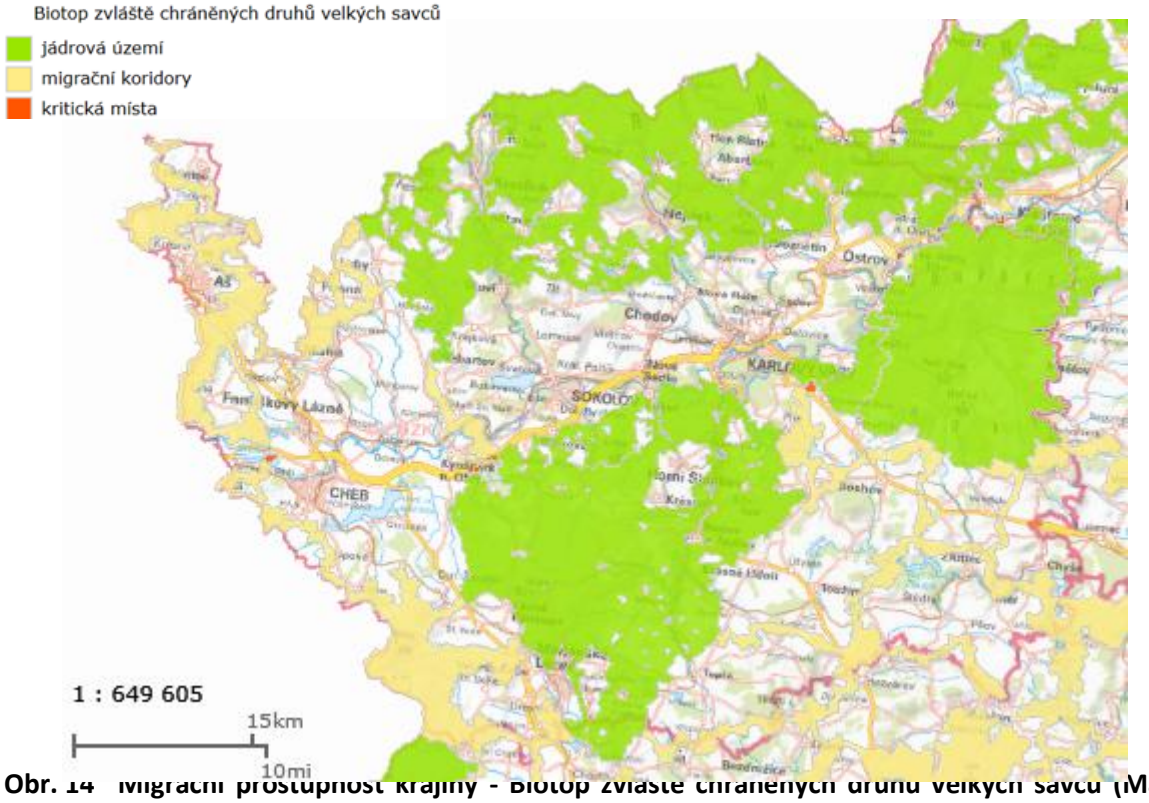

Obr. 14 Migrační prostupnost krajiny - Biotop zvláště chráněných druhů velkých savců (MapoMat, 2021)

2.1.6.8 Krajinný ráz

Krajina Karlovarského kraje, stejně jako ostatní krajiny České republiky, je ohrožována řadou antropogenních činností. Tyto činnosti ovlivňují kvalitu i charakter přírodního a krajinného prostředí. Většinu těchto vlivů lze považovat za „globální“ ohrožující většinu krajin ČR. Jedná se o následující činnosti:

- zábor PUPFL a ZPF vlivem zastavování těchto ploch
- odstraňování rozptýlené zeleně
- vznik nových charakterově odlišných dominant
- vznik nových suburbánních zón
- intenzifikace rekreace a cestovního ruchu
- unifikace krajiny – intenzivní rozvoj dopravní a technické infrastruktury, průmyslových zón, logistických center ve volné krajině
- prohlubování procesu fragmentace krajiny a snižování její prostupnosti z důvodu zahušťování sítě staveb a dopravní infrastruktury

Krajina Karlovarského kraje je velmi pestrá, s výraznými kontrasty, na významných částech území kraje je jen málo dotčená podstatnějšími negativními zásahy člověka (s výjimkou druhové, věkové a prostorové skladby lesů). Velkoplošné negativní devastační zásahy probíhají ještě pouze v místech povrchové těžby hnědého uhlí a některých dalších nerostných surovin (kaolinu).

Současným největším problémem krajiny je ještě stále rozvoj zástavby „na zelené louce“ (greenfields) pro účely komerčních center, logistických či průmyslových areálů, v některých případech i zón bydlení (suburbanizace). Výstavba je realizována ve volné krajině či na okraji sídel, dochází k nežádoucímu stírání rozdílu mezi městem a volnou krajinou, snižuje se prostupnost krajiny, ničí se krajinný ráz území.

Významným problémem je narůstání „estetického znečišťování“ krajiny v důsledku realizace vysokých staveb technického charakteru ve volné krajině (vedení VVN, věže operátorů GSM, vysoké větrné elektrárny apod.) (ÚAP, 2017).

2.1.6.9 Péče o chráněné živočichy

V České Republice existuje od roku 1997 Národní síť stanic pro handicapované živočichy, která sdružuje subjekty pečující o zraněné a nemocné volně žijící živočichy. Jejich cílem je zajistit pomoc těmto živočichům a umožnit jejich plnohodnotný návrat do přírody. V případě, že je zranění vážné a neumožňuje zvířeti plnohodnotný návrat do volné přírody, je ponecháno trvale ve stanici.

V Karlovarském kraji se nacházejí 4 záchranné stanice pro handicapované živočichy, z toho 3 záchranné stanice, které koordinuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP), a to Záchranná stanice u NPR SOOS, Studánka u Tachova, Bublava - Drosera a dále Záchranná stanice Horní Žďár - Ostrovský Macík z.s. (MŽP, 2021).

2.1.6.10 Invazní druhy

Specifickou problematikou v obecné ochraně rostlin a živočichů je problematika invazních druhů, tedy těch druhů, jejichž introdukce a/nebo šíření ohrožuje biologickou diverzitu. Negativním působením nepůvodních druhů je pronikání do „přirozených“ společenstev a potlačování původních druhů. Následně dochází k zániku společenstva a často tento proces končí vznikem silně pozměněných (v extrémních případech monocenózních) společenstev, která jsou výrazně druhově ochuzena. Dalším negativem jsou zdravotní rizika některých invazních rostlin, které mohou obsahovat jedovaté, nebo fototoxické látky, případně silné alergeny.

Na území Karlovarského kraje vyskytují i druhy invazních rostlin, mezi nimi se vyskytují také rizikové a silně rizikové druhy, které se neúměrně šíří do původních přírodních biotopů. Jedná se např. o bolševník velkolepý, křídlatku japonskou a křídlatku sachalinskou či netýkavku žláznatou (ÚAP, 2017).

2.1.6.11 Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické).

Na základě směrnice o ptácích jsou vyhlašovány ptačí oblasti (PO) za účelem ochrany ptáků (angl. Special Protection Areas – SPA) a podle směrnice o stanovištích jsou vyhlašovány evropsky významné lokality (EVL) za účelem ochrany přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (angl. Sites of Community Importace – SCI). Dohromady ptačí oblasti a evropsky významné lokality tvoří soustavu chráněných území Natura 2000.

Vzhledem k tomu, že přílohou č. 1 Vyhodnocení je samostatné naturové hodnocení (hodnocení vlivu Strategie na soustavu Natura 2000), jsou v této části uvedeny jen základní informace.

V roce 2019 se na území Karlovarského kraje nacházelo či do něj zasahovalo 57 lokalit soustavy Natura 2000. Jednalo se o 2 ptačí oblasti (Doupovské hory a Novodomské rašeliniště – Kovářská) s celkovou rozlohou 47,9 tis. ha a 55 evropsky významných lokalit s celkovou rozlohou 59,0 tis. ha. Celková rozloha soustavy Natura 2000 v Karlovarském kraji činila v roce 2019 (bez překryvů) 69,0 tis. ha (20,8 % území kraje). Zároveň se 9,4 tis. ha (13,6 %) z celkové rozlohy lokalit Natura 2000 nacházelo ve zvláště

chráněných územích. Ptačí oblast Doupovské hory byla s výměrou 63,1 tis. ha druhou největší ptačí oblastí v ČR, na území Karlovarského kraje se nacházelo 75,8 % její celkové rozlohy (CENIA, 2020).

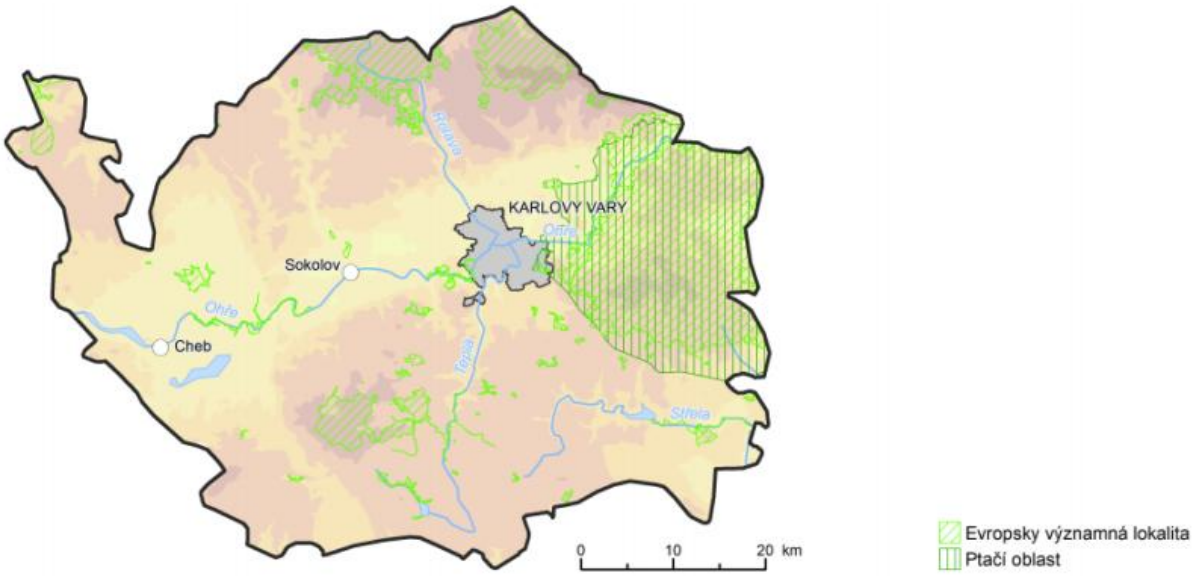

Obr. 15 Ptačí oblasti a evropsky významné lokality v Karlovarském kraji (CENIA, 2020)

2.1.7 Staré ekologické zátěže

Za starou ekologickou zátěž (SEZ) je považována lokalita, kde se vyskytuje závažné riziko kontaminace podzemních vod, povrchových vod nebo horninového prostředí způsobené lidskou činností. Tato možná kontaminace ohrožuje zdraví člověka nebo složky životního prostředí a její původce již neexistuje nebo není znám.

V Karlovarském kraji je v Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM 3) potvrzena kontaminace u 1 152 lokalit (schválených lokalit). Mnoho z těchto lokalit se nachází spíše v severní části kraje, zejména kolem měst Chebu, Sokolova, Chodova, Karlových Varů, Aše. Na území kraje se dále vyskytují neprověřené kontaminované lokality, tedy tento počet kontaminovaných míst nemusí být úplný.

Nejvíce lokalit SEZ v kraji představuji vyloučené lokality (889). Dalšími typickými SEZ na území KVK jsou skládky TKO (113) a také kontaminované areály po průmyslových nebo obchodních aktivitách (45). Nejzávažnější SEZ jsou postupně již od devadesátých let odstraňovány, stále jich však mnoho zbývá k odstranění. Stále také přetrvává problém vzniku nových nepovolených skládek (SEKM3, 2021).

V následující tabulce (Tab. 5) jsou uvedeny nejrizikovější lokality (kategorie priority A3 – sanace je naléhavá), které se nacházejí v zájmovém území.

Tab. 5 Staré ekologické zátěže s největší rizikovostí v Karlovarském kraji s nutností bezodkladného nápravného opatření – kategorie A3 (SEKM3, 2021)

Název lokality	Obec, k. ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
Slévárna HEUNISCH, a.s.	Krásná	hutnictví a strojírenství	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, CHOPAV, zdroje pitné vody vč. ochranného pásma, zemědělské půdy, ÚSES, lokalit soustavy Natura 2000, útvarů podzemních vod s vodohospodářským významem a dalších

Název lokality	Obec, k. ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
ZČE a.s. Karlovy Vary Tuhnice	Tuhnice	výroba a distribuce elektrické energie	k. podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, CHOPAV, ochranných lesů zvláštního určení, vodních toků třídy čistoty 1 a 2, zemědělské půdy, CHKO, útvarů podzemních vod s vodohospodářským významem a dalších
Prameny	Prameny	zemědělství, lesnictví	k. půdy, podzemních vod, r. kontaminace ochranného pásma přírodního léčivého zdroje, CHOPAV, zdroje pitné vody vč. ochranného pásma, ochranných lesů zvláštního určení, zemědělské půdy, ÚSES, lokalit soustavy Natura 2000, CHKO a dalších
AMATI - Denak, s.r.o.	Kraslice	strojírenství	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, CHOPAV, ÚSES, lokalit soustavy Natura 2000
Kovošrot - divize Sokolov	Dolní Rychnov	sběrné suroviny, autovrakoviště	k. půdy, podzemních vod, r. kontaminace ochranného pásma přírodního léčivého zdroje, vodních toků třídy čistoty 1 a 2, zemědělské půdy, ÚSES, významných odběrů povrchových vod

2.1.8 Odpady

Celková produkce odpadů na obyvatele v Karlovarském kraji mezi lety 2009 a 2019 klesla o 9,8 % a meziročně 2018–2019 o 15,7 % na hodnotu 2 642,9 kg.obyv.$^{-1}$. Celková produkce odpadů na obyvatele v průběhu let 2009–2019 kolísala v souvislosti s celkovou produkcí ostatních odpadů na obyvatele. Tato produkce odpadů totiž tvoří podstatnou část celkové produkce odpadů a od roku 2009 poklesla o 12,5 % na hodnotu 2 470,2 kg.obyv.$^{-1}$. Do jejího vývoje se promítla především stavební činnost – například nárůst produkce v roce 2014 byl způsoben velkými stavbami, a to hlavně stavbou obchvatu Lubence, z níž se vyvezlo značné množství zeminy a kamení. Na navýšení produkce odpadů v roce 2017 se rovněž podílely stavební činnosti, a to zejména rekonstrukce železniční trati Karlovy Vary – Mariánské Lázně a modernizace železniční stanice Chodov na Sokolovsku. V roce 2019 došlo v souvislosti s postupným útlumem těchto stavebních činností k poklesu celkové produkce ostatních odpadů na obyvatele.

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele mezi lety 2009–2019 kolísala a celkově narostla o 62,7 % na 172,7 kg.obyv.$^{-1}$, což je spjato zejména s průběhem sanačních a stavebních prací. Zvýšení produkce nebezpečných odpadů po roce 2016 bylo důsledkem výše zmíněné rekonstrukce železniční trati Karlovy Vary – Mariánské Lázně a také zahájení sanace lokality „Skládka tuhých dehtových kalů Stará Chodovská“. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele mezi lety 2009 a 2019 narostl z 3,6 % na 6,5 %.

Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele v období 2009–2019 vzrostla o 9,1 % na 492,2 kg.obyv.$^{-1}$ (i tak jde o nejnižší hodnotu v rámci ČR), přičemž v první fázi vývoje mírně vzrůstala a po poklesu v roce 2012 až do roku 2015 spíše stagnovala. Vývoj produkce komunálních odpadů v posledních letech souvisí především se zvýšením produkce biologicky rozložitelného odpadu v důsledku zavedení jeho separace, a tím i evidence produkce. Celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele se mezi lety 2009–2019 snížila o 11,0 % na 262,8 kg.obyv.$^{-1}$ a její podíl na celkové produkci komunálních odpadů na obyvatele ve sledovaném období klesl z 65,4 % na 53,4 % (CENIA, 2020).

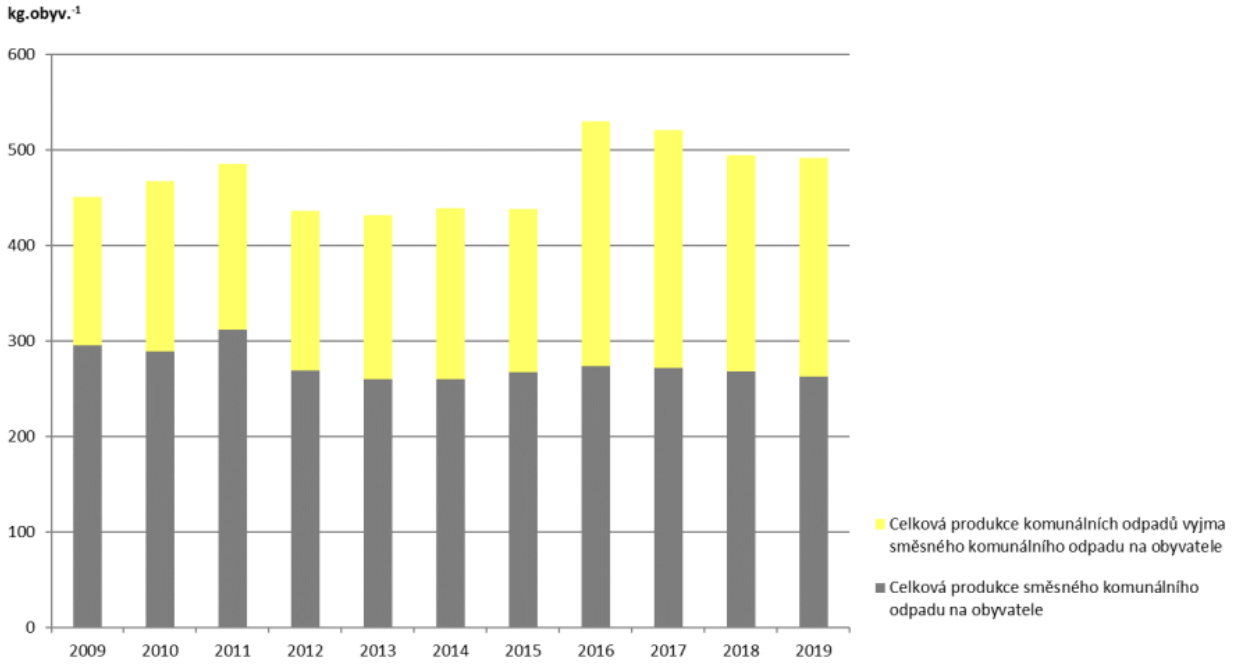

Obr. 16 Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele [kg.obyv.$^{-1}$], 2009–2019 (VISOH, 2021)

Odpady v Karlovarském kraji, stejně jako ve většině ostatních částí České republiky, v současné době stále převážně skládkují. V posledních letech však panuje snaha co nejvíce rozvíjet systémy odděleného sběru využitelných složek odpadů, orientované především na sběr skla, papíru a plastů za účelem jejich materiálového využití. V roce 2019 bylo skládkováno 16,6 % z celkové produkce odpadu (ÚAP, 2017; VISOH, 2021).

V současnosti je v odpadovém hospodářství evropských zemí stěžejním trendem snaha o přechod na oběhové hospodářství, kdy dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na prevenci vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a přeměnu na energie namísto těžby nerostných surovin a přibývání skládek.

2.1.9 Půda a využití území

V roce 2019 dle katastru nemovitostí zaujímala v Karlovarském kraji zemědělská půda 124,2 tis. ha, tedy 37,5 % území kraje, z toho 52,6 tis. ha zabírala orná půda (42,3 %). Rozloha trvalých travních porostů dosahovala 67,9 tis. ha (54,7 % zemědělské půdy). Míra zatravnění zemědělské půdy je zde nejvyšší v rámci všech krajů ČR. Zastavěné plochy, nádvoří a ostatní plochy v roce 2019 pokrývaly 16,6 % Karlovarského kraje (v roce 2000 to bylo 16,9 %). Jedná se tak o kraj s druhým nejvyšším podílem těchto ploch, což je způsobeno především povrchovou těžbou hnědého uhlí.

Od roku 2000 se rozloha lesních pozemků zvýšila o 1,9 tis. ha (1,3 %). Vodní plochy zaujímaly 2,2 % území Karlovarského kraje. V období 2000–2019 klesla výměra orné půdy o 5,9 tis. ha, tj. o 10,1 %. Zároveň vzrostla plocha trvalých travních porostů o 4,5 tis. ha (7,1 %), a to převážně zatravněním orné půdy a částečně i díky rekultivacím po ukončení těžby. Celková výměra zemědělské půdy od roku 2000 tedy klesla o 1,4 tis. ha (1,1 %). Dle databáze LPIS bylo v Karlovarském kraji v roce 2019 registrováno 101,2 tis. ha zemědělské půdy, což představuje 81,5 % zemědělské půdy evidované v katastru nemovitostí a 30,6 % území kraje. Dle databáze CORINE Land Cover z roku 2018 je více než polovina území kraje zalesněna (51,8 %) a téměř polovinu území kraje tvoří zemědělské plochy (42,2 % území).

Nejvíce změn krajinného pokryvu v kraji proběhlo v období 2012–2018 v souvislosti s lesním hospodařením (2,7 tis. ha, z toho 142,4 ha se týkalo kácení). V rámci přeměn mezi zemědělskými

pozemky (1,9 tis. ha) se z toho 1,4 tis. ha týkala přeměn travních porostů na zemědělskou půdu a zatravněno bylo 509,9 ha zemědělské půdy. V rámci útlumu zemědělství bylo 374,5 ha přeměněno na lesy. Část urbanizovaného území včetně bývalých dolů se přeměnila na zemědělskou půdu (278,8 ha) a vzniklo 219,8 ha vodních útvarů, zejména v rámci rekultivací po dokončené těžbě. Na 387,7 ha především zemědělské půdy a částečně i na lesních pozemcích probíhal rozvoj urbanizovaných ploch. Změny proběhly celkem na 1,7 % území kraje (CENIA, 2020).

V Karlovarském kraji je do 1. třídy ochrany zemědělského půdního fondu zařazeno téměř 215,15 km^2 (6,5 %) území kraje, do 2. třídy ochrany necelých 175,43 km^2 (5,3 %) území kraje. Obecně nižší kvalita zemědělské půdy vyplývá z faktu, že úhrnný podíl 4. a 5. třídy ochrany činí téměř 21 % z výměry zemědělské půdy (ÚAP, 2017).

2.1.9.1 Eroze půdy

Z důvodu intenzivního zemědělského využívání půd, využití agrotechnický postupů nerespektujících charakter půd, nevhodné velikosti půdních bloků, jejich svažitost a nedostatek stabilizačních prvků v krajině (meze, aleje, rozptýlená zeleň, zatravněné údolnice, louky, polní cesty, nivní porosty apod.) dochází v Karlovarském kraji v posledních desetiletích k významnému nárůstu erozního ohrožení půd. S významným záborem zemědělských půd je spojeno rozšiřování obytné zástavby, komerčních areálů, ploch a zařízení výrobní a skladové funkce a výstavba nových prvků dopravní infrastruktury

Mezi další příčiny degradace půd v ČR patří acidifikace, dehumifikace, utužení, podmáčení a zasolování půd, v jejichž důsledku dochází ke snížení produkčních i ekologických funkcí. Snižuje se také biodiverzita, infiltrace v daném území a pH (eAGRI, 2021).

Zranitelnost území vzhledem k probíhajícím klimatickým změnám bude narůstat. Proto je půda jednou z cílových oblastí návrhů adaptace na změnu klimatu a je proto důležité v rámci koncepčních kroků s daným fenoménem počítat.

2.1.10 Lesy

Lesní ekosystémy jsou důležitou složkou životního prostředí nejen ve vztahu k ochraně přírody a biodiverzity, ale i z hlediska retenční schopnosti krajiny, kvality půdy atd. Zároveň je lesnická produkce významnou složkou hospodářství ČR a důležitým krajinným prvkem pro rekreaci a cestovní ruch.

Lesnatost Karlovarského kraje v roce 2019 byla 43,7 %, tedy jedna z nejvyšších ze všech krajů v ČR. Lesní porosty jsou tvořeny převážně jehličnany, jejichž podíl v roce 2019 činil 81,0 %. Nejčastěji zastoupenými jehličnany byly smrky (68,3 %) a borovice (9,6 %). Zastoupení smrku v tomto kraji je tak jedno z nejvyšších v rámci celé ČR. Příčinou vysokého zastoupení smrků bylo vysazování smrkových monokultur v minulosti, a to zejména z produkčních důvodů, často však na nevhodných stanovištích. Mezi listnáči převažovaly buky (4,8 %) a břízy (4,2 %). Nově zakládané porosty byly tvořeny z 60,1 % jehličnany, které však rovněž zaujímaly 96,9 % vytěženého dřeva, což vedlo k mírnému posílení podílového zastoupení listnáčů. Pozvolné navyšování podílu listnáčů v lesích Karlovarského kraje lze pozorovat od roku 2000, což je v souladu s trendem přibližování se doporučené skladbě lesa v rámci celé ČR.

Nejčastěji zastoupenou věkovou kategorii představovaly porosty ve věku 41–60 let, jejíž podílové zastoupení postupně narůstá stejně jako v případě kategorie 101–120 let, naopak klesá zastoupení kategorií 61–100 let.

Porostní plocha lesů v Karlovarském kraji v roce 2019 činila 140,8 tis. ha, tj. 42,5 % rozlohy kraje. Karlovarský kraj je tak druhým nejlesnatějším krajem ČR. Hospodářské lesy se na celkové porostní ploše lesů podílely 49,0 %. Následovaly lesy zvláštního určení s podílem 48,9 % a lesy ochranné s podílem 2,1 %. Po Hl. m. Praze se jedná o druhé nejvyšší zastoupení lesů zvláštního určení v rámci krajů ČR, které

je dáno významným lázeňským využitím kraje, kdy se většina lesů zvláštního určení nachází v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů.

V roce 2019 bylo v Karlovarském kraji vytěženo celkem 773,8 tis. m^3 dřeva bez kůry. Toto množství není sice výrazně nadprůměrné, nicméně, podobně jako v minulém roce dosáhl objem nahodilé těžby 88,4 % celkové těžby. Vyšší objem nahodilé těžby byl zaznamenán pouze v roce 2007, kdy probíhala likvidace škod po orkánu Kyrill. Nárůst objemu nahodilé těžby, který je způsoben především zpracováním dřeva v důsledku sucha a kůrovcové kalamity, byl zaznamenán v rámci celé ČR. Většina (96,9 %) vytěženého dřeva v roce 2018 byla proto tvořena jehličnany (CENIA, 2020).

Stejně jako v ostatních částech České republiky dochází v Karlovarském kraji k degradaci smrkových porostů. V roce 2015 začaly v souvislosti s projevy klimatické změny (sucho, horko) a rozmnožením lýkožrouta smrkového lesní porosty v kraji chřadnout.

Jedná se o dlouhodobější problém, který je způsoben kombinací více faktorů – nepříznivé klimatické podmínky (sucho, méně srážek, polomy), napadení škůdci (kůrovec), menší odolnost lesa v důsledku založení porostů v nevhodném prostředí (nepůvodnost smrku), nevhodné způsoby hospodaření v lesích v minulosti, které nezohledňovaly přirozenou skladbu lesa, a také pomalé reakce na kalamitní situace. Zejména rok 2018 byl rokem s extrémně suchým létem, které pozitivně ovlivnilo populace kůrovce, a to v takové míře, že došlo k jeho plošnému přemnožení. Problém odumírání smrkových porostů je problémem celého území České republiky. Lýkožroutem smrkovým je na území Karlovarského kraje zasažena nejvíce oblast Klínovce, Karlových Varů a jižní části kraje.

Kůrovcová kalamita může ovlivňovat jak ekonomiku (dřevozpracující průmysl), tak mohou mít změny také vliv na zdraví a pohodu obyvatel kraje, kdy absence lesa a vzrostlé zeleně působí negativně na psychiku člověka. Dále může být ovlivněn také cestovní ruch, protože návštěvníci se do Karlovarského kraje vydávají také kvůli jeho přírodním krásám.

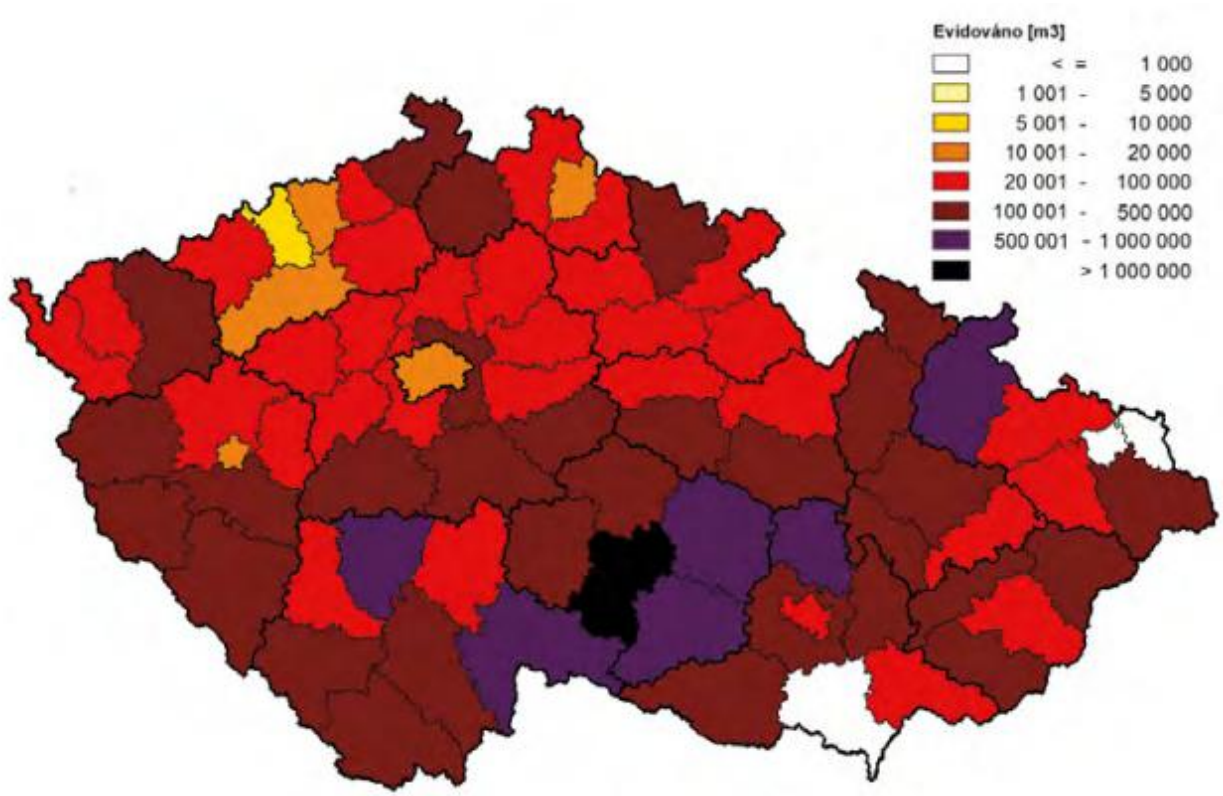

Obr. 17 Evidovaný objem smrkového kůrovcového dříví v Česku v roce 2019 (VÚLHM, 2020)

Při následné obnově lesů se předpokládá, že obnova lesa nebude moci být zvládnuta přímým zakládáním hospodářsky (funkčně) plnohodnotnými dřevinami. V úvahu tak přichází časově rozložená obnova s pomocí přechodných porostů pionýrských dřevin, jako jsou břízy a osiky (Silvarium, 2019). Problémem při obnově lesů však mohou být, kromě již narušených půd vodní erozí a nedostatku zejména bazických prvků v půdě důležitých pro růst stromů v důsledku kumulované depozice imisí v lesních půdách v průběhu minulých let, také vysoké stavy spárkaté zvěře, včetně nepůvodních druhů (např. daněk, muflon, jelen sika), které okusují semenáčky a brání tak založení lesa nového.

2.1.11 Hluk

Hluk, respektive obtěžování hlukem, má řadu nepříznivých vlivů na zdraví. Dlouhodobé vystavování nadměrnému hluku pak může způsobit hypertenzi (vysoký krevní tlak), poškození srdce včetně zvýšení rizika infarktu, snížení imunity organismu, chronickou únavu a nespavost. Výzkumy prokázaly, že výskyt civilizačních chorob přímo vzrůstá s hlučností daného prostředí. Hluk během spánku snižuje jeho kvalitu i hloubku. K poškození sluchu může vést i dlouhodobé vystavování se hluku kolem 70 dB, což je běžná úroveň hluku podél hlavních silnic.

Pro deskriptor hladiny akustické energie L_{dvn} je stanoven limit vyhláškou č. 523/2006 Sb., kterou se stanoví mj. mezní hodnoty hlukových ukazatelů a také základní požadavky na obsah strategických hlukových map a akčních plánů (vyhláška o hlukovém mapování). Limit pro deskriptor L_{dvn} pro silniční dopravu je podle uvedené vyhlášky roven 70 dB. Pro deskriptor hladiny L_n (ukazatel rušení spánku) je limit 60 dB.

Vlivy hluku na obyvatelstvo ukazují mj. výsledky Strategického hlukového mapování (SHM), které ovšem dosud nejsou k dispozici pro území celé ČR, ale pouze pro vymezené aglomerace a dopravní infrastrukturu - lokality s intenzitou dopravy více než 6 mil. automobilů a/nebo 60 000 vlaků/rok (hluk z vnitroměstské dopravy zahrnut není).

Hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy v Karlovarském kraji patří ve srovnání s ostatními kraji mezi nejnižší v ČR. Celodenní (24hodinové) hlukové zátěži nad 55 dB z hlavních silnic bylo v roce 2017 vystaveno 2,1 % území, kde bylo hluku exponováno 22,6 tis. obyvatel, což představuje 13,3 % obyvatel vstupujících do hlukového mapování, resp. 7,7 % všech obyvatel kraje. Hladinám hluku nad mezní hodnotu (70 dB) bylo exponováno 1,3 tis. obyv. celodenně a 1,8 tis. obyv. v nočních hodinách, kdy je mezní hodnota nižší (60 dB). Hluku nad mezní hodnotu z hlavních silnic bylo v roce 2017 v kraji vystaveno 135 bytových objektů (nejméně v ČR) a 1 školské zařízení. Osob vysoce obtěžovaných hlukem s potenciálními zdravotními dopady bylo v kraji celkově 3,8 tis., osob s vysoce rušeným spánkem 2,4 tis.

Největší hlukovou zátěž v kraji způsoboval provoz na dálnici D6 a silnici I/6, tyto komunikace však převážně procházejí mimo sídla a nezpůsobují tak výraznější expozici obyvatel hlukové zátěži. Vyšší počty exponovaných obyvatel byly zjištěny při silnici I/21 z Chebu na Tachov a navazující silnici II/2114 na Mariánské Lázně. V obci Velká Hleďsebe bylo celodennímu hluku nad mezní hodnotu exponováno 7,3 % obyvatel.

Ve srovnání s předchozím kolem SHM z roku 2012 celodenní expozice hlukové zátěži z hlavních silnic nad mezní hodnotu výrazně poklesla (o 64,9 %), což kromě metodických změn v mapování souvisí s efektem rozvoje silniční infrastruktury v kraji a realizací protihlukových opatření. Celková délka protihlukových stěn na silniční infrastruktuře v kraji v roce 2019 dosáhla 11,3 km, výstavba dalších protihlukových stěn je součástí novostaveb komunikací. Hluková zátěž ze železniční dopravy je v kraji nevýznamná.

Na obrázku níže (Obr. 18) jsou znázorněna hlukově nejzatíženější místa hlukem ze silniční a železniční dopravy na území kraje.

Obr. 18 Karlovarský kraj – hluk ze silniční a železniční dopravy, L_{dvn} (SHM, 2017)

2.1.12 Kulturní památky

V Karlovarském kraji se nachází celkem 1432 kulturních památek a jedna památka UNESCO (Hornický region Erzgebirge / Krušnohoří).

Dále je na území Karlovarského kraje situováno 16 národních kulturních památek, osm památkových rezervací a 24 památkových zón.

Národní kulturní památky:

- Chebská falc
- Zámek Kynžvart
- Kynžvartská daguerrotypie
- Lázeňská kolonáda v Mariánských Lázních
- Klášter premonstrátů Teplá
- Dlouhá stoka s rybníky Kladským a Novým
- Důl Mauritius v Hřebečné
- Hrad Bečov nad Teplou
- Ostatková skříň sv. Maura
- Blatenský vodní kanál
- Jáchymovská mincovna
- Císařské lázně v Karlových Varech
- Kostel sv. Máří Magdalény v Karlových Varech
- Rudá věž smrti v Ostrově
- Poutní areál Chlum Svaté Maří s kostelem Nanebevzetí Panny Marie a sv. Maří Magdaleny
- Středověký důl Jeroným v Čisté

Památkové rezervace:

- Cheb
- Loket
- Doubrava
- Tašovice
- Mariánské Lázně a Valy s lázeňskou kulturní krajinou

- Františkovy Lázně
- Nový Drahov
- Karlovy Vary s lázeňskou kulturní krajinou

Památkové zóny:

- Salajna
- Dolní lažany
- Mariánské Lázně
- Beranov
- Popovice
- Teplá
- Kladská
- Hornická kulturní krajina Abertamy - Horní Blatná - Boží Dar
- Bečov nad Teplou
- Bečovsko
- Horní Blatná
- Jáchymov
- Hornická kulturní krajina Jáchymov
- Karlovy Vary
- Ostrov nad Ohří
- Kojšovice
- Kosmová
- Toužim
- Valeč
- Valečsko
- Žlutice
- Dolní Rychnov
- Horní Slavkov
- Královské Poříčí (NPÚ, 2021)

Na území kraje se dále vyskytují mnohá archeologická naleziště, především v oblasti kolem Sokolova, Karlových Varů, Ostrova, Nejdku, Jáchymova, Božího Daru a dalších oblastech zejména na severu kraje (ISAD NPÚ, 2021).

2.1.13 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Karlovarský kraj má zpracovanou Koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) z roku 2011. Koncepce EVVO je dlouhodobý dokument, jehož cílem je návrh funkčního krajského systému EVVO v Karlovarském kraji.

Dále Karlovarský kraj podporuje spolky a organizace věnující se obecně životnímu prostředí a zemědělství, výsadby zeleně, odpadovému hospodářství apod. Na internetových stránkách kraje jsou uvedeny informace o aktuální nabídce environmentálně osvětových akcí, ekologických výukových programů, seminářů, pomůcek, soutěží, a jsou zde zveřejněny důležité dokumenty vztahující se k EVVO.

Z hlediska ochrany životního prostředí je podstatné, že v některých případech, zejména v oblasti snižování negativních vlivů lokálních topenišť na kvalitu ovzduší, nakládání s odpady (separovaný sběr, eliminace spalování odpadů v domácnostech, odpor proti energetickému využití odpadu v moderních zařízeních), ochrany přírody, ochrany klimatu a dalších jsou nástroje EVVO nezbytnou, nikoliv však postačující, podmínkou řešení. Pouze legislativní, administrativní ani ekonomické nástroje nejsou při ochraně životního prostředí samospasitelné, bez zapojení informované, vzdělané, poučené a v důsledku také aktivní veřejnosti.

2.1.14 Vývoj životního prostředí bez provedení koncepce

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 byl připravován ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území a byla vypracována koncepce v jedné variantě. Kromě navržené varianty lze definovat také variantu nulovou, která by znamenala zachování stávajícího stavu bez realizace Programu. V případě nulové varianty by vývoj životního prostředí pokračoval ve stávajících trendech, které však Program

může ovlivnit jen zprostředkovaně a pouze částečně, protože životní prostředí může být současně významně ovlivňováno řadou dalších vlivů, včetně vlivů jiných celostátních, případně krajských koncepcí.

Bez provedení Programu by se tedy neprojevily její plánované pozitivní vlivy a převažovala by tendence k zachování stávajícího stavu a trendů vývoje životního prostředí i s řadou jeho současných problémů, které byly popsány v předcházejících kapitolách. Tyto problémy by sice byly postupně řešeny i bez předkládaného Programu, avšak právě ta tyto problémy vnímá a silně akcentuje (viz zejména prioritní oblast 5. Životní prostředí, zemědělství, energetika) a měla by tedy řešení těchto problémů značně urychlit. Bez schválení koncepce by se řešení problémů v oblasti životního prostředí zpomalilo.

3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 se týká území Karlovarského kraje. Dopady realizace PRKK 21+ se mohou lišit nejen podle charakteru jednotlivých opatření, ale také podle citlivosti lokalit potenciálně dotčených aktivitami, jimž příslušná prioritní oblast tvoří rámec. Tuto problematiku řeší důsledné uplatňování environmentálních kritérií pro výběr projektů a aktivit (viz kapitola 11 Vyhodnocení) a vzhledem k tomu, že pomocí těchto environmentálních kritérií budou eliminovány (nebudou podpořeny) aktivity, které by mohly mít negativní vliv na životní prostředí, neměly by být realizací Strategie žádné oblasti významně (negativně) zasaženy. Nicméně je však třeba uvést, že v zájmovém území existují oblasti, v nichž je potřebné vyhodnocovat případné dopady aktivit zvlášť důsledně. Jedná se konkrétně o následující oblasti:

Oblasti se zvláště zhoršeným stavem životního prostředí

Z analýzy stavu životního prostředí Karlovarského kraje vyplynulo, že postižení některých složek životního prostředí, především ovlivnění akustické (hlukové) situace hlukem z dopravy, může mít potenciální negativní vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel. Ovlivnění kvality ovzduší bylo způsobenou pouze ozonem.

V této souvislosti lze tedy považovat oblasti s nejvíce zatíženým ovzduším (na 99,2 % kraje překročen imisní limit pro 8hodinové klouzavé průměrné koncentrace ozonu) a hlukovou zátěží obyvatel (dálnice D6, silnice I/6, I/21 z Chebu na Tachov a navazující silnice II/2114 na Mariánské Lázně, obec Velká Hleďsebe) za území se zvláště zhoršeným stavem životního prostředí, v němž je potřeba věnovat pozornost jak potenciálně negativním, tak především možným pozitivním dopadům koncepce, které by umožnily tuto situaci zlepšit.

Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny.

Jedná se především o zvláště chráněná území a území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy NATURA 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Jde také o další cenná území (přírodní parky, prvky ÚSES, významné krajinné prvky a další), které mají svůj vliv na atraktivitu kraje a tvoří zázemí pro obyvatele zatížených oblastí. Vymezení těchto území je důležité zejména z hlediska jejich potenciálního ohrožení intervencemi Programu.

Dále se jedná o území, kde je ohrožen zemědělský půdní fond a lesní fond z důvodu záboru ZPF, výskytu půdního sucha, erozní ohroženosti půd z důvodu jejich intenzivního využívání, nevhodná druhová skladba lesních porostů a s tím související jejich kalamitní poškozování (sucho, extrémní vítr, kůrovec, václavka) a podobně.

V souvislosti s dopady klimatické změny patří mezi oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody, které by mohly být Programem významně zasaženy, také území se zvýšenou zranitelností vůči dopadům klimatické změny, tedy vůči suchu, extrémním meteorologickým jevům, a dalším projevům klimatické změny (snížená retenční schopnost krajiny, narušení vodního režimu, zvýšené riziko eroze, snížené zásoby podzemních vod, velký rozsah záplavových území (včetně bleskových povodní), dopad na socioekonomickou sféru a další).

4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.1 Významné problémy životního prostředí v dotčeném území

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán v předcházejících kapitolách.

Hlavní identifikované problémy životního prostředí v dotčeném území jsou v tomto textu dále využity pro stanovení referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.

Níže jsou, hierarchicky dle závažnosti, uvedeny hlavní uvažované problémy životního prostředí v Karlovarském kraji (do přehledu nebyly zařazeny přechodné změny, vyplývající z nouzového stavu v rámci Covid-19, ty jsou popsány v samotném návrhu koncepce):

OVZDUŠÍ

- Kvalita ovzduší v Karlovarském kraji je ovlivněna především velkými stacionárními zdroji, rozptyl je ovlivňován aktuálními meteorologickými podmínkami.
- S narůstající intenzitou dopravy v posledních letech roste také produkce emisí NO_x z dopravy (meziročně o 2,1 %), a také emise skleníkových plynů CO_2 a také podíl komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou.
- Malé zdroje (nevyjmenované zdroje) znečišťování ovzduší, především domácí topeniště, jsou největším producentem TZL.
- V roce 2019 došlo na stanicích imisního monitoringu na území kraje k překročení imisního limitu vyjádřeného denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny.

KLIMA A ADAPTACE NA ZMĚNU KLIMATU

- Nízká míra adaptací měst a krajiny na dopady klimatické změny.
- Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí (sucho, povodně, vlny veder, snižování zásob vody v půdě, pokles hladin vodních zdrojů, snižování jakosti povrchových vod).

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

- Staré ekologické zátěže v lokalitách bývalých i dosud provozovaných průmyslových zařízení, celkem potvrzena kontaminace u 1 152 lokalit.
- Problémy se stabilitou svahů a propadů v území.

VODA

- Jakost povrchových vod byla v období 2018-2019 hodnocena převážně I. a II. třídou jakosti (neznečištěná a mírně znečištěná voda) a III. třídou jakosti (znečištěná voda), ale i přesto stále dochází k výskytu silně znečištěných vod (IV. třída jakosti).
- Nejvýznamnějším zdrojem znečištění vody jsou těžba surovin, plošné znečištění ze zemědělství a staré ekologické zátěže, v menší míře komunální znečištění.
- V pěti vodních nádržích byla v sezóně 2019 voda nevhodná ke koupání.

- Oblasti s významným povodňovým rizikem byly stanoveny na 10 tocích kraje (Ohře, Hranický potok, Plesná, Svatava, Lobezský potok, Chodovský potok, Rolava, Nejdecký potok, Teplá a Liboc).
- Nízká efektivita čistění komunálních odpadních vod.

PŮDA A VYUŽITÍ ÚZEMÍ

- Zvyšování podílu zastavěných ploch a pokračující zábory zemědělské půdy, zejména v okolí větších sídel a při hlavních silničních trasách pro účely podnikání a bydlení.
- Vodní a větrná eroze půdy, spojená s intenzivním zemědělstvím a nesprávnými zemědělskými postupy, urychlená změnou klimatu.

LESY

- Degradace smrkových porostů v důsledku kombinace sucha a škodlivého hmyzu, vycházející z nevyvážené věkové a druhové porostní struktury lesa podílející se na změnách krajinného rázu. Lýkožroutem smrkovým je na území Karlovarského kraje zasažena nejvíce oblast Klínovce, Karlových Varů a jižní části kraje.

PŘÍRODA A KRAJINA

- Střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry (např. v oblasti dopravní infrastruktury, budování vodních děl, energetické infrastruktury - OZE), včetně degradace krajinného rázu.
- Degradace krajinného rázu spojená také v souvislosti s degradací lesních porostů a těžbou dřeva.
- Narušený vodní režim, snížená retenční schopnost krajiny.
- Civilizační tlak na ZCHÚ, zejména v souvislosti s intenzitou návštěvnosti některých atraktivních lokalit cestovního ruchu.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- Nejvýznamnější skupinou odpadu jsou stavební odpady.
- Nárůst množství komunálních odpadů, zejména v souvislosti s biologicky rozložitelnými odpady (v období 2009–2019 nárůst o 9,1 %).
- Nízké využití biologicky rozložitelného odpadu a jeho ukládání na skládky.
- Nevyřešený problém využívání směsných komunálních odpadů (převaha skládkování - v roce 2019 bylo skládkováno 16,6 % z celkové produkce odpadu).
- Pomalý přechod k oběhovému hospodářství a naplňování požadavků EU (nové legislativy v oblasti odpadů).

HLUK

- Hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací, zatížených intenzivní automobilovou dopravou - intravilány měst a obcí a podél zatížených komunikací (dálnice D6, silnice I/6, I/21 z Chebu na Tachov a navazující silnice II/2114 na Mariánské Lázně, obec Velká Hleďsebe).

ZDRAVOTNÍ STAV OBYVATEL

- Stejně jako v ostatních částech České republiky se i Karlovarský kraj potýká se stárnutím obyvatelstva.
- Nejčastější příčinou úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy, následují zhoubné novotvary.
- Zdraví obyvatel je ovlivněno hlukovou zátěží, kvalitou ovzduší a socioekonomickými determinantami.

4.2 Současné problémy životního prostředí vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí

NATURA 2000

Možnost významného vlivu Programu na lokality soustavy Natura 2000 byla posouzena orgány ochrany přírody a z jejich stanovisek a ze závěru zjišťovacího řízení, vyplynula povinnost posouzení vlivů na EVL a PO dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, které tvoří přílohu č. 1 tohoto Vyhodnocení. V něm jsou uvedeny detaily o možných vlivech koncepce na EVL a PO a konkrétní doporučení pro minimalizaci těchto vlivů.

Autor naturového hodnocení v jeho závěru uvádí, že na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s § 45h,i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, lze konstatovat, že **předložená koncepce ani jednotlivé cíle a opatření v ní uvedené nebude mít významně negativní vliv** na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Pro předcházení, minimalizaci a zmírňování potenciálně negativních vlivů jsou v rámci naturového hodnocení (Příloha č. 1) doporučena především tato opatření:

- Při rozvoji cestovního ruchu ve vazbě na přírodně hodnotná území spolupracovat s orgány ochrany přírody.
- V oblasti cestovního ruchu usměrňovat návštěvníky mimo nejcennější a nejvíce exponované lokality.
- Při realizaci protipovodňových opatření ve volné krajině a v nebo blízkosti lokalit soustavy Natura 2000 preferovat přírodě blízká protipovodňová opatření.
- V případě vápnění lesů a cíleném ovlivňování půdních vlastností v územích soustavy Natura 2000 nebo jejich blízkosti je nutná úzká spolupráce s orgány ochrany přírody.
- Při řešení dopravních staveb postupovat v souladu s platnými Zásadami územního rozvoje Karlovarského kraje a územními plány obci. Vhodnou lokalizací minimalizovat zásahy do EVL, PO a MZCHÚ. Současně zajistit u těchto staveb migrační prostupnost krajiny, a to i v případě rekonstrukcí stávajících tratí.
- Při lokalizaci nových cyklostezek/tras zohledňovat výskyt předmětů ochrany soustavy Natura 2000 a spolupracovat s příslušnými orgány ochrany přírody.

4.3 Současné problémy v oblasti veřejného zdraví

Základní charakteristiky týkající se zdraví obyvatel v Karlovarském kraji jsou popsány v kap. 2. Níže jsou shrnuty hlavní vybrané skutečnosti týkající se problémů, souvisejících s veřejným zdravím.

4.3.1 Znečištění ovzduší

Karlovarský kraj patří z hlediska znečištění ovzduší mezi nejméně zatížené oblasti České republiky. V roce 2019 nebylo vymezeno na území Karlovarského kraje žádné území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu. Taková situace v žádném dalším kraji v roce 2019 nenastala. Souhrnně tedy po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2019 vymezeno 99,2 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky. Z dlouhodobého hlediska se hodnoty podílů ploch s překročenými imisními limity v kraji pohybují výrazně pod hodnotami pro celou ČR v jednotlivých letech, kromě ozonu. Mezi hlavní zdroje znečištění patří velké stacionární zdroje emisí.

OZON

Přízemní ozon vzniká složitou chemickou reakcí, za přítomnosti slunečního záření a vysoké koncentrace výfukových plynů z automobilů. Způsobuje dráždění dýchacích cest, podráždění očí a bolesti hlavy. U rostlin dochází k poškození listů. K překročení imisního limitu O_3 došlo ve tříletém období 2017–2019 na 70,5 % území ČR s cca 56,9 % (Arnika, 2021; ČHMÚ, 2020).

4.3.2 Hluk

Hlavním zdrojem hluku v Karlovarském kraji je silniční doprava, nejkritičtější místa jsou budovy v bezprostřední blízkosti komunikací. Celodenní (24hodinové) hlukové zátěži nad 55 dB z hlavních silnic bylo v roce 2017 vystaveno 2,1 % území, kde bylo hluku exponováno 22,6 tis. obyvatel, což představuje 13,3 % obyvatel vstupujících do hlukového mapování, resp. 7,7 % všech obyvatel kraje. Hladinám hluku nad mezní hodnotu (70 dB) bylo exponováno 1,3 tis. obyv. celodenně a 1,8 tis. obyv. v nočních hodinách, kdy je mezní hodnota nižší (60 dB). Hluku nad mezní hodnotu z hlavních silnic bylo v roce 2017 v kraji vystaveno 135 bytových objektů (nejméně v ČR) a 1 školské zařízení.

Největší hlukovou zátěž v kraji způsoboval provoz na dálnici D6 a silnici I/6, tyto komunikace však převážně procházejí mimo sídla a nezpůsobují tak výraznější expozici obyvatel hlukové zátěži. Vyšší počty exponovaných obyvatel byly zjištěny při silnici I/21 z Chebu na Tachov a navazující silnici II/2114 na Mariánské Lázně. V obci Velká Hleďsebe bylo celodennímu hluku nad mezní hodnotu exponováno 7,3 % obyvatel. Hluk z železniční dopravy není tak významný (CENIA, 2020).

Za prokázané účinky hluku je v současné době považováno, např.:

- Poškození sluchového aparátu v pracovním prostředí a z volnočasových aktivit
- Kardiovaskulární účinky – zvýšení rizika ischemické choroby srdeční u hluku ze silniční dopravy
- Rušení spánku vedoucí ke změnám fyziologických funkcí v důsledku nočního hluku (SZÚ, 2019).

5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Při tvorbě Programu byly jejími zpracovateli brány v úvahu všechny relevantní koncepce v oblasti kohezní politiky a regionálního rozvoje na mezinárodní, národní a regionální úrovni.

Vzhledem k charakteru Programu je v této kapitole uvedeno především hodnocení toho, jak navržené cíle a obsah Programu odpovídají cílům uvedených dokumentů v oblasti životního prostředí. Výběr, popis a porovnání jednotlivých koncepčních materiálů v oblasti ŽP má dále za účel stanovit na jejich základě referenční cíle ochrany životního prostředí pro hodnocení Programu. Vzhledem k tomu, že jako hlavní problematické oblasti z hlediska realizace Programu byly v analytické části identifikovány znečištění ovzduší, vlivy na klima, hluk, vlivy na přírodu, krajinu, vodu, půdní fond, odpadové hospodářství, kulturní památky a EVVO, byly pro stanovení environmentálních referenčních cílů vybrány především cíle takto zaměřených dokumentů.

Hlavní koncepce, které se vztahují k cílům ochrany ŽP, jsou následující vybrané relevantní dokumenty, jež jsou stručně popsány níže v této kapitole:

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **mezinárodní** úrovni:

- Agenda OSN pro udržitelný rozvoj (Agenda 2030)
- Nová politika soudržnosti EU 2021-2027 (návrh)

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **národní** úrovni:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)
- Strategický rámec Česká republika 2030 (2017)
- Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 (2016)
- Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025
- Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020)
- Politika ochrany klimatu ČR (2017)
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)
- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017)
- Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR (2019)
- Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR (2015)
- Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)
- Dopravní politika České republiky pro období 2014 - 2020 s výhledem do roku 2050
- Státní energetická koncepce ČR (2015)
- Plán odpadového hospodářství ČR 2015-2024 (2014)
- Program předcházení vzniku odpadů (2014)
- Národní plány povodí – Povodí Labe (2015)

- Program rozvoje venkova 2014-2020, 5. aktualizované znění (akt. 2018)
- Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2020)
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **regionální** úrovni:

- Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje, ve znění aktualizace č. 1 (2018)
- Územně analytické podklady Karlovarského kraje, ve znění 4. aktualizace (2017)
- Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Severozápad - CZ04 (2021)
- Územní energetická koncepce Karlovarského kraje, Aktualizace 2017 – 2042
- Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje 2016 – 2025
- Strategie ochrany před povodněmi pro území Karlovarského kraje (2018)
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (2005)
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016-2025
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Karlovarského kraje (2011)

5.1 Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů

Ve stručném přehledu koncepčních materiálů jsou uvedeny především ty cíle ochrany ŽP, které jsou relevantní k obsahu a posouzení Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 , a které tak mohou sloužit k určenému cíli, tedy být jedním ze zdrojů tvorby referenčních cílů ŽP.

5.1.1 Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030 (2016)

V září 2015 přijalo světové společenství na půdě Valného shromáždění Organizace spojených národů společné cíle udržitelného rozvoje, kterých má být dosaženo do roku 2030. Jedná se o dlouhodobý a ambiciózní program ve všech oblastech lidského konání. Její klíčovou součástí je 17 Cílů udržitelného rozvoje a 169 specifických podcílů, které vstoupily v platnost k 1. lednu 2016 a všechny členské státy OSN je mají naplnit do roku 2030. Cíle udržitelného rozvoje relevantní pro PRKK 21+:

- SDG 1 Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě
- SDG 2 Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství
- SDG 3 Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku
- SDG 4 Zajistit inkluzivní a spravedlivé kvalitní vzdělávání a podporovat příležitosti celoživotního vzdělávání pro všechny
- SDG 6 Zajistit dostupnost vody a sanitačních zařízení pro všechny a udržitelné hospodaření s nimi
- SDG 7 Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny
- SDG 12 Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu
- SDG 13 Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládání jejích dopadů

- SDG 15 Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity

Do podmínek České republiky cíle převádí Strategický rámec Česká republika 2030 přijatý vládou v roce 2017.

Gestor: OSN

Časový rámec: do roku 2030

Hodnocení:

Cíle Agendy 2030 (cíle udržitelného rozvoje), resp. navazujícího dokumentu Strategický rámec Česká republika 2030 jsou v PRKK 21+ zohledněny. Jedná se o cíle např. v rámci SC 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 4.1.1, 4.2.1, 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6.

5.1.2 Nová politika soudržnosti EU 2021-2027 (návrh)

Politika soudržnosti EU je na úrovni Evropské unie východiskem pro regionální politiku České republiky. Nová Politika soudržnosti EU pro období 2021 - 2027 navrhuje pět politických cílů, z nichž se ochraně životního prostředí věnuje cíl 2. Ekologičtější Evropa - s nízkými emisemi uhlíku, podporou čistého a spravedlivého přechodu (transformace), zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změně klimatu a předcházení rizikům.

Gestor: Evropská komise

Časový rámec: 2021-2027, zatím jen návrh

Hodnocení:

PRKK 21+ respektuje cíl Návrhu Nové politiky soudržnosti EU v oblasti životního prostředí a je s ním v souladu (např. v rámci 5.1.2, 5.2.3 zaměřené na adaptace na změnu klimatu, transformaci energetiky, podpory OZE a další.).

5.1.3 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

SRR ČR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Hlavním smyslem SRR ČR 2021+ je identifikovat, ve kterých tematických oblastech je potřebný či žádoucí územně specifický přístup a definovat jaké (odlišné) intervence by měly být realizovány v odlišných územních kontextech tak, aby docházelo k podpoře konkurenceschopnosti a ke snižování regionálních disparit a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území. Územně specifické cíle jsou v SRR ČR 2021+ definovány a nástroje jsou buď uváděny ve formě typových opatření, nebo jsou navrhovány a formulovány s ohledem na územně specifické cíle.

Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Časový rámec: 2021-2027

Hodnocení:

Pro PRKK 21+ jsou cíle SRR 21+ základním východiskem. Program cíle SRR ČR 2021+ respektuje a je s nimi v souladu.

5.1.4 Strategický rámec ČR 2030

Strategický rámec Česká republika 2030 (dále jen ČR 2030) navazuje na Strategický rámec udržitelného rozvoje (SRUR) z roku 2010. Jedná se o dokument, který udává směr rozvoje naší země na příští desetiletí. Je součástí společného úsilí o udržitelný rozvoj Evropské unie a zároveň příspěvkem České republiky k naplňování globálních Cílů udržitelného rozvoje přijatých Organizací spojených národů v roce

2015. Dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni. Stanovené principy, cíle a prioritní osy jsou nastaveny s ohledem na tři základní oblasti rozvoje společnosti – ekonomickou, sociální a environmentální, a mimo to se také věnují životu v regionech a obcích, českému příspěvku k rozvoji na globální úrovni a dobrému vládnutí. Vzhledem k obecnému záběru dokumentu jej lze pro stanovení referenčních cílů ŽP použít pouze rámcově.

Přehled cílů relevantních k PRKK 21+ je uveden níže:

- (4) Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat i ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj.
- (5) Zdraví všech skupin obyvatel se zlepšuje.
- (6) Vyšší veřejné investice podporují klíčové funkce kultury a rovný přístup ke kultuře a kreativitě.
- (9) Přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba působí.
- (13) Česká krajina je pestrá a dochází k obnově biologické rozmanitosti.
- (14) Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody.
- (15) Půdy jsou chráněny před degradací a potenciál krajiny je v maximální možné míře využíván k zachycování a ukládání uhlíku.
- (18) Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.
- (19) Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: do roku 2030

Hodnocení:

Strategický rámec Česká republika 2030 je zastřešujícím rozvojovým dokumentem ČR a PRKK 21+ je s ním v souladu, především prostřednictvím intervencí ve SC 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 4.1.1, 4.2.1, 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.1.5, 5.1.6 v oblastech podpory vzdělávání, sociálních a zdravotních služeb, adaptace na klimatickou změnu, ochrany přírody a krajiny apod.

5.1.5 Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050

SPŽP je zásadní referenční dokument pro ostatní sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí. Hlavním cílem SPŽP je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově. SPŽP je zaměřena na tyto tematické oblasti:

- Životní prostředí a zdraví – dostupnost vody je zajištěna a její jakost se zlepšuje, kvalita ovzduší se zlepšuje, expozice obyvatel a životního prostředí nebezpečným chemickým látkám se snižuje, hluková zátěž a světelné znečištění se snižují, připravenost a residence společnosti vůči mimořádným událostem a krizovým situacím se zvyšuje, adaptovaná sídla umožňují kvalitní a bezpečný život obyvatel
- Přechod ke klimatické neutralitě a oběhovému hospodářství – emise skleníkových plynů jsou snižovány, oběhové hospodářství zaručuje hospodárné nakládání se surovinami, výrobky a odpady v ČR

- Příroda a krajina – ekologická stabilita krajiny je obnovena, hospodaření v krajině je dlouhodobě udržitelné a reaguje na změnu klimatu, biologická rozmanitost je zachovávána v mezích tlaku změny klimatu

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2021-2030 s výhledem do 2050

Hodnocení:

SPŽP je pro hodnocení PRKK 21+ klíčovým dokumentem a je hlavním zdrojem tvorby referenčních cílů ochrany životního prostředí. PRKK 21+ přispívá k naplňování cílů Státní politiky životního prostředí, zejména prostřednictvím SC 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, 5.1.6, 6.1.2, a je tedy s nimi v souladu. Politika byla jedním z podkladů pro referenční cíle klima, voda, krajina, půda, biodiverzita a ochrana přírody.

5.1.6 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR představuje základní koncepční dokument definující priority v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. Také zohledňuje současné mezinárodní závazky, zejména Strategii EU pro oblast biodiverzity do roku 2020 a Strategický plán Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) do roku 2020. Současně Strategie navazuje na opatření, definovaná Státní politikou životního prostředí, a je provázána i s dalšími koncepčními dokumenty napříč prakticky všemi sektory. Strategie představuje koncepční dokument pro dosažení cílů definovaných v oblasti ochrany přírody a přírodních zdrojů v aktualizovaném Strategickém rámci Česká republika 2030.

Pro Strategii byly definovány 4 prioritní oblasti:

1. Společnost uznávající hodnotu přírodních zdrojů
2. Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů
3. Šetrné využívání přírodních zdrojů
4. Zajištění aktuálních a relevantních informací

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2016-2025

Hodnocení:

PRKK 21+ není s cíli Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR v rozporu a naplňuje je především prostřednictvím SC 5.1.2, 5.1.3, 5.1.5, 5.1.6. Cíle Strategie byly využity při formulaci referenčního cíle biodiverzita a ochrana přírody.

5.1.7 Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025 (dále jen „SPOPK“) představuje dílčí koncepční dokument, který navazuje na Strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016–2025 (dále jen „SOBR“) a na předchozí aktualizaci SPOPK z roku 2009 a zároveň reaguje na aktuální stav přírody a krajiny a potřeby jejich ochrany. SPOPK stanovuje dílčí cíle a opatření v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. Navazuje na vyhodnocení plnění předcházejícího dokumentu z roku 2009 a na vybraná opatření SOBR, která identifikovala meziresortní pracovní skupina k tomu ustavená. SPOPK rovněž zohledňuje současné mezinárodní závazky, zejména Strategii EU pro oblast biodiverzity do roku 2020 a Strategický plán Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) do roku 2020.

Hlavní úlohou aktualizovaného Programu je posílit ochranu přírody a krajiny s cílem zefektivnit využívání stávajících nástrojů a přispět ke zlepšení celkového stavu a k udržitelnému využívání biodiverzity na území České republiky.

Relevantní cíle pro PRKK 21+:

Příroda a ochrana přírodních procesů

- Zavést nové pojetí systému druhové ochrany berouc ohled na ochranu biotopů druhů
- Zajistit komplexní přístup k ochraně vybraných zvláště chráněných druhů živočichů s konfliktním potenciálem včetně řešení socioekonomických aspektů spojených s jejich rozšířením
- Realizovat a rozvinout záchranné programy, programy péče a navazující opatření
- Omezit negativní vliv fragmentace krajiny a dalších významných antropogenních příčin úhynu, zraňování a dalších ohrožujících faktorů působících na živočichy
- Zohledňovat informace o genetické variabilitě a struktuře při ochraně jednotlivých druhů a společenstev
- Stabilizovat systém záchrany volně žijících živočichů
- Zajistit ochranu nebo obnovu přirozených ekosystémů na plošně významných územích formovaných převážně působením přírodních sil
- Zajistit reprezentativní podchycení nejcennějších částí přírody a krajiny v rámci soustavy ZCHÚ a dokončit reprezentativní soustavu Natura 2000, jejich efektivní ochranu a kvalitu

Krajina a ekosystémy

- Zajistit legislativní a metodickou podporu výkonu státní správy v ochraně krajiny a ekosystémů zaměřenou na ochranu a vytváření ÚSES, ochranu významných krajinných prvků a ochranu krajinného rázu, a to zejména ve vztahu k územnímu plánování a k pozemkovým úpravám
- Zvýšit informovanost a aktivní zapojení zemědělců v oblasti ochrany biodiverzity včetně biodiverzity půdy
- Rozšířit extenzivní a k přírodě šetrné hospodaření na zemědělské půdě
- Omezit negativní dopad konvenčního zemědělského hospodaření na biodiverzitu včetně biodiverzity půdy
- Zpomalit úbytek zemědělského půdního fondu a omezit degradaci půd
- Posílit ekologickou stabilitu lesů jako základní podmínku dlouhodobého plnění všech jejich funkcí
- Zlepšit biologický a biochemický stav a vodní režim lesních půd
- Účinně chránit a zlepšit ekostabilizační funkce vodních toků a niv
- Zajistit ochranu a udržitelné využívání ekosystémů stojatých vod a mokřadů
- Zajistit ochranu urbánních ekosystémů, jejich funkcí a služeb ve specifických podmínkách sídel

Průřezové cíle a nástroje

- Zavést systematický monitoring stavu předmětů ochrany lokalit soustavy Natura 2000 a zvláště chráněných území
- Podporovat výzkum zaměřený na ochranu přírody a krajiny
- Monitoring invazních druhů
- Posílit kladný postoj veřejnosti k přírodě a krajině a zlepšit porozumění veřejnosti o potřebnosti ochrany přírody a krajiny
- Zvýšit množství příležitostí a zlepšit podmínky pro kontakt lidí s přírodou a krajinou

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2020-2025

Hodnocení:

Cíle SPOPK posloužily pro formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí. PRKK 21+ přispívá k naplnění několika cílů aktualizovaného programu a není s ním v rozporu (např. SC 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6 ad.). Program byl jedním z podkladů pro referenční cíle voda, krajina, půda, biodiverzita a ochrana přírody.

5.1.8 Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020)

Politika územního rozvoje ČR je nástrojem územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území. Stanovuje také republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území. Vybrané části priorit, relevantních pro PRKK 21+ jsou uvedeny níže:

- (14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky.
- (19) Vytvářet předpoklady pro polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace.
- (20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, pokud je to možné a odůvodněné, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny.
- (20a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny.
- (21) Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně (zelené pásy) v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých pásů nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobilých pro nenáročné

formy krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.

- (23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území.
- (24) Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví, zejména uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).
- (24a) Na územích, kde dochází dlouhodobě k překračování zákonem stanovených mezních hodnot imisních limitů pro ochranu lidského zdraví, je nutné předcházet dalšímu významnému zhoršování stavu. Vhodným uspořádáním ploch v území obcí vytvářet podmínky pro minimalizaci negativních vlivů koncentrované výrobní činnosti na bydlení.
- (25) Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umísťování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod. V zastavěných územích a zastavitelných plochách vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání dešťových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní.
- (29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvářet tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.
- (31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Časový rámec: od 2020

Hodnocení:

PRKK 21+ respektuje republikové priority PÚR ČR zejména prostřednictvím SC5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, 5.1.6, 5.2.3, 6.1.2 a je s nimi v souladu.

5.1.9 Politika ochrany klimatu ČR (2017)

Politika ochrany klimatu v České republice představuje strategii v oblasti ochrany klimatu do roku 2030 a zároveň plán rozvoje nízkoemisního hospodářství do roku 2050. Zaměřuje se na opatření ke snižování emisí skleníkových plynů a je tak komplementární ke schválené Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015), která se soustřeďuje na problematiku adaptace na změnu klimatu.

Hlavním cílem Politiky je stanovit vhodný mix nákladově efektivních opatření a nástrojů v klíčových sektorech (průmysl, energetika, konečná spotřeba energie, doprava, zemědělství a lesnictví, odpady), které povedou k dosažení cílů ČR v oblasti snižování emisí skleníkových plynů následovně:

- snížit emise ČR do roku 2020 alespoň o 32 Mt CO_2ekv. v porovnání s rokem 2005;
- snížit emise ČR do roku 2030 alespoň o 44 Mt CO_2ekv. v porovnání s rokem 2005.

Dlouhodobé indikativní cíle:

- směřovat k indikativní úrovni 70 Mt CO_2ekv. vypouštěných emisí v roce 2040;
- směřovat k indikativní úrovni 39 Mt CO_2ekv. vypouštěných emisí v roce 2050.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2017-2023

Hodnocení:

PRKK 21+ respektuje cíle politiky, reaguje na ně prostřednictvím některých svých intervencí, například prostřednictvím SC 5.1.4, 5.2.3, 6.1.2.

5.1.10 Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)

Adaptační strategie ČR uvádí do kontextu adaptační opatření, navrhovaná v různých strategických sektorových dokumentech, a doplňuje směry adaptačních opatření v oblastech, pro které taková opatření zpracována nebyla. Adaptační strategie ČR svým obsahem doplňuje Politiku ochrany klimatu v ČR. Oba tyto dokumenty umožňují komplexní přístup k problematice změny klimatu, k možnostem aktivního předcházení změnám a ke zmírnění nebo eliminaci negativních dopadů na ČR.

Cílem Strategie je zmírnit dopady změny klimatu přizpůsobením se této změně v co největší míře, zachovat dobré životní podmínky a uchovat a vylepšit hospodářský potenciál pro příští generace.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2015-2020

Hodnocení:

PRKK 21+ je se strategií v souladu, pomáhá ji naplňovat především prostřednictvím SC 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6, 5.2.3, 6.1.2. Adaptační strategie byla zdrojem pro formulaci příslušného referenčního cíle ochrany životního prostředí, zaměřeného na klima.

5.1.11 Národní akční plán adaptace na změnu klimatu

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu je implementačním dokumentem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015). Akční plán je strukturován podle projevů změny klimatu, a to z důvodu významných mezisektorových přesahů jednotlivých projevů změny klimatu a potřeby meziresortní spolupráce při předcházení či řešení jejích negativních dopadů:

- Dlouhodobé sucho
- Povodně a přívalové povodně
- Zvyšování teplot

- Extrémní meteorologické jevy
    - Vydatné srážky
    - Extrémně vysoké teploty (vlny veder)
    - Extrémní vítr
- Přírodní požáry

Akční plán rozpracovává opatření uvedená v Adaptační strategii ČR do konkrétních úkolů, kterým přiřazuje gesci, termíny plnění, relevanci opatření k jednotlivým projevům změny klimatu a zdroje financování. Akční plán obsahuje 33 specifických cílů a 1 průřezový cíl věnovaný vzdělávání, výchově a osvětě. Jednotlivé cíle jsou naplňovány 52 prioritními opatřeními, respektive 160 prioritními úkoly.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2017-2020

Hodnocení:

PRKK 21+ přispívá k naplňování Národního akčního plánu (např. SC 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6, 5.2.3 ad.), je s ním tedy v souladu. Národní plán byl zdrojem pro formulaci příslušného referenčního cíle ochrany životního prostředí, zaměřeného na klima.

5.1.12 Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR (2019)

Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR (dále také ANPSE) představuje základní koncepční materiál v oblasti zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší.

Strategickým cílem ANPSE je:

- co nejrychlejší snížení rizik plynoucích ze znečištění ovzduší pro lidské zdraví, a to zejména vlivem expozice suspendovanými částicemi PM_{10} a $PM_{2,5}$ a přízemního ozónu, dále snížení negativního vlivu znečištěného ovzduší na ekosystémy a vegetaci (acidifikace, eutrofizace, vliv přízemního ozónu) a na materiály, a dodržení národních závazků snížení emisí a plnění platných imisních limitů.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: do roku 2030

Hodnocení:

V rámci PRKK 21+ byly navrženy cíle, které jsou s cíli ANPSE v souladu, především se jedná o intervence ve SC 5.1.4, 5.1.6, 5.2.3, 6.1.2. ANPSE byl zdrojem pro formulaci referenčního cíle v oblasti ovzduší.

5.1.13 Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR

Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR je zastřešujícím koncepčním dokumentem, který shrnuje výstupy Národního programu snižování emisí České republiky a 10 programů zlepšování kvality ovzduší zpracovaných pro 7 zón a 3 aglomerace.

Strategie je zpracována zejména ve vztahu k požadavku Evropské komise (EK) připravit ucelenou koncepci řízení kvality ovzduší pro Českou republiku. Strategie tedy vytváří rámec pro soubor střednědobých strategických dokumentů nutných mj. pro vymezení oblastí podpory od roku 2014 do roku 2020. Cílem těchto strategických dokumentů je snížení celkové úrovně znečišťování a znečištění vnějšího ovzduší v ČR s ohledem na rizika pro lidské zdraví i ekosystémy a také vyčíslení souvisejících nákladů a možností financování.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2016-2020

Hodnocení:

PRKK 21+ je s cíli Střednědobé strategie v souladu. PRKK 21+ obsahuje cíle, které přispívají k naplňování lepší kvality ovzduší a vytváří vhodné podmínky pro lidské zdraví, jedná se zejména o intervence ve SC 5.1.4, 5.2.3, 6.1.2. Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší byla zdrojem pro formulaci referenčního cíle v oblasti ovzduší.

5.1.14 Státní energetická koncepce (2015)

Posláním Státní energetické koncepce (dále také SEK) je zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a národní ekonomiky a rovněž zabezpečit, že Česká republika bude mít k dispozici stálé dodávky energie i v případných krizových situacích.

Strategické priority:

I. Vyvážený energetický mix: Vyvážený mix primárních energetických zdrojů i zdrojů výroby elektřiny založený na jejich širokém portfoliu, efektivním využití všech dostupných tuzemských energetických zdrojů a pokrytí spotřeby ČR zajištěnou výrobou elektřiny do ES s dostatkem rezerv. Udržování dostupných strategických rezerv tuzemských forem energie.

II. Úspory a účinnost: Zvyšování energetické účinnosti a dosažení úspor energie v celém energetickém řetězci v hospodářství i v domácnostech. Naplnění strategických cílů snižování spotřeby EU a dosažení energetické účinnosti alespoň na úrovni průměru EU28.

III. Infrastruktura a mezinárodní spolupráce: Rozvoj síťové infrastruktury ČR v kontextu zemí střední Evropy, posílení mezinárodní spolupráce a integrace trhů s elektřinou a plynem v regionu včetně podpory vytváření účinné a akceschopné společné energetické politiky EU.

IV. Výzkum, vývoj a inovace: Podpora výzkumu, vývoje a inovací zajišťující konkurenceschopnost české energetiky a podpora školství, s cílem nutnosti generační obměny a zlepšení kvality technické inteligence v oblasti energetiky.

V. Energetická bezpečnost: Zvýšení energetické bezpečnosti a odolnosti ČR a posílení schopnosti zajistit nezbytné dodávky energií v případech kumulace poruch, vícenásobných útoků proti kritické infrastruktuře a v případech déle trvajících krizí v zásobování palivy.

Gestor: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Časový rámec: 2015-2040

Hodnocení:

PRKK 21+ respektuje tuto koncepci a je s ní v souladu (zejména SC 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

5.1.15 Plán odpadového hospodářství ČR (2015-2024)

Plán odpadového hospodářství ČR (POH ČR) stanoví, v souladu s principy udržitelného rozvoje, cíle a opatření pro nakládání s odpady na území ČR. POH ČR je podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů. Závazná část POH ČR je závazným podkladem pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Hlavními cíli strategie je jednoznačně předcházení vzniku odpadů a zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů. Součástí POH je i Program předcházení vzniku odpadů. Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle celoevropské odpadové hierarchie a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady. Strategie navržená v POH ČR vede k jednoznačnému odklonu odpadů ze skládek skrze předcházení odpadů, zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů.

Strategické cíle:

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů,

2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí,

3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“,

4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2015-2024

Hodnocení:

PRKK 21+ je s cíli POH v souladu. PRKK 21+ obsahuje cíle, které přispívají k naplňování POH, jedná se o intervence ve SC 5.1.3. POH byl zdrojem pro formulaci referenčního cíle v oblasti odpadů.

5.1.16 Program předcházení vzniku odpadů (2014)

Program předcházení vzniku odpadů ČR se v jeho závazné části stal posléze součástí Plánu odpadového hospodářství ČR na období 2015-2024. V analytické části Programu je popsán strategický a legislativní rámec, výchozí situace v naplňování opatření a kroků souvisejících s problematikou předcházení vzniku odpadů a dále je zde provedena základní analýza situace u vybraných toků odpadů, u kterých byla identifikována potřeba dalšího rozpracování předcházení vzniku odpadů. V návrhové části jsou pak stanoveny cíle a opatření k jejich naplnění a indikátory k jejich vyhodnocení.

Hlavním cílem Programu je:

- 1. Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.

Dílčí environmentální cíle Programu relevantní vzhledem k PRKK 21+ jsou následující:

- 3. Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání druhotných surovin v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty, zejména Surovinovou politikou ČR a Politikou druhotných surovin ČR a v návaznosti na Plán odpadového hospodářství ČR.
- 4. Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů Programu.

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2014 - 2020

Hodnocení:

PRKK 21+ je s cíli Programu, relevantními z hlediska ochrany životního prostředí, v souladu, a to především v rámci intervencí zaměřených na využití druhotných surovin a snížení produkce odpadu ve SC 5.1.3.

5.1.17 Dopravní politika České republiky pro období 2021-2027 s výhledem do roku 2050

Dopravní politika je vrcholový strategický dokument vlády ČR pro sektor dopravy. Dopravní politika deklaruje to, co stát a jeho exekutiva v oblasti dopravy učinit musí (mezinárodní vazby, smlouvy), učinit chce (bezpečnost, udržitelný rozvoj, ekonomika, životní prostředí, veřejné zdraví) a učinit může (finanční a prostorové aspekty).

Hlavním cílem dopravní politiky je zajistit rozvoj kvalitní, funkční a spolehlivé dopravní soustavy postavené na využití technicko-ekonomicko-technologických vlastností jednotlivých druhů dopravy, na principech hospodářské soutěže s ohledem na její ekonomické a sociální vlivy a dopady na obyvatelstvo

(sociální koheze, veřejné zdraví, životní úroveň), bezpečnost a obranu státu a všechny složky životního prostředí, na principu udržitelného využívání přírodních zdrojů.

Gestor: Ministerstvo dopravy

Časový rámec: 2021-2027 s výhledem do roku 2050

Hodnocení:

PRKK 21+je s uvedenými cíli koncepce v souladu. Ta se v předkládané PRKK 21+promítá do intervencí ve SC 6.1.1,6.1.2, 6.1.3.

5.1.18 Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)

Cílem Koncepce je vytvořit strategický rámec pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v ČR. Vypracování Koncepce ukládá usnesení vlády ČR č. 620 k přípravě realizace opatření pro zmírnění negativních důsledků sucha a nedostatku vody z července 2015.

Cíle koncepce relevantní k PRKK 21+:

- Rozvoj a posilování vodních zdrojů
- Zemědělství jako nástroj péče o množství a jakost vody a stav půdy
- Zvýšení retenční a akumulační schopnosti krajiny
- Podpora principů zodpovědného hospodaření s vodou napříč sektory

Gestor: Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí

Časový rámec: 2017-2030

Hodnocení:

PRKK 21+je s uvedenými cíli koncepce v souladu. Ta se v předkládané PRKK 21+promítá do intervencí ve SC 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6.

5.1.19 Národní plány povodí – Povodí Labe, 2015

Národní plány povodí stanovují cíle pro povrchové vody, podzemní vody a chráněné oblasti vázané na vodní prostředí, tedy:

- Cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů
- Cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné využívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb
- Cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability
- Cíle pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary
- Cíle ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha

Gestor: Ministerstvo zemědělství

Časový rámec: 2015 - aktualizace

Hodnocení:

PRKK 21+ je s uvedenými cíli plánů v souladu, plány obsahují podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, které se v PRKK 21+ promítají do intervencí ve SC 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6.

5.1.20 Program rozvoje venkova 2014-2020, 5. aktualizované znění (akt. 2018)

Program rozvoje venkova na období 2014-2020 (PRV) má za cíl stanovit strategii, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání prostředků Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v České republice. Realizace PRV přispěje k naplňování cílů Společné zemědělské politiky a Strategie Evropa 2020.

ČR připravila základní strategický dokument - Dohodu o partnerství, který stanoví základní strategii, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání ESI fondů za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020. PRV k cílům Strategie Evropa 2020 přispívá prostřednictvím níže uvedených šesti následujících priorit Unie pro rozvoj venkova:

- podpora předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech
- zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií udržitelného obhospodařování lesů
- podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství
- obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím
- podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu
- podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech

Gestor: Ministerstvo zemědělství

Časový rámec: 2014-2020

Hodnocení:

PRKK 21+ je s uvedenými cíli PRV v souladu. PRV obsahují podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, které se v PRKK 21+ promítají do intervencí ve SC 5.1.2, 5.1.5, 5.1.6.

5.1.21 Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2020)

Příprava Strategického rámce rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (dále jen „Zdraví 2030“) plynule navazuje na Strategický rámec Česká republika 2030. Strategický rámec Zdraví 2030 také vychází z dříve formulovaných strategických materiálů, jako jsou Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí s příslušnými akčními plány; Národní strategie elektronického zdravotnictví a Strategie reformy psychiatrické péče.

Strategický rámec Zdraví 2030 soustřeďuje specifické cíle Strategického rámce Česká republika 2030 do tří strategických cílů:

1) Ochrana a zlepšení zdraví obyvatel,

2) Optimalizace zdravotnického systému,

3) Podpora vědy a výzkumu.

Tyto strategické cíle se pak člení na sedm specifických cílů, které kopírují investiční a neinvestiční priority MZ pro programové období politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU 2021+, a které budou realizovány prostřednictvím sedmi navazujících implementačních plánů.

Gestor: Ministerstvo zdravotnictví

Časový rámec: 2021-2030

Hodnocení:

PRKK 21+ je s uvedenými cíli Zdraví 2030 v souladu, v PRKK 21+ na cíle reagují intervence SC 4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.2.2, 5.1.4. Zdraví 2020 bylo podkladem pro formulaci referenčního cíle v oblasti veřejného zdraví.

5.1.22 Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století

Jedná se o dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR. Význam Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky - Zdraví pro všechny v 21. století (dále jen „ZDRAVÍ 21“) je v tom, že představuje racionální, dobře strukturovaný model komplexní péče společnosti o zdraví a jeho rozvoj, vypracovaný týmy předních světových odborníků z medicínských oborů a odborníků pro zdravotní politiku a ekonomiku. Velký význam přikládá ZDRAVÍ 21 účasti všech složek společnosti na zlepšování národního zdraví a společné odpovědnosti všech resortů. Zdraví jako konkrétní důvod spolupráce resortů a jedno z kritérií pro politické rozhodování dosud není běžnou praxí činnosti ministerstev.

Níže uvádíme přehled cílů Zdraví 21:

a) Solidarita ve zdraví v evropském regionu
b) Spravedlnost ve zdraví
c) Zdravý start do života
d) Zdraví mladých
e) Zdravé stárnutí
f) Zlepšení duševního zdraví
g) Prevence infekčních onemocnění
h) Snížení výskytu neinfekčních nemocí
ch) Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy
i) Zdravé a bezpečné životní prostředí
j) Zdravější životní styl
k) Snížit škody způsobené alkoholem, drogami a tabákem
l) Zdravé místní životní podmínky
m) Zdraví, důležité hledisko v činnosti všech resortů
n) Integrovaný zdravotnický sektor
o) Řízení v zájmu kvality péče
p) Financování zdravotnických služeb a rozdělování zdrojů
q) Příprava zdravotnických pracovníků
r) Výzkum a znalosti v zájmu zdraví
s) Mobilizace partnerů pro zdraví
t) Opatření a postupy směřující ke zdraví pro všechny

Gestor: Ministerstvo zdravotnictví

Časový rámec: 2003-2020

Hodnocení:

PRKK 21+ přispívá k naplňování cílů programu a je s ním v souladu, zejména díky intervencí do sociální oblasti (podpora seniorů, lepších životních podmínek, bezpečnosti a podobně, tedy v rámci 4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.2.2, 6.1.2. Program byl jedním ze zdrojů pro formulaci referenčního cíle v oblasti veřejného zdraví.

5.2 Stručný přehled oborových/resortních strategických dokumentů Karlovarského kraje, které byly využity při hodnocení Programu

5.2.1 Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje, ve znění aktualizace č. 1 (2018)

Zásady územního rozvoje (dále také jen ZÚR) jsou územně plánovací dokumentací kraje ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Poslední schválenou aktualizací byla aktualizace č. 1, která nabyla účinnosti 13. 7. 2018.

Priority územního plánování kraje jsou určeny ke konkretizaci cílů a úkolů územního plánování a požadavků na udržitelný rozvoj území. Jsou zde vymezeny priority relevantní k životnímu prostředí:

(3) Preferování efektivního využívání zastavěného území (využitím nezastavěných ploch a ploch určených k asanaci, novým využitím objektů a areálů původní zástavby apod.), před vymezováním nových ploch v nezastavěném území, také vzájemným zohledněním potřeb rozvoje velkých měst a potřeb rozvoje obcí v jejich zázemí.

(6) Vytváření a posilování územních podmínek pro hospodářský rozvoj a vznik nových pracovních příležitostí. V případě rekultivovaných a revitalizovaných ploch (včetně brownfields) preferování jejich polyfunkčního využití s ohledem na podmínky a požadavky okolního území

(7) Rozvíjení lázeňství a souvisejících aktivit, a to při zachování důsledné ochrany přírodních léčivých zdrojů, zdrojů minerálních vod, jakož i ostatních vlastností a hodnot utvářejících charakter lázeňského území a jeho okolí.

(8) Rozvíjení rekreace a cestovního ruchu a podpora přeshraničních vazeb pro využívání rekreační infrastruktury, včetně využívání přírodních a kulturně historických hodnot příhraničního území jako atraktivit cestovního ruchu, a to při respektování jejich nezbytné ochrany.

(9) Ochrana a další využívání zdrojů nerostných surovin (zejména hnědého uhlí a keramických surovin) s ohledem na přírodní hodnoty území kraje a v souladu s ostatními principy udržitelného rozvoje.

(13) Vytváření územních podmínek pro rozvoj integrované hromadné dopravy osob.

(14) Rozvíjení ostatních druhů dopravy (pěší dopravy a cyklodopravy) v úzké návaznosti na základní dopravní systémy kraje a na systémy pěších a cyklistických tras na území okolních krajů a SRN, včetně preference jejich vymezování formou samostatných stezek.

(15) Vytváření územních podmínek pro vymezování sítí pěších, cyklistických a lyžařských turistických tras, zejména nadregionálního a regionálního významu, včetně související podpůrné infrastruktury, při respektování přírodních, krajinných, kulturně historických a civilizačních hodnot území.

(17) Podporování rozvoje systémů odvádění a čištění odpadních vod, včetně snižování množství srážkových vod odváděných kanalizací a zlepšení podmínek pro jejich zasakování, zejména v sídlech na území CHOPAV Krušné Hory, Chebská pánev a Slavkovský les a v ostatních vodohospodářsky významných územích.

(18) Zlepšování stavu složek životního prostředí, především v silně urbanizovaných částech kraje, zejména postupné snižování zátěže hlukem a emisemi z dopravy a výrobních provozů.

(19) Ochrana a rozvoj přírodních, krajinných a kulturně historických a civilizačních hodnot nadmístního významu.

(20) Podporování opatření k ochraně a obnově jakosti vod, přirozeného vodního koloběhu v území a schopnosti území zadržovat vodu (infiltrace, retence), zejména v oblasti Chebské a Sokolovské pánve a v ostatních vodohospodářsky významných územích kraje.

(21) Preventivní ochrana území před potenciálními riziky a přírodními katastrofami, s cílem minimalizovat rozsah případných škod na civilizačních, kulturních a přírodních hodnotách území kraje.

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2018 – aktualizace

Hodnocení:

PRKK 21+ respektuje ZÚR, a to jak obecné priority, tak plochy a koridory v ZÚR vymezené a nové nenavrhuje, je s nimi tedy v souladu.

5.2.2 Územně analytické podklady Karlovarského kraje, ve znění 4. aktualizace (2017)

Územně analytické podklady (dále také ÚAP) jsou důležitým podkladem pro plánování rozvoje území. Dokument umožňuje prosazovat principy udržitelného rozvoje do strategického plánování rozvoje

měst/regionů včetně komunitních plánů sociálních služeb. ÚAP Karlovarského kraje byly poprvé pořízeny v r. 2009 prostřednictvím Integrovaného operačního programu. Od roku 2009 jsou ÚAP pravidelně aktualizovány. Úplné aktualizace ÚAP, ve smyslu ustanovení § 28 stavebního zákona byly pořízeny v letech 2011, 2013, 2015 a 2017.

Územně analytické podklady patří mezi územně plánovací podklady, zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území. ÚAP slouží zejména jako podklad pro pořizování politiky územního rozvoje, pro pořizování územně plánovací dokumentace, jejích změn a aktualizací a pro pořizování územních studií. ÚAP slouží také jako podklad pro vyhodnocování vlivů ÚPD na udržitelný rozvoj, posuzování vlivu záměrů na životní prostředí, poskytování územně plánovacích informací a v neposlední řadě jsou podkladem pro rozhodování stavebních úřadů zejména v územích obcí, které nemají platný územní plán.

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2017 – aktualizace

Hodnocení:

Aktualizace ÚAP sloužila jako jeden z podkladů pro vypracování PRKK 21+ a koncepce je s ní v souladu.

5.2.3 Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Severozápad - CZ04 (2021)

Účelem této koncepce je existence zpracování komplexního dokumentu k identifikaci příčin znečištění ovzduší a stanovení takových opatření, jejichž realizace povede ke zlepšení kvality ovzduší a dosažení přípustné úrovně znečištění. Cílem je s, využitím dodatečného potenciálu snížení emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší na území zóny Severozápad, zajistit dosažení ročního imisního limitu pro benzo[a]pyren.

Gestor: Karlovarský kraj, Ministerstvo životního prostředí

Období: 2021+

Hodnocení:

PRKK 21+ je s programem v souladu, avšak vzhledem k dobrému stavu ovzduší v Karlovarském kraji je cíl PZKO zaměřen primárně na Ústecký kraj. Program byl jedním z podkladů pro stanovení referenčního cíle ochrany ovzduší.

5.2.4 Územní energetická koncepce Karlovarského kraje, Aktualizace 2017 – 2042

Územní energetická koncepce Karlovarského kraje je strategický dokument, který stanoví cíle a zásady nakládání s energií na území Karlovarského kraje a vytváří podmínky pro hospodárné využívání energie v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje. Hlavním posláním dokumentu, který byl zpracován na 25 let, je stanovení cílů a nástrojů k jejich dosažení (hospodaření s energií, ale také vyhodnocení spolehlivosti dodávek energií, hospodárnosti užití energie a podpory trvalého užití energie bez negativních dopadů na životní prostředí).

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2017-2042

Hodnocení:

PRKK 21+ je s energetickou koncepcí v souladu. PRKK 21+ zohledňuje koncepci především v rámci C 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 6.1.2.

5.2.5 Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje 2016 – 2025

Závazná část POH kraje je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství obcí a pro rozhodovací a koncepční činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství a podkladem pro zpracovávání územně plánovací dokumentace kraje (§ 43 odst. 11 zákona

o odpadech). Obsah POH kraje, požadavky na jeho zpracování a další povinnosti, které souvisejí se změnou POH kraje, jsou stanoveny v § 43 zákona o odpadech.

Cílem POH kraje je analyzovat stav odpadového hospodářství s ohledem na geografické, demografické, sociální, ekonomické a ekologické podmínky rozvoje regionu a v intencích předpokládaného vývoje odpadového hospodářství v ČR a EU. Na základě analýzy a v souladu s principy udržitelného rozvoje následně stanovuje hlavní směry, cíle a priority odpadového hospodářství v regionu. Tyto odráží zákonem stanovenou hierarchii principů odpadového hospodářství, kde je na vrcholu prevence vzniku odpadů, následuje omezování jejich množství a nebezpečných vlastností, využívání odpadů s prioritou jejich materiálového využití a odstraňování zbytkových odpadů je až na posledním místě.

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2016-2025

Hodnocení:

PRKK 21+ pomáhá naplňovat cíle POH, je s ním tedy v souladu. PRKK 21+ navazuje na POH především v rámci intervencí ve SC 5.1.3. POH byl podkladem pro formulaci referenčního cíle v oblasti odpadů.

5.2.6 Strategie ochrany před povodněmi pro území Karlovarského kraje (2018)

Karlovarský kraj rozpracoval republikovou strategii do podmínek kraje v roce 2003, doplnil ji v roce 2006. Tato verze byla prezentována jako příloha digitálního Povodňového plánu Karlovarského kraje, který byl předán všem obcím a institucím zapojeným do systému povodňové ochrany. Následovala 1. aktualizace v roce 2010, která dokument významnou měrou rozpracovala na konkrétní a mnohdy specifické podmínky Karlovarského kraje. S ohledem na nově přijaté dokumenty a skutečnosti, ke kterým v období let 2010 - 2018 došlo, přistoupil Krajský úřad Karlovarského kraje v roce 2018 k zadání druhé aktualizace celého dokumentu.

Strategie ochrany před povodněmi pro území Karlovarského kraje musí být programový dokument zahrnující nejen aktuální poznatky z povodní posledních 15-ti let, ale musí především obsahovat konkrétní směry a cíle vývoje jednotlivých oblastí systému povodňové ochrany.

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2018+

Hodnocení:

PRKK 21+ pomáhá naplňovat cíle Strategie, je s ním tedy v souladu (zejména SC 5.1.2, 5.1.5).

5.2.7 Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (2005)

Dne 10. 3. 2005 byl zastupitelstvem Karlovarského kraje Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Karlovarského kraje, který slouží jako podklad územní plánovací dokumentaci, pro činnost stavebních vodoprávních úřadů a pro činnost obcí a kraje v přenesené a samostatné působnosti. Tento plán je koncepčním dokumentem pro území kraje a navazuje na Plán rozvoje vodovodů a kanalizací ČR.

Součástí Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací ČR je mj. od roku 2020 také revize funkčností propojení a zajištění potencionálních možností nových propojení vodárenských soustav v období sucha.

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2005+

Hodnocení:

PRKK 21+ přispívá k naplňování cílů PRVK a je s ním tedy v souladu (SC 5.1.1).

5.2.8 Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016-2025

Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje je pořizována za účelem rozpracování systému střednědobých a dlouhodobých cílů, pravidel a opatření, která mají přispět ke zlepšení stavu přírody a krajiny v regionálním měřítku a s přihlédnutím k jeho specifikům.

Hlavní cíle koncepce ochrany přírody a krajiny jsou definovány následně:

- **lesní hospodářství** - podpora mimoprodukčních funkcí lesů, zlepšení druhové, věkové a prostorové skladby, zajištění existence ekotonů a biotopů bezlesí,
- **zemědělství** - podpora ekologického zemědělství a biodiverzitních projektů, sladění podpory zemědělského hospodaření s ochranou biodiverzity, optimalizace zemědělství v zájmových územích OP (Natura 2000, ZCHÚ apod.), podpora rozmanitosti a tradičních způsobů hospodaření, pěstování tradičních ovocných odrůd, ochrana krajinných prvků, pramenišť, niv a ekotonů,
- **vodní hospodářství** - obnova přírodě blízkého vodního režimu jednotlivých povodí včetně přirozených retenčních prvků, revitalizace vodních toků, ekosystémových funkcí niv a mokřadů, mimoprodukční funkce rybníků a zvýšení biologické hodnoty toků, ochrana minerálních pramenů,
- **turistika a rekreace** - ochrana krajinného rázu a celkové prostupnosti krajiny pro pěší a cyklisty jako podmínek pro šetrnou a ekologicky únosnou turistiku, podpora ekoturistiky jako zdroje pracovních příležitostí,
- **doprava** - základní rozvojové parametry dopravy sladit s ekologickou únosností území, podporovat opatření proti fragmentaci populací, zajistit prostupnost krajiny pro faunu
- **nerostné bohatství** – ve spolupráci s příslušnými orgány a organizacemi stanovit možnosti a meze účelného dotěžení otevřených dobývacích prostorů s respektováním charakteru neobnovitelných přírodních zdrojů a s důrazem na biologickou rekultivaci a revitalizaci lokalit narušených těžbou,
- **územní plánování** - rozpracovat systém kategorizace krajiny (na území kraje) z hlediska limitů rozvoje území kraje, definovaných ve vztahu k ochraně přírodního a krajinného prostředí, ekologické stabilitě ekosystémů, míře antropického narušení a vhodnosti pro základní rozvojové aktivity.

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2016-2025

Hodnocení:

PRKK 21+ je s KOPK v souladu. Do PRKK 21+ se KOPK promítá intervencemi ve SC 2.2.1, 5.1.5, 5.1.6 ad.

5.2.9 Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Karlovarského kraje (2011)

Úkolem Koncepce EVVO Karlovarského kraje bylo vytvoření koncepčního rámce pro zachování a především rozvoj pestré škály aktivit na úseku environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a podpory udržitelného života. Pravidelně je vytvářen Akční plán pro Karlovarský kraj, který je aktualizován dle potřeb rozvoje kraje.

Koncepce EVVO se snaží být podkladem pro celou řadu aktivit, které mají za cíl to, aby většina občanů Karlovarského kraje chápala nezbytnost ochrany a tvorby životního prostředí a koncept trvale udržitelného života jako nedílnou součást společenského života.

Gestor: Karlovarský kraj

Období: 2011+

Hodnocení:

PRKK 21+ je s koncepcí EVVO v souladu. Do PRKK 21+ se koncepce EVVO promítá v rámci prioritní SC 5.1.6, 5.1.7. Koncepce je podkladem pro stanovení referenčního cíle EVVO.

Shrnující závěr kapitoly:

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 je v souladu s relevantními cíli uvedených dokumentů, které mají vztah k životnímu prostředí a veřejnému zdraví. Všechny výše uvedené koncepční dokumenty na národní i krajské úrovni byly, dle své relevance k posuzovanému Programu, v různé míře použity k hodnocení a zpracování dokumentu Vyhodnocení vlivů Programu na životní prostředí. Ve vybraných případech byly některé z cílů koncepcí využity pro formulaci či úpravu referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou základním nástrojem pro hodnocení vlivů dokumentu Programu na životní prostředí.

5.3 Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP

Základní rámec pro vyhodnocení souladu specifických cílů a opatření koncepce s požadavky na ochranu životního prostředí tvoří referenční cíle ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé cíle Programu a z nich vycházející opatření ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči nim neutrální[2]. Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace Programu na životní prostředí pomocí stanovených indikátorů a jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru potenciálních projektů.

Obvykle se pro stanovení referenčního hodnotícího rámce, a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů pro konkrétní strategický dokument, postupuje tím způsobem, že se vychází především z cílů a priorit komunitárních a národních koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah (viz výše). Dalším zdrojem pro formulaci referenčního hodnotícího rámce je také analýza stavu životního prostředí dotčeného území, která je podkladem pro identifikaci významných problémů životního prostředí.

V případě posuzovaného Programu bylo postupováno v souladu s obvyklým, výše uvedeným postupem. Všechny referenční cíle respektují problémové okruhy Programu a jejich strukturu ovlivnily také požadavky závěru zjišťovacího řízení. Tímto způsobem byl sestaven seznam referenčních cílů, u nichž byla nalezena přímá vazba k jednotlivým cílům Programu.

5.4 Sada referenčních cílů životního prostředí

Níže uvedená sada referenčních cílů ochrany životního prostředí představuje rámec pro Vyhodnocení koncepce. Při vyhodnocování specifických cílů a opatření je ve Vyhodnocení v tabelární formě posouzeno, nakolik mohou jednotlivé cíle a opatření ovlivnit naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, to znamená, zda je ovlivňují pozitivně, negativně či jsou vůči nim neutrální.

Při hodnocení byly dále vzaty v úvahu relevantní požadavky dotčených orgánů z předchozích procedur SEA, na nichž se autoři Vyhodnocení podíleli, požadavky závěru zjišťovacího řízení, připomínky dotčených orgánů státní správy a hodnocení cílů některých koncepcí na národní a krajské úrovni.

Stanovené cíle vychází z výše uvedených dokumentů a z požadavků v závěru zjišťovacího řízení.

2 Analogie platí i pro referenční cíle ochrany veřejného zdraví

Tab. 6 Referenční cíle ochrany životního prostředí

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
1.	Ovzduší	Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Snižovat emise škodlivin do ovzduší pod úroveň platných limitů, včetně emisí z velkých stacionárních zdrojů, dopravy a lokálních topenišť.
2.	Klima a adaptace	Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat území a měst i volnou krajinu na změnu klimatu	Podpora energetických úspor, OZE, šetrnějších technologií a dalšího snižování emisí skleníkových plynů. Podporovat adaptaci na změnu klimatu.
3.	Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem (především z dopravy)	Chránit obyvatele před hlukovým znečištěním, omezovat zdroje hluku.
4.	Voda	Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Zajišťovat ochranu CHOPAV a obecné ochrany podzemních a povrchových vod, respektovat ochranná pásma vodních zdrojů, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.
5.	Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy	Především ochrana před zábory ZPF, ochrana lesa, lesní půdy a pozemků před plošně většími zábory, ochrana před důsledky intenzivního hospodaření, přednostní využívání brownfields k nové výstavbě.
6.	Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz, kulturní a přírodní dědictví	Omezit fragmentaci krajiny, dbát na zachování krajinného rázu, ochranu významných krajinných prvků a ÚSES.
7.	Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí	Zajistit zejména ochranu zvláště chráněných území, chránit ohniska („hot-spots“] biodiverzity.
8.	Odpady a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Primárně omezovat vznik odpadů, zvýšit materiálové a energetické využití odpadů (zejména komunálních), minimalizovat skládkování odpadů, likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů).
9.	Zdraví	Zajistit zdravé a bezpečné prostředí	Navazuje na referenční cíle 1 a 3, kdy znečištění ovzduší a hlukové znečištění patří mezi hlavní determinanty zdraví obyvatel. V rámci bezpečného prostředí chránit obyvatele před negativními účinky extrémních meteorologických jevů (povodně, vítr).
10.	Kulturní památky	Chránit kulturní a přírodní dědictví	Dbát na ochranu kulturních a přírodních památek.
11.	EVVO	Zajišťovat environmentální vzdělávání a osvětu	Zvyšovat environmentální vědomí obyvatel jako součásti vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Zaměřit se především na oblast emisí z domácích topenišť a dopravy, ochranu klimatu, nakládání s odpady a ochranu přírody, kde je zapojení veřejnosti nezbytnou podmínkou řešení.

6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 je předkládán v jedné variantě. Tato varianta vznikla na základě komplexního procesu přípravy Programu ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje. Vzhledem k charakteru Programu se variantní vývoj může projevit na úrovni implementace aktivit a strategických projektů. Jejich realizace či následné doplnění dalších typových aktivit a strategických projektů, které budou odpovídat formulovaným cílům v průběhu její realizace, ovlivní způsob provádění Programu i jeho vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Tuto situaci řeší povinné sledování a rozbor koncepce dle § 10h zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

6.1 Hodnocení Vize Programu

Vize pro Karlovarský kraj je uvedena v kapitole 1.2 Vyhodnocení a ukazuje, v čem by měl být Karlovarský kraj výjimečný po roce 2027. Vize je v oblasti ŽP formulována obecně a zmiňuje se mimo jiné o atraktivních přírodních podmínkách. Vize se dále rozpadá do tří globálních cílů.

Vize pro Karlovarský kraj je navržena přiměřeně svému účelu.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úprav.

6.2 Hodnocení vlivů prioritních oblastí, podoblastí, specifických cílů a opatření

6.2.1 Postup hodnocení

Na základě výstupů analytické části byly v návrhové části rozpracovány **prioritní oblasti/podoblasti** (v tabulce na úrovni 1 – 7/1.1 – 7.3 a jedna průřezová oblast Image regionu). Každá oblast obsahuje s**pecifické cíle priority** (v tabulce označeny 1.1.1 – 7.3.1 a průřezové A a B)**,** které jsou naplňovány **opatřeními** (v tabulce označeny 1.1.1.1 – 7.3.1.5 a jako průřezové A.1 – B.2). Opatření jsou dále doplněny o návrhy **typových aktivit**.

Základní jednotkou pro hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví jsou tedy **opatření**, které byly hodnoceny vůči sadě referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. V rámci hodnocení opatření byly rovněž **zohledňovány jejich charakteristiky a typové aktivity**, které obsahují. To umožnilo vyhodnocení s ohledem na míru podrobnosti koncepce co nejvíce zacílit a objektivizovat. Pokud se v rámci opatření vyskytovala taková typová aktivita, která by mohla představovat potenciální negativní vliv na životní prostředí, byly tyto aspekty v souladu s principem předběžné opatrnosti rovněž podrobněji vyhodnoceny, a to v komentáři pod bodovým hodnocením relevantního opatření. V souladu s tímto principem tak specifický cíl přejímá bodové hodnocení podle nejnižšího skóre souvisejících opatření a aktivit, byť by měl i řadu pozitivních vlivů.

Tam, kde by dle názoru zpracovatele mohlo potenciálně dojít během implementace specifických cílů a opatření k nepříznivým vlivům, byla formulována doporučení, jak těmto nepříznivým vlivům předcházet, zmírňovat je nebo kompenzovat. Tato doporučení jsou rovněž součástí kapitoly 10 tohoto Vyhodnocení.

Pro hodnocení specifických cílů a opatření byl zvolen následující postup:

Stupnice významnosti:

+2	potenciálně významný pozitivní vliv (velkého rozsahu) opatření na referenční cíl
+1	potenciálně mírný pozitivní (přímý či nepřímý, lokální) vliv opatření na daný referenční cíl
0	zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv (velmi malý rozsah)
-1	potenciálně mírný negativní vliv opatření na daný referenční cíl (přímý či nepřímý, lokální)
-2	potenciálně významný negativní vliv opatření na daný referenční cíl (velkého rozsahu)
?	nebyla identifikována potenciální vazba mezi referenčním cílem a navrhovaným opatřením nebo vliv nelze vyhodnotit

Rozsah vlivu:

B	bodový (působící v místě realizovaného opatření)
L	lokální (působící v rámci širšího území např. v rozsahu správního území obce)
R	regionální (působící na území 2 a více obcí)

Spolupůsobení vlivu:

K	kumulativní působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Sy	synergické působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Sk	sekundární působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
+/-	pozitivní/negativní
	V tabulkách je barevně podtrženo bodové hodnocení spolupůsobení vlivu u relevantních referenčních cílů.

Tyto vlivy lze orientačně definovat takto:

- Kumulativní vliv je dán součtem vlivů stejného druhu (například emise oxidu dusíku) z různých zdrojů, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.
- Synergický vliv vzniká působením vlivů různého druhu (například současné působení více zdrojů různých emisí) na danou složku životního prostředí.
- Sekundární vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí nepřímo přes jinou (druhou) složku životního prostředí.

Kumulativními a synergickými vlivy tak lze rozumět účinky vzniklé v důsledku hromadného nebo společného působení. Rozdíl mezi oběma pojmy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí je možno demonstrovat následovně: kumulativní (hromadný vliv) je dán součtem vlivů stejného druhu, například více menších zdrojů oxidu dusičitého z dopravy umístěných blízko sebe způsobí významný vliv na ovzduší „nahromaděním“ těchto emisí, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán. Synergický (společný) vliv vzniká působením vlivů různého druhu a je od těchto vlivů odlišný, například současné působení vícero zdrojů různých emisí (průmyslové objekty, povrchové doly, automobilová doprava, letecká doprava) může mít za následek například kombinované vlivy na lidské zdraví, tento druh vlivů je však velmi těžce měřitelný.

Kumulativní a synergické vlivy by se v případě PRKK 21+ mohly potenciálně (hypoteticky) projevit v těch případech, pokud by se vyhodnotitelné vlivy na životní prostředí související s implementací PRKK 21+

kombinovaly se zjistitelnými (kvantifikovatelnými) vlivy jiných opatření, nebo dopadů jiných aktivit a z koncepce je zjistitelný případný územní průmět.

Vlastní hodnocení případných kumulativních a synergických vlivů koncepce bylo provedeno ve všech případech, kdy charakteristika opatření (typových aktivit v rámci opatření) PRKK 21+ indikovala možnost potenciálních negativních kumulativních nebo synergických působení. V takových případech byly jednotlivými hodnotiteli koncepce kvalifikovaným (odborným) odhadem zváženy všechny potenciální environmentální vlivy specifických cílů (opatření a typových aktivit v rámci specifických cílů) koncepce s cílem posoudit, zda vůbec může dojít ke smysluplně vyhodnotitelným negativním kumulativním nebo synergickým vlivům koncepce na životní prostředí s jinými vlivy v potenciálně dotčeném území.

Na základě jednotlivých hodnocení pak byl, na základě dostupných informací a dat, kvalifikovaným odhadem možných vlivů opatření (typových aktivit v rámci opatření) na jednotlivé složky životního prostředí stanoven výsledný souhrnný závěr z hlediska potenciálních negativních kumulativních či synergických vlivů. V případě PRKK 21+ nebyl u žádného cíle ani opatření (aktivity v rámci opatření) zjištěn vyhodnotitelný negativní kumulativní nebo synergický vliv. Kumulativní vlivy nebyly identifikovány, protože:

- cíle a opatření (typové aktivity v rámci opatření) nemá žádné vlivy na životní prostředí
- cíle a opatření (typové aktivity v rámci opatření) nemají konkrétní územní průmět a nelze proto stanovit ostatní (jiné) vlivy, které by potenciálně mohly působit současně.

Časový horizont působení:

Kp krátkodobé, respektive přechodné

Sd střednědobé (to je v horizontu zhruba do 5 let)

Dt dlouhodobé, respektive trvalé (to je v horizontu nad 5 let)

Výše uvedené vlivy jsou uvedeny souhrnně v posledním sloupci tabulky s označením *Rozsah/spolupůsobení/časový horizont*.

Při hodnocení vlivu specifických cílů a opatření na životní prostředí a veřejné zdraví se postupovalo tak, že vybraní členové týmu zpracovatele SEA provedli vlastní kompletní hodnocení specifických cílů a opatření (zohledňující navržené typové aktivity). Úkolem každého experta bylo samostatně a nezávisle ohodnotit (na základě detailního studia koncepce) specifické cíle a opatření vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a výsledky svého hodnocení zaznamenat do matice (tabulky).

Pokud existovaly velké rozdíly mezi jednotlivými hodnotiteli, byly sjednoceny v diskusi nad výsledky. Je však třeba zdůraznit, že cílem diskuse nebyla unifikace individuálních názorů expertů na danou problematiku, ale rozbor daného problému a vyjasnění individuálních názorů. Výsledkem diskuse tak mohla být korekce původního expertního hodnocení a do určité míry potlačení subjektivity hodnocení.

Na základě hodnocení jednotlivých členů týmu bylo pro každé pole matice zpracováno agregované hodnocení jako aritmetický průměr hodnocení všech členů týmu. Výsledná hodnota pak byla zaokrouhlena na celé číslo a vložena do příslušného pole odpovídající matice agregovaných (výsledných) hodnocení.

Hodnocení vlivů Programu na životní prostředí vychází jak z provedeného zkoumání, tak i z rozsáhlé diskuse týmu posuzovatele k vlivům Programu na naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

V následující tabulce je uvedeno číselné hodnocení specifických cílů a opatření, které je v komentáři doplněno o slovní hodnocení. Hodnocení specifických cílů uvedené v tabulce se shoduje s hodnocením opatření, které indikuje nejvýznamnější negativní vliv na životní prostředí. V případě potenciálně pozitivních i mírně negativních vlivů opatření na některý referenční cíl ochrany životního prostředí je

hodnocení uváděno jako mírně negativní. V tabulce jsou u konkrétního opatření okomentovány navíc ty vybrané typové aktivity, kterým je potřeba věnovat zvýšenou pozornost.

Vyhodnocení vlivu Programu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, bylo provedeno samostatně a je přílohou č. 1 tohoto Vyhodnocení.

Tab. 7 Hodnocení jednotlivých specifických cílů a opatření

Prioritní oblast IMAGE REGIONU		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Podoblast Image regionu													
Specifický cíl A	**Nová image regionu**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-/-/-**
Opatření A.1	Zajištění a podpora podmínek pro marketing regionu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je marketingového charakteru, bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření A.2	Vytvoření a budování značky regionu (brandbuilding)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je marketingového charakteru, bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl B	**Patriotismus a aktivní občanská společnost**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+1**	**0**	**+1**	**R/-/Dt**
Opatření B.1	Systematická a dlouhodobá podpora identifikace obyvatel s regionem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	R/-/Dt
Komentář	Opatření zaměřené na budování pozitivního vztahu obyvatel k vlastní lokalitě a k prohloubení znalostí a povědomí o regionu (např. v oblasti přírodních a kulturních památek). Realizace tohoto opatření povede k podpoře EVVO, což představuje mírně pozitivní vliv. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření B.2	Podpora občanských aktivit	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření marketingového, komunikačního a organizačního charakteru zaměřené mj. na podporu sportovních akcí. Realizace tohoto opatření podpoří zdravý životní styl obyvatel a návštěvníků kraje, což představuje mírně pozitivní vliv na veřejné zdraví (v souvislosti se zdravým životním stylem). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 1. HOSPODÁŘSKY PROSPERUJÍCÍ A ATRAKTIVNÍ REGION		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Podoblast 1.1 Hospodářsky prosperující a atraktivní region													
Specifický cíl 1.1.1	**Podnikání a inovace**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**	**0**	**0**	**L/-/Dt**
Opatření 1.1.1.1	Podpora a rozvoj podnikání, podnikavosti a vzniku nových firem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření podporuje přechod firem na nové obory, produkty a trhy formou poradenských služeb, motivace obyvatel k podnikání, podpora financování pro začínající podnikatele a další. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: K realizaci opatření využívat stávající prostory. Při případné výstavbě nových prostor zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.) a principy cirkulárního stavitelství (tak aby se budovy staly, po ukončení jejich životnosti/účelu, materiálovými bankami), a dále přednostně využít vhodný brownfield (zamezit záborům půdy). Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů.**												
Opatření 1.1.1.2	Podpora rozvoje podnikatelské infrastruktury a podnikatelských nemovitostí	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	L/-/Dt

Prioritní oblast 1. HOSPODÁŘSKY PROSPERUJÍCÍ A ATRAKTIVNÍ REGION		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření směřuje k zajištění dostatečné podnikatelské infrastruktury a nabídky podnikatelských nemovitostí pro přilákání nových i stávajících investorů (např. zlepšením dopravní dostupnosti průmyslových nemovitostí, doplněním a zkvalitněním technické infrastruktury, podporou energetických úspor výrobních areálů/podniků). Opatření počítá s využitím ploch brownfields, ale i s budováním podnikatelských nemovitostí na plochách typu greenfields, přičemž usiluje o zohlednění ekologických parametrů, jako např. budování ploch s ohledem na dostatek zeleně, zadržování vody v krajině, urbanismus apod. Předpokládá se potenciální mírně negativní vliv na životní prostředí, a to v případě, že budou nové areály a infrastruktura situovány do blízkosti přírodně cenných oblastí (biodiverzita a ochrana přírody), a také možné mírné negativní vlivy na ovzduší a hluk (např. dopravní obslužnost areálů, vytápění…) a s tím spojené vlivy na zdraví obyvatel (v závislosti na umístění těchto záměrů), dále vlivy na klima (např. spotřeba energie, emise skleníkových plynů), nároky na vodu, navýšení produkce odpadů (hlavně komunálních), a indikuje možný zábor půdy a ovlivnění krajinného rázu. Na druhou stranu opatření zohledňuje podporu energetických úspor a ekologické aspekty. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: K realizaci opatření využívat stávající prostory. Při případné výstavbě nových prostor zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.) a principy cirkulárního stavitelství (tak aby se budovy staly, po ukončení jejich životnosti/účelu, materiálovými bankami), a dále přednostně využít vhodný brownfield (zamezit záborům půdy).**											
Opatření 1.1.1.3	Atraktivní prostředí a kvalitní služby pro investory	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na poskytování podpůrných služeb potenciálním i stávajícím investorům. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 1.1.1.4	Podpora zavádění nových trendů	0	+1	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 1. HOSPODÁŘSKY PROSPERUJÍCÍ A ATRAKTIVNÍ REGION		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Jedná se o průřezové opatření zaměřené na celý PRKK 21+, které cílí na podporu podnikatelského prostředí v kraji v návaznosti na uchopení nových trendů. Konkrétně se jedná o digitalizaci, transformaci energeticky náročných výrob, podporu zavádění prvků cirkulární ekonomiky, vybudování testovacího polygonu pro autonomní vozidla a další. Opatření povede ke snížení energetické náročnosti, což bude mít pozitivní vliv na klima, a rovněž dojde k podpoře oběhového hospodářství (předcházení a zlepšení nakládání s odpady). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: K realizaci opatření využívat stávající prostory. Při případné výstavbě nových prostor zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.) a principy cirkulárního stavitelství (tak aby se budovy staly, po ukončení jejich životnosti/účelu, materiálovými bankami), a dále přednostně využít vhodný brownfield (zamezit záborům půdy).**												
Specifický cíl 1.1.2	**Výzkum, vývoj a inovace**	**-1**	**0**	**0**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**	**0**	**0**	**L/-/Dt**
Opatření 1.1.2.1	Podpora výzkumných organizací a výzkumných týmů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření se zaměřuje na podporu kooperace výzkumných organizací v tematických oblastech výzkumu nebo při sestavování výzkumných týmů. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 1.1.2.2	Podpora rozvoje VaV infrastruktury	-1	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	L/-/Dt
Komentář	Opatření podporuje vznik vědeckotechnického parku či jiné organizace zaměřené na VaVaI. Realizace opatření bude mít mírně negativní vliv a pravděpodobně si vyžádá zábor ZPF, příp. PUPFL a ovlivnění krajinného rázu. Dále se také předpokládají vlivy na přírodě cenné lokality, vlivy na klima (např. spotřeba energie, emise skleníkových plynů), nároky na vodu, navýšení produkce odpadů (hlavně komunálních). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: K realizaci opatření využívat stávající prostory. Při případné výstavbě nových prostor zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.) a principy cirkulárního stavitelství (tak aby se budovy staly, po ukončení jejich životnosti/účelu, materiálovými bankami), a dále přednostně využít vhodný brownfield (zamezit záborům půdy).**												

Prioritní oblast 1. HOSPODÁŘSKY PROSPERUJÍCÍ A ATRAKTIVNÍ REGION		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Specifický cíl 1.1.3	**Kvalifikované lidské zdroje**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+1**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 1.1.3.1	Zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti obyvatel	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu zaměstnanosti, prevenci nezaměstnanosti, vzdělávání zaměstnanců, kariérní poradenství apod. Podporou pracovních příležitostí se předpokládá možný mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (socioekonomický aspekt). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 1.1.3.2	Získávání a stabilizace pracovních sil ve vybraných profesích/oborech	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na problematiku stárnutí pracovníků v určitých profesích a migraci vzdělaného obyvatelstva. Podpora formou stipendií, bytové politiky, vznik kvalifikovaných pracovních míst. Cíl se zaměřuje na zvýšení zaměstnanosti v kraji, tedy s mírným pozitivním vlivem na veřejné zdraví (socioekonomické aspekty). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1. Ovzduší	2. Klima a adaptace	3. Hluk	4. Voda	5. Půda	6. Krajina	7. Biodiverzita a ochrana přírody	8. Odpady a ekologické zátěže	9. Zdraví	10. Kulturní památky	11. EVVO	
Podoblast 2.1 Lázeňství													
Specifický cíl 2.1.1	**Rozvoj a podpora současného léčebného lázeňství**	0	0	0	+2	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Opatření 2.1.1.1	Věda a výzkum v oblasti balneologie	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření se zaměřuje na podporu vědy a výzkumu v oblasti balneologie. Předpokládá se možný mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (zajištění kvalitní lázeňské péče). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.1.1.2	Vzdělávání a edukace v oblasti lázeňství	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na přípravu vzniku vysoké školy v oblasti balneologie, školení apod. Předpokládá se možný mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (osvěta laické veřejnosti v oblasti využívání lázeňství). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.1.1.3	Certifikace a standardizace lázeňské léčebně rehabilitační péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na tvorbu manuálů pro standardizaci lázeňské péče a certifikaci. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.1.1.4	Obnova, ochrana a údržba přírodních léčivých zdrojů	0	0	0	+2	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na obnovu, ochranu, údržbu přírodních léčivých zdrojů a zajištění investic ochrany, jímání a využívání. Opatření má významný pozitivní vliv na ochranu vodních zdrojů. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 2.1.2	**Rozvoj potenciálu wellness a health tourism**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+1**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 2.1.2.1	Zkvalitnění lázeňských procedur poskytovaných v rámci wellness	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je metodického charakteru (manuál pro wellness provozy apod.). Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.1.2.2	Podpora "health tourismu"	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na finanční a marketingovou podporu cílenou na klientelu cestující za účelem lékařského ošetření nebo pomoci po zdravotním zákroku. Health tourism zahrnuje zdravotní ošetření, ale také wellness nebo léčebné lázeňství. Předpokládá se možný mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (zajištění kvalitní lázeňské péče). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 2.1.3	**Využití lázeňství pro rozvoj regionu**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-1**	**0**	**-1**	**0**	**+1**	**0**	**0**	**L/-/Dt**
Opatření 2.1.3.1	Využití lázeňství jako nesporné ekonomické výhody Karlovarského kraje při spravedlivé transformaci regionu	0	0	0	0	-1	0	-1	0	+1	0	0	L/-/Dt

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na rozvoj míst s přírodními léčivými zdroji (např. rozvoj a rozšíření terapeutické krajiny v okolí lázeňských měst a v území postiženého těžbou, rozvoj veřejných lázní, využití ložisek rašeliny, potenciál zřízení zdravotních klinik atd.). Předpokládají se pozitivní vlivy na veřejné zdraví (zajištění kvalitní lázeňské péče) a mírně negativní vlivy v souvislosti s využitím rašeliny jako neobnovitelného zdroje, zábory ZPF či PUPFL. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: K realizaci opatření využívat stávající prostory. Při případné výstavbě nových prostor zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.) a principy cirkulárního stavitelství (tak aby se budovy staly, po ukončení jejich životnosti/účelu, materiálovými bankami), a dále přednostně využít vhodný brownfield (zamezit záborům půdy).**												
Opatření 2.1.3.2	Marketing a PR lázeňství	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na propagaci výsledků výzkumu v oblasti lázeňství a balneologie a další. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Podoblast 2.2 Cestovní ruch													
Specifický cíl 2.2.1	**Rozvoj potenciálu udržitelného cestovního ruchu**	**-1**	**0**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**	**-1**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 2.2.1.1	Podpora spolupráce subjektů v oblasti cestovního ruchu a lázeňství	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1	0	-1	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření má za cíl podpořit informovanost návštěvníků o nabídce cestovního ruchu v kraji, s čímž souvisí také finanční a metodická pomoc. Opatření je marketingového charakteru, ale předpokládá se nárůst počtu návštěvníků, což představuje mírný negativní vliv na životní prostředí, a to v případě situování aktivit do přírodně cenných oblastí (ZCHÚ) - biodiverzita a ochrana přírody (v případě narušování biotopů, vyrušování živočichů apod.), ovlivnění kvality ovzduší (doprava), hluk, generování odpadů (komunálních), a na kulturní památky (v případě situování záměrů do jejich těsné blízkosti, narušení genia loci místa). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat infrastrukturu a vytvářet atraktivity mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Preferovat směřování cestovního ruchu mimo intenzivně navštěvované a citlivé oblasti ZCHÚ. Vhodné je zahrnutí adaptačních opatření do dílčích realizací (OZE, úspory energie, využití dešťových vod apod.). Při výstavbě budov by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). V případě budování infrastruktury situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem.**											
Opatření 2.2.1.2	Rozvoj infrastruktury udržitelného cestovního ruchu	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu budování základní a doprovodné infrastruktury pro aktivní formy udržitelné turistiky (vodáctví, lyžařství, cykloturistika, pěší turistika) včetně propagace a rekultivace území postiženého těžbou s využitím pro udržitelný cestovní ruch. Podpořen bude rozvoj podnikatelských investic do cestovního ruchu za účelem rozšíření nabídky a kvality poskytovaných služeb. Opatření může indikovat mírný negativní vliv na životní prostředí, a to v případě situování nové infrastruktury do přírodně cenných oblastí (ZCHÚ) - biodiverzita a ochrana přírody (v případě narušování biotopů, vyrušování živočichů apod.), půdy (zábor půdy pro parkoviště, sociální zařízení, doplňkovou infrastrukturu apod.), vody (nároky na vodu, sjízdnost řek), generování odpadů (komunálních). Revitalizace území po dlouhodobé těžbě uhlí představuje významný pozitivní vliv na kvalitu životního prostředí a veřejného zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat infrastrukturu a vytvářet atraktivity mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Preferovat směřování cestovního ruchu mimo intenzivně navštěvované a citlivé oblasti ZCHÚ. Vhodné je zahrnutí adaptačních opatření do dílčích realizací (OZE, úspory energie, využití dešťových vod apod.). Při výstavbě budov by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). V případě budování infrastruktury situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem. Území po těžbě, zvláště pokud na nich již proběhla přirozená sukcese, může představovat mozaiku rozdílných biotopů se specializovanou florou a faunou, tyto se tak stávají ohnisky biodiverzity v území. Před započetím jakéhokoliv zásahu do území je tedy nutné provést také biologický průzkum.**												
Opatření 2.2.1.3	Propagace cestovního ruchu pro residenty kraje	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1	0	-1	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zvýšení informovanosti residentů o nabídce cestovního ruchu v kraji, s čímž souvisí také finanční a metodická pomoc. Opatření je marketingového charakteru, ale předpokládá se nárůst počtu návštěvníků, což představuje mírný negativní vliv na životní prostředí, a to v případě situování aktivit do přírodně cenných oblastí (ZCHÚ) - biodiverzita a ochrana přírody (v případě narušování biotopů, vyrušování živočichů apod.), ovlivnění kvality ovzduší (doprava), hluk, generování odpadů (komunálních), a na kulturní památky (v případě situování záměrů do jejich těsné blízkosti, narušení genia loci místa). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat infrastrukturu a vytvářet atraktivity mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Preferovat směřování cestovního ruchu mimo intenzivně navštěvované a citlivé oblasti ZCHÚ. Vhodné je zahrnutí adaptačních opatření do dílčích realizací (OZE, úspory energie, využití dešťových vod apod.). Při výstavbě budov by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). V případě budování infrastruktury situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem.**												
Podoblast 2.3 Kultura													
Specifický cíl 2.3.1	**Posílení role kultury jako veřejné služby v rámci spravedlivé transformace regionu**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+2**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 2.3.1.1	Zvýšení efektivity a rozvoj muzeí a galerií	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na rozvoj aktivit v oblasti kultury (výstavy, expozice, prohlídky apod.). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat infrastrukturu mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Vhodné je zahrnutí adaptačních opatření do dílčích realizací (OZE, úspory energie, využití dešťových vod apod.). Při výstavbě budov by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). V případě budování infrastruktury situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů.**												
Opatření 2.3.1.2	Zvýšení efektivity prezentace a využití potenciálu kulturních památek s důrazem na památky UNESCO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu společné prezentace hmotného i nehmotného kulturního dědictví. V rámci tohoto opatření bude věnována zvláštní pozornost využití a rozvoji potenciálu památek zapsaných či nominovaných k zápisu na Seznam světového dědictví UNESCO. Opatření je marketingového charakteru. Předpokládá se významný pozitivní vliv na kulturní památky. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.3.1.3	Rozvoj uměleckých aktivit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu organizátorů kulturních akcí pro rozšíření jejich nabídky. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Při pořádání kulturních akcí respektovat podmínky ochrany přírody a tyto akce pořádat v environmentálně šetrném duchu (např. omezit produkci odpadů).**												
Opatření 2.3.1.4	Podpora komunitní role knihoven Karlovarského kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu a rozvoj aktivit knihoven (komunitní centra, školení apod.). Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 2.3.2	**Ochrana a podpora kultury**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+2**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 2.3.2.1	Ochrana a podpora muzeí, galerií a tradiční lidové kultury	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na zajištění dostatečné kapacity depozitářů, metodické podpory apod. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.3.2.2	Ochrana a podpora hmotného kulturního dědictví kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zachování hmotného kulturního dědictví kraje (např. ochrana, obnova, nepřímá podpora vlastníků kulturních památek a nemovitostí, nacházejících se v památkově chráněných územích) se zvýšenou pozorností zajištění ochrany památek nominovaných či zapsaných na Seznam světového dědictví UNESCO. Dojde k významným pozitivním vlivům v oblasti kulturních památek. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Opatření 2.3.2.3	Ochrana a podpora umění	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na finanční a marketingovou podporu umění. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.3.2.4	Ochrana a podpora knihoven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřené na podporu infrastruktury knihoven, rozvoj knihovního fondu a digitalizaci. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 2.3.3	**Rozvoj a využití kulturních a kreativních odvětví (KKO)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-/-/-**
Opatření 2.3.3.1	Vytvoření krajského systému řízení KKO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na propojení aktérů v oblasti KKO, na zvýšení informovanosti a motivace tvůrců a firem a k využití kulturního dědictví pro tvorbu kreativních inovací a služeb. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 2.3.3.2	Kreativní učení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-

Prioritní oblast 2. LÁZEŇSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH, KULTURA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Záměrem opatření je podporovat kreativní způsob vzdělávání a rozvíjet v dětech talent a kreativitu již od základních škol. Důležitým segmentem je také vzdělání pedagogů, jak „kreativně učit“. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 3. VZDĚLÁVÁNÍ A SPORT		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Podoblast 3.1 Vzdělávání													
Specifický cíl 3.1.1	**Kvalitní počáteční vzdělávání**	**0**	**+1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**L/-/Dt**
Opatření 3.1.1.1	Rozvoj a modernizace vzdělávací infrastruktury	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	L/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na modernizaci a rekonstrukci škol z hlediska provozních úspor, zajištění moderního zázemí a vybavení učebními pomůckami, zajištění bezbariérovosti apod. Opatření tak přispívá ke snížení energetické náročnosti budov, což má mírně pozitivní vlivy na klima. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Při rekonstrukcích zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.).**												
Opatření 3.1.1.2	Zkvalitnění metod a forem vzdělávání a řízení ve školách	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na zkvalitnění pedagogické práce a řízení škol. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.1.3	Podpora spolupráce škol a firem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu spolupráce všech stupňů škol se zaměstnavateli v kraji. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.1.4	Podpora rozvoje klíčových kompetencí a funkční gramotnosti dětí, žáků, studentů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-

Prioritní oblast 3. VZDĚLÁVÁNÍ A SPORT		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1. Ovzduší	2. Klima a adaptace	3. Hluk	4. Voda	5. Půda	6. Krajina	7. Biodiverzita a ochrana přírody	8. Odpady a ekologické zátěže	9. Zdraví	10. Kulturní památky	11. EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno podporu různorodých aktivit zaměřených na rozvoj polytechnického vzdělání, funkční gramotnosti (např. matematická, čtenářská, finanční aj.) a dále rozvoj klíčových kompetencí (např. podnikavost, kreativita, cizí jazyky). Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.1.5	Podpora vysokoškolského vzdělávání v Karlovarském kraji a zvýšení podílu VŠ vzdělaných obyvatel v Karlovarském kraji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu oborů vysokých škol, které budou odpovídat potřebám místního trhu práce nebo které budou s ohledem na specifika kraje jedinečné v rámci ČR (např. zaměření na balneologii). Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.1.6	Podpora základního uměleckého a zájmového vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu činností základních uměleckých škol, domů dětí a mládeže, podporu kroužků aj. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 3.1.2	**Další vzdělávání**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-/-/-**
Opatření 3.1.2.1	Podpora dalšího vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu různých forem dalšího vzdělávání, podporu informovanosti o nabídkách dalšího vzdělávání, metodickou podporu, včetně motivování ke zvyšování kvalifikace a celoživotnímu rozvoji apod. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.2.2	Další vzdělávání pedagogických pracovníků – podpora zvyšování kvalifikovanosti a aprobovanosti pedagogických pracovníků	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-

Prioritní oblast 3. VZDĚLÁVÁNÍ A SPORT		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zvýšení motivace pedagogických pracovníků a růst jejich kvalifikovanosti a aprobovanosti prostřednictvím dalšího vzdělávání. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 3.1.3	**Rovné příležitosti ve vzdělávání a rozvoj nadání**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-/-/-**
Opatření 3.1.3.1	Zlepšení kompetencí pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v oblasti práce s heterogenním kolektivem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu pedagogických pracovníků s cílem zvýšit jejich dovednosti a motivaci k práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky s odlišným mateřským jazykem, žáky nadanými apod Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.3.2	Rozvoj nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu dětí, žáků a studentů, které díky svému nadání vyžadují individuální přístup ke vzdělávání (workshopy, přednášky pro rodiče, vzdělávání pedagogů apod.). Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.3.3	Podpora aktivit vedoucích ke snížení dopadu slabého sociálněekonomického zázemí rodiny na školní výsledky žáků	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu aktivit, které budou směrovány na skupinu dětí, žáků a studentů ze slabého sociálně-ekonomického zázemí rodiny. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.3.4	Podpora zvýšení materiálně technické připravenosti škol a školských zařízení na společné vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-

Prioritní oblast 3. VZDĚLÁVÁNÍ A SPORT		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zpřístupnění škol a školských zařízení dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami např. odstraněním bariér, využíváním speciálních pomůcek apod. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Při případné rekonstrukci zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.)**												
Opatření 3.1.3.5	Podpora zvýšení kvality a dostupnosti školských poradenských služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na rozvoj školských poradenských zařízení, zvýšení jejich dostupnosti, kvality a škály jimi poskytovaných poradenských služeb. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.3.6	Zkvalitnění systému prevence rizikového chování dětí a mládeže	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na eliminaci rizikového chování dětí a mládeže díky široké nabídce preventivních programů. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.3.7	Podpora kariérového poradenství	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na zkvalitnění práce kariérových poradců prostřednictvím vzdělávacích aktivit, aby nedocházelo k předčasným odchodům ze vzdělávání z důvodu špatné volby oboru vzdělání. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 3.1.4	**Zefektivnění vzdělávacího systému**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-/-/-**
Opatření 3.1.4.1	Zefektivnění oborové struktury středních škol ve vazbě na potřeby trhu práce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-

Prioritní oblast 3. VZDĚLÁVÁNÍ A SPORT		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na dokončení optimalizace středních škol a oborové struktury. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.1.4.2	Zefektivnění soustavy MŠ a ZŠ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na zmapování situace a následné zahájení diskuze nad stávající efektivitou soustavy mateřských a základních škol v KVK z hlediska jejich počtu, naplněnosti a spádovosti. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Podoblast 3.2 Sport													
Specifický cíl 3.2.1	**Zvýšení zájmu o sport a zlepšení podmínek pro sportování**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**	**0**	**-1**	**-1 /+1**	**0**	**0**	**L/-/Dt**
Opatření 3.2.1.1	Výstavba, údržba a provoz sportovních zařízení	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	-1	-1 /+1	0	0	L/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na finanční podporu k zajištění fungování sportovních zařízení či výstavbu nových. Předpokládají se mírně negativní vlivy na ovzduší (vytápění, doprava, výstavba), klima (spotřeba energie, zpevněné povrchy), hluk (navýšení hlukové zátěže v okolí z výstavby, dopravy, apod.), s nároky na potřebu vody, indikující zábor půdy a generování odpadu. Toto opatření může generovat jak mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (podpora zdravého životního stylu), tak mírně negativní vliv (především v souvislosti s navýšením dopravy v lokalitě). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat infrastrukturu a budovy mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Vhodné je zahrnutí adaptačních opatření do dílčích realizací. Při výstavbě budov by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). V případě budování infrastruktury situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter některých předpokládaných budoucích projektů bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.**												

Prioritní oblast 3. VZDĚLÁVÁNÍ A SPORT		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Opatření 3.2.1.2	Podpora sportujících dětí a mládeže a vytváření podmínek pro spojení vzdělávání a sportu – rozvoj školního sportu	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na finanční podporu sportovních činností dětí a mládeže ve sportovních klubech a podpora sportování ve školách. Součástí je rovněž modernizace sportovišť při školách (tělocvičny, venkovní hřiště) vč. pořízení pomůcek pro sportovní aktivity. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdravý (zdravý životní styl). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat infrastrukturu a budovy mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Vhodné je zahrnutí adaptačních opatření do dílčích realizací. Při výstavbě budov by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). V případě budování infrastruktury situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter některých předpokládaných budoucích projektů bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.**												
Opatření 3.2.1.3	Podpora sportovních akcí	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na finanční podporu sportovních akcí pro profesionální i amatérské sportovce v rámci různých sportovních odvětví. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdravý (zdravý životní styl). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 3.2.1.4	Příprava a rozvoj sportovních talentů	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 3. VZDĚLÁVÁNÍ A SPORT		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na přípravu sportovců při reprezentaci kraje na celostátních či významných mezinárodních soutěžích včetně vytvoření sportovních center mládeže v kraji. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdravý (zdravý životní styl). **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat infrastrukturu a budovy mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Vhodné je zahrnutí adaptačních opatření do dílčích realizací. Při výstavbě budov by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). V případě budování infrastruktury situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter některých předpokládaných budoucích projektů bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.**												

Prioritní oblast 4. SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVOTNICTVÍ		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Podoblast 4.1 Sociální oblast													
Specifický cíl 4.1.1	**Zvýšení dostupnosti sociálních služeb v kraji**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+2**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 4.1.1.1	Zajištění dostupnosti a územní rovnoměrnosti rozložení sítě sociálních služeb pro všechny cílové skupiny v souladu s definovanými potřebami	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zvýšení dostupnosti sítě poskytovatelů sociálních služeb odpovídající potřebám jednotlivých cílových skupin. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdraví (socioekonomický aspekt). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 4.1.1.2	Posilování ambulantních a terénních služeb z titulu zachování sociálních vazeb	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu ambulantních a terénních sociálních služeb sociální péče, prevence, poradenství, pobytových služeb a další. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdraví (socioekonomický aspekt). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 4.1.2	**Posílení sociální stability**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+2**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 4.1.2.1	Prevence vzniku a řešení nepříznivé situace sociálně vyloučených osob a osob sociálním vyloučením ohrožených na celém území kraje	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zajištění služeb sociální prevence a sociálního poradenství sociálně vyloučeným osobám při překonání nepříznivé sociální situace a při zapojení se do ekonomického a sociálního života společnosti. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdraví (socioekonomický aspekt). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 4.1.2.2	Prevence kriminality a sociálně patologických jevů	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 4. SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVOTNICTVÍ		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na eliminaci rizikového chování prostřednictvím vzdělávání, osvěty a efektivní nabídky služeb sociální prevence. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdraví (socioekonomický aspekt). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Podoblast 4.2 Zdravotnictví													
Specifický cíl 4.2.1	**Zvýšení dostupnosti a kvality zdravotní péče**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**+2**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 4.2.1.1	Podpora vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví a jejich motivování pro práci ve zdravotnických zařízeních v kraji	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu nově nastupujících zaměstnanců zdravotnických zařízení, podporu růstu profesionality lékařů a nelékařských zdravotnických pracovníků, apod. Opatření bude mít mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (zvyšování úrovně zdravotní péče). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 4.2.1.2	Zajištění dostatečné vybavenosti a dostupnosti zdravotnických zařízení	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na rozvoj zdravotnické infrastruktury (vybavenost přístrojovou technikou, modernizace budov, dostavba krajské nemocnice apod.). Potenciálně mírné negativní vlivy mohou nastat v případě budování nových zařízení a infrastruktury, a to vlivy na ovzduší (vytápění, generování dopravy), klima (další využívání energií), hlukovou situaci (z dopravy), vodu (nároky na vodu), půdu (zábory půdy), případně také ovlivnění krajinného rázu v případě nevhodného řešení a situování staveb v krajině, biodiverzitu a ochraně přírody (v závislosti na lokalizaci), a dále navýšení produkce odpadů (hlavně komunálních). Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdraví (zvyšování úrovně zdravotní péče). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Výstavbu nových budov a infrastruktury směřovat především mimo přírodně cenná území, do oblastí s nižší bonitou půdy. Budovy přizpůsobit místnímu krajinnému rázu. Vhodné by bylo využít adaptačních prvků v rámci dílčích realizací a také mitigačních opatření (úspory energie v budovách, OZE). Při výstavbě by bylo vhodné využít prvky cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Předcházet vzniku odpadů (zavést oběhové hospodářství). Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter některých předpokládaných budoucích projektů bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA).**												
Opatření 4.2.1.3	Podpora elektronického zdravotnictví	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 4. SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVOTNICTVÍ		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zavádění informačních a komunikačních technologií, podporu využívání chytrých řešení, rozvoj elektronických služeb a elektronizaci zdravotnictví. Opatření bude mít mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (zlepšování kvality zdravotní péče). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 4.2.2	**Prevence a zdravý životní styl**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+2**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 4.2.2.1	Podpora zdravého životního stylu	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zavedení fungujícího systému řízení a spolupráce zdravotních a návazných služeb podporující zlepšování zdravotního stavu obyvatel. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na veřejné zdraví (zvyšování úrovně zdravotní péče). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Podoblast 5.1 Životní prostředí a zemědělství													
Specifický cíl 5.1.1	**Kvalitní pitná voda, ochrana povrchových a podzemních vod**	**0**	**+2**	**0**	**+2**	**+1**	**0**	**+1**	**0**	**+2**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 5.1.1.1	Propojení vodárenských soustav	0	+2	0	+2	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na propojování, obnovu a udržitelnost vodárenských soustav ve vazbě na problematiku sucha, resp. vyhledat a podpořit konkrétní možnosti využití vodárenských soustav v kraji pro zmírnění dopadů sucha na zásobování obyvatel. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na klima a adaptace (sucho), vodu (zvýšení spolehlivosti dodávek vody během mimořádných situací) a veřejné zdraví (zajištění bezpečnosti prostředí). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Opatření 5.1.1.2	Rozvoj vodovodů a kanalizací v malých obcích	0	0	0	+2	0	0	+1	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zajištění zásobování obyvatel v malých obcích kraje pitnou vodou, která splňuje jakostní ukazatele (rozšíření a rekonstrukce vodovodních sítí, úpraven vod, podpora výstaveb a rekonstrukcí kanalizací a čistíren odpadních vod, efektivní a ekologické odvádění a čištění odpadních vod). Opatření bude mít významný pozitivní vliv na snížení znečištění povrchových vod, podporu veřejného zdraví (zajištění bezpečnosti prostředí) a dá se také předpokládat mírně pozitivní vliv na zvýšení kvality přírodního prostředí. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Opatření 5.1.1.3	Snížení znečištění vody ve vodní nádrži Skalka rtutí	0	0	0	+2	0	0	+2	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na aktivity spojené s odtěžením dnového sedimentu ze rtutí kontaminované vodní nádrže, jeho rozbor a vyhodnocení. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na kvalitu vody a na přírodní prostředí v těsné blízkosti kontaminované lokality a rovněž na veřejné zdraví (zajištění bezpečnosti prostředí). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jednotlivé kroky konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. S kontaminovaným materiálem nakládat dle platných právních předpisů. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter opatření bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA).**											

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Opatření 5.1.1.4	Sanace starých ekologických zátěží	0	0	0	0	+1	0	0	+2	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na sanace starých ekologických zátěží, které jsou důsledkem těžební a průmyslové činnosti v kraji, a na rekultivační práce. Dojde k odtěžení zemin, realizaci sanačních vrtů, čerpání a čištění kontaminovaných vod, dekontaminace stavebních povrchů, monitorovací vrty a rekultivace sanovaného území. Opatření bude mít významný pozitivní vliv z hlediska odstranění starých ekologických zátěží, což bude mít významně pozitivní vliv také na veřejné zdraví (zajištění bezpečnosti prostředí). Předpokládá se také následné využití těchto lokalit, což představuje mírně pozitivní vliv na půdu (omezené záboru půdy). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jednotlivé kroky konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. S kontaminovaným materiálem nakládat dle platných právních předpisů. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter opatření bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.**												
Specifický cíl 5.1.2	**Adaptace na dopady klimatické změny**	**0**	**+2**	**0**	**+2**	**+2**	**+2**	**+1**	**0**	**+2**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 5.1.2.1	Zpracování plánů pro zvládání sucha pro území ORP	0	+2	0	+2	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zajištění dostatku vody k pokrytí základních společenských potřeb, minimalizaci negativních dopadů sucha na vodní útvary a minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na hospodářskou činnost. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na klima a adaptace (předcházení mimořádných událostí vyvolaných dlouhodobým nedostatkem vody), vodu (stabilizace vodního režimu v krajině a k lepšímu nakládání s vodou) a na veřejné zdraví (zajištění bezpečnosti prostředí). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.1.2.2	Obecná opatření pro zvládání sucha realizovaná za účelem bránění nadměrné erozi půdy a přispění k obnově původní polní fauny a flóry	0	0	0	+2	+2	+2	+1	0	0	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu půdoochranných technologií (tvorba ochranných pásů podél vodních toků a zavlažovacích soustav, ochrana podzemních vod před znečištěním, opatření na minimální pokryv půdy, opatření na minimální úroveň obhospodařování půdy k omezování eroze, opatření pro zachování úrovně organických složek půdy, zákaz vypalování strnišť, výstavba a rekonstrukce malých vodních nádrží (do 0,5ha). Opatření bude mít významný pozitivní vliv na ochranu půdy, vodních zdrojů a zlepšování stavu krajiny, čímž dojde také k podpoře biodiverzity. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.1.2.3	Povodňová opatření	0	+2	0	+2	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na omezování rizika povodní a jejich následků na území kraje. Součástí je realizace aktivit na ochranu a prevenci před povodněmi, dostupnost informací o povodňovém riziku, vybudování a zajištění nepřetržitého provozu kvalitního informačního systému předpovědní a hlásné povodňové služby, apod. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na adaptaci krajiny na dopady klimatických změn, na zadržování vody v krajině a na podporu veřejného zdraví (protipovodňová opatření). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Upřednostňovat přírodě blízká opatření (poldry a další) a jakékoliv další zásahy, u nichž by se eventuálně mohly očekávat negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) ZCHÚ a soustavy Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**												
Opatření 5.1.2.4	Podpora obcí ohrožených extrémními přívalovými srážkami	0	+2	0	+2	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na prevenci a zmírňování následků přívalových povodní. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na adaptaci krajiny na dopady klimatických změn, na zadržování vody v krajině a na podporu veřejného zdraví (protipovodňová opatření). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Upřednostňovat přírodě blízká opatření (poldry a další) a jakékoliv další zásahy, u nichž by se eventuálně mohly očekávat negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) ZCHÚ a soustavy Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**												
Specifický cíl 5.1.3	**Zavádění principů oběhového hospodářství a zlepšení nakládání s odpady**	**0**	**0**	**0**	**+1**	**-1**	**0**	**0**	**+2**	**0**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 5.1.3.1	Omezení vzniku odpadů a materiálové využití odpadů	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	+2	R/-/Dt

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na snížení produkce odpadů a zvýšení podílu vytříděných odpadů přímo u zdroje (třídění odpadu, bezobalové obchody, kompostování, re-use centra, osvěta). Opatření bude mít významný pozitivní vliv na odpadové hospodářství kraje, osvětu v oblasti předcházení vzniku odpadů, zacyklení materiálových toků apod. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.1.3.2	Energetické využití odpadu	0	0	0	+1	-1	0	0	+2	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zefektivnění a zlepšení nakládání s odpady, resp. zajištění dostatečných kapacit zařízení na zpracování a energetické využití odpadů či spalovny, dále výstavba nového zařízení na zpracování směsného komunálního odpadu, apod. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na lepší nakládáni s odpady včetně omezení skládkování, kdy se předpokládá také nižší riziko kontaminace podzemních a povrchových vod a půdy včetně záboru půdního fondu. Realizací opatření dojde ke vzniku nového zdroje emisí znečišťujících látek. Vzhledem k vybudování zařízení na zpracování SKO se dá předpokládat zábor půdního fondu, pozitivní vliv omezení zakládání skládek však převažuje. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Zařízení na energetické a materiálové využití odpadů umisťovat mimo zastavěná území, respektovat krajinný ráz, podmínky ochrany přírody a krajiny, dodržovat platné emisní limity pro takováto zařízení a přednostně využít plochy brownfields. Jakékoliv další zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody. Respektovat hierarchii způsobů nakládání s odpady. Nově zaváděné technologie musí splňovat všechna environmentální kritéria a, v případech, kdy je to relevantní, zohledňovat nejlepší dostupné techniky (BAT).**												
Opatření 5.1.3.3	Výstavba a modernizace sběrných dvorů	0	0	0	+1	-1	0	0	+2	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na snížení vysokého podílu odpadu na skládkách podporou vzniku nových nebo modernizací stávajících sběrných dvorů v obcích na území kraje a zavedení nového nebo rozšíření stávajícího systému sběru a svozu separovaného odpadu. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na lepší nakládáni s odpady včetně omezení skládkování, kdy se předpokládá také nižší riziko kontaminace podzemních a povrchových vod a půdy včetně záboru půdního fondu. Vzhledem k vybudování nových sběrných dvorů se dá předpokládat zábor půdního fondu, pozitivní vliv omezení zakládání skládek však převažuje. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Specifický cíl 5.1.4	**Udržení dobré kvality ovzduší**	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	+1	0	0	**R/-/Dt**
Opatření 5.1.4.1	Restrukturalizace velkých spalovacích zdrojů	+2	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na restrukturalizaci energetické základny, která v současnosti využívá hnědé uhlí a jejich náhrada zdroji spalujícími zemní plyn, biomasu, příp. obnovitelnými zdroji. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na kvalitu ovzduší (snížení emisí znečišťujících látek, přechod na ekologičtější paliva) a veřejné zdraví (zvyšování kvality prostředí) a rovněž přispěje také ke snížení emisí skleníkových plynů, což bude mít mírně pozitivní vlivy na klima. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Opatření 5.1.4.2	Snížení emisí z vytápění domácností	+2	+1	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na snížení emisí z domácích spalovacích zdrojů, které využívají neekologické palivo a neekologický způsob spalování. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na kvalitu ovzduší (snížení emisí znečišťujících látek, přechod na ekologičtější paliva) a veřejné zdraví (zvyšování kvality prostředí) a rovněž přispěje také ke snížení emisí skleníkových plynů, což bude mít mírně pozitivní vlivy na klima. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Opatření 5.1.4.3	Využívání nízkoemisních vozů (vozový park Karlovarského kraje)	+1	0	+1	0	0	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na postupnou obnovu vozového parku Krajského úřadu Karlovarského kraje. Současná vozidla budou postupně obnovována i za vozidla s pohonem na CNG. Bude zvažován nákup elektromobilů. Opatření směřuje k podpoře nízkoemisní dopravy, což indikuje mírný pozitivní vliv na zlepšení kvality ovzduší, snížení hlukového zatížení a pozitivnímu vlivu na veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Opatření 5.1.4.4	Podpora a vytváření podmínek pro plynofikaci obcí	+2	+1	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na plynofikaci obcí, resp. realizaci nových plynovodů. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na kvalitu ovzduší (snížení emisí znečišťujících látek, přechod na ekologičtější paliva) a veřejné zdraví (zvyšování kvality prostředí) a rovněž přispěje také ke snížení emisí skleníkových plynů, což bude mít mírně pozitivní vlivy na klima. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 5.1.5	**Ochrana přírody a péče o krajinu**	**-1**	**+1**	**-1**	**+2**	**+1**	**+1**	**+1**	**0**	**+2**	**+1**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 5.1.5.1	Zlepšení přírodních poměrů vodních a na vodu vázaných ekosystémů	0	0	0	+2	0	+1	+2	0	+2	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na péči o horská rašeliniště a rašelinné smrčiny, obnovu a tvorbu mokřadních tůní a obnovu přirozených koryt vodních toků. Realizací opatření dojde ke zlepšení stavu vodních poměrů a vodních ekosystémů, revitalizaci zanikajících biotopů i v souvislosti s ZCHÚ a soustavy Natura 2000, celkovému zvýšení biodiverzity a ekologické stability apod. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.1.5.2	Obnova antropogenních struktur ve volné krajině	0	0	0	0	0	+1	+2	0	0	+1	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zachování starých ovocných odrůd a formací ovocných dřevin v krajině, což bude mít vliv na zachování především krajinářského významu, kulturně historického, společenského a ekologického (zejm. staré doupné stromy nebo torza, apod.). Dále také zachování a obnova krajinných prvků (kamenné snosy a meze). Opatření má významný pozitivní vliv na podporu biodiverzity, krajiny, krajinného rázu a kulturního dědictví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jakékoliv další zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**												
Opatření 5.1.5.3	Omezení výskytu invazních druhů rostlin a živočichů	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na šíření nepůvodních druhů rostlin, u nichž vlivem fragmentace prostředí zemědělstvím, těžbou a výstavbou nelze předpokládat omezení přirozenou obrannou funkcí stabilního přírodního prostředí a které jsou schopny ovlivnit okolní prostředí ve svůj prospěch a postupně vedou k zániku přirozených společenstev a vzniku monokultur. Konkrétně se počítá s mechanickou a chemickou likvidací invazních druhů rostlin, odchytem a odstřelem živočichů, apod. Opatření má mírný pozitivní vliv na podporu biodiverzity. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jakékoliv další zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody. Zabránit riziku kontaminace prostředí chemickými látkami.**												
Opatření 5.1.5.4	Podpora zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na ochranu ohrožených populací vybraných druhů rostlin a živočichů a zvláště cenných ekosystémů, např. činnosti vedoucí k návratu a zvýšení populace původních reofilních druhů ryb do vodních toků a rybníků v kraji. Opatření má významný pozitivní vliv na podporu biodiverzity. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jakékoliv další zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**												
Opatření 5.1.5.5	Podpora pastvy	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na management stepních a polostepních trávníků, kde je žádoucí zamezení výmladné a náletové obnovy křovin a zároveň co nejnižší dopad na bylinné patro a rostlý terén (extenzívní způsoby pastvy). Opatření má významný pozitivní vliv na podporu biodiverzity. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jakékoliv další zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**												
Opatření 5.1.5.6	Péče o krajinu	0	0	0	+1	0	0	+2	0	0	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu komplexních zásahů velkoplošného charakteru, které mají za cíl jednorázově obnovit optimální přírodní procesy ve vybraných územích (kácení dřevin, smýcení křovin, asanační seč, obnova mokřadů, budování úkrytů pro živočichy). Opatření má významný pozitivní vliv na podporu biodiverzity a mírně pozitivní vliv na vodní režim krajiny. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jakékoliv další zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**												
Opatření 5.1.5.7	Revitalizace a využití brownfields	-1	+1	-1	0	+1	+1	+1	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na koordinaci regenerace a revitalizace a využití existujících průmyslových, zemědělských a těžebních brownfields (sanace, rekultivace, výstavba nových průmyslových objektů, rekultivace brownfields na přírodní areály). Předpokládá se mírný pozitivní vliv z hlediska nenavyšování záboru bonitní půdy, budování tzv. na zelené louce (prevence záboru půdy), pozitivní vliv na krajinu a biodiverzitu a adaptace na změnu krajiny. Mírné negativní vlivy se mohou projevit v případě nárůstu emisí znečišťujících látek do ovzduší a emisí hluku, a to jak při výstavbě nových objektů, tak při následném provozu. Revitalizace území po dlouhodobé těžbě uhlí představuje významný pozitivní vliv na kvalitu životního prostředí a veřejného zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Území po těžbě, zvláště pokud na nich již proběhla přirozená sukcese, může představovat mozaiku rozdílných biotopů se specializovanou florou a faunou, tyto se tak stávají ohnisky biodiverzity v území. Před započetím jakéhokoliv zásahu do území je tedy nutné provést také biologický průzkum.**												
Specifický cíl 5.1.6	**Udržitelné zemědělství a lesnictví**	**0**	**+1**	**0**	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 5.1.6.1	Kompenzace imisní zátěže a snížení deficitu živin v lesních půdách	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na snížení přetrvávajících negativních účinků imisní zátěže z minulosti na půdní vlastnosti lesů, a to prostřednictvím vápnění, které slouží nejen jako opatření pro zvýšení přírůstku lesních porostů nebo zvyšování jejich fruktifikace, ale i jako prostředek ke snížení půdní acidity, neutralizaci vlivu depozice okyselujících látek na lesní půdu, případně doplnění chybějících živin jako jsou vápník a hořčík. Opatření povede ke zlepšení zdravotního stavu lesních porostů. Při nevhodném provedení hrozí negativní ovlivnění biotopů vázaných na lesní porosty. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jakékoliv zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**												

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Opatření 5.1.6.2	Zvýšení druhové pestrosti lesních porostů	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na přeměnu porostů náhradních dřevin (těžba napadeného porostu a výsadba druhově rozmanitých dřevin), především smrku pichlavého v horních partiích Krušných hor, kde dochází v důsledku napadení jedinců kloubnatkou smrkovou k odumírání větších ploch porostů. Opatření povede ke zvýšení biodiverzity a zajištění jejich lepší stability při změnách klimatu a při biotických a abiotických kalamitách, lepšímu zadržování vody v krajině, pozitivnímu vlivu na krajinu a lesní půdu. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Opatření 5.1.6.3	Snížení škod způsobených zvěří redukcí stavu zvěře	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu aktivit vedoucích k redukci stavu zvěře (jelen evropský, jelen sika japonský, daněk skvrnitý, muflon a prase divoké). Opatření má mírný pozitivní vliv na podporu biodiverzity. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Jakékoliv další zásahy, u nichž by se očekávaly negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.**											
Opatření 5.1.6.4	Osvěta v oblasti zemědělství (ekologického zemědělství)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu zemědělství a místních zemědělských a potravinářských subjektů různými formami propagace a osvěty. Předpokládají se významné pozitivní vlivy v oblasti EVVO. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.1.6.5	Podpora managementu půdy v chráněných oblastech	0	0	0	0	+1	0	+1	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na ZCHÚ a lokality soustavy Natura 2000, kde je cílem změna managementu zemědělského hospodaření tak, aby šlo revitalizovat vybrané, sukcesními procesy degradované plochy bývalých pastvin a luk. Realizací opatření dojde k podpoře biodiverzity a zlepšení stavu zemědělských ploch. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 5.1.7	**Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+2**	**R/-/Dt**

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Opatření 5.1.7.1	Osvěta v oblasti životního prostředí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu vzdělávacích aktivit zaměřených na veřejnost (osvěta, vzdělávání a výchova v oblasti ekologické výchovy, jejímž cílem je pochopení souvislostí a složitosti vztahů člověka a životního prostředí). Předpokládají se významné pozitivní vlivy v oblasti EVVO. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.1.7.2	Podpora environmentálního vzdělávání v praxi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na realizaci exkurzí školských zařízení do místních ekofarem, botanické zahrady, lesů, centra zdraví a bezpečí a centra pro zpracování odpadů. Dále také vzdělávání pedagogických pracovníků (koordinátorů EVVO) a odborných pracovníků ve veřejné správě formou realizování exkurzí, seminářů a školení v oblasti EVVO. Předpokládají se významné pozitivní vlivy v oblasti EVVO. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.1.7.3	Podpora činnosti spolků a nestátních neziskových organizací (NNO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na osvětu a finanční podporu celoročního provozu středisek s ekovýchovným zaměřením, akcí pro obecnou veřejnost a informační materiály s ekovýchovnou tématikou. Dále budou podpořeny činnosti zájmových spolků (chovatelé, rybáři, myslivci). Předpokládají se významné pozitivní vlivy v oblasti EVVO. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Podoblast 5.2 Energetika													
Specifický cíl 5.2.1	**Udržitelné zásobování tepelnou energií**	**+1**	**+1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+1**	**0**	**+1**	**R/-/Dt**
Opatření 5.2.1.1	Zvýšení podpory soustavy zásobování tepelnou energií (SZTE)	+1	+1	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1	R/-/Dt

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na omezování odpojování odběratelů tepla od systémů STZE, blokových a domovních zdrojů tepla a zároveň připojování nově budovaných objektů na STZE. Součástí bude též zvýšení informovanosti dotčených subjektů o výhodách připojení na SZTE a vytváření podmínek pro realizaci připojení k SZTE. Opatření bude mít mírný pozitivní vliv na klima (snížení emisí skleníkových plynů), ovzduší (snížení emisí znečišťujících látek), veřejné zdraví a podporu EVVO. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.											
Specifický cíl 5.2.2	**Energetické úspory**	**0**	**+1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+2**	**R/-/Dt**
Opatření 5.2.2.1	Zavedení energetického managementu u budov ve vlastnictví kraje	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zavedení energetického managementu a vybudování monitorovacího systému (sběr, vyhodnocování základních dat v oblasti nákupu, výroby, distribuce a spotřeby energie u jednotlivých subjektů). Opatření bude mít mírný pozitivní vliv na klima. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 5.2.2.2	Energeticky úsporná opatření u objektů ve vlastnictví kraje	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na přípravu a realizaci energeticky úsporných opatření u objektů v majetku kraje. Dojde k zateplování budov, výměně oken, rekonstrukci topných systémů a jejich regulaci, využívání OZE k vytápění a ohřevu teplé vody, apod. Opatření bude mít mírnému pozitivní vliv na klima (snižování energetické náročnosti budov). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: V případě budování OZE situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem.**												
Opatření 5.2.2.3	Osvěta v oblasti energeticky úsporných opatření	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na osvětu a vzdělávání obyvatel v oblasti energeticky úsporných opatření. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na podporu EVVO. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ENERGETIKA		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Opatření 5.2.2.4	Realizace kogenerační (kombinované) výroby elektřiny a tepla (KVET) na majetku kraje a u podnikatelských subjektů	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu instalace KVET, a to jak v objektech v majetku kraje, tak u podnikatelských subjektů. Opatření bude mít mírnému pozitivní vliv na klima. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 5.2.3	**Využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie**	**0**	**+2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 5.2.3.1	Podpora využití obnovitelných zdrojů energie (OZE)	0	+2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na vytváření vhodných podmínek pro rozvoj projektů v oblasti instalací OZE. Dále dojde k realizaci OZE v objektech v majetku KVK. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na klima. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: V případě budování OZE situované do/v blízkosti kulturních památek dbát na hodnotu těchto památek a konzultovat případné zásahy s Národním památkovým ústavem.**												

Prioritní oblast 6. DOPRAVA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Podoblast 6. 1 Doprava													
Specifický cíl 6.1.1	**Lepší vnitřní i vnější dopravní napojení kraje**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**	**-1**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 6.1.1.1	Dořešení silničního napojení kraje na evropskou dálniční síť	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu kompletní dostavby dálnice D6 v celém úseku Praha – Karlovy Vary – Cheb – státní hranice s Německem jakožto nejvýznamnějšího dopravního spojení v kraji. Na její kompletní realizaci jsou navíc navázány některé dílčí stavby či úpravy na silnicích II. a III. třídy (např. vybudování přímého napojení z D6 na Letiště KV). Opatření bude mít mírné negativní vlivy na ovzduší (emise látek znečišťujících ovzduší), klima (emise skleníkových plynů), hlukovou situaci (hlukové zatížení v blízkosti komunikací), přeneseně tedy i veřejné zdraví, zábory půdy (výstavba nové infrastruktury), ovlivnění krajinného rázu a fragmentaci krajiny, a v případě situování záměrů do blízkostí přírodně cenných území také biodiverzitu a ochranu přírody. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat novou infrastrukturu mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, minimalizovat fragmentaci krajiny, případně umožnit její migrační prostupnost, trasování konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter některých předpokládaných budoucích projektů bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.**												
Opatření 6.1.1.2	Zlepšení stavebního a dopravně-technického stavu silnic II. a III. třídy a místních komunikací	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	-1	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 6. DOPRAVA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zlepšení kvality a stavebně-technického stavu místních komunikací a vybraných úseků silnic. Opatření má mírně pozitivní vliv na zvyšování bezpečnosti silničního provozu a snižování vlivů silniční dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví (modernizace stávajících silnic může přispívat ke snížení emisí a hluku z dopravy, tedy může představovat mírný pozitivní vliv na tyto složky životního prostředí). Zároveň však tyto intervence indikují potenciální mírné negativní vlivy na ovzduší (další emise látek znečišťujících ovzduší), klima (emise skleníkových plynů), hlukovou situaci (hlukové zatížení v blízkosti komunikací, apod.), tedy také mírně negativní vlivy na zdraví obyvatel. V případě možného pozitivního i negativního vlivu cíle na životní prostředí a veřejné zdraví byl v souladu s principem předběžné opatrnosti vybrán negativní vliv. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat novou infrastrukturu mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, minimalizovat fragmentaci krajiny, případně umožnit její migrační prostupnost, umístění případně konzultovat s dotčeným orgánem ochrany přírody. V případě parkovišť a případných budov by také bylo vhodné zahrnutí adaptačních a mitigačních opatření (úspory energie v budovách, OZE) a prvků cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Konkrétní vlivy budou záviset na konkrétní realizaci projektů. Charakter některých předpokládaných budoucích projektů bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), resp. dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.**											
Opatření 6.1.1.3	Zlepšení stavu regionálních tratí a optimalizace využití infrastruktury železniční dopravy	+1	+1	-1	0	0	0	0	0	-1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zlepšení stavu regionálních tratí a na optimalizaci využití infrastruktury železniční dopravy, která byla v minulosti intenzivněji průmyslově využívána, a nyní je její využití ze strany cestujících velmi nízké. Zároveň je cílem opatření dokončení elektrifikace a napojení na německé straně v úsecích Cheb – Schirnding a Vojtanov – Plauen. Opatření bude mít mírný pozitivní vliv na ovzduší a klima (snížení množství emisí z dopravy), zároveň však také mírné negativní vlivy na hluk (navýšení počtu spojů a rychlosti dopravy) a na veřejné zdraví (mírný negativní vliv v případě hluku, mírný pozitivní vliv v souvislosti s vlivem na ovzduší). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Elektrizaci tratě podmínit protihlukovými opatřeními.**											
Specifický cíl 6.1.2	**Udržitelná mobilita a zvýšení bezpečnosti v dopravě**	**+2**	**+2**	**+2**	**0**	**-1**	**0**	**-1**	**0**	**+2**	**0**	**+2**	**R/-/Dt**
Opatření 6.1.2.1	Zvýšení kvality a zachování intenzity přepravy cestujících včetně integrace veřejné dopravy v kraji	+2	+2	+2	0	0	0	0	0	+2	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 6. DOPRAVA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zvýšení počtu cestujících silniční i železniční dopravy v kraji, efektivní využívání veřejné hromadné dopravy a snížení zátěže území osobní automobilovou dopravou. Opatření cílí na zvýšení atraktivity a poptávky po veřejné dopravě. Rovněž budou pořízeny nízkoemisní a bezemisní autobusy. fungujícího systému řízení a spolupráce zdravotních a návazných služeb podporující zlepšování zdravotního stavu obyvatel. Opatření bude mít významný pozitivní vliv na ovzduší, klima (snížení emisí znečišťujících látek a emisí skleníkových plynů), hluk, bezpečnost a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 6.1.2.2	Výstavba infrastruktury umožňující využívání veřejné dopravy (např. P+R, Bike + R, přestupní terminály, cyklostojany)	+1	+1	+1	0	-1	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu výstavby infrastruktury umožňující využívání veřejné dopravy (rekonstrukce železničních a autobusových nádraží a zastávek, výstavba přestupních terminálů, parkovacích domů a stání, záchytných parkovišť v návaznosti na veřejnou hromadnou dopravu (P+R, Bike + R, K + R), cyklostojanů, podpora spolupráce subjektů působících ve veřejné dopravě apod.). Opatření bude mít mírný pozitivní vliv na ovzduší (snížení emisního zatížení), klima (snížení emisí skleníkových plynů), přeneseně tedy i na veřejné zdraví. Výstavba nových terminálů, parkovacích domů indikuje potenciálně mírný negativní vliv ve smyslu záboru půdního fondu. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Výstavbu nových terminálů a infrastruktury směřovat především do oblastí s nižší bonitou půdy, přednostně využít plochy brownfields. Bylo by vhodné také zahrnutí adaptačních opatření (úspory energií, OZE, zasakování srážkových vod apod.) a prvků cirkulárního stavitelství, kdy se budovy stávají materiálovou bankou pro další využití po ukončení jejich životnosti/účelu. Charakter některých předpokládaných budoucích projektů bude zakládat nutnost posouzení, zda podléhají hodnocení dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA).**												
Opatření 6.1.2.3	Podpora budování a údržby sítě cyklostezek a cyklotras, popularizace cyklistické dopravy	+2	+2	+2	0	-1	0	-1	0	+2	0	+2	R/-/Dt

Prioritní oblast 6. DOPRAVA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu realizace aktivit, které povedou ke zvýšení podílu cyklodopravy (budování a údržba sítě, budování doprovodné infrastruktury, cyklopůjčovny, propagace a osvěta cyklistické dopravy). Opatření bude mít významný pozitivní vliv na ovzduší (snižování emisí znečišťujících látek), klima (mitigace), hluk (snižování hlukové zátěže), a také na veřejné zdraví (v souvislosti s vlivy na ovzduší, klima, hluk, ale také podporou zdravého životního stylu a zajištění bezpečnosti provozu) a EVVO. Předpokládají se ale také možné zábory půdy (výstavba nové infrastruktury), případně ovlivnění biodiverzity a ochrany přírody, pokud budou cyklostezky situovány do blízkosti přírodně cenných území. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Budovat nové cyklostezky mimo cenné přírodní lokality a půdy s vyšší bonitou, umístění případně konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody.**												
Opatření 6.1.2.4	Podpora a popularizace udržitelných forem dopravy (jiných než cyklodoprava)	+2	+2	+2	0	-1	0	0	0	+2	0	+2	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu navýšení podílu udržitelných forem dopravy (MHD, chůze, sdílení dopravních prostředků či služeb, elektromobility, výstavba plnících a nabíjecích stanic, propagace a osvěta udržitelných forem dopravy, apod.). Opatření bude mít významný pozitivní vliv na ovzduší (snižování emisí znečišťujících látek), klima (mitigace), hluk (snižování hlukové zátěže), a také na veřejné zdraví (v souvislosti s vlivy na ovzduší, klima, hluk, ale také podporou zdravého životního stylu a zajištění bezpečnosti provozu) a EVVO. Předpokládají se ale také možné zábory půdy (výstavba plnících a nabíjecích stanic). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: K budování plnících a nabíjecích stanic přednostně využít vhodný brownfield (zamezit záborům půdy).**												
Opatření 6.1.2.5	Opatření vedoucí ke zvýšení bezpečnosti v drážním a silničním provozu (BESIP)	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	+2	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zvýšení bezpečnosti drážního a silničního provozu včetně osvěty. Opatření bude mít významný pozitivní vliv v souvislosti s bezpečností a EVVO. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Specifický cíl 6.1.3	**Rozvoj letecké dopravy**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**	**-1**	**0**	**0**	**0**	**-1**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 6.1.3.1	Rozvoj technické infrastruktury letecké dopravy Letiště Karlovy Vary	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 6. DOPRAVA		**Referenční cíle životního prostředí**											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	
		Ovzduší	**Klima a adaptace**	**Hluk**	**Voda**	**Půda**	**Krajina**	**Biodiverzita a ochrana přírody**	**Odpady a ekologické zátěže**	**Zdraví**	**Kulturní památky**	**EVVO**	
Komentář	Opatření je zaměřeno na modernizaci vzletové a přistávací dráhy na letišti (prodloužení a rozšíření vzletové dráhy, výstavba parkovacích ploch, zvýšení terminálové kapacity v neveřejném prostoru v návaznosti na nárůst počtu letů, apod.). Opatření bude mít mírný negativní vliv vzhledem ke zvýšení počtu letů (snížení kvality ovzduší, vlivy na klima, hluk, zdraví) a záboru půdy z důvodu výstavby vzletové dráhy a infrastruktury. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: Výstavbu přednostně směřovat do oblastí s nižší bonitou půdy. Zejména u nových úseků infrastruktury je nutné minimalizovat zábory půdního fondu především v I. a II. třídě ochrany ZPF, řešit fragmentaci krajiny, migrační průchodnost pro živočichy, eliminovat zásahy do přírodně hodnotných území a omezovat působení emisí znečišťujících látek a hluku.**												
Opatření 6.1.3.2	Rozvoj potenciálu letecké dopravy Letiště Karlovy Vary prostřednictvím spolupráce zainteresovaných subjektů	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	-1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na zlepšení spolupráce mezi zástupci letiště, kraje, největších měst v regionu s významným turistickým nebo ekonomickým potenciálem, lázeňských a dalších subjektů z oblasti cestovního ruchu, subjektů ze saského regionu, případně jiných klíčových aktérů. Smyslem spolupráce je vybrat nové destinace pro letecká spojení z letiště Karlovy Vary a poté jejich start a existenci podporovat. Opatření bude mít mírný negativní vliv vzhledem ke zvýšení počtu letů (snížení kvality ovzduší, vlivy na klima, hluk, zdraví). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 7. SPRÁVA, OCHRANA A ROZVOJ ÚZEMÍ		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Podoblast 7.1 Veřejná správa													
Specifický cíl 7.1.1	**Efektivní veřejná správa**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-/-/-**
Opatření 7.1.1.1	Efektivní chod úřadu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na zkvalitnění fungování úřadů z pohledu zajišťování běžných operativních procesů v rámci úřadů (modernizace vybavení, efektivita, transparentnost, snížení byrokracie, bezpečnost, školení úředníků, společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek, apod.). Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 7.1.1.2	Modernizace vybavení potřebného pro efektivnější služby veřejné správy a jejich lepší dostupnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na zajištění moderní materiálně technické vybavenosti institucí veřejné správy a k prosazování chytrých řešení. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 7.1.1.3	Rozvoj ICT a zavádění služeb eGovernmentu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na transformaci poskytovaných služeb s cílem zvýšit efektivitu poskytovaných služeb občanovi a všem ostatním klientům/cílovým skupinám. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 7.1.1.4	Zajištění kyberbezpečnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-

Prioritní oblast 7. SPRÁVA, OCHRANA A ROZVOJ ÚZEMÍ		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na zajištění kybernetické bezpečnosti. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Podoblast 7.2 Bezpečnost													
Specifický cíl 7.2.1	**Funkční systém řízení bezpečnosti**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**+1**	**0**	**+1**	**R/-/Dt**
Opatření 7.2.1.1	Zajištění a optimalizace bezpečnosti a krizového řízení, vč. vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na analýzy rizik a bezpečnostního posouzení reálných hrozeb, včetně přípravy a vytvoření přijatelných postupů a technických opatření, osvěta obyvatel v oblasti prevence, běžných rizik a mimořádných a krizových situací a zlepšování informovanosti o jejich řešení a dále také vzdělávání a praktická příprava dobrovolných a profesionálních záchranářů. Opatření bude mít mírný pozitivní vliv na EVVO a zdraví obyvatel. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 7.2.1.2	Zajištění adekvátní infrastrukturní a materiální vybavenosti v oblasti bezpečnosti a krizového řízení	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na optimalizaci vybavenosti a zlepšení provázanosti jednotlivých subjektů systému za účelem zajištění koordinovaného postupu subjektů bezpečnostního systému při přípravě a řešení bezpečnostních rizik, krizové připravenosti a krizového řízení (reakce na mimořádné události a krizové stavy). Bez přímého vlivu na životní prostředí, mírně pozitivní vliv na veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Podoblast 7.3 Regionální rozvoj													
Specifický cíl 7.3.1	**Udržitelný rozvoj území**	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**	**-1**	**+1**	**+1**	**0**	**+1**	**0**	**0**	**R/-/Dt**
Opatření 7.3.1.1	Zajištění veřejné infrastruktury a kultivace veřejného prostoru	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	0	0	R/-/Dt

Prioritní oblast 7. SPRÁVA, OCHRANA A ROZVOJ ÚZEMÍ		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Komentář	Opatření je zaměřeno na podporu venkovských center, a to z hlediska dopravní obslužnosti, energetické obslužnosti, využívání SMART řešení, obnovu a rozvoj veřejného prostoru a prostranství v obcích i městech včetně zelené infrastruktury. Opatření bude mít mírný pozitivní vliv kvalitu ovzduší, klima, snížení hlukového zatížení a podpory bezpečnosti a veřejného zdraví v souvislosti s posilováním veřejné dopravy. Rovněž se předpokládá snížení energetické náročnosti, podpora výsadby veřejné zeleně, biodiverzity, zmírňování dopadů klimatické změny, zvyšování retence vody v krajině. **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 7.3.1.2	Podpora dostupnosti bydlení	0	0	0	0	-1	0	0	0	+1	0	0	R/-/Dt
Komentář	Opatření je zaměřeno na vytvoření podmínek pro dostupné a kvalitní bydlení všech skupin obyvatel nákupem, pronájmem či výstavbou bytů a domů. Opatření bude mít mírný negativní vliv na půdu (zábor půdního fondu) a mírný pozitivní vliv na veřejné zdraví (socioekonomický aspekt). **Významné negativní vlivy na životní prostředí nebyly identifikovány.** **Doporučení: K realizaci opatření využívat stávající prostory a objekty. Při případné výstavbě nových prostor zohledňovat požadavky spojené s adaptací na změnu klimatu i snížení vlivů na klima (energetické úspory, zateplení budov, zelené fasády a střechy apod.) a principy cirkulárního stavitelství (tak aby se budovy staly, po ukončení jejich životnosti/účelu, materiálovými bankami), a dále přednostně využít vhodný brownfield (zamezit záborům půdy).**												
Opatření 7.3.1.3	Systematické propojování aktivit strategického a územního plánování	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na efektivnější a koordinované strategické i územní plánování zajišťující udržitelný rozvoj obce/kraje s kvalitním prostředím a službami pro život obyvatel. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												
Opatření 7.3.1.4	Podpora spolupráce a lepší komunikace aktérů v regionu, vč. participace občanů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na metodickou a finanční podporu. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

Prioritní oblast 7. SPRÁVA, OCHRANA A ROZVOJ ÚZEMÍ		Referenční cíle životního prostředí											Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
		Ovzduší	Klima a adaptace	Hluk	Voda	Půda	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Odpady a ekologické zátěže	Zdraví	Kulturní památky	EVVO	
Opatření 7.3.1.5	Rozvoj potenciálu nadregionálních i mezinárodních vztahů a spolupráce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
Komentář	Opatření je zaměřeno na snižování bariér pro navazování, pokračovaní a rozvoj spolupráce mezi kraji/regiony a jejich aktéry zejména ve veřejné správě. Bez přímého vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. **Významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.** **Doporučení:** Bez návrhu.												

6.3 Hodnocení Programu jako celku

Při hodnocení vlivů Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 na životní prostředí je potřeba vzít v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s deklarovanou ambicí rozvoje území v navrženém scénáři.

V této souvislosti se jedná především o to, že současná kvalita životního prostředí v Karlovarském kraji (zejména stav ovzduší, hlukové zatížení, staré ekologické zátěže, dopady změn klimatu, hospodaření s vodou, přírodně cenné oblasti) může být jedním z limitů dalšího rozvoje území, a to ať už přímo – omezením možností realizace opatření/aktivit, které by mohly mít další negativní vliv na životní prostředí v zatížených částech území - tak i zprostředkovaně, tedy možným negativním vývojem oblasti bez ohledu na realizaci Programu (ovzduší, doprava, hluk, pozůstatky těžby a další).

1) Analytická část

Analytická část v úvodu obsahuje informace o průběhu tvorby Strategie, a dále stručné shrnutí analytické části včetně její struktury. Dále se věnuje jednotlivým tématům, která vykreslují charakter Karlovarského kraje a jeho socioekonomický profil. Na závěr jsou data shrnuta v klíčových zjištěních a ve SWOT analýze pro každou tematickou oblast.

Jednou z tematických oblastí je také Kvalita životního prostředí, která v závěru obsahuje hlavní zjištění pro jednotlivé oblasti životního prostředí (voda, adaptace na klimatické změny, rekultivace a staré ekologické zátěže, odpady, ovzduší, energetika, ochrana přírody a krajiny a další), a tato témata rozpracovává.

Analytická část je zpracována v odpovídajícím rozsahu.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úprav.

2) Návrhová část

Návrhová část vychází z informací a závěrů předchozí analytické části. V rámci této části byla prioritní témata rozvedena do prioritních oblastí, podoblastí a specifických cílů, k nimž jsou uvedeny podporované opatření a typové aktivity. V rámci této části byla také formulována vize pro Karlovarský kraj a globální cíle. Podrobné vyhodnocení Prioritních oblastí, specifických cílů, opatření a typových aktivit je uvedeno v kapitole výše.

Z výše provedeného hodnocení vyplývá, že prioritní oblasti, specifické cíle, opatření ani typové projekty kraje **nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a není mezi nimi žádný cíl, opatření či aktivita, které by měly potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí**. V případě těch specifických cílů (resp. opatření/aktivit, která je naplňují), které potenciálně negativní vlivy na životní prostředí mohou zakládat (záleží na způsobu provedení následných intervencí), jsou vždy uvedena doporučení ke zmírnění dopadů jak v této kapitole, tak i v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

V případě hodnocených prioritních oblastí, specifických cílů, opatření a typových aktivit budou konkrétní vlivy na životní prostředí záviset především na konkrétním provedení a lokalizaci intervencí, kterými budou naplňovány, a které musí být vyhodnoceny prostřednictvím následných procedur hodnocení vlivů projektů na životní prostředí (EIA, naturové hodnocení, biologické hodnocení, požadavky stavebního řízení a další), které musí schválení projektů s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí podmiňovat.

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, byl samostatně vyhodnocen rovněž vliv Programu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000

(Příloha č. 1 Vyhodnocení). V rámci hodnocení Natura 2000 bylo konstatováno, že předložená koncepce ani jednotlivé specifické cíle či opatření v ní uvedené, nebudou mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000. Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 4 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

Rovněž byly hodnoceny kumulativní, sekundární a synergické vlivy. Jednotlivé prioritní oblasti, specifické cíle, opatření a typové aktivity jsou vzájemně provázané a podporují vzájemně pozitivní dopady koncepce zejména v oblasti ochrany ovzduší, snižování hlukového zatížení a podpory veřejného zdraví, ale také připravenost na dopady změn klimatu, zajištění péče o krajinu. V rámci hodnocení nebyly identifikovány žádné významněji negativní kumulativní, sekundární a synergické vlivy.

Návrhová část je zpracována dostatečně a v odpovídajícím rozsahu.

Doporučení zpracovatele: V rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ani na lokality soustavy Natura 2000 nebyly identifikovány významné negativní vlivy koncepce. V případě identifikace potenciálních mírných negativních vlivů koncepce na životní prostředí byla navržena doporučení pro jejich předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci, která jsou uvedena jak v hodnotící tabulce v kapitole 6, tak v kapitole 10 Vyhodnocení koncepce. V případě identifikace potenciálních mírných negativních vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000, jsou tato doporučení uvedena také v příloze č. 1 tohoto Vyhodnocení (Vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000).

3) Implementační část Strategie

Implementace je součástí svazku Návrhová část. Tato část koncepce definuje základní principy (spolupráce, transparentnosti, participace), organizační zajištění implementace, včetně nastavení rolí zapojených subjektů, způsob naplňování PRKK 21+, způsob hodnocení PRKK 21+, harmonogram aktivit, řízení změn a způsob aktualizace PRKK 21+ a evaluaci.

Doporučení zpracovatele: V rámci monitorování koncepce sladit systém monitoringu a evaluace s požadavky na sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h, zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že jednotlivé aktivity budou vycházet ze struktury Programu, který je předmětem tohoto Vyhodnocení, nepředpokládá se významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Případná doporučení jsou uvedena v kapitole 10.

7 VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHRANIČNÍCH VLIVŮ KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V rámci hodnocení vlivů návrhu Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 na životní prostředí, provedených v předchozí kapitole, byly brány v úvahu také potenciální přeshraniční vlivy. Protože v rámci hodnocení nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy koncepce na území ČR, lze konstatovat, že lze vyloučit hodnotitelné potenciální významné negativní vlivy Programu na životní prostředí přesahující hranice ČR.

V rámci Programu je podporována příhraniční spolupráce zejména v souvislosti s realizací příhraničních kulturních akcí (Opatření 2.3.1.3), podporou navázání přeshraniční a mezinárodní spolupráce (Opatření 2.3.3.1), zahraniční stáže a výměnné pobyty (Opatření 3.1.1.6, 3.1.2.1), podporou mezinárodních projektů řešících problematiku znečištění VN Skalka rtutí (Opatření 5.1.1.3), elektrifikací železničního napojení na elektrifikovanou síť v SRN (Opatření 6.1.1.3), spoluprací zainteresovaných subjektů v oblasti propagace letecké dopravy v kraji a v cílové destinaci (Opatření 6.1.3.2), zlepšování spolupráce jednotlivých subjektů bezpečnostního systému mj. také příhraničních regionech SRN (Opatření 7.2.1.1), zahraniční spolupráce (Opatření 7.3.1.5).

Na základě znalostí obsahu návrhu PRKK 21+ a provedeného hodnocení jeho potenciálních vlivů není žádný důvod předpokládat negativní přeshraniční vliv Programu na životní prostředí a veřejné zdraví a realizovat přeshraniční posouzení koncepce ve smyslu § 14a zákona č. 100/2001 S., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zejména v situaci, kdy potenciální vlivy na životní prostředí budou v rámci hodnocení konkrétních opatření eliminovány, případně zmírňovány vhodnými opatřeními. Naopak lze v případě spolupráce samospráv předpokládat pozitivní vliv Programu na kvalitu života obyvatel v příhraničních regionech.

8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ

8.1 Výběr zkoumaných variant

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 je předkládán v jedné variantě. Na základě hodnocení provedených v rámci předchozích kapitol Vyhodnocení lze konstatovat, že nebyly zjištěny takové negativní vlivy Programu na životní prostředí a veřejné zdraví, které by zakládaly potřebu navrhnout variantní řešení koncepce. Z uvedeného důvodu proto nebylo v rámci Vyhodnocení prováděno hodnocení a porovnávání více variant.

Vzhledem k charakteru PRKK 21+ mohou varianty fakticky nastat při realizaci Programu, na úrovni realizace konkrétních projektů s konkrétními charakteristikami. Je proto nezbytné, aby při výběru projektů k podpoře v rámci Programu, které v současnosti Program neuvádí, byla dostatečně zohledněna environmentální kritéria a aby systém monitorování implementace Programu obsahoval environmentální indikátory. A to jak při výběru projektů předkladatelem Programu, tak při výběru projektů v rámci rozhodnutí o jejich financování z jiných zdrojů.

Je potřeba také upozornit na potřebu podrobit projekty uvedené v Programu, tam kde to bude relevantní, hodnocení EIA, naturovému a biologickému hodnocení, respektive aplikovat environmentální požadavky stavebního zákona. Dále je nutno upřednostňovat taková řešení, která budou předcházet případným kolizím se zájmy ochrany životního prostředí, přírody a krajiny a veřejného zdraví, či je budou minimalizovat.

8.2 Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů Programu na životní prostředí bylo zpracováno na základě § 10e až § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jeho přílohy č. 9. Obsah a rozsah Vyhodnocení dále vychází ze Závěru zjišťovacího řízení podle § 10d citovaného zákona, vydaného Krajským úřadem Karlovarského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství, dne 6. 5. 2020 (č. j.: KK/1175/ZZ/21-29).

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je provedeno také Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhodnocení PRKK 21+ vychází z následujících zdrojů a metodických kroků:

- Analýza stavu životního prostředí dotčeného území, včetně charakteristik hlavních trendů vývoje,
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na národní i krajské úrovni,
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejné zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy),
- Tabulkové a slovní hodnocení opatření Programu ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí včetně hodnocení rozsahu vlivů, jejich spolupůsobení a časového rozsahu s větší podrobností hodnocení u potenciálních negativních vlivů,

- Doporučení k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů a návrhy úprav textu koncepce na základě výše uvedených kroků,
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví,
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů, jako případný návod pro výběr projektů podporovaných nižšími souvisejícími koncepcemi (strategie rozvoje krajů).

Hodnocení analýzy, vize a implementační části bylo provedeno slovně. Hodnocení prioritních oblastí bylo provedeno prostřednictvím tabulkového hodnocení specifických cílů a opatření porovnáním s vybranými jedenácti referenčními cíli – deseti pro oblast ochrany životního prostředí a jedním z oblasti ochrany veřejného zdraví, a následně slovně komentováno (viz kapitola 6.3. Hodnocení vlivů), přičemž bylo přihlédnuto k aktivitám, které je budou naplňovat.

8.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Předkladatel i zpracovatel PRKK 21+ poskytli zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů, týkajících se samotného Programu.

K posouzení koncepce, respektive specifických cílů a opatření uvedených v koncepci, bylo k dispozici dostatečné množství údajů. K dispozici byl návrh koncepce a rovněž také relevantní dokumenty, mapové podklady, s jejichž pomocí bylo hodnocení prováděno (například ZCHÚ, Natura 2000 a další). Nenastaly tedy žádné problémy při shromažďování údajů.

Určitým omezením hodnocení, nicméně zcela v souladu s principy strategického plánování, je podrobnost koncepce, ve které není prostor ani důvod pro uvádění konkrétních záměrů projektů, včetně podrobných údajů, jako je jejich přesná identifikace, kapacita, lokalizace, objemy produkce, a podobně. Vzhledem k tomu, že při budoucím výběru projektů k realizaci budou uplatňována také environmentální kritéria pro výběr projektů a že stavební projekty budou podléhat standardním procedurám schvalování podle stavebního zákona a v odůvodněných případech budou projekty podléhat také hodnocení záměrů dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně dle §45i a § 67, zákona č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, neměly tyto skutečnosti na výsledné hodnocení zásadní dopad a jeho výsledek neovlivnily.

Vzhledem k rozsahu a charakteru Programu je možno konstatovat, že se při zpracování tohoto Vyhodnocení nevyskytly takové obtíže nebo nejistoty, které by mohly negativně ovlivnit rozsah a obsah posouzení realizovaného v rámci Vyhodnocení nebo které by znemožňovaly jeho zpracování.

9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORY) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zavazuje v § 10h předkladatele koncepce, aby zajistil sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud předkladatel na základě tohoto sledování zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené orgány a současně rozhodnout o změně koncepce. Stanovení indikátorů navazuje na určení referenčních cílů ŽP a musí s nimi být v souladu, obdobně jako následně environmentální kritéria pro výběr projektů.

9.1 Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí

Návrh systému monitorování vlivů implementace Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 vychází ze skutečnosti, že obsah Programu musí být natolik obecný, aby umožnil intervence dané rámcem specifických cílů a opatření. Nástrojem realizace Programu budou tedy navržené aktivity, které budou naplňovány jednotlivými intervencemi, podporovanými v rámci Programu a strategické projekty. Realizace těchto aktivit prostřednictvím konkrétních projektů či záměrů přitom může mít – dle jejich konkrétního charakteru, kapacity a lokalizace – značně rozdílné dopady na životní prostředí a veřejné zdraví.

Při monitorování realizace Programu navíc často nebude možno rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj stavu životního prostředí a veřejného zdraví ovlivněn intervencemi Programu, nebo jinými procesy probíhajícími mimo systém podpory v rámci Programu (například intervence v rámci dalších koncepčních dokumentů ČR, vlivy fondů EU, dynamika "přirozeného vývoje" společnosti, globální vlivy, dopady aktuální ekonomické situace a podobně).

Z tohoto důvodu byl při stanovování environmentálních indikátorů přijat systém, který slaďuje monitorování implementace Programu na strategické i projektové úrovni, zajišťuje dodržení souladu mezi cíli koncepce a dopadem podporovaných opatření/aktivit/projektů a současně - v důsledku propojení referenčních cílů ochrany životního prostředí, monitorovacích ukazatelů (indikátorů) a environmentálních kritérií výběru podporovaných projektů - umožňuje také praktické postupné sledování dopadů intervencí Programu"zdola", prostřednictvím agregace dat a údajů o dopadech aktivit/projektů.

Nastavení systému monitorovacích ukazatelů (indikátorů) pro sledování vlivu (monitorování) realizace Programu z hlediska vlivů na životní prostředí lze považovat za důležitou součást jak hodnocení Programu v rámci procedury SEA, tak i při její realizaci.

9.2 Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí

V rámci zpracování Vyhodnocení vlivů PRKK 21+ na životní prostředí a veřejné zdraví byl identifikován výběrový seznam referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví a následně z něj byla stanovena základní sada referenčních cílů ochrany životního prostředí, odpovídající charakteru Programu. Potenciální dopady realizace Programu jsou odhadovány prostřednictvím posouzení vlivů koncepce na naplňování těchto cílů (pozitivní, negativní či neutrální).

Pro sledování vlivů realizace koncepce na jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví byly navrženy příslušné indikátory tak, aby byly měřitelné/hodnotitelné. Jejich sledování by mělo být prováděno v celém období platnosti koncepce a vychází mimo jiné z výše uvedených požadavků ustanovení §10h, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (povinnost předkladatele koncepce).

Návrh mechanizmu monitorování koncepce předkladatelem je uveden v následujícím textu. Karlovarský kraj, jako předkladatel návrhu koncepce, po schválení koncepce zveřejní podle § 10 g, odst. 5, zákona

č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, Prohlášení, obsahující mimo jiné také opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h uvedeného zákona dle níže uvedeného nebo analogického návrhu a bude podle něj následně postupovat.

9.3 Návrh mechanizmu monitorování

Karlovarský kraj bude 1 x za rok vyhodnocovat vlivy provádění Programu na životní prostředí a veřejné zdraví. Realizace Programu, především vlivy realizovaných aktivit/projektů na životní prostředí, bude hodnocena na základě požadavků Stanoviska příslušného úřadu k Vyhodnocení koncepce dle § 10 g) citovaného zákona a dále také na základě environmentálních indikátorů (vybraných monitorovacích ukazatelů vlivu na životní prostředí), tak jak byly navrženy v rámci tohoto dokumentu.

Uvedené Stanovisko příslušného úřadu i dokument Vyhodnocení budou zveřejněny na internetových stránkách Karlovarského kraje v sekci, v níž je zveřejněn dotčený Program. Výsledky hodnocení budou předkládány vedení Karlovarského kraje a následně zveřejňovány na jejich internetových stránkách.

K tomu, aby bylo možné sledovat vlivy Programu pomocí navržených indikátorů, je nutné jejich sledování provázat s environmentálním hodnocením projektů podporovaných v rámci Programu. Monitorováním a agregací dat pak bude možné vyhodnotit celkový dopad realizace koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

V souvislosti s návrhem indikátorů je potřeba zmínit, že samotný Program navrhuje vlastní klíčové indikátory, prostřednictvím kterých budou monitorovány cíle Programu.

9.4 Návrh environmentálních indikátorů

V následující tabulce jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 na životní prostředí a veřejné zdraví (prostřednictvím hodnocení vlivů aktivit/projektů) vycházející z referenčních cílů ochrany životního prostředí formulovaných způsobem popsaným v kapitole č. 5., současných problémů životního prostředí uvedených v kapitole číslo 4 Vyhodnocení a posouzení vlivů koncepce na životní prostředí v kapitole číslo 6 Vyhodnocení. Cílem jejich sledování je vyhodnotit míru přispění Programu k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

Zdrojem informací a údajů pro sledování vlivů Programu pomocí environmentálních indikátorů budou informace o průběhu realizace Programu.

Tab. 8 Návrh environmentálních indikátorů

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Ovzduší	Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Rozloha území kraje zahrnutá v OZKO (bez započtení limitů pro ozón)	%	Podíl území kraje, ležícího v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší
Klima a adaptace	Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat území a měst i volnou krajinu na změnu klimatu	Projekty adaptace na změnu klimatu	počet	Počet projektů zaměřených na adaptace krajiny, měst a obcí na změnu klimatu
Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem (především z dopravy)	Hluková zátěž	počet obyvatel zasažených nadměrným hlukem	Počet obyvatel žijících v území zasaženým nadlimitním hlukem dle map strategického hlukového mapování
Voda	Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Podpora aktivit zaměřených na péči o vodní zdroje	počet	Počet aktivit zaměřených na vodní zdroje, revitalizaci a renaturaci drobných vodních toků a budování malých vodních nádrží
Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy	Podpora šetrného hospodaření na zemědělské a lesní půdě, omezení záborů a podobně zvýšením povědomí o problematice správného hospodaření	počet	Počet aktivit zaměřených na omezení záborů, opatření ke zlepšení půdních vlastností a s tím související lepší infiltraci povrchových vod, nižší erozi a podobně, na kterých se bude podílet osvěta majitelů půdy
Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz, kulturní a přírodní dědictví	Míra změny krajinného rázu	počet	Počet aktivit, jejichž realizace zapříčinila významnou změnu krajinného rázu
Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí	Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci Programu. *(Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny NP a CHKO, NPR, PR, ÚSES a další)*
Odpady a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Nakládání s odpady	%	Podíl komunálních odpadů ukládaných na skládky
Zdraví	Zajistit zdravé a bezpečné prostředí	Podpora zdravého životního stylu	hodnota	Počet projektů na podporu zdravého životního stylu

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka	Definice
Kulturní památky	Chránit kulturní dědictví	Počet projektů na zlepšení stavu kulturního a přírodního dědictví	počet	Počet projektů na zlepšení stavu kulturního a přírodního dědictví
EVVO	Zajišťovat environmentální vzdělávání a osvětu	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	počet	Počet projektů realizovaných na podporu EVVO

10 POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Z provedeného vyhodnocení specifických cílů a opatření vyplývá, že nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, respektive na lokality soustavy Natura 2000, vyplývající z provedení koncepce. Naopak byla zjištěna řada pozitivních vlivů, které by budoucí realizace koncepce měla přinést.

Byla identifikována potenciální rizika nebo mírně negativní vlivy pro některé ze složek životního prostředí. S ohledem na charakter koncepce se může jednat o:

- zábory půdního fondu například z důvodu výstavby budov například pro sociální a zdravotní služby a dalších objektů, dopravní infrastruktury (zejm. silniční), parkovišť, cyklostezek (a dalších liniových staveb), zařízení na energetické a materiálové využití odpadu a podobně,
- nové zdroje emisí do ovzduší
- zásahy do přírodně hodnotných lokalit, krajinného rázu, fragmentaci krajiny a zhoršení průchodnosti migračních tras (například silniční infrastruktura a další dopravní stavby),

Mezi těmito potenciálně negativními vlivy však nebyly identifikovány žádné významně negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, a proto je hlavním nástrojem ochrany životního prostředí předcházení, omezování, snižování či kompenzace případných vlivů (vhodná lokalizace, technické provedení a podobně). V případě projektů, které vycházejí z oblastí podpory Programu, se jedná o zajištění souladu jejich umisťování s platnou územně-plánovací dokumentací a v navazujících fázích jejich přípravy posouzení prostřednictvím EIA, naturového hodnocení, biologického hodnocení, nebo podle požadavků stavebního zákona, tam kde nejsou procedury dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, nebo zákona na ochranu přírody, relevantní.

Z výše uvedených důvodů v této části tedy **nejsou navrhována žádná opatření pro předcházení významných negativních vlivů na životní prostředí**. Zmírňující opatření se týkají pouze předcházení a zmírňování potenciálně negativních vlivů a jsou obsažena jak v hodnocení v kapitole 6 (pro každé opatření), tak ve shrnutí v následující části kapitoly 11.

Strategie také přináší řadu opatření, která jsou přímo zaměřena na zlepšení stavu životního prostředí a přímo nebo zprostředkovaně i na zlepšení veřejného zdraví. Jedná se především o následující potenciálně pozitivní vlivy:

- Snížení množství emisí znečišťujících látek do ovzduší
- Omezení hlukové zátěže především z automobilové dopravy
- Adaptační opatření sídel a krajiny – podpora OZE, snižování energetické náročnosti budov, adaptační opatření na budovách a ve veřejných prostorách, zadržování vody v krajině a podobně
- Veřejné zdraví – zejména zajištění sociálních a zdravotních služeb, jejich lepší dostupnosti a kvality, lepší socioekonomické situace, vzdělávání, bezpečnosti obyvatel
- Ochrana půdního fondu – předcházení záborů půdy využitím brownfields, zmenšení půdní degradace, agroenvironmentální opatření, obnova lesů
- Snížení fragmentace krajiny, udržitelné plánování a využívání krajiny, zachování atraktivity území
- Hospodaření s dešťovými vodami, zlepšení kvality povrchových a podzemních vod
- Předcházení vzniku odpadů, omezení skládkování, materiálové a energetické využití odpadů
- Sanace starých ekologických zátěží a regenerace brownfieldů

- Péče o kulturní památky
- Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta obyvatel, odborné veřejnosti i úředníků

10.1 Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci potenciálně negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce

Základním opatřením k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce bude – vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných aktivit/projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí (viz úvod této kapitoly a kapitola 6 Vyhodnocení) - pravidelná kontrola (monitoring) realizace provádění Koncepce (viz kapitola 9 Vyhodnocení).

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace Programu je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy Krajský úřad Karlovarského kraje, dotčené orgány a současně rozhodnout o adekvátní změně Programu. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných opatření po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

10.2 Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů specifických cílů a opatření

Jak již bylo uvedeno výše, hlavní jednotkou struktury Programu, jejímž prostřednictvím byly posouzeny vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou specifické cíle a opatření. Při jejich vyhodnocování nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na referenční cíle životního prostředí a veřejného zdraví.

Část specifických cílů je organizačního nebo administrativního charakteru, bez identifikovaných negativních vlivů na referenční cíle, takže v jejich případě není nutné doporučovat žádná zmírňující opatření.

V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

Vzhledem k tomu, že do části dotčeného území kraje zasahují lokality soustavy Natura 2000, bude teoreticky u některých projektů nezbytné – pokud tak určí orgán ochrany přírody svým stanoviskem – posoudit také vlivy na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V případě aktivit, které spadají do některých již dříve identifikovaných opatření s potenciálním vlivem na životní prostředí (viz kapitola 6), shrnujeme níže hlavní opatření ke snížení potenciálních negativních vlivů těchto aktivit:

- Při výběru projektů k podpoře v rámci Programu preferovat projekty s nejvyššími pozitivními přínosy a minimálními negativními vlivy z hlediska životního prostředí**.**
- Respektovat předměty ochrany zvláště chráněných území a zamezit antropogennímu tlaku na jejich území.
- Jakékoliv aktivity/projekty, u nichž by se očekávaly negativní vlivy (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.
- U relevantních konkrétních projektů posoudit jejich vlivy na životní prostředí v rámci procesu EIA, případně biologického či naturového hodnocení.
- Podporu cestovního ruchu směrovat zejména mimo chráněná území s cílem rozmělnění intenzity návštěvnosti a její snížení zejména v cenných lokalitách. Provádět pravidelný průzkum návštěvnosti

a použít jej jako podklad pro management turizmu. V případě podpory cestovního ruchu v již exponovaných přírodních atraktivitách zajistit ochranu přírodních hodnot v území.

- Podporu hromadných sportovních akcí směřovat mimo chráněná území, případně tyto akce konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. V rámci pořádání akcí uplatňovat principy oběhového hospodářství a omezit vznik vyprodukovaných odpadů účastníky akcí.
- Dbát na ochranu zemědělské a lesní půdy, minimalizovat zábory ZPF především v I. a II. třídě ochrany ZPF, omezit fragmentaci krajiny, zachovávat krajinný ráz a migrační prostupnost území.
- Dle kategorizace lesa chránit a podporovat funkce, které mají převažující charakter. Tomu se přizpůsobuje lesnické plánování a hlavně režim hospodaření v lese.
- K zajištění ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa je nutné dodržovat základní povinnosti ochrany PUPFL a podmínky z rozhodnutí orgánu státní správy lesů.
- Podporovat využívání hromadné dopravy na úkor individuální automobilové dopravy, podporovat bezpečnou cyklistickou a pěší dopravu. Kromě zvýšení konkurenceschopnosti hromadné, cyklistické a pěší dopravy zlepšováním podmínek pro jejich využívání (komfort, telematika, záchytná parkoviště a další), zvážit restrikci individuální automobilové dopravy prostřednictvím vytváření nízkoemisních zón, progresivních cen parkování a podobně.
- Pro výstavbu přednostně využívat plochy brownfields, případně výstavbu směřovat do ploch s nižší bonitou půdy. Upřednostňovat zahušťování zástavby (s ohledem na udržitelný rozvoj území) před zastavováním ve volné krajině.
- Umisťovat novou infrastrukturu s ohledem na chráněné části přírody a zachovat migrační prostupnost území.
- Odvádět tranzitní dopravu z center měst a obcí z důvodu hluku, prašnosti apod.
- Při realizaci těžby realizovat opatření, která omezí prašnost vzniklou v důsledku těžby, odstřely provádět s ohledem na neporušení statiky budov a jiných staveb, konzultovat vliv těžby z hydrogeologického hlediska, zajistit odpovídající kvalitu vod apod.
- Využívat alternativní pohony (LPG, CNG, hybridy) pro obsluhu odlehlých a obtížně dostupných lokalit a podporovat rozvoj elektro a vodíkové mobility.
- Při výstavbě nových či regeneraci stávajících budov a dalších uplatňovat adaptační prvky (zelené fasády, střechy, stínící prvky, retence vody, využití OZE, využití šedých vod a podobně). V rámci modernizace budov preferovat energeticky úsporné instalace (například zateplení budov a jiné) a tím snižovat i vlivy na klima.
- Při výstavbě využívat principů cirkulárního stavitelství, tedy takových, kdy se budova po ukončení její životnosti či účelu stává materiálovou bankou pro další výstavbu.
- V případě sanování starých ekologických zátěží v rámci využití ploch brownfields postupovat striktně podle projektu sanačních prací a dbát pokynů ČIŽP.
- Pro nové zdroje OZE využívat tam, kde je to možné, plochy brownfields či budovy (s ohledem na památkové zóny apod.). Nové zdroje OZE umisťovat mimo ZCHÚ, EVL, PO a jejich ochranná pásma a respektovat požadavky orgánů ochrany přírody, mimo vysoce produkční půdy.
- Zasadit se o zachování nebo zajištění migrační prostupnosti pro zvláště chráněné a evropsky významné druhy (vodní díla, větrné elektrárny). Před umístěním nových zdrojů posoudit jejich vliv na krajinný ráz.
- Území po těžbě, zvláště pokud na nich již proběhla přirozená sukcese, může představovat mozaiku rozdílných biotopů se specializovanou florou a faunou, tyto se tak stávají ohnisky biodiverzity v území. Před započetím jakéhokoliv zásahu do území je tedy nutné provést také biologický průzkum.

- Předcházet vzniku odpadů. V rámci hierarchie nakládání s odpady u kategorie jiné využití odpadů přednostně podporovat kompostování a anaerobní rozklad u těch, u kterých je to z hlediska především environmentálních a zdravotních rizik možné.
- Pro zadržování vody v krajině vybírat přírodě blízká opatření a soustředit se na komplexní krajinářská řešení.
- U vodohospodářských opatření upřednostňovat přírodě bližší opatření (poldry a další) a jakékoliv další zásahy, u nichž by se eventuálně mohly očekávat negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) ZCHÚ a soustavy Natura 2000 konzultovat s orgány ochrany přírody a podrobit je biologickému hodnocení, v případě možného zásahu do EVL a PO také naturovému hodnocení.
- Zajistit odborný a odpovědný výběr investic, pro které budou vytvářeny podmínky, s ohledem také na jejich vlivy na životní prostředí. Nevytvářet podmínky pro investice s malou přidanou hodnotou ani pro investice s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí. Dbát na případnou výstavbu přednostně na území brownfields, půdě s nízkou kvalitou a na ochranu krajinného rázu.
- Záměry, které znamenají realizaci nového stacionárního zdroje znečišťování ovzduší, je nutno vždy zvažovat s ohledem na stávající stav imisních koncentrací ovzduší v území, kam má být umístěn. Při plánování nového stacionárního zdroje znečišťování ovzduší je nutno vždy pečlivě posoudit vhodnost jeho umístění i z hlediska možnosti ovlivnění nejbližší obytné zástavby emisemi z navrhovaného zdroje. Stejně tak je důležité dále podporovat opatření pro snižování emisí z lokálních topenišť.
- V průběhu revitalizace/regenerace území je nutno zajistit, že budou eliminovány nebo alespoň minimalizovány negativní dopady provádění prací na životní prostředí. Je potřeba zohlednit principy adaptace na klimatickou změnu a přizpůsobit jí regeneraci území.
- Celé území je nutné chápat jako území s archeologickými nálezy. Z tohoto důvodu je nutné ohlásit písemně s dostatečným časovým předstihem zahájení výkopových prací Archeologickému ústavu Akademie věd ČR a následně umožnit některé z oprávněných organizací provedení záchranného archeologického výzkumu.
- Je nutné zabránit ohrožení kulturních památek.
- Nové stavby by tedy měly být umisťovány takovým způsobem, aby stávající charakter území nenarušily.
- Rozvíjet environmentální vědomí obyvatel, zejména v těch oblastech, které nejsou bez zapojení veřejnosti řešitelné (znečištění ovzduší z malých zdrojů, omezování vlivů dopravy na životní prostředí, nakládání s odpady, adaptace na změnu klimatu, ochrana přírody a další).

Doporučení pro předcházení případného negativního vlivu Koncepce na soustavu Natura 2000 jsou uvedena v příloze č. 1 tohoto Vyhodnocení a níže.

- Při rozvoji cestovního ruchu ve vazbě na přírodně hodnotná území spolupracovat s orgány ochrany přírody.
- V oblasti cestovního ruchu usměrňovat návštěvníky mimo nejcennější a nejvíce exponované lokality. Podporovat udržitelnou formu cestovního ruchu.
- Při realizaci protipovodňových opatření ve volné krajině a v nebo blízkosti lokalit soustavy Natura 2000 preferovat přírodě blízká protipovodňová opatření.
- V případě vápnění lesů a cíleném ovlivňování půdních vlastností v územích soustavy Natura 2000 nebo jejich blízkosti je nutná úzká spolupráce s orgány ochrany přírody.

- Při řešení dopravních staveb postupovat v souladu s platnými Zásadami územního rozvoje Karlovarského kraje a územními plány obci. Vhodnou lokalizací minimalizovat zásahy do EVL, PO a MZCHÚ. Současně zajistit u těchto staveb migrační prostupnost krajiny, a to i v případě rekonstrukcí stávajících tratí.
- Při lokalizaci nových cyklostezek/tras zohledňovat výskyt předmětů ochrany soustavy Natura 2000 a spolupracovat s příslušnými orgány ochrany přírody.

11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTŮ

Hlavním kritériem pro výběr projektů k realizaci bude konkrétní aktuální potřeba v území a finanční a technické možnosti. Avšak při výběru a realizaci konkrétního projektu v rámci jednotlivých prioritních oblastí musí být zohledněno i environmentální hledisko. Pro tuto potřebu vyhodnocení environmentálních dopadů předkládaných a vybíraných projektů jsou navrženy indikátory/kritéria pro výběr projektů na základě stanovených referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Environmentální hodnocení projektů při jejich výběru je jednou z možností minimalizace potenciálních negativních vlivů koncepcí na životní prostředí. Jak již bylo uvedeno výše, hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako součást schvalovacích procedur podporovaných projektů. Na základě hodnocení projektů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci pouze ty projekty, které nebudou mít významný negativní vliv na životní prostředí. Současně by měly být v případě věcně stejných (obdobných) projektů doporučeny k realizaci ty projekty, které budou hodnoceny jako příznivější z hlediska životního prostředí.

Kritéria environmentálního hodnocení opatření/aktivit/projektů byla stanovena vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a identifikovaným vlivům koncepce na životní prostředí (viz výše). Environmentální hodnocení projektů pak má odpovědět na otázku, jakým způsobem může předkládaný projekt ovlivnit životní prostředí ve smyslu referenčních cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení projektu z hlediska životního prostředí je navrhováno v podobě slovního hodnocení, to znamená konstatováním pro jednotlivá environmentální kritéria.

11.1 Environmentální kritéria pro výběr projektů

Zpracovatel SEA navrhl pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 5) následující environmentální kritéria pro výběr projektů realizovaných v rámci PRKK 21+. Pro některé referenční cíle je v následující tabulce uváděno větší množství otázek kvůli možnému výběru. Tučně jsou označena pozitivní hodnocení.

Tabulka 1: Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí	Pozitivní hodnocení tučně
Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Přispěje realizace projektu k významnému snížení produkce hlavních škodlivin do ovzduší?	**ano**/ne
Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat území obcí a měst i volnou krajinu na změnu klimatu.	Přispěje realizace projektu k významnému snížení produkce skleníkových plynů? Má projekt adaptační prvky na dopady změny klimatu, případně přinese významný pokrok v adaptaci na hlavní dopady klimatické změny?	**ano**/ne **ano**/ne
Snižovat zatížení obyvatel hlukem (především z dopravy).	Sníží se počet obyvatel zasažených nadlimitním hlukem?	**ano**/ne
Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.	Může projekt pozitivně ovlivnit kvalitu povrchových nebo podzemních vod?	**ano**/ne
Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy.	Dojde v rámci projektu k významnému snížení kvalitních zemědělských a lesních půd?	ano/**ne**

Referenční cíl	**Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí**	**Pozitivní hodnocení tučně**
Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz, kulturní a přírodní dědictví.	Ovlivní projekt krajinný ráz nebo zvýší fragmentaci krajiny?	ano/**ne**
Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí.	Má projekt negativní dopad na ohniska biodiverzity?	ano/**ne**
Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže.	Dojde v rámci projektu k podpoře principů oběhového hospodářství? Dojde v rámci projektu ke snížení podílu komunálního odpadu ukládaného na skládky?	**ano**/ne **ano**/ne
Zajistit zdravé a bezpečné prostředí.	Je projekt zaměřen na zlepšení některého z aspektu veřejného zdraví?	**ano**/ne
Chránit kulturní a přírodní dědictví.	Je projekt zaměřen na zlepšení ochrany kulturního nebo přírodního dědictví?	**ano**/ne
Zajišťovat environmentální vzdělávání a osvětu	Přispěje projekt ke zlepšení úrovně EVVO, lepšímu zapojení veřejnosti a jejím prostřednictvím i ke zlepšení stavu ŽP?	**ano**/ne

12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Vlivy Programu rozvoje PRKK 21+ byly hodnoceny současně s ostatními vlivy na životní prostředí průběžně v rámci jednotlivých kapitol.

Základní demografické charakteristiky a charakteristiky zdravotního stavu obyvatel jsou popsány v rámci kapitoly 2. Z hlediska lidského zdraví je důležitá kvalita ovzduší a hlukové znečištění, jež jsou taktéž popsány v rámci kapitoly 2. Z hodnocení vychází, že Karlovarský kraj patří z hlediska znečištění ovzduší k nejméně zatíženým oblastem ČR. Hlavní příspěvek zde mají velké stacionární zdroje emisí. Na území kraje dochází k překračování imisních limitů pro ochranu zdraví (ozon), což mj. ovlivňuje nemocnost a kvalitu života populace. Škodlivé látky mohou mít mj. i mutagenní a teratogenní účinky a jejich působení se nemusí projevovat akutní nemocí, ale chronicky a subchronicky a poruchami v genetické informaci se může účinek přenášet na další generace.

U hluku je nejvýznamnějším zdrojem silniční doprava. Mezi méně významné zdroje hluku patří železniční doprava. Negativní účinky hluku na lidské zdraví se projevují zejména poškozením sluchového aparátu, vlivem na kardiovaskulární systém, nepříznivým působením na osvojování řeči a čtení u dětí, dále mají vliv na poruchy spánku apod.

Celkově lze říci, že Karlovarský kraj patří v rámci České republiky k oblastem s průměrnou úmrtností a poměrně vysokou střední délkou života. V hlavních příčinách úmrtí je zde kopírován celorepublikový trend, kdy hlavní příčinou úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy. Dalším z faktorů, které přímo i nepřímo ovlivňují negativně zdraví lidí, jsou regionálně špatné socioekonomické podmínky (vysoká nezaměstnanost, výrazné stárnutí populace, apod.).

V kapitole 3 jsou aspekty veřejného zdraví rovněž zmiňovány, a to především ve vztahu k hlukovému zatížení a zhoršené kvalitě ovzduší. Znečištění ovzduší je taktéž problémem životního prostředí (kap. 4), k jehož řešení koncepce významně přispívá. V této části jsou rovněž komentovány současné problémy v oblasti veřejného zdraví.

Problematika zdraví a bezpečnosti obyvatel je také zohledněna v rámci kap. 5 při hodnocení cílů životního prostředí a návrhu referenčních cílů. Jsou zde podrobněji uvedeny cíle z dokumentu Zdraví 21 – Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR (2003-2020). Rovněž jsou v této kapitole uvedeny cíle z dokumentu Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2020).

Na základě této kapitoly byly také stanoveny referenční cíle, kdy jedním z cílů je také cíl č. 9 Zdraví. Tento cíl je dále podrobněji charakterizován, tj. s uvedením vazby na referenční cíle 1 a 3, kdy znečištění ovzduší a hlukové zatížení patří mezi determinanty zdraví obyvatel. Pro potřeby hodnocení Programu je zde tedy myšleno zejména omezování hlučnosti a znečištění ovzduší. Ve vztahu k takto charakterizovanému cíli jsou dále vyhodnocována jednotlivá opatření.

V kapitole 6 jsou opět hodnoceny i vlivy na veřejné zdraví, a to jednak tabulkově ve vztahu k referenčnímu cíli a případně i doprovodným komentářem (v potaz byly brány také další cíle s přímým vztahem ke zdraví obyvatel). Program se zabývá celou soustavou opatření, z nichž některé mají také pozitivní vliv na zdraví obyvatel.

V rámci hodnocení vlivů jednotlivých specifických cílů a opatření nebyly identifikovány žádné významnější negativní vlivy na lidské zdraví. Naopak u řady specifických cílů a opatření se dají předpokládat kladné vlivy na veřejné zdraví, a to zejména díky podpoře lepší kvality životního prostředí, snižování hlukového zatížení, realizaci adaptačních opatření na dopady klimatických změn, které vedou ke zlepšení mikro i makroklimatických podmínek, dále také podpora v sociální oblasti (bezpečnost, zvyšování životní úrovně, lepší dostupnost a kvalita zdravotnických a sociálních zařízení a další). V souvislosti se zdravím nebyly zjištěny přeshraniční vlivy.

Problematika zdraví je rovněž přiměřeně zohledněna i v rámci kapitoly 9 při stanovení monitorovacích indikátorů a v kapitole 11 při návrhů kritérií pro výběr projektu.

Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je možno konstatovat, že problematika ochrany veřejného zdraví byla akcentována průběžně v dostatečné podrobnosti a že realizace specifických cílů a opatření uvedených v Programu povede ke zlepšení podmínek pro zajištění bezpečnosti obyvatel a ochrany veřejného zdraví. Současně **nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na veřejné zdraví**.

13 NETECHNICKÉ SHRNUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Předmětem Vyhodnocení je „Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“ (dále též strategie, nebo koncepce). Hodnocení Programu je strukturováno dle požadavků Přílohy 9 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a jeho součástí je rovněž hodnocení vlivů na lokality evropsky významných chráněných území soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

V **kapitole 1** Vyhodnocení je popsán obsah, výchozí principy a cíle Programu a jeho vztah k jiným koncepcím. Program obsahuje vizi, globální cíle, prioritní oblasti, specifické cíle, opatření a typové aktivity, kterými bude koncepce naplňována.

V **kapitole 2** Vyhodnocení je popsán současný stav životního prostředí v Karlovarském kraji, na něhož se Program vztahuje. Identifikace hlavních problémů životního prostředí kraje je jedním ze zdrojů pro formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí, s nimiž je koncepce při hodnocení konfrontována.

V **kapitole 3** Vyhodnocení jsou vymezeny oblasti, které by mohly být prováděním koncepce zvláště ovlivněny. Jedná se především o oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí (hlukové zatížení, kvalita ovzduší) a také oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny (zvláště chráněná území, lokality soustavy Natura 2000, ÚSES a další cenné části přírody a krajiny).

V **kapitole 4** Vyhodnocení jsou shrnuty hlavní problémy životního prostředí, které vyplynuly z analýzy v kapitole 2. To se týká zejména ovzduší, klimatu, hluku, vody, půdy a zemědělství, lesů, přírody a krajiny, následky těžby, starých ekologických zátěží a nakládání s odpady.

V rámci **kapitoly 5** jsou formulovány referenční cíle ochrany životního prostředí, které vycházejí jak z analýzy životního prostředí v kapitolách 2 a 4 Vyhodnocení, tak z identifikace cílů relevantních neregionálních, národních a krajských koncepcí. Tedy mimo jiné ze Státní politiky životního prostředí a řady strategických dokumentů v oblasti životního prostředí v České republice. Výše uvedeným způsobem bylo stanoveno 11 referenčních cílů, které jsou v rámci dané kapitoly dále charakterizovány. Jedná se o referenční cíle, uvedené v následující tabulce.

Tabulka 2: Referenční cíle ochrany životního prostředí

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
1.	Ovzduší	Zajistit požadovanou kvalitu ovzduší	Snižovat emise škodlivin do ovzduší pod úroveň platných limitů, včetně emisí z velkých stacionárních zdrojů, dopravy a lokálních topenišť.
2.	Klima a adaptace	Snižovat emise skleníkových plynů a adaptovat území a měst i volnou krajinu na změnu klimatu	Podpora energetických úspor, OZE, šetrnějších technologií a dalšího snižování emisí skleníkových plynů. Podporovat adaptaci na změnu klimatu.
3.	Hluk	Snižovat zatížení obyvatel hlukem (především z dopravy)	Chránit obyvatele před hlukovým znečištěním, omezovat zdroje hluku.
4.	Voda	Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny	Zajišťovat ochranu CHOPAV a obecné ochrany podzemních a povrchových vod, respektovat ochranná pásma vodních zdrojů, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.
5.	Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy	Především ochrana před zábory ZPF, ochrana lesa, lesní půdy a pozemků před plošně většími zábory, ochrana před důsledky intenzivního hospodaření, přednostní využívání brownfields k nové výstavbě.

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
6.	Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz, kulturní a přírodní dědictví	Omezit fragmentaci krajiny, dbát na zachování krajinného rázu, ochranu významných krajinných prvků a ÚSES.
7.	Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí	Zajistit zejména ochranu zvláště chráněných území, chránit ohniska („hot-spots“] biodiverzity.
8.	Odpady a ekologické zátěže	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů, likvidovat staré zátěže	Primárně omezovat vznik odpadů, zvýšit materiálové a energetické využití odpadů (zejména komunálních), minimalizovat skládkování odpadů, likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů).
9.	Zdraví	Zajistit zdravé a bezpečné prostředí	Navazuje na referenční cíle 1 a 3, kdy znečištění ovzduší a hlukové znečištění patří mezi hlavní determinanty zdraví obyvatel. V rámci bezpečného prostředí chránit obyvatele před negativními účinky extrémních meteorologických jevů (povodně, vítr).
10.	Kulturní památky	Chránit kulturní a přírodní dědictví	Dbát na ochranu kulturních a přírodních památek.
11.	EVVO	Zajišťovat environmentální vzdělávání a osvětu	Zvyšovat environmentální vědomí obyvatel jako součásti vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Zaměřit se především na oblast emisí z domácích topenišť a dopravy, ochranu klimatu, nakládání s odpady a ochranu přírody, kde je zapojení veřejnosti nezbytnou podmínkou řešení.

V **kapitole 6, která je klíčovou kapitolou hodnocení,** je vyhodnocen vliv všech specifických cílů a opatření naplňujících prioritní oblasti s potenciálně negativním vlivem na životní prostředí a veřejné zdraví, a to jak pomocí číselného hodnocení vůči všem stanoveným referenčním cílům ochrany životního prostředí (viz tabulka hodnocení v kapitole 6), tak i prostřednictvím slovního komentáře.

Všechna opatření jsou v textové části kapitoly 6 stručně charakterizovány, je uvedeno hodnocení jejich vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví pomocí textového hodnocení a v relevantních případech jsou doplněna také doporučení zpracovatele pro snížení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Kromě specifických cílů a opatření, které naplňují prioritní oblasti je slovně vyhodnocena také vize Programu a také jsou komentovány analytická a implementační část. Vzhledem k významu této kapitoly jsou v následujícím textu uvedeny informace ve větší podrobnosti, než v jiných částech této shrnující kapitoly.

Z provedeného hodnocení vyplývá, **že specifické cíle a opatření pro jednotlivá prioritní témata Programu nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a není mezi nimi žádné, které by mělo potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí**. V případě těch specifických cíl a opatření, které potenciálně negativní vlivy na životní prostředí mohou zakládat (záleží na způsobu provedení následných intervencí), jsou vždy uvedena doporučení ke zmírnění dopadů, a to jak v kapitole 6, tak i v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

V případě hodnocených strategických cílů a opatření budou konkrétní vlivy na životní prostředí záviset především na konkrétním provedení a lokalizaci intervencí, kterými budou naplňovány.

Vlivy intervencí s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí musí být vyhodnoceny prostřednictvím procedur hodnocení vlivů projektů na životní prostředí (EIA, naturové hodnocení, biologické hodnocení, požadavky stavebního řízení a další), které musí schválení projektů podmiňovat.

Specifické cíle a opatření s potenciálně mírnými negativními vlivy na životní prostředí jsou dle hodnocení v kapitole 6 takové, které se zaměřují na realizaci staveb (budovy, infrastruktura a další), tedy intervence, které budou mít vliv na zábor půdního fondu, omezenou retenci vod, tepelné vyzařování povrchů apod. Takové intervence mohou způsobit také fragmentaci krajiny, tlak na přírodu a biodiverzitu, krajinný ráz. Naopak s sebou často nesou také pozitivní vliv např. v souvislosti podpory adaptací na změnu klimatu (OZE, energetických úspor), zvýšení kvality ovzduší, snížení hlukového zatížení a pozitivního vlivu na zdraví obyvatel.

Řada specifických cílů a opatření bude potenciálně působit na životní prostředí pozitivně, a to především ty, které se věnují kombinovaných opatřením proti znečišťování ovzduší (zejm. SC 5.1.4), adaptace krajiny a sídel na dopady změny klimatu (např. SC 5.1.2, 5.1.4, 5.1.5, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3) a další s obdobnou tématikou včetně např. zatraktivnění a zefektivnění přepravy, odvedení dopravy z měst (např. SC 6.1.2). Dojde tak k pozitivním vlivům na lepší kvalitu ovzduší, snížení hlukového zatížení a podpory zdraví obyvatel, zvýšení retenční schopnosti krajiny, lepší kvality povrchových vod apod.

Celkově má v tomto ohledu široký záběr prioritní oblast 5. Životní prostředí, zemědělství, energetika. Zabývá se ochranou vodních zdrojů, snižováním emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů, sanacemi brownfields, zavedením cirkulární ekonomiky, ochranou přírodně cenných oblastí, podporu výsadby veřejné zeleně, biodiverzity, zmírňování dopadů klimatické změny, zvyšování retence vody v krajině, také podporou EVVO a další.

Kromě výše zmíněné prioritní oblasti bude mít pozitivní vliv na zdraví obyvatel také prioritní oblast 1. Hospodářsky prosperující a atraktivní region, 2. Lázeňství, cestovní ruch, kultura, 3. Vzdělávání a sport, 4. Sociální oblast a zdravotnictví, 5. Doprava a 7. Správa, ochrana a rozvoj území (podpora vzdělanosti, tedy vyšší šance na kvalitní život, uplatnitelnost na trhu práce, lepší dostupnost a kvalita zdravotnické péče, podpora zdravého životního stylu, apod.)

Dojde také k pozitivním vlivům na ochranu přírodního a kulturního dědictví (např. SC 2.3.1, 2.3.2, 5.1.5).

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny byl samostatně vyhodnocen rovněž vliv Programu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 (Příloha č. 1 Vyhodnocení). V rámci hodnocení Natura 2000 bylo konstatováno, že předložená koncepce nebude mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000. Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 4 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

Kapitola 7 Vyhodnocení posuzuje možné přeshraniční vlivy koncepce na životní prostředí. Z hodnocení vyplývá, že k významnému ovlivnění území okolních států nedojde.

Kapitola 8 Vyhodnocení obsahuje informaci o invariantní podobě koncepce a je popsán způsob hodnocení.

V **kapitole 9** Vyhodnocení jsou navrženy monitorovací ukazatele, které odpovídají referenčním cílům ochrany životního prostředí, které byly stanoveny v kapitole 5 Vyhodnocení. Indikátory budou sloužit ke sledování a rozboru vlivů provádění koncepce na životní prostředí. Způsob monitorování je v kapitole navržen.

V **kapitole 10** Vyhodnocení jsou popsána opatření pro předcházení, eliminaci a kompenzaci vlivů Programu. V kapitole jsou navržena opatření, týkající se všech částí koncepce, zejména však specifických cílů a opatření, které jsou nejdetailněji popsanou jednotkou koncepce. Kapitola 10 shrnuje všechna nevýznamnější doporučení pro snížení vlivů, které jsou konkrétně uvedeny pro cíle v kapitole číslo 6.

V rámci **kapitoly 11** Vyhodnocení jsou navržena environmentální kritéria pro výběr projektů. Hlavním kritériem pro výběr aktivit/projektů k realizaci bude konkrétní aktuální potřeba v území a finanční a technické možnosti. Avšak při výběru a realizaci konkrétní aktivity/projektu v rámci jednotlivých specifických cílů a opatření musí být zohledněno i environmentální hledisko. Tato kritéria tvoří jednotný systém s dříve stanovenými referenčními cíli životního prostředí a souvisejícími indikátory pro monitorování provádění koncepce.

Kapitola 12 Vyhodnocení shrnuje vlivy koncepce na veřejné zdraví. Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je zde konstatováno, že realizace opatření uvedených v koncepci povede ke zlepšení podmínek a ochraně veřejného zdraví. Současně nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na veřejné zdraví.

Kapitola 13 představuje netechnické shrnutí obsahu Vyhodnocení.

Kapitola 14 Vyhodnocení obsahuje vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci.

Kapitola 15 Vyhodnocení obsahuje závěry a doporučení včetně návrhu souhlasného stanoviska a podmínek, které jsou zaměřeny na eliminaci a snížení vlivů Programu rozvoje územního Karlovarského kraje 2021-2027 na životní prostředí.

14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCH ZÁVĚREM ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

14.1 Přehled vyjádření obdržených ke Koncepci

Zpracovateli Vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Krajského úřadu Karlovarského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, předána vyjádření obdržená k Oznámení ve smyslu § 10c, odstavec 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Všechna předaná vyjádření jsou podle data jejich vydání přehledně uvedena v následující tabulce. V následujícím vypořádání jsou pak vyjádření rozdělena na vyjádření obsahující připomínky a doporučení a vyjádření neobsahující ani připomínky ani doporučení.

Tab. 9 Přehled obdržených vyjádření

Odesilatel vyjádření		Kontaktní adresa	Č. j.:	Ze dne
1.	Obec Děpoltovice	Děpoltovice č.p. 44 362 25 Nová Role	0157/2021/DEP	30. 3. 2021
2.	Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje se sídlem v Karlových Varech	Závodní 94, 360 21 Karlovy Vary	KHSKV3021/2021/HOK/NovS10	31. 3. 2021
3.	ČIŽP Oblastní inspektorát Ústí nad Labem	Výstupní 508/9, 400 07 Ústí nad Labem	ČIŽP/44/2021/3022	7. 4. 2021
4.	Městský úřad Cheb odbor stavební a životního prostředí	náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 1/14, 350 20 Cheb	MUCH 21850/2018	7. 4. 2021
5.	Městský úřad Ostrov odbor životního prostředí	Jáchymovská 1, 363 01 Ostrov	ŽP/15737/21	14. 4. 2021
6.	[redacted]		KK-27326/21	14. 4. 2021
7.	Městský úřad Sokolov odbor životního prostředí	Rokycanova 1929, 356 01 Sokolov	MUSO/27822/2021/OŽP/JAMU	14. 4. 2021
8.	Město Bochov	náměstí Míru 1, 364 71 Bochov	MUBO/1115/2021	15. 4. 2021
9.	Obec Jenišov	Jenišov 88, 362 11 Jenišov	332/21	15. 4. 2021
10.	Karlovarský kraj Ing. Karel Jakobec - uvolněný člen Rady Karlovarského kraje	Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary-Dvory	-	15. 4. 2021
11.	Krajský úřad Karlovarského kraje odbor životního prostředí a zemědělství	Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary-Dvory	KK/1175/ZZ/21-26	15. 4. 2021

14.2 Vypořádání vyjádření obsahujících připomínky a doporučení

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny podstatné relevantní údaje z vyjádření, podaných ke zveřejněnému Oznámení (jen ta vyjádření, která obsahují náměty, připomínky nebo doporučení) a jejich vypořádání zpracovatelem Vyhodnocení. Zbývající vyjádření (vyjádření číslo 2, 7, 11) neobsahovala připomínky ani návrhy, a proto nejsou předmětem tohoto vypořádání.

Ad 1) Obec Děpoltovice, místostarostka Štěpánka Luxíková

Uvedla, že by si přála, aby se posuzovala:

a) Prašnost z kamenolomu EUROVIA KAMENOLOMY provozovna Děpoltovice, a.s. – občané obce si stěžují na prašnost, která ovlivňuje životní prostředí obce, a odstřely, které narušují statiku budov. Dle informací od občanů se ztrácí voda ze studní. Pro občany je důležité, aby se těžba kamenolomu nerozšiřovala k okraji obce.

b) Nadměrná přetíženost kamionové dopravy v obci. Ničení komunikací a chodníků, hluk a prašnost.

c) Napadení lesů kůrovcem.

Vypořádání vyjádření:

a) Částečně akceptováno. Řešení tohoto konkrétního problému neodpovídá charakteru ani podrobnosti Programu ani Vyhodnocení. Připomínka byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

b) Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na kvalitu ovzduší a hlukové zatížení v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 1 Ovzduší a 3 Hluk). Připomínka byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

c) Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na napadení lesů kůrovcem v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 5 Půda).

Ad 3) ČIŽP Oblastní inspektorát Ústí nad Labem, Ing. Pavel Grund, MBA - ředitel

Vyjádření z hlediska nakládání s odpady – bez připomínek

Vyjádření z hlediska ochrany ovzduší – bez připomínek

Vyjádření z hlediska ochrany vod – bez připomínek

Vyjádření z hlediska ochrany přírody a krajiny

a) ČIŽP, v souladu se zněním zákona č. 100/2001 Sb., upozorňuje na nutnost podrobit zjišťovacímu řízení všechny navazující záměry, které mohou ovlivnit některou ze složek životního prostředí, či mohou mít potenciálně významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany, nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Vyjádření z hlediska ochrany lesa

b) Některá opatření mohou ovlivnit lesní ekosystémy, nebo mít vliv na některou z ostatních složek životního prostředí. Jedná se však o návrhy spíše v obecné rovině, bez konkrétní specifikace. Tento dokument proto není podkladem pro realizaci přesně definovaného záměru, či opatření.

c) Cíle ochrany lesa, jako složky životního prostředí, jsou stanoveny v zák. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů. Podle převažujících funkcí se lesy člení do tří kategorií a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské (dle § 6,7,8). Kategorizace lesa dává

předpoklady, aby v jednotlivých kategoriích byly chráněny a podporovány funkce, které mají převažující charakter. Tomu se přizpůsobuje lesnické plánování a hlavně režim hospodaření v lese.

d) Nástrojem ochrany životního prostředí při hospodaření v lesích jsou platné Lesní hospodářské plány, nebo osnovy. (dále jen „LHP“, nebo „LHO“), ke kterým se vyjadřují orgány ochrany přírody, ještě před jejich schválením. V těchto dokumentech jsou zahrnuty plány péče pro CHKO, ZCHÚ, návrhy hospodaření v ÚSES, ptačí oblasti, atd. Plány péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma dle zákona č. 114/1992 Sb., § 38 odst. 1 jsou odborné a koncepční dokumenty ochrany přírody, které jsou do LHP zapracovávány.

e) Zájmová území orgánů ochrany přírody na příslušných lesních hospodářských celcích (dále jen „LHC“) se nacházejí v působnosti orgánů státní správy ochrany lesa a přírody Karlovarského kraje. Kopie veškerých schválených a navržených plánů péče pro ZCHÚ na území LHC jsou jako příloha textové části každého LHP.

f) K zajištění ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa je nutné dodržovat základní povinnosti ochrany PUPFL uvedené v § 13 zák. č. 289/1995 Sb., v platném znění (lesní zákon) a podmínky z rozhodnutí orgánu státní správy lesů.

g) Z hlediska ochrany lesa ČIŽP upozorňuje, že pro zpracování dílčích projektů, či záměrů je nutné při posuzování jejich vhodnosti zapracovat, nebo vzít v potaz výše uvedené připomínky. Veškeré informace o lesních hospodářských celcích jednotlivých vlastníků lesů jsou k nalezení v platných LHP.

Vypořádání vyjádření:

a) Akceptováno. V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

b) Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na lesní ekosystémy v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 5 Půda). V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

c) Částečně akceptováno. Řešení tohoto konkrétního problému neodpovídá charakteru ani podrobnosti Programu ani Vyhodnocení. Připomínka byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

d) Vzato na vědomí.

e) Vzato na vědomí.

f) Akceptováno. Připomínka byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

g) Akceptováno. V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

Ad 4) Městský úřad Cheb, odbor stavební a životního prostředí, Ing. Jaroslav Šinka - vedoucí odboru stavebního a ŽP

Úsek vodního hospodářství

a) V kapitole C.3.4 Voda je v rámci kapitol zásobování vodou a odpadní voda uvedeno, že na vodovodní a kanalizační síť je napojeno 100 % obyvatel. S tímto tvrzením nelze souhlasit, toto je v rozporu s opatřením "Rozvoj vodovodů a kanalizací v malých obcích". Místní části obcí zpravidla nejsou odkanalizovány veřejnou kanalizací a jsou řešeny individuálně. Obdobně je tomu i u zásobování obyvatel pitnou vodou.

Úsek ochrany přírody a krajiny

b) Obec s rozšířenou působností Cheb – Městský úřad Cheb pořídil v roce 2019 „Plán územního systému ekologické stability“ zpracovaný pro celé území ORP Cheb mimo území CHKO Slavkovský les. K dispozici na adrese: Plán místního ÚSES: Územní plánování: Cheb.

Úsek ochrany zemědělského půdního fondu – bez připomínek

Úsek státní správy lesů – bez připomínek

Úsek ochrany ovzduší – bez připomínek

Úsek odpadového hospodářství – bez připomínek

Vypořádání vyjádření:

a) Akceptováno. Ve Vyhodnocení koncepce byly požadované údaje upraveny v kapitole 2.1.5.5 Vodní hospodářství.

b) Akceptováno. Připomínka byla vzata v úvahu při zpracování příslušných kapitol Vyhodnocení.

Ad 5) Městský úřad Ostrov odbor životního prostředí, Ing. Jindra Jerglová - vedoucí odboru životního prostředí

Stanovisko vodního hospodářství – bez připomínek

Stanovisko ochrany přírody a krajiny – bez připomínek

Stanovisko ochrany ZPF

a) V koncepci nejsou uvedeny konkrétní výměry dotčeného zemědělského půdního fondu, ale z charakteru záměru lze předpokládávat, že plocha dotčená koncepcí bude vyšší než 1 ha. podle § 15 písm. m) zákona č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, je dotčeným správním orgánem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí obec s rozšířenou působností, v případě, že budou dotčeny pozemky náležející do zemědělského půdního fondu o výměře menší nebo rovné 1 ha.

Stanovisko odpadového hospodářství – bez připomínek

Stanovisko ochrany ovzduší – bez připomínek

Stanovisko státní správy lesů

b) Vzhledem k rozsáhlé obecnosti předložené koncepce se dá předpokládat, že některými záměry budou dotčeny PUPFL. Konkrétní případy nejsou v této fázi známy. Koncepce zahrnuje problematiku celého Karlovarského kraje, a tudíž lze předpokládat, že v jednotlivých případech, kde dojde k ovlivnění PUPFL, budou tato vyžadovat řešení dle zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

Vypořádání vyjádření:

a) Částečně akceptováno. Připomínky byly formulovány na základě zveřejněného textu Oznámení, avšak byly směrovány ke koncepci, která v době zveřejnění Oznámení nebyla zpracována ani zveřejněna. Součástí

Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na ZPF v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 5 Půda). V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona. V případě potřeby procesu EIA bude toto řešeno s příslušným dotčeným správním orgánem dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

b) Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na PUPFL v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 5 Půda). V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona. V případě potřeby procesu EIA bude toto řešeno s příslušným dotčeným správním orgánem dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ad 6) Dušan Valenta

a) Upozorňuje na předimenzované územní plány obcí a uvádí, že rozvoj by měl mít především podobu rekonstrukce již existující zástavby v zastavěném území a posilování infrastruktury namísto výstavby nové. Novou výstavbu provádět jen za určitých přísných kritérií určovaných přírodními podmínkami a moderními technologiemi (čištění a zdroje vody, individuální získávání energie – vítr, slunce apod.). V místech, která jsou součástí, případně předpolím zón UNESCO, musí památkáři dodat „manuál“ pro majitele nemovitostí a stavebníky.

b) Péče o vodu a krajinu – rodící se vazby místních k okolí brutálně narušuje chování vybraných skupin turistů, zejm. motokrosaři, čtyřkolkáři (jejich jednání, nerespektování soukromého majetku, znečišťování, ničení okolí). Bylo by dobré podpořit obce i místní farmáře (i finančně) při vzniku pravidel a budování omezení (zátarasů, příkopů apod.) proti nevhodně parkujícím autům a dalším aktivitám ničících přírodu. Prostřednictvím ubytovatelů, infocenter, ale i turistických objektů zahájit informační kampaň a návštěvníky začít viditelně usměrňovat.

c) Policie a další složky – pro úspěšný rozvoj oblasti je třeba jednoznačně posílit policii – personálně i finančně. Vedle čtyřkolek by se měla objevovat na turisticky frekventovaných místech například na elektrokolech, volný terén a lesní cesty by hlídala za pomoci dronu. Důležitá je také intenzivnější spolupráce s lesními strážci a místními. Vzhledem k tomu, že horské obce jsou chudé, řešením může být vznik „Krušnohorské stráže/policie“, kterou by společně financovaly radnice a která by fungovala na principech MP. Bez pomoci kraje to ale nepůjde.

d) Ochrana přírody – postupně nastartovat debatu se všemi místními, včetně radnic a firem, o případném vzniku CHKO. Unikátní přírodní podmínky Krušných hor si to určitě zaslouží. Je ale potřeba sledovat dění v Ústeckém kraji a také přístup Saska. Bez vzájemné spolupráce a pokud možno podobných pravidel nezíská projekt podporu a nebude ani rezonovat v politických kruzích.

e) Dále upozorňuje na personálně i technicky nedostatečně vybavenou policii, která nezvládá hlídání dodržování pravidel některých skupin turistů. Pan Valenta dále zdůrazňuje nutnost zahájení debaty o možném vzniku chráněné krajinné oblasti v Krušných horách.

<u>Vypořádání vyjádření:</u>

a) Akceptováno. Připomínka byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

b) Akceptováno. Řešení tohoto konkrétního problému sice neodpovídá charakteru ani podrobnosti Programu ani Vyhodnocení. Připomínka však byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

Podpora informačních kampaní je uvedena ve Strategické části Programu v rámci Opatření 5.1.7.1 Osvěta v oblasti životního prostředí.

c) Částečně akceptováno. Posílení policie je uvedeno v koncepci v rámci Opatření 1.1.3.2 Získávání a stabilizace pracovních sil ve vybraných profesích/oborech.

Lesní stráž a Stráž ochrany přírody jsou formálně zřízeny, přičemž jde o nevynutitelnou dobrovolnickou činnost, a proto s tímto nelze operovat jako s účinným nástrojem.

d) Částečně akceptováno. Debata o CHKO probíhá, tento záměr však ve finálním návrhu koncepce nefiguruje.

e) Částečně akceptováno. Posílení policie je uvedeno ve Strategické části Programu v rámci Opatření 1.1.3.2 Získávání a stabilizace pracovních sil ve vybraných profesích/oborech.

Debata o CHKO probíhá, tento záměr však ve finálním návrhu koncepce nefiguruje.

Ad 8) Město Bochov, Miroslav Egert – starosta

a) Vlastní text zjišťovacího řízení obsahuje na stranách 1–46 obecné informace z veřejných či odborných zdrojů, jejichž výčet je uveden v závěru dokumentu.

   V koncepci však postrádáme logické, proporcionální či jinak vyhodnocené vztahy jednotlivých informací, jejich uspořádání do logických celků či jinak formovaných matric.

b) Vyhodnocení a odvozené závěry jsme dohledali až v kapitolách C4 a D a máme k nim následující výhrady:

   i. V odstavci „KLIMA A ADAPTACE NA ZMĚNU KLIMATU“ zavádíte pojem klimatických změn. Pomineme-li oprávněnost rizika jako takového – viz letošní průběh zimy – nepovažujeme rizika událostí s extrémními projevy počasí (sucho, povodně, vlny veder, snižování zásob vody v půdě, pokles hladin vodních zdrojů, snižování jakosti povrchových vod) za aktuální ve sledovaném období koncepce KK.

   ii. V odstavci „VODA“ je problém znečištění vody těžbou surovin, plošným znečištěním ze zemědělství a starými ekologickými zátěžemi zásadně zjednodušujícím a neodpovídá profilu kraje z hlediska vymezených CHOPAV a zastoupení trvalých travních porostů v podílu zemědělské půdy (viz dále poznámky ke stranám 32 a 38 textu).

   iii. Povodňové riziko považujeme z hlediska řízení dle zákona 100/2001 Sb., za problém. Přirozené chování vodních toků naopak považujeme za výsadu chování krajiny, kterou máme chránit.

   iv. Nerozumíme problému nízké efektivity čištění komunálních odpadních vod ve vztahu k jiným informacím textu (viz počet měst a = obyvatel v nich). Problém by měl být pro naše pochopení zpřesněn na čištění odpadních vod měst a venkovských oblastí a mimo jiné – viz přiložená stanoviska oslovených dotčených orgánů – ve vztahu k plošné ochraně území z hlediska vodního zákona a zákona o ochraně životního prostředí.

   v. Následují zcela nekonkrétní varianty problémů na téma zemědělství a klimatické změny.

   vi. Tabulka č. 6 - Identifikace vlivů PRKK 21+ na životní prostředí a veřejné zdraví - jedná se pouze o obecné fráze.

   vii. V tématu Ochrana přírody a krajiny, biologické rozmanitosti, půda a les postrádáme konkrétně:

      - alespoň náznak o chybějící plošné ochraně Krušných hor,
      - podporu spojení rekultivované a původní krajiny,

- ochrana rekultivované krajiny před dalšími krátkodobými záměry,
- vymezení vůči dále deklarované modrozelené infrastruktuře - problematika větrných elektráren,
- pravidla pro umísťování těžby nerostů.

viii. Vůči veřejnosti chybí i vlastní definice „modrozelené infrastruktury".

ix. Pokud rozumíme modrozelenou infrastrukturou i větrné elektrárny, budou mít tyto zásadní vliv na plošně chráněná území. Umísťovány budou - jak známo – na návětrné části krajiny a zcela nepochybně do posic, které plošné ochraně podléhají. Budou tedy mít na tyto oblasti významný vliv.

x. Využití vodní energie předpokládá zásah do vodního toku a umísťování staveb, které ji mají využít, jsou v přirozeném střetu s údolní nivou jako významným krajinným prvkem ze zákona, většinou jsou nositelem hydrofilních biokoridorů. V návrhu územního plánu města Bochova tyto záměry na využití vodních toků přes dotčené orgány neprošly.

xi. Celá problematika čištění odpadních vod je pro správní území Bochova neuchopitelná. Zcela postrádáme podporu čištění lokálních sídel v krajině s nízkou urbanizací, za kterou považujeme po odečtení urbanizovaných aglomerací a pánevní krajiny rozhodující část území, nemluvě o překryvu těchto ploch s plošnou ochranou území.

xii. na straně 30 textu jsou uvedeny nejrizikovější lokality (kategorie priority A3 – sanace je naléhavá). Z kapitoly není zřejmé:

- o jaké riziko se jedná z hlediska územního či z hlediska jiných složek životního prostředí,
- jakou váhu v Koncepci mají další kategorie rizikových lokalit a kde jsou.

xiii. na straně 31 je v textu uveden, že: …. " Kromě vodních nádrží jsou významným fenoménem, a to i krajinným, rybniční soustavy, které jsou vybudovány především na Bochovsku, Ostrovsku, Tepelsku, v okolí Františkových Lázní a jižně od Mariánských Lázní".

- Z kapitoly není zřejmé, jaký územní či jiný faktický stav má tato skutečnost ke strategii Karlovarského kraje, popřípadě jiným záměrům v území. Jsou – v našem případě rybniční soustavy limitem, hodnotou, či mají v Koncepci jiný význam?

xiv. na straně 32: Celá problematika Znečištění odpadních vod není plošně vyhodnocena vůči jednotlivým sídlům, ani vůči CHOPAV. Neumíme tak tuto informací vůči správnímu území Bochov vyhodnotit.

xv. na straně 37: Text: „Územní systémy ekologické stability krajiny (ÚSES) jsou vzájemně propojené soubory přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišují se na místní, regionální a nadregionální ÚSES a jejich cílem je:……."

- Město Bochov má za to, že ve správním území Bochova vymezujeme ÚSES schopnost prostupnosti krajiny včetně pohybu – migrace – všech druhů, nikoli cíl udržení rovnováhy.

xvi. Dále text „Invazní druh je druh, který není na našem území původní, ale který zde postupně zdomácněl a přizpůsobil se místním podmínkám. Snadno se rozmnožuje a šíří a nekontrolovatelně až agresivně vytlačuje původní druhy". Sdělení: „Vznikají tak rozsáhlé monotónní porosty těchto přizpůsobivých druhů a může dojít až rozvratu celého ekosystému a zániku mnoha původních druhů" je bez bližší informace – vzhledem k tomu, že se může podle Koncepce rozvrátit celý ekosystém.

xvii. na straně 38: k textu: „Rozloha trvalých travních porostů dosahovala 67,9 tis. ha (54,7 % zemědělské půdy). Míra zatravnění zemědělské půdy je zde nejvyšší v rámci všech krajů ČR.“ neodpovídá následujícímu tvrzení: „Eroze půdy. Z důvodu intenzivního zemědělského využívání půd, využití agrotechnický postupů nerespektujících charakter půd, nevhodné velikosti půdních bloků, jejich svažitost a nedostatek stabilizačních prvků v krajině (meze, aleje, rozptýlená zeleň, zatravněné údolnice, louky, polní cesty, nivní porosty apod.) dochází v Karlovarském kraji v posledních desetiletích k významnému nárůstu erozního ohrožení půd.“

- K městu Bochovu náleží rozsáhlé správní území. Probíhá zde ve vysoké míře sukcese, evidovaný rozsah a členění zemědělské půdy se významně liší od skutečnosti. Sukcesní proces považujeme za přirozený projev chování krajiny, který přirozeně zvyšuje retenci území a snižuje erozi.

xviii. na straně 42 – kapitola C.3.10 KULTURNÍ PAMÁTKY.

- V kapitole postrádáme podporu dalších míst – například Kyselky. Z hlediska správního území města Bochova chybí podpora charakteristické venkovské zástavby, obnova jejich urbanistické struktury (např. při založení sídel formou okrouhlice).

Vypořádání vyjádření:

a) Neakceptováno. Připomínky nesměrují ke koncepci, ale k textu Oznámení koncepce, zpracovaného dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Jeho struktura plně odpovídá příloze č. 7 citovaného zákona.

b) Částečně akceptováno. Připomínky byly formulovány na základě zveřejněného textu Oznámení, avšak byly směrovány ke koncepci, která v době zveřejnění Oznámení nebyla zpracována ani zveřejněna. Proto byly zapracovány pouze připomínky relevantní pro Vyhodnocení a návrh koncepce.

Cílem kapitoly o stavu životního prostředí v dotčeném území není provést samoúčelnou kompletní analýzu stavu životního prostředí, ale odlišit významné nedostatky a trendy v zatížení jednotlivých složek ŽP i v jejich geografické distribuci tak, aby bylo v rámci zjišťovacího řízení možno zvážit vliv navrhovaných intervencí koncepce na vývoj životního prostředí, nezbytnost posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. i formulaci referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví. Struktura Oznámení odpovídá příloze č. 7 citovaného zákona.

i) Problematika klimatických změn je aktuální problém, který se dotýká také Karlovarského kraje. Podrobněji jsou dopady a projevy klimatických změn popsány v kapitolách 2.1.3 Klimatické poměry, 2.1.5 Voda, 2.1.9 Půda a využití území, 2.1.10 Lesy Vyhodnocení. V návrhu koncepce je tato problematika reflektována zejména ve specifickém cíli 5.1.2 Adaptace na dopady klimatické změny.

ii) Cílem příslušné kapitoly C.4 Oznámení bylo uvést výčet hlavních identifikovaných problémů v Karlovarském kraji, přičemž podrobný popis (analýza) byl uveden v předcházejících kapitolách Oznámení. V rámci Vyhodnocení byla tato oblast podrobněji popsána v rámci kapitoly 2.1.5 Voda a v koncepci v kapitole 13. Kvalita životního prostředí.

iii) Tato problematika je v návrhu koncepce řešena zejména v rámci Opatření 5.1.2.3 Povodňová opatření, Opatření 5.1.2.4 Podpora obcí ohrožených extrémními přívalovými srážkami a Opatření 5.1.5.1 Zlepšení přírodních poměrů vodních a na vodu vázaných ekosystémů

iv) Cílem příslušné kapitoly C.4 Oznámení bylo uvést výčet hlavních identifikovaných problémů v Karlovarském kraji, přičemž podrobnější popis byl uveden v předcházejících kapitolách Oznámení.

V rámci Vyhodnocení byla tato oblast podrobněji popsána v rámci kapitoly 2.1.5 Voda a v koncepci v kapitole 13. Kvalita životního prostředí.

v) Cílem příslušné kapitoly C.4 Oznámení bylo uvést výčet hlavních identifikovaných problémů v Karlovarském kraji, přičemž podrobnější popis byl uveden v předcházejících kapitolách Oznámení. V rámci Vyhodnocení byla tato oblast podrobněji popsána v rámci kapitoly 2.1.3 Klimatické poměry, 2.1.9 Půda a využití území a v koncepci v kapitole 13. Kvalita životního prostředí.

vi) Cílem příslušné kapitoly D Oznámení bylo uvést předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Konkrétní vlivy návrhu koncepce (dle míry podrobnosti koncepce) na životní prostředí a veřejné zdraví jsou uvedeny v kapitole 6 Vyhodnocení, kde jsou vyhodnoceny jednotlivé specifické cíle a opatření vůči sadě referenčních cílů.

vii) Cílem příslušné kapitoly D Oznámení bylo uvést předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Konkrétní vlivy koncepce (dle míry podrobnosti koncepce) na životní prostředí a veřejné zdraví jsou uvedeny v kapitole 6 Vyhodnocení, kde jsou vyhodnoceny jednotlivé specifické cíle a opatření vůči sadě referenčních cílů.

Debata o vzniku CHKO probíhá, avšak plošná ochrana Krušných hor tímto nástrojem v koncepci nefiguruje.

Tématikou rekultivací se v koncepci ve smyslu připomínky zabývá zejm. Opatření 5.1.5.7 Revitalizace a využití brownfields.

Tématikou rekultivací a následného využití se zabývají např. Opatření 2.2.1.2 Rozvoj infrastruktury udržitelného cestovního ruchu, Opatření 5.1.1.4 Sanace starých ekologických zátěží, Opatření 5.1.5.7 Revitalizace a využití brownfields, Opatření 7.3.1.2 Podpora dostupnosti bydlení.

Koncepce nenavrhuje konkrétní záměry (projekty). Obnovitelnými zdroji energie se koncepce zabývá např. v rámci Opatření 5.2.3.1 Podpora využití obnovitelných zdrojů energie (OZE), avšak je zde také uvedeno, že kraj nemá potenciál k významnému rozvoji využití větrné energie.

Koncepce nenavrhuje záměry, které by navrhovaly těžbu nerostů.

Součástí Vyhodnocení je posouzení potenciálních vlivů koncepce v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí) a v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení jsou uvedeny opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů.

V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

viii) S tímto termínem koncepce nepracuje.

ix) Větrné elektrárny nelze chápat jako součást modrozelené infrastruktury. Obnovitelnými zdroji energie se koncepce zabývá např. v rámci Opatření 5.2.3.1 Podpora využití obnovitelných zdrojů energie (OZE).

Součástí Vyhodnocení je posouzení potenciálních vlivů koncepce v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí) a v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení jsou uvedeny opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů.

V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

x) Obnovitelnými zdroji energie se koncepce zabývá např. v rámci Opatření 5.2.3.1 Podpora využití obnovitelných zdrojů energie (OZE), avšak je zde také uvedeno, že kraj nemá potenciál k významnému rozvoji využití vodní energie.

Součástí Vyhodnocení je posouzení potenciálních vlivů koncepce v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí) a v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení jsou uvedeny opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů.

V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

xi) Problematika čištění odpadních vod je zpracována v rámci Opatření 5.1.1.2 Rozvoj vodovodů a kanalizací v malých obcích.

xii) V rámci Oznámení i Vyhodnocení je uveden seznam pouze nejrizikovějších lokalit včetně územní lokalizace a rovněž jsou také uvedena kontaminace, příp. rizika kontaminace jednotlivých složek životního prostředí. Výčet dalších lokalit zařazených mezi staré ekologické zátěže není, vzhledem k jeho množství, vhodný.

Koncepce řeší tuto problematiku v rámci Opatření 5.1.1.4 Sanace starých ekologických zátěží.

xiii) Zmiňovaný text byl součástí Oznámení a slouží tedy k popisu stavu jednotlivých složek životního prostředí v Karlovarském kraji a následné formulaci hlavních problémů. Tento text proto nepředstavuje rámec ani limit pro realizaci záměrů, které budou z koncepce vycházet.

xiv) Zmiňovaný text byl součástí Oznámení a slouží tedy k popisu stavu jednotlivých složek životního prostředí v Karlovarském kraji a následné formulaci hlavních problémů.

Součástí Vyhodnocení je posouzení potenciálních vlivů koncepce v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí) a v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení jsou uvedeny opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů.

xv) Zmiňované cíle se navzájem nevylučují. Charakteristika ÚSES byla v kapitole 2.1.6.6 Územní systémy ekologické stability krajiny (ÚSES) Vyhodnocení upravena.

xvi) Zmiňovaný text byl součástí Oznámení a slouží tedy k popisu stavu jednotlivých složek životního prostředí v Karlovarském kraji a následné formulaci hlavních problémů. Tato pasáž byla v kapitole 2.1.6.10 Invazní druhy upravena Vyhodnocení upravena.

V koncepci je tato problematika řešena v rámci Opatření 5.1.5.3 Omezení výskytu invazních druhů rostlin a živočichů.

xvii) Zmiňované tvrzení se navzájem nevylučují, proto zůstal text beze změny.

xviii) Zmiňovaný text byl součástí Oznámení a sloužil k popisu stavu jednotlivých složek životního prostředí v Karlovarském kraji a následné formulaci hlavních problémů.

Ochranou památek se zabývá Opatření 2.3.2.2 Ochrana a podpora hmotného kulturního dědictví kraje (případně Prioritní oblast 2. Lázeňství, cestovní ruch, kultura).

Ad 9) Obec Jenišov, Mgr. Jiří Stehlík - starosta

a) Na str. 29 PR je zmíněna těžba kaolínu. Ta se bezprostředně dotýká i obce Jenišov, kdy se kaolínový důl nachází na návětrné straně obce ve vzdálenosti asi 50 metrů od zástavby rodinných domů. Vzhledem k tomu, že těžbu provádí firma s vykázanou finanční ztrátou, je téměř jisté, že poplatky odváděné státu jsou minimální, pokud vůbec nějaké jsou. V PR je uvedeno, že:

- voda je znečišťována především těžbou surovin
- jsou překračovány emisní limity (částice PM)
- lidé jsou ohroženi stresem (prašnost, hluk, nákladní doprava….)

- v tomto případě hrozí i úbytek spodní vody, vody ve studních a poškození domů (popraskání základových desek domů)

Navrhuje, aby byla zastavena těžba kaolinu v Karlovarském kraji nebo alespoň nedocházelo k otevírání nových dolů. V této době má dojít k otevření nového kaolínového dolu v obci Mírová. Vznikne zde 40 metrová jáma a má být vykáceno přes 2000 stromů. Mohou být ohroženy minerální prameny vedoucí do Karlových Varů a součet plochy tohoto dolu s bezprostředně sousedícím Jenišovským dolem dá dohromady jeden z největších kaolínových dolů ve střední Evropě.

b) Na str. 31 – nejvýznamnější znečištění vody je způsobeno těžbou surovin atd.

Navrhuje, aby nebyla povolována těžba surovin, kde není zaručeno, že nebude znečištěna voda. Např. u těžby kaolínu dochází při těžbě k vypouštění vod obsahujících Arzen. Přesto dochází v Karlovarském kraji k povolování takovéto těžby. V případě povolení jakékoliv těžby by mělo být také zaručeno, že lidé v kraji nebudou vystaveni nadměrnému hluku, emisím. Tak se tomu bohužel neděje.

c) Na str. 38 Krajinný ráz. „Současným největším problémem krajiny je ještě stále rozvoj zástavby „na zelené louce“ pro účely komerčních center, logistických či průmyslových areálů, v některých případech i zón bydlení. Výstavba je realizována ve volné krajině či na okraji sídel, dochází k nežádoucímu stírání rozdílu mezi městem a volnou krajinou snižuje se prostupnost krajiny, ničí se krajinný ráz území.“ Tento konkrétní problém se řeší v současné době v obci Hory, kdy realizace tohoto projektu se týká i obce Jenišov. Hlavní problém je:

- i. Obrovský nárůst dopravy v obci. Bude docházet k ještě větším dopravním zácpám, než kterým obec čelí v současné době
- ii. Nadlimitní hodnoty hluku
- iii. Nadlimitní hodnoty emisí
- iv. Ohrožení BESIP
- v. Stres pro občany s možnými následky na zdraví

Navrhujeme, aby tyto komerční stavby – Haly – internetový obchod, byly budovány pouze v průmyslových zónách, které jsou za tímto účelem budovány (Ostrov, Sokolov, Cheb).

d) Str. 44 PK. „Na kvalitu života obyvatel a veřejné zdraví se velkou měrou podílí kvalita ovzduší a hluková zátěž“. Viz. předchozí vyjádření. V koncepci je uvedeno, v praxi se tak ale neděje. Lidé jsou navíc „stresováni“ tím, že pokud s tím chtějí něco dělat, zpravidla se ničeho nedovolají. Je třeba zlepšit vztah občan – úředník.

Dále navrhujeme, aby byla přemístěna meteorologická stanice z Přebuzy na referenční místo v Karlových Varech a Karlovarský kraj tak měl relevantní a pravdivá data.

e) Na str. 45 jsou uvedeny zdroje znečištění. Mezi těmito zdroji znečištění nejsou uvedeny těžební společnosti. Ty by měly být uvedeny. Pokud jsou v provozu, měly by být důsledně kontrolovány a v případě zjištění porušení zákona sankcionovány.

f) V PK se prolínají témata, která si zčásti protiřečí a nejsou řešena. Např. největší znečištění vody vzniká těžbou surovin, zemědělskou činností……. Zároveň ale není uvedeno, jak tuto situaci řešit. V praxi si navíc v Karlovarském kraji tyto doly dále otevíráme, např. Kaolínové doly. Stejné to je s halami či bytovou zástavbou na zemědělských půdách. Zde také chybí jasné řešení. Navíc v praxi je povolováno, viz. obec Hory.

Vypořádání vyjádření:

a) Částečně akceptováno. Připomínky byly formulovány na základě zveřejněného textu Oznámení, avšak byly směrovány ke koncepci, která v době zveřejnění Oznámení nebyla zpracována ani zveřejněna. Koncepce neobsahuje záměry, které by navrhovaly těžbu nerostů.

Součástí Vyhodnocení je posouzení potenciálních vlivů koncepce v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí) a v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení jsou uvedeny opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů.

V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

b) Akceptováno. Připomínka byla reflektována v rámci opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

c) Neakceptováno. Řešení tohoto konkrétního problému neodpovídá charakteru ani podrobnosti Programu ani Vyhodnocení.

V případě cílů a opatření, v jejichž rámci jsou navrhovány aktivity s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

d) Částečně akceptováno. Komunikací mezi úřadem a občanem se v koncepci zabývá např. Opatření 7.3.1.4 Podpora spolupráce a lepší komunikace aktérů v regionu, vč. participace občanů.

Přemístění meteorologické stanice neodpovídá charakteru ani podrobnosti Programu ani Vyhodnocení.

e) Vysvětleno. Těžební společnosti spadají pod velké stacionární zdroje emisí.

Pokud dojde k překročení limitních hodnot, je postupováno dle příslušných právních předpisů (zákon o ochraně ovzduší, zákon o vodách, apod.).

f) Částečně akceptováno. Připomínky byly formulovány na základě zveřejněného textu Oznámení, avšak byly směrovány ke koncepci, která v době zveřejnění Oznámení nebyla zpracována ani zveřejněna..

Cílem kapitoly o stavu životního prostředí v dotčeném území není provést samoúčelnou kompletní analýzu stavu životního prostředí, ale odlišit významné nedostatky a trendy v zatížení jednotlivých složek ŽP i v jejich geografické distribuci tak, aby bylo v rámci zjišťovacího řízení možno zvážit vliv navrhovaných intervencí koncepce na vývoj životního prostředí, nezbytnost posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. i formulaci referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví.

Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí) a formulování opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

V koncepci jsou uvedená témata řešena např. prostřednictvím Opatření 5.1.1.3 Snížení znečištění vody ve vodní nádrži Skalka rtutí, Opatření 5.1.1.4 Sanace starých ekologických zátěží.

Ad 10) Karlovarský kraj, Ing. Karel Jakobec - uvolněný člen Rady Karlovarského kraje

a) Požaduje, aby v další fázi posuzování byly důkladně vyhodnoceny vlivy opatření ve všech prioritních oblastech, kterými se koncepce zabývá, a nejen vliv budoucích záměrů v oblasti životního prostředí, zemědělství a energetiky. Jedná se především o oblasti obsahující opatření, která stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (oblast dopravy, lázeňství, cestovní ruch a kultura atd.).

<u>*Vypořádání vyjádření:*</u>

a) Akceptováno. Vlivy všech prioritních oblastí byly vyhodnoceny prostřednictvím specifických cílů a opatření vůči referenčním cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví v kapitole 6 Vyhodnocení. V rámci

Vyhodnocení Programu byly v kapitole 6 Vyhodnocení u specifických cílů a opatření uvedeny doporučení, které se promítly také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10) Vyhodnocení.

VYJÁDŘENÍ NEOBSAHUJÍCÍ ANI PŘIPOMÍNKY ANI DOPORUČENÍ

Níže uvedená vyjádření neobsahovala žádné námitky k návrhu Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 ani k Oznámení dotčené koncepce ve smyslu § 10c zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně obsahovala souhlasná vyjádření. Vyjádření jsou očíslována stejně jako ve výše uvedené tabulce.

Ad 2) Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje se sídlem v Karlových Varech, MUDr. Hana Bártová v. r. ředitelka sekce ochrany a podpory veřejného zdraví

Ad 7) Městský úřad Sokolov odbor životního prostředí, Ing. Jitka Škrabalová - vedoucí odboru životního prostředí

Ad 11) Karlovarský kraj, Ing. Regina Martincová - vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

14.3 Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení

Níže je uveden soupis požadavků ze zjišťovacího řízení a stručné vyhodnocení jejich naplnění.

1) Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bude zpracované zejména dle § 2, 10b a přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a to příslušnou autorizovanou osobou dle § 19 citovaného zákona. Variantní řešení koncepce není nutně požadováno.
Akceptováno. Vyhodnocení je zpracováno dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Koncepce byla zpracována v jedné variantě (viz kap. 8 Vyhodnocení).
2) Předkladatel, respektive posuzovatel koncepce, musí v koncepci a ve vyhodnocení jejích vlivů na životní prostředí zohlednit došlé relevantní připomínky uvedené v přiložených vyjádřeních dotčených subjektů. Součástí vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bude tedy i souhrnné vypořádání došlých vyjádření.
Akceptováno. Relevantní připomínky obdržené v rámci zjišťovacího řízení byly v koncepci i ve Vyhodnocení zohledněny. Vypořádání došlých připomínek je součástí kap. 14 Vyhodnocení.
3) Vyhodnocení musí být zaměřeno zejména na níže uvedené aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení a z porovnání oznámení s kritérii zjišťovacího řízení:
Akceptováno. Vyhodnocení bylo zpracováno na základě došlých relevantních připomínek a kritérií zjišťovacího řízení.
4) V případě, že budou v koncepci uvedeny a lokalizovány konkrétní záměry, vyhodnotit jejich dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, a to včetně synergických a kumulativních vlivů.
Akceptováno. Vlivy jednotlivých specifických cílů a opatření, u nichž je předpokládán negativní vliv, byly podrobně hodnoceny v kapitole 6 Vyhodnocení koncepce, přičemž kumulativní či synergické působení je v téže kapitole okomentováno.
5) Vyhodnotit, do jaké míry je předložená koncepce v souladu s relevantními celostátními koncepcemi (např. Strategický rámec Česká republika 2030, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021 - 2030, Program rozvoje venkova, Státní politika životního prostředí ČR, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 - 2025, Politika ochrany klimatu ČR (2017), Dopravní politika České republiky pro období 2014 - 2020 s výhledem do roku 2050 atd.).
Akceptováno. Vyhodnocení souladu předloženého návrhu Programu s uvedenými koncepcemi v oblasti ochrany přírody na mezinárodní, národní a krajské úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. PRKK 21+ je se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny v souladu.

6) Vyhodnotit, do jaké míry je předložená koncepce v souladu s relevantními krajskými koncepcemi (aktuální Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje, Program zlepšování kvality ovzduší, zóna Severozápad – CZ04, Územní energetická koncepce Karlovarského kraje - aktualizace 2017 - 2042, Strategie ochrany před povodněmi pro území Karlovarského kraje, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Karlovarského kraje, Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje, Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016 - 2025, Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Karlovarského kraje atd.).
Akceptováno. Vyhodnocení souladu předloženého návrhu Programu s uvedenými koncepcemi v oblasti ochrany přírody na mezinárodní, národní a krajské úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. PRKK 21+ je se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny v souladu.
7) Vyhodnotit vlivy opatření ze všech prioritních oblastí, kterými se koncepce zabývá, nejen z oblasti životního prostředí, jak bylo naznačeno v oznámení koncepce.
Akceptováno. Vlivy všech prioritních oblastí byly vyhodnoceny prostřednictvím specifických cílů a opatření vůči referenčním cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví v kapitole 6 Vyhodnocení. V rámci Vyhodnocení Programu byly v kapitole 6 Vyhodnocení u specifických cílů a opatření uvedeny doporučení, které se promítly také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.
8) Vyhodnotit vlivy na veřejné zdraví, a to se zaměřením především na problematiku hluku a ovzduší u záměrů těžby apod.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na veřejné zdraví v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 9 Zdraví).
9) Vyhodnotit vlivy navrhovaných cílů a opatření na kvalitu ovzduší. V případě zjištění negativních vlivů navrhnout taková opatření, aby byly tyto negativní dopady minimalizovány a aby byly vytvořeny podmínky pro zlepšování kvality ovzduší.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na kvalitu ovzduší v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 1 Ovzduší). V rámci Vyhodnocení Programu byly v kapitole 6 Vyhodnocení u specifických cílů a opatření uvedeny doporučení, které se promítly také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.
10) Vyhodnotit vlivy z hlediska hlukové zátěže, a to především v nejvíce postižených lokalitách, dále s ohledem na poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče v kraji.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na hlukové zatížení a veřejné zdraví v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 3 Hluk a 9 Zdraví).
11) Vyhodnotit vliv PRKK 21+ na zemědělský půdní fond, zda a jak jsou v koncepci zohledněny zásady ochrany zemědělského půdního fondu, zejména s ohledem na zábory kvalitní zemědělské půdy, a do jaké míry koncepce vytváří podmínky pro omezení záboru půdy ve volné krajině a pro přednostní využívání brownfields.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na zemědělský půdní fond v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 5 Půda). V PRKK 21+jsou zásady ochrany zemědělského půdního fondu zohledněny například ve specifických cílech 5.1.1., 5.1.5. Specifické cíle a opatření, které se věnují ochraně zemědělského půdního fondu, vytváří podmínky pro omezení záboru půdy ve volné krajině v úrovni odpovídající charakteru Programu.
12) Vyhodnotit vliv PRKK 21+ z hlediska obecné ochrany přírody a krajiny, zejména vlivy na významné krajinné prvky, územní systém ekologické stability (dále jen„ÚSES“) a zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“).
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na obecnou ochranu přírody a krajiny, zejména vlivy na VKP, ÚSES, ZCHÚ v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 6 Krajina a 7 Biodiverzita a ochrana přírody).
13) V případě identifikace možných negativních vlivů provádění koncepce na ZCHÚ a lokality soustavy Natura 2000, na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, biodiverzitu, významné krajinné prvky, ÚSES, či další ekologické funkce krajiny, navrhnout ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto vlivů.

Akceptováno. V rámci Vyhodnocení Programu nebyly identifikovány žádné potenciálně významné negativní vlivy PRKK 21+ na ZCHÚ, lokality soustavy Natura 2000, na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, biodiverzitu, významné krajinné prvky, ÚSES, či další ekologické funkce krajiny. Opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů jsou navržena v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.
14) S ohledem na nevyloučení významného vlivu koncepce na území EVL nebo PO, podléhá tato koncepce hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, zpracované autorizovanou osobou dle tohoto zákona. V hodnocení bude uveden jasný výrok, zda koncepce, popř. některý v ní blíže specifikovaný záměr, bude mít významný negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Závěry z hodnocení dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny a případná zmírňující opatření z něj vycházející musí být reflektovány v závěrech vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.
Akceptováno. V rámci Vyhodnocení Programu byly v kapitole 6 Vyhodnocení u specifických cílů a opatření uvedeny doporučení, které se promítly také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10) Vyhodnocení. Součástí tohoto Vyhodnocení je samostatné Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Příloha č. 1). Významný negativní vliv na území EVL nebo PO nebyl identifikován.
15) Vyhodnotit problematiku invazivních druhů rostlin ve snaze zachování původních druhů rostlin, navrhnout případná opatření, která budou zahrnuta do koncepce.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na problematiku invazivních druhů rostlin ve snaze zachování původních druhů rostlin v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 6 Krajina a 7 Biodiverzita a ochrana přírody). V koncepci je toto téma řešeno v rámci Opatření 5.1.5.3 Omezení výskytu invazních druhů rostlin a živočichů.
16) Vyhodnotit vlivy koncepce z hlediska ochrany přírody a krajiny v důsledku zvýšení využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie v daných lokalitách.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů z hlediska ochrany přírody a krajiny v důsledku zvýšení využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 6 Krajina a 7 Biodiverzita a ochrana přírody).
17) Vyhodnotit možné vlivy PRKK 21+ na pozemky určené k plnění funkcí lesa včetně jejich ochranných pásem, zejména s ohledem na přirozenou obnovu a zakládání lesních porostů, zvyšování biodiverzity porostů, zakládání prvků rozptýlené zeleně v krajině.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na pozemky určené k plnění funkcí lesa včetně jejich ochranných pásem, zejména s ohledem na přirozenou obnovu a zakládání lesních porostů, zvyšování biodiverzity porostů, zakládání prvků rozptýlené zeleně v krajině v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 5 Půda, 6 Krajina a 7 Biodiverzita a ochrana přírody).
18) Vyhodnotit vlivy v koncepci uvedených návrhů ve vztahu k ochraně podzemních a povrchových vod, ve vztahu k využití těchto vod a nakládání s nimi, ve vztahu k evidovaným starým ekologickým zátěžím v kraji apod.
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů ve vztahu k ochraně podzemních a povrchových vod, k využití těchto vod a nakládání s nimi, k evidovaným starým ekologickým zátěžím v kraji apod. v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 4 Voda a 8 Odpady a ekologické zátěže).

19) Ve vyhodnocení neuvádět informace, že 100 % obyvatel Karlovarského kraje je napojeno na veřejnou kanalizační a vodovodní síť. Takové údaje, které jsou uvedeny v oznámení koncepce, jsou nepřesné. Informace jsou převzaty z publikací vydávaných na státní úrovni a vycházejí z údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“). Dle vyjádření ČSÚ, které krajský úřad neformálně obdržel, jsou publikované hodnoty výsledkem každoročního statistického šetření – tzv. roční výkaz o vodovodech a kanalizacích. Šetření probíhá formou obesílání profesionálních provozovatelů a výběrových souborů obcí podle předem stanovených kritérií. Nejsou tedy obesílány všechny obce. Následně se provádí dopočet na Českou republiku a úroveň krajů. Veškeré publikované údaje jsou proto výsledkem matematického modelování na základě vykázaných dat. Nezohledňují tedy přesný, resp. skutečný stav v připojení obyvatel na veřejnou kanalizaci a veřejný vodovod v Karlovarském kraji tak, jak je vodoprávním úřadům známo z jejich úřední praxe. V koncepci PRKK 21+ nebude graf a tabulky ze zmíněného statistického šetření Českého statistického úřadu již uváděny.
Akceptováno. Tyto informace byly upraveny v rámci kapitoly 2 Vyhodnocení. V koncepci není uveden graf ani tabulky.
20) Vyhodnotit, jaký vliv má PRKK 21+ na památkovou hodnotu území chráněnou dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění všech předpisů a dochované kulturní dědictví (jak architektonické, tak i archeologické).
Akceptováno. Součástí Vyhodnocení Programu je posouzení jeho potenciálních vlivů na památkovou hodnotu území v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 0 Kulturní památky).

15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Na základě předloženého vyhodnocení vlivů Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 na životní prostředí a veřejné zdraví lze konstatovat, že nebyly identifikovány žádné významnější negativní vlivy této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, které by znemožňovaly její schválení. To se týká jak celkového vyhodnocení koncepce, tak i vyhodnocení jednotlivých specifických cílů a opatření. Byly identifikovány potenciálně mírně negativní vlivy, respektive potenciální rizika, u kterých byla navržena doporučení k jejich předcházení, vyloučení či snížení.

Na základě všech výše uvedených skutečností je možno konstatovat, že předložená „Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“

nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

Současně bylo v rámci samostatného posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000, konstatováno, že:

předložená koncepce ani jednotlivé cíle a opatření v ní uvedené nebude mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Na základě všech informací výše uvedených doporučujeme vydat následující stanovisko:

Krajský úřad Karlovarského kraje

Závodní 353/88

360 06 Karlovy Vary – Dvory

V Karlových Varech, dne: ……. 2021

Č.j.: …….

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel koncepce:	Karlovarský kraj
Zpracovatel koncepce:	Krajský úřad Karlovarského kraje
Zpracovatel vyhodnocení:	RADDIT consulting s.r.o.
	Odpovědný řešitel
	Mgr. Zdeněk Frélich
	autorizovaná osoba dle zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

autorizovaná osoba dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Další členové týmu podle abecedy:

Martina Blahová
Mgr. Zuzana Karkoszková
RNDr. Radim Misiaček
Mgr. Renata Vojkovská

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo příslušnému úřadu, Krajskému úřadu Karlovarského kraje, předloženo předkladatelem koncepce. Oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona příslušným úřadem zasláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 24. 3. 2021.

Na základě vyjádření, doručených k Oznámení, byl příslušným úřadem vydán 6. 5. 2021 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl tento dokument zveřejněn.

Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, obdržel vyjádření celkem od 11 subjektů, přičemž 4 vyjádření byla bez připomínek. Vyjádření týkající se obsahu a rozsahu posouzení (vyhodnocení) byla využita jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení.

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených provedl Krajský úřad Karlovarského kraje podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu § 10d výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

„Na podkladě zhodnocení obsahu oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených, s přihlédnutím k charakteru, kapacitě a umístění koncepce provedl krajský úřad v rámci kritérií uvedených v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí zjišťovací řízení ve smyslu ustanovení § 10d tohoto zákona a konstatoval, že

bude provedeno vyhodnocení vlivů koncepce

„Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021 – 2027“

na životní prostředí a veřejné zdraví dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021 – 2027 je koncepcí, naplňující dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, kdy současně orgán ochrany přírody nevyloučil významný vliv koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (dále jen „EVL“ a „PO“). Proto bylo podle ust. § 10d odst. 1 tohoto zákona provedeno zjišťovací řízení, s cílem upřesnění rozsahu a obsahu vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví,…“

Závěr zjišťovacího řízení také stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných §§ 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb. byl tento dokument zveřejněn.

Dne ..... 2021 byl příslušnému úřadu předložen návrh koncepce „Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027“ (dále také koncepce), včetně Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ve smyslu § 10f) citovaného zákona.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení SEA byl dne ..... 2021 zveřejněn podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. *Veřejné projednání Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021 – 2027 včetně vyhodnocení SEA se konalo dne ..... 2021 v ..... . Zápis z veřejného projednání obdržel Krajský úřad Karlovarského kraje dne ..... 2021. / od veřejného projednání bylo v souladu s § 10f, odst. 2 zákona upuštěno.*

Stručný popis koncepce:

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 (dále také jen „PRKK 21+” nebo „Strategie“ či „koncepce“) je střednědobý strategický dokument a vytyčuje směr a hlavní cíle Karlovarského kraje na období 2021-2027.

Jedním z jejích hlavních úkolů je sdílet s obyvateli Karlovarského kraje vizi, cíle, prioritní oblasti a oblasti podpory kraje na období 2021–2027 tak, aby co nejúčinněji přispívaly k vyváženému a udržitelnému rozvoji území kraje.

Strategie definuje základní strategické cíle rozvoje území a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení. Dále je základním strategickým dokumentem, o který se samospráva kraje opírá při rozhodování o vhodnosti záměrů, projektů a aktivit ucházejících o podporu kraje. Je základním vodítkem samosprávy při usměrňování dalšího rozvoje území kraje.

Strategie se skládá z následujících dílčích částí:

Analytická část

Analytická část vznikla jako výstup první fáze plánovacího procesu. Cílem socioekonomické analýzy bylo stručné zhodnocení stavu a vývoje kraje a identifikace klíčových témat pro rozvojové priority kraje.

Analýza je sestavena na základě základních statistických údajů, které jsou doplněny o základní popis, interpretace a klíčová zjištění či tvrzení, i s využitím koncepčních sektorových dokumentů Karlovarského kraje a se vstupy zástupců odborů krajského úřadu. Výstupy byly projednány a validovány v rámci odborných pracovních skupin a s externími experty.

Analytická část obsahuje vedle stručného profilu Karlovarského kraje celkem 18 témat, které se věnují stavu a vývoji v kraji v posledních letech.

Každá kapitola je ukončena shrnutím klíčových problémů a výzev. Klíčová zjištění jsou strukturována do formy SWOT analýzy, která je stěžejním východiskem pro návrhovou část.

Návrhová (strategická) část

Návrhová část stanovuje vizi Karlovarského kraje, na jejímž základě jsou definovány globální cíle a prioritní oblasti. Ty jsou dále rozpracovány do struktury specifických cílů, opatření a typových aktivit.

Na začátku každé prioritní oblasti jsou ve formě manažerského shrnutí uvedeny hlavní závěry analytické části.

Podrobnější popis struktury návrhové části je uveden v následující kapitole.

Implementační část

Implementační část určuje jednotlivé kroky, které je potřeba pravidelně provádět, aby byl PRKK 21+ naplňován a aby mohlo být dosahováno cílů stanovených ve strategické části. PRKK 21+ může být kvalitně naplňován pouze za předpokladu pravidelného vyhodnocování a sledování plnění opatření a vývoje a dále za předpokladu naplňování principů spolupráce, transparentnosti, participace a další.

Struktura implementační části, která představuje metodiku pro řízení PRKK 21+, je následující:

1. Organizační zajištění implementace, včetně nastavení rolí zapojených subjektů
2. Způsob naplňování PRKK 21+
3. Způsob hodnocení PRKK 21+
4. Harmonogram aktivit – popis ročního cyklu realizace jednotlivých aktivit
5. Řízení změn a způsob aktualizace PRKK 21+
6. Evaluace strategie

Stručný popis vyhodnocení:

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bylo provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. a v souladu s požadavky Závěru zjišťovacího řízení. Pro posouzení byla využita metoda referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, vytvořených na základě platných strategických dokumentů na mezinárodní a národní úrovni, a to především porovnáváním možného vlivu cílů a opatření koncepce se stanovenými referenčními cíli ochrany životního prostředí a veřejného zdraví a dále s možnými vlivy na jednotlivé složky životního prostředí. Hodnocen byl rovněž rozsah vlivu, spolupůsobení a časový horizont působení.

Závěry vyhodnocení:

Na základě návrhu koncepce, oznámení koncepce, závěru zjišťovacího řízení, vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti a veřejného projednání

v y d á v á

Krajský úřad Karlovarského kraje, jako příslušný úřad podle § 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, vydává

souhlasné stanovisko

k návrhu koncepce

Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027

Souhlasné stanovisko k návrhu Programu rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027 se vydává současně s těmito požadavky a doporučeními:

- Při výběru projektů k podpoře v rámci Programu preferovat projekty s nejvyššími pozitivními přínosy a minimálními negativními vlivy z hlediska životního prostředí**.**
- Respektovat předměty ochrany zvláště chráněných území a zamezit antropogennímu tlaku na jejich území.
- Jakékoliv aktivity/projekty, u nichž by se očekávaly negativní vlivy (i zprostředkované) na ZCHÚ a soustavu Natura 2000, konzultovat s orgány ochrany přírody.

- U relevantních konkrétních projektů posoudit jejich vlivy na životní prostředí v rámci procesu EIA, případně biologického či naturového hodnocení.
- Konkrétní projekty posoudit z hlediska jejich vlivu na přírodu a krajinu.
- Podporu cestovního ruchu směrovat zejména mimo chráněná území s cílem rozmělnění intenzity návštěvnosti a její snížení zejména v cenných lokalitách. Provádět pravidelný průzkum návštěvnosti a použít jej jako podklad pro management turizmu. V případě podpory cestovního ruchu v již exponovaných přírodních atraktivitách zajistit ochranu přírodních hodnot v území.
- Podporu hromadných sportovních akcí směřovat mimo chráněná území, případně tyto akce konzultovat s dotčenými orgány ochrany přírody. V rámci pořádání akcí uplatňovat principy oběhového hospodářství a omezit vznik vyprodukovaných odpadů účastníky akcí.
- Dbát na ochranu zemědělské a lesní půdy, minimalizovat zábory ZPF především v I. a II. třídě ochrany ZPF, omezit fragmentaci krajiny, zachovávat krajinný ráz a migrační prostupnost území.
- Podporovat využívání hromadné dopravy na úkor individuální automobilové dopravy, podporovat bezpečnou cyklistickou a pěší dopravu. Kromě zvýšení konkurenceschopnosti hromadné, cyklistické a pěší dopravy zlepšováním podmínek pro jejich využívání (komfort, telematika, záchytná parkoviště a další), zvážit restrikci individuální automobilové dopravy prostřednictvím vytváření nízkoemisních zón, progresivních cen parkování a podobně.
- Pro výstavbu přednostně využívat plochy brownfields, případně výstavbu směřovat do ploch s nižší bonitou půdy. Upřednostňovat zahušťování zástavby (s ohledem na udržitelný rozvoj území) před zastavováním ve volné krajině.
- Umisťovat novou infrastrukturu s ohledem na chráněné části přírody a zachovat migrační prostupnost území.
- Využívat alternativní pohony (LPG, CNG, hybridy) pro obsluhu odlehlých a obtížně dostupných lokalit a podporovat rozvoj elektro a vodíkové mobility.
- Při výstavbě nových či regeneraci stávajících budov a dalších uplatňovat adaptační prvky (zelené fasády, střechy, stínící prvky, retence vody, využití OZE, využití šedých vod a podobně). V rámci modernizace budov preferovat energeticky úsporné instalace (například zateplení budov a jiné) a tím snižovat i vlivy na klima.
- Při výstavbě využívat principů cirkulárního stavitelství, tedy takových, kdy se budova po ukončení její životnosti či účelu stává materiálovou bankou pro další výstavbu.
- V případě sanování starých ekologických zátěží v rámci využití ploch brownfields postupovat striktně podle projektu sanačních prací a dbát pokynů ČIŽP.
- Pro nové zdroje OZE využívat tam, kde je to možné, plochy brownfields či budovy (s ohledem na památkové zóny apod.). Nové zdroje OZE umisťovat mimo ZCHÚ, EVL, PO a jejich ochranná pásma a respektovat požadavky orgánů ochrany přírody, mimo vysoce produkční půdy.
- Zasadit se o zachování nebo zajištění migrační prostupnosti pro zvláště chráněné a evropsky významné druhy (vodní díla, větrné elektrárny). Před umístěním nových zdrojů posoudit jejich vliv na krajinný ráz.
- Území po těžbě, zvláště pokud na nich již proběhla přirozená sukcese, může představovat mozaiku rozdílných biotopů se specializovanou florou a faunou, tyto se tak stávají ohnisky biodiverzity v území. Před započetím jakéhokoliv zásahu do území je tedy nutné provést také biologický průzkum.
- Předcházet vzniku odpadů a uplatňovat principy cirkulární ekonomiky (oběhového hospodářství). V rámci hierarchie nakládání s odpady u kategorie jiné využití odpadů přednostně podporovat

kompostování a anaerobní rozklad u těch, u kterých je to z hlediska především environmentálních a zdravotních rizik možné.

- Pro zadržování vody v krajině vybírat přírodě blízká opatření a soustředit se na komplexní krajinářská řešení.
- U vodohospodářských opatření upřednostňovat přírodě bližší opatření (poldry a další) a jakékoliv další zásahy, u nichž by se eventuálně mohly očekávat negativní zásahy nebo ovlivnění (i zprostředkované) ZCHÚ a soustavy Natura 2000 konzultovat s orgány ochrany přírody a podrobit je biologickému hodnocení, v případě možného zásahu do EVL a PO také naturovému hodnocení.
- Zajistit odborný a odpovědný výběr investic, pro které budou vytvářeny podmínky, s ohledem také na jejich vlivy na životní prostředí. Nevytvářet podmínky pro investice s malou přidanou hodnotou ani pro investice s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí. Dbát na případnou výstavbu přednostně na území brownfields, půdě s nízkou kvalitou a na ochranu krajinného rázu.
- Záměry, které znamenají realizaci nového stacionárního zdroje znečišťování ovzduší, je nutno vždy zvažovat s ohledem na stávající stav imisních koncentrací ovzduší v území, kam má být umístěn. Při plánování nového stacionárního zdroje znečišťování ovzduší je nutno vždy pečlivě posoudit vhodnost jeho umístění i z hlediska možnosti ovlivnění nejbližší obytné zástavby emisemi z navrhovaného zdroje. Stejně tak je důležité dále podporovat opatření pro snižování emisí z lokálních topenišť.
- V průběhu revitalizace/regenerace území je nutno zajistit, že budou eliminovány nebo alespoň minimalizovány negativní dopady provádění prací na životní prostředí. Je potřeba zohlednit principy adaptace na klimatickou změnu a přizpůsobit jí regeneraci území.
- Celé území je nutné chápat jako území s archeologickými nálezy. Z tohoto důvodu je nutné ohlásit písemně s dostatečným časovým předstihem zahájení výkopových prací Archeologickému ústavu Akademie věd ČR a následně umožnit některé z oprávněných organizací provedení záchranného archeologického výzkumu.
- Je nutné zabránit ohrožení kulturních památek.
- Rozvíjet environmentální vědomí obyvatel, zejména v těch oblastech, které nejsou bez zapojení veřejnosti řešitelné (znečištění ovzduší z malých zdrojů, omezování vlivů dopravy na životní prostředí, nakládání s odpady, adaptace na změnu klimatu, ochrana přírody a další).

Podmínky stanoviska z hlediska vlivů na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000:

- Při rozvoji cestovního ruchu ve vazbě na přírodně hodnotná území spolupracovat s orgány ochrany přírody.
- V oblasti cestovního ruchu usměrňovat návštěvníky mimo nejcennější a nejvíce exponované lokality.
- Při realizaci protipovodňových opatření ve volné krajině a v nebo blízkosti lokalit soustavy Natura 2000 preferovat přírodě blízká protipovodňová opatření.
- V případě vápnění lesů a cíleném ovlivňování půdních vlastností v územích soustavy Natura 2000 nebo jejich blízkosti je nutná úzká spolupráce s orgány ochrany přírody.
- Při řešení dopravních staveb postupovat v souladu s platnými Zásadami územního rozvoje Karlovarského kraje a územními plány obci. Vhodnou lokalizací minimalizovat zásahy do EVL, PO a MZCHÚ. Současně zajistit u těchto staveb migrační prostupnost krajiny, a to i v případě rekonstrukcí stávajících tratí.

- Při lokalizaci nových cyklostezek/tras zohledňovat výskyt předmětů ochrany soustavy Natura 2000 a spolupracovat s příslušnými orgány ochrany přírody.

Toto stanovisko není Rozhodnutím podle zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis ověřeného zástupce příslušného úřadu:

…….

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

ZÁKLADNÍ PODKLADY A ZDROJE:

AOPK ČR (2020): Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Dostupné na <https://www.ochranaprirody.cz/druhova-ochrana/biotop-vybranych-zvlaste-chranenych-druhu-velkych-savcu/>.

CENIA (2020): Zpráva o životním prostředí v Karlovarském kraji 2019. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2021/02/Karlovarsky_2019_final.pdf>

ČHMÚ (2020): Grafická ročenka 2019. Dostupné na <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/19groc/gr19cz/Obsah_CZ.html>.

ČSÚ (2020): Statistická ročenka Karlovarského kraje 2020. Dostupné na <https://www.czso.cz/documents/10180/121871259/33008320.pdf/837389c1-8e21-41d0-a730-3e17f5983b5d?version=1.15>.

EKOTOXA (2015): Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR.

EKOTOXA s.r.o. (2018): Analýza zranitelnosti Moravskoslezského kraje vůči dopadům klimatické změny.

HEIS VÚV (2021): Hydroekologický informační systém VÚV TGM. Dostupné na <https://heis.vuv.cz/data/webmap/isapi.dll?map=isvs_chopav&lon=12.844308&lat=50.1907013&scale=483840>.

MŽP (2015): Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Dostupné na <https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf>.

PRKK 21+ (2021): Program rozvoje Karlovarského kraje na období 2021-2027.

Quitt (1971): Klimatické oblasti Československa.

Silvarium (2019): Vychází kniha o uplatnění břízy a osiky při obnově lesa po kalamitách. Dostupné na <http://www.silvarium.cz/lesnictvi/vychazi-kniha-o-uplatneni-brizy-pri-obnove-lesa-po-kalamitach>.

ÚAP (2017): Územně analytické podklady Karlovarského kraje – 4. Úplná aktualizace 2017. Dostupné na <http://www.kr-karlovarsky.cz/region/uzem_plan/Stranky/UAP-KK/UAP_Karlovarskeho_kraje.aspx>.

ÚZIS (2019): Zdravotnická ročenka České republiky 2018. Dostupné na <https://www.uzis.cz/res/f/008280/zdrroccz-2018.pdf >.

VÚLHM, v. v. i. (2020): Škodliví činitelé v lesích Česka 2019/2020 In: Zpravodaj ochrany lesa. Svazek 23/2020. Dostupné na <https://www.vulhm.cz/aktivity/vydavatelska-cinnost/zpravodaj-ochrany-lesa/>.

ZÚR KK (2018): Úplné znění 3 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje po vydání aktualizace č. 1. Dostupné na <https://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/oblast-region-rozvoje/UZ_A1_ZUR_KK.aspx>.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

MŽP (2018): Metodické doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí. Dostupné na <https://portal.cenia.cz/eiasea/dokumenty/dokumentSoubor/117/SOTPR-Vestnik_leden_2019_priloha2-190206.pdf>.

INTERNETOVÉ STRÁNKY

- https://drusop.nature.cz/portal/ (AOPK ČR, 2021)
- https://arnika.org/ (Arnika, 2021)
- http://www.ochranaprirody.cz/ (AOPK ČR, 2021b)
- http://portal.chmi.cz/ (ČHMÚ, 2021)
- https://www.czso.cz/ (ČSÚ, 2021)
- https://www.databaze-strategie.cz/ (DS, 2021)
- http://eagri.cz/public/web/mze/ (eAGRI, 2021)
- http://isad.npu.cz (ISAD NPÚ, 2021)
- https://www.kr-karlovarsky.cz/Stranky/Default.aspx (KK, 2021)
- https://pamatkovykatalog.cz/uskp (NPÚ, 2021)
- https://www.mzp.cz/ (MŽP, 2021)
- https://www.sekm.cz/portal/ (SEKM3, 2021)
- http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/hluk (SZÚ, 2019)
- https://isoh.mzp.cz/visoh (VISOH, 2021)
- https://www.vulhm.cz/reseni-kurovcove-kalamity-je-dlouhodoby-a-slozity-ukol-rezignovat-vsak-nemuzeme/ (VÚLHM, 2020)